

נתיבות הכשרות

לחג הפסח ולכל ימות השנה

יצא לאור ע"י
קהל מחזיקי הדת באר"י

מהדורה ל"א - תשע"ז

למען ייתב לכם

הנה משקיעים בענין הכשרות הרבה ממון, הרבה טירחה ועמל, הרבה משגיחים והרבה אנרגיה, כדי שיוכלו להכניס הביתה מאכלים שהם בתכלית הכשרות. כמובן שזקוקים לזה לרבנים חשובים ומשגיחים טובים, ובעיקר לסייעתא דשמיא, שיהיה הכל על צד היותר טוב, למהדרין שבמהדרין.

על כן מבקש אני מכם, מכל אנשי שלומינו, מבני ביתם ומצאצאיהם, שישגיחו להכניס הביתה כמה שיותר מן המוצרים שהם בהשגחה של ההכשרים שלנו.

אינני מאותם אנשים האומרים שמה שאינו עם ההכשר שלנו הוא טריפה חס ושלום, אלא אני אומר שההכשר שלנו הוא טוב יותר מכל ההכשרים. וטוב מאוד לדקדק להכניס הביתה כמה שיותר, ולהשתדל שכמה שיותר אנשים יכניסו לביתם את המוצרים עם ההכשר שלנו, ואז ייתב לכם בעולם הזה ובעולם הבא.

מתוך דברות קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במעמד "שטייעדיגע תורה"
מוצאי שמהת תורה תשע"ו

יחד נקדש שם שמים למהדרין שבמהדרין!

מכתב קודש

י'שכר ז'ב רוקח

קרית ג'טלזא

ירושלים ת'ו

בס"ד, חודש אדר תשס"ב לפ"ק

הנני בזה להצטרף לקריאת הרבנים הגאווה"צ שליט"א, ולבקש את כל אנ"ש - אנשים ונשים הי"ו - שידרשו את העופות והבשר מההכשר של "קהל מחזיקי הדת" דווקא, הן להכניסם לביתם, והן בעת שמחה (חתונה, ש"ב, סעודת ברית, פדיון הבן, בר מצוה וכיו"ב); וידרשו מבעלי האולמות והקייטרינג להכניס את העופות והבשר מההכשר הנ"ל דווקא; וכן המוסדות הקדושים, בין כשהם במקומם ובין כשנוסעים חוץ למקומם, יקפידו לאכול מן ההכשר הנ"ל דייקא.

ועכ"ז אנכי מבקש, שבנוסף על הנ"ל ידרשו בעלי השמחה וכו', וכן המוסה"ק, להכניס משגיחי כשרות בעת הבישול וההכנה לסעודה.

והשי"ת יעזור שלא נכשל ח"ו במאכלות שאינם כשרות למהדרין, ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברך עליה בקדושה ובטהרה.

הכ"ד ידידכם או"נ דוש"ת ומעתיר מהשי"ת
שלא נבוש ולא נכשל בשו"ד בגשמיות וברוחניות

רמ' ילני
ג/ב

מרן שליט"א מצטרף לקריאת
הגאווה"צ חברי הביד"צ בשנת תשס"ב

נתיבות
הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בית דין צדק

קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

קריאה קדושה

ידוע הדבר ומפורסם הענין, גודל החובה והזהירות המוטלת ביותר בזמננו על כל אחד ואחד לעמוד על המשמור ולבדוק היטב את כשרות המאכלים העולים על שולחנו, באשר תהליך ייצור המאכלים ומוצרי המזון השונים מתפתח מיום ליום, והרכביהם השונים משתנים מיום ליום, וביורר מקורותיהם מסובך ביותר, וקשה לעמוד עליהם.

תהלה להשי"ת מערכת הכשרות והשחיטה שע"י "קהל מחזיקי הדת", מנוהלת בפיקוחם התמידי והשגחתם המלאה של הרבנים הגאונים חברי בי"ד המיוחד לענייני כשרות, אשר יושבים מדי שבוע בשבוע לדון בכל הבעיות המתחדשות ועולות על הפרק, ועל ידם פועל צוות של מומחים גדולים בשדה הרכבת המזון, עם משגיחים ת"ח ויראי ה' המומחים במלאכתם מלאכת הקודש, ומשקיעים הרבה עמל ויזע ודמים תרתי משמע במסירות עילאית, להוציא מתחת ידם מוצרי מזון מתוקנים ונקיים מכל חשש, על פי כל החומרות וההידורים, לשמחת כל יראי ה', המהדרין מן המהדרין.

לזאת ראוי ונכון שאחינו בני ישראל האמונים על מכוני התורה והיראה, החרדים להידור ומשנה זהירות בגדרי הכשרות, יקפידו להשתמש במוצרי מזון שעליהם חותמת הכשרות של "ביד"ץ קהל מחזיקי הדת".

השי"ת יעזרנו על דבר כבוד שמו לשמרנו מכל מכשול ושגיאה ח"ו, ויתרבו גבולי הקדושה והמהרה, ונזכה במהרה לראות בישועתן של ישראל, וכל בני ישראל יתברכו בברכת חג כשר ושמה, ולאכול עוד השתא מן הזבחים ומן הפסחים אכ"ר.

הכו"ח למען חיזוק חומת הדת, הביד"ץ דקהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

א. כרוב

י. יצחק

ח. חיים

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בית דין צדק קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

רבותינו שרי התורה, הרבנים הגאונים הצדיקים, יושבים על מדין גודרי גדר ועומדים בפרץ העומדים על משמר חומת הדת והיהדות בארה"ק, והמכהנים פאר בבית דין צדק דקהל מחזיקי הדת בארץ ישראל ה"ה:

הגה"צ רבי **שמואל יששכר רוזנגרטן** שליט"א

ראש הישיבות דחסידי בעלזא בארץ ישראל

הגה"צ רבי **חיים צבי שפירא** שליט"א

רב דקהל חסידים רמת אהרן בני ברק

הגה"צ רבי **מאיר צבי בראנד** שליט"א

ראש כולל "שומרי החומות" ירושלים

הגה"צ רבי **חיים פסח הורביץ** שליט"א

רב ודומ"ץ קריות חסידי בעלזא אשדוד

הגה"צ רבי **יעקב גרינוולד** שליט"א

רב ביהמ"ד דחסידי בעלזא "זכרון רפאל" בני ברק

הגה"צ רבי **אברהם צבי דירנפלד** שליט"א

רב ביהמ"ד דחסידי בעלזא תל אביב ובית שמש

וראש כוללי עיון דחסידי בעלזא בארה"ק

מושב הביד"צ מתקיים:

בירושלים: בימי שני בשעות אחה"צ. 02.5019888

סד"ד הרה"ג יוסף עמרם מושקוביץ שליט"א

מזכיר ר' מרדכי לנדאו שליט"א

באשדוד: בימי רביעי בשעות אחה"צ. 08.8664843

מזכיר ר' שמואל פולק שליט"א

בבני ברק: בימי חמישי בשעות אחה"צ. 03.5786762

סד"ד הרב מרדכי ישכר רנד שליט"א

מזכיר ר' יעקב יצחק זיכרמן שליט"א

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בית דין מיוחד לעניני ממונות

הרבנים הגאונים חברי בית דין המיוחד

הרה"ג רבי **מרדכי זאב אייכלר** שליט"א

הרה"ג רבי **ירמיה אדלר** שליט"א

הרה"ג רבי **יצחק שלום כץ** שליט"א

מושב בית הדין מתקיים:

מידי יום שלישי בירושלים

סד"ד הרב מרדכי ישכר רנד שליט"א

מזכיר ר' מרדכי לנדאו שליט"א

מזכירות: 02.5019888

פקס: 02.5019860

בית דין מיוחד לעניני כשרות

הרבנים הגאונים חברי בית דין המיוחד

הרה"ג **חיים דוד שובקס** שליט"א

שלוחה 8

דומ"ץ וראש כולל "מתיתא דחסידי בעלזא" 02.5381120

הרה"ג **מרדכי זאב אייכלר** שליט"א

שלוחה 2

מלפנים רב ואב"ד עמנואל

רב פוסק מצוות התלויות בארץ 053.3131440, 02.5817440

הרה"ג **שמאי קהת גרוס** שליט"א

דומ"ץ, מח"ס "שבט הקהתי", "משא בני קהת", "פרדס שמאי" ושי"ס

טל 02.5389884

הרה"ג **פנחס ליבוש פדווא** שליט"א

שלוחה 1

דומ"ץ קהל מחזיקי הדת קרית גת

רב המכשיר במערכת הכשרות. רב פוסק שחיתת בקר ועוף 058.3299852

מערכת הכשרות "בד"ץ מחזיקי הדת"

הנהלה ראשית

רח' דובר שלום 16 ירושלים . ת.ד. 41109 ירושלים 91410

טלפון (רב קווי) 02.5016777

פסק 02.5374001

שעות המשרד: בימים א.ה בין השעות 9:30 עד 17:00

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רבני מערכת השחיטה

הרה"ג רבי **חיים דוד שובקס** שליט"א

חבר ביה"ד המיוחד לענייני כשרות

רב פוסק על שחיטת בקר בארץ ובחו"ל

שלוחה 8

טל. 02.5381120

הרה"ג רבי **חיים פסח הורביץ** שליט"א

חבר הביד"צ דקהל מחזיקי הדת ורב קריות חסידי בעלזא אשדוד

רב פוסק על שחיטת עופות והודו

שלוחה 7

טל. 08.8533586

ישיבות בית הדין
מתקיימות כל יום רביעי
בשעה 2.00 בצהריים
בתיאום מראש במזכירות

מערכת ומנהלה

הרב **מרדכי בריסק** - יו"ר

טל. 050.4123119

שלוחה 4

ר' **יהושע הירש** הי"ו - מערכת פיקוח ארצית

טל. 053.3179999

שלוחה 5

ר' **משה דוד הופמן** הי"ו . סמנכ"ל, ומפקח ארצי מצוות התלויות בארץ

טל. 053.3180000

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזקי הדת
פסח תשע"ז

ר' **חנה לוי רוטנשטרייך** הי"ו, מזכיר המערכת

שלוחה 0

טל. 053.3176666

ר' **יוסף וייס** הי"ו, מפקח אחראי אזור ירושלים

טל. 053.3196938

ר' **מנדל דוידוביץ** הי"ו, עוזר רב המכשיר, אחראי תוכנות מיחשוב, חומרי גלם והשגחה.

טל. 052.7121786

הנהלת חשבונות

ר' **חיים רוטנר** הי"ו. גזבר המערכת

שלוחה 6

טל. 053.3167373

ר' **שלמה יוסף פרישמן** הי"ו, הנהלת חשבונות

טל. 02.5016777

מפקחים ומשגיחי ייצורים בחו"ל

ר' **יעקב יחזקאל וובר** שליט"א

הרה"ג רבי **אשר עקשטיין** שליט"א

דומ"ץ ברוקלין

ר' **נפתלי וולדמן** שליט"א

הרה"ג רבי **פנחס ליבוש פדווא** שליט"א

רב המכשיר - דומ"ץ קרית גת

ר' **עזריאל זינגר** שליט"א

ר' **שמעון נוסבוים** שליט"א

ר' **משה אלטמן** שליט"א

נציג ביה"ד באירופה

ר' **אהרן גרינוולד** שליט"א

ר' **עקיבא אשר פדווא** שליט"א

ר' **יוסף גרינוולד** שליט"א

לונדון

קריאה קדושה

מטעם שרי התורה והיראה הביד"צ שליט"א

ידוע הדבר ומפורסם הענין, גודל החובה והזהירות שמוטל על כל או"א לעמוד על המשמר ולבדוק היטב את כשרות המאכלים העולים על שולחנו, בפרט בזמנינו שתהליך ייצור המאכלים ומוצרי המזון השונים מתפתחת מיום ליום מהרכבים שונים, אשר בירור מקוריותם מסובך ביותר וקשה לעמוד עליהם.

תל"ת מערכת הכשרות שתחת פיקוחינו התמידית והשגחתינו המלאה, משקיעה הרבה עמל ויזע בדמים תרתי משמע במסירות עילאית, ע"י צוות משגיחים ת"ח ויראי ה' המומחים במלאכתם עבודת הקודש, להוציא מתח"י דבר מתוקן נקיים מכל חשש, עפ"י כל החומרות וההידורים לשמחת לב כל יראי ה', המהדרין מן המהדרין.

לזאת ראוי ונכון שאחב"י האמונים עלי מבועי היראה והקדושה, החרדים להידור ומשנה זהירות בגדרי הכשרות, יקפידו על כל מוצרי המזון שיהיה עליהם חותמת הכשרות של ביד"צ מחזיקי הדת.

השי"ת יעזרנו על דבר כבוד שמו, לשמרנו מכל מכשול ושגיאה ח"ו, ויתרבו גבולי הקדושה והטהרה, ונזכה במהרה לראות בישועתן של ישראל, ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים בביגוא"צ אכיר.

הכו"ח למען חיזוק חומת הדת, הביד"ץ דקהל מחזיקי הדת בא"י

ח"י אדר תשמ"ה לפ"ק, פעיה"ק ירושלים ת"ז

נאם שמואל זאב הלוי ראטה

נאם חיים יחיאל רויטמן

נאם ישעיה שנייבלג

מה נשרתה? קריסטל

כשר למהדרין מן המהדרין
נקי מחשש טבל שביעית וערלה

גם בפסח תשע"ז, כמו
בכל ימות השנה, תיהנו
ממגוון המשקאות של
קריסטל, בכשרות פסח
למהדרין!

כשר לפסח

חג פסח כשר ושמח לכל בית ישראל!

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

תוכן

13 בפתח בית הנתיבות - הרב מרדכי בריסק

מכירת חמץ

18 רשימת הרבנים למכירת חמץ

27 שטרי הרשאה

31 רשימת המוצרים למכירת חמץ

סדר פסח כהלכתו

40 דרשות שבת הגדול

43 הלכות טבילת כלים

48 זמנים ושיעורים

כשרות בהלכה

בנין המעליות החדשות בשבת

50 הגאון רבי חיים דוד שובקס שליט"א

תקנה חדשה בנתינת מעשר שני

59 הגאון רבי מרדכי אייכלר שליט"א

שאלת ותשובות בעניינים שונים

65 הגאון רבי שמאי גרוס שליט"א

שלא לאפשר לגוים לנגוע בבקבוקי יין כלל

69 הגאון רבי פנחס ליבוש פדווא שליט"א

בענין השארת אתר פתוח בשבת

72 הגאון רבי שלמה בינעט שליט"א

הרמן ורשותא

83 מאחורי הקלעים של הוועד למינוי דיינים שע"י

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בהשגחת הביד"ץ

88 מוצרים, מפעלים וחנויות לכל השנה.....

שירותי הקהילה

זמני קבלת קהל

96 בלשכות הביד"ץ, בבתי ההוראה, במשרדי הקהילה.....

101 שירותי קהילה.....

108 מראות הקהילה.....

כשר לפסח

136 אל טטוש תורת אמך.....

138 רשימת המוצרים הכשרים לפסח.....

145 חששות לפסח.....

148 לוח דבר יום ביומו.....

רשימת תרופות

224 הלכות קצרות בענין תרופות לפסח.....

226 רשימת תרופות לפסח.....

נתיבות הכשרות תשע"ז

י"ל ע"י קהל מחזיקי הדת

למהדרין במטבח

כשר למהדרין מן המהדרין

בפתח בית הנתיבות

נתיבות
הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ה

חודש ניסן שנגאלו אבותנו ממצרים תשע"ז לפ"ק

שלושים ושבע שנה חלפו מאז הקמת "קהל מחזיקי הדת" באר"י, כשעימו קמה גם נצבה מערכת הכשרות המהודרת. מעל שלושה עשורים ומחצה של יגיעה בלתי פוסקת של הספקת מוצרי מזון כשרים למהדרין, והחדרת כללים מחמירים וחדשים בעבודת גופי הכשרות בעולם כולו.

שנה שנה, ועוד ועוד אנשים יראים ושלמים המדקדקים בקלה כבחמורה מצטרפים לציבור המהדר ודורש דוקא אחרי הכשרות המהודרת של מחזיקי הדת, שכשמן הטוב שמה נישא למרחקים, באשר כל אנשיה עוסקים במלאכת הקודש מתוך יראת שמים צרופה יחד עם מיומנות והבנה, תפילה לסייעתא דשמיא ובריחה מצ"ט שערי היתר לבל היכשל בשער אחד להיפך ח"ו - ובראשם הרבנים הגאונים יראי ההוראה חברי בית הדין שליט"א. וכל זאת בברכת קדשו, בהוראותיו הדרכותיו והשראתו של עט"ר גאב"ד קהילתנו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מבעלזא, שהקים, דירבן ומדרבן את כל המפעל הגדול והקדוש בביצור חומות הכשרות ללא ניד כל שהוא ממנהגי וחומרות אבותינו ורבתינו הק' צוק"ל ובדקדוקה של הלכה ללא פשרות כדרך וכתורה המסורה לנו מדור דור.

הימים ימי ערב פסח ואנשי מערכת הכשרות יגעים זה מספר חדשים לספק לציבור החרדים לדבר ה' מוצרי מזון הכשרים למהדרין מן המהדרין. בימים בהם עמל כל איש ישראל בביתו כדי שלא ישאר משהו חמץ, עומדים אנשי המערכת, מקטנם ועד גדולם ובראשם חברי בית הדין, כשעיקר העבודה לפסח מאחוריהם. מברכים הם על העבר ועל ההספק הגדול, על הכוחות האדירים שיכולנו בס"ד להשקיע, כוחות נפשיים ופיזיים גם יחד, למען כשרות מהודרת ללא חשש ובמיוחד לחג הפסח.

בשנה החולפת הצלחנו להרחיב את סל המוצרים, ועוד הרבה מפעלים הצטרפו למערכת הכשרות המהודרת של קהל מחזיקי הדת, ועוד היד נטויה בעז"ה.

וכמובן הידיים נשואות בהודיה על הסייעתא דשמיא המיוחדת שליוותה ומלווה אותנו על כל צעד ושעל כדי להימנע מכל שמץ של מכשול, ובחרדת הקודש שוטחים תפילה ליושב מרומים שאכן תתקבל עבודתנו לרצון.

על הכל מאירה ברכת קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א במעמד ה"שטייעדיגע תורה" תשע"ו: "כי כל אשר יכניס המוצרים עם ההכשר המהודר לביתו ייטב לו בזה ובבא". הברכה הנדירה, יש בה זכות מחד, והיא מחייבת מאידך.

ת"ל בשנה האחרונה זכינו לביסוס ארגון "דורותנו" שע"י קהל מחזיקי הדת, באירוע היסטורי ומרגש ב"כנס היסוד" של דורותנו שנערך בראשות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, שנשא מדברות קודשו בעניני השעה, ובעיקר על חשיבות התכנסות של כל אחד ואחד תחת דגל דורותנו, "כי כאשר רוצים לשזור חבל שלא יוכל להיקרע, צריכים לשזור הרבה חוטים יחד, עד שיהיה חזק ולא ניתן לקריעה, מה שאין כן כאשר חוט עומד בפני עצמו, אפילו ילד יכול לקרועו". וסיים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א: "ענין ארגון הקבוצות יביא שינוי גדול ומהפכה גדולה בכל העניינים..."

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

כמה מרגש היה לראות את דור העתיד, אברכים עד גילי שלושים, שמילאו את ה"גרוסע שטוב", ומסביב להם שישים גבורים הדיינים והרבנים שליט"א. כנס היסטורי מכונן זה, לבטח יירשם בתולדות ימי הקהילה לתפארה לדורי דורות.

לאור זאת תיגברנו בס"ד את אירגון דורותנו על פני כל ערים שבהם ריכוזי אנ"ש ברחבי תבל, והוקמו קבוצות בכל השטיבלעך, הועמדו גבאי 'קשר' שתפקידם לעמוד לצד הדומ"ץ שיוכל להגיע לכל אחד ואחד. ובעז"ה, נמשיך בתנופה רבתי, בפעילות להגברת ה"קשר" לגיבוש כל אברכי קהילתנו תחת גג "דורותנו", באשר זהו עתידנו ועתיד דורותנו.

לקראת הכינוס יצא לאור ספר "קול מחזיקי הדת", המתפרסם על פני שמונה מאות עמודים, ובו נפרשה פרשת "קהל מחזיקי הדת", מאז הקמתה מימי מרן מהר"י זי"ע עד לימינו אנו, עם כתבות מורחבות ותמונות היסטוריות לרוב.

קהל מחזיקי הדת, מהווה המשך ישיר לקהל מחזיקי הדת שהוקם אז, וכפי שהתבטא כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ב"ועידת הכשרות" כ"ג שבט תשע"ה: "אנו מאמינים, שבשעה שייסד כ"ק א"ז [כ"ק מרן מהר"י] זי"ע את "מחזיקי הדת", ואמר שיום כ"ג שבט יהיה יומא דפגרא עד ביאת הגואל, כיוון גם כן על "מחזיקי הדת" שאנו ניסד בארץ ישראל".

וזאת למודעי, כי ניהול הקהילה ומערכת הכשרות, איננו מן הקלות, ממון ודמים מרובים מושקע להחזיק את כל היש הקיים. רק בסיעתא דשמיא ובזכות רבוה"ק נבג"מ וברכת קודשו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, עומדת מערכת מפוארת זו, והיא תמשיך בעזר ממעל להתקיים ולהתבסס לרווחת אנשי קהלנו.

בפרוס חג הפסח, עם סגירת מעגל של שנה נוספת במערכת, מחובתנו להביע ברכתנו אל כ"ק עט"ר מרן אדמו"ר שליט"א גאב"ד קהילתנו המלווה את מערכת הכשרות בכל צעד ושעל, וזכות תפילותיו ועינו הפקוחה עומדים לנו לעמוד בעוז על משמר הכשרות שלא נבוש ולא ניכשל, מן השמים יברכוהו באורך ימים ושנות חיים בבריאות השלמה, מתוך נחת והרחבת הדעת, ויזכה להוציא מתחת ידו לגיונות של מלך לקבל בהם את פני משיח צדקנו שיבב"א.

ברכה מיוחדת להרבנים הגאונים הצדיקים שליט"א הנושאים בעול הציבור, ומקדישים מזמנם היקר לטובת הקהל. כמו כן העסקנים היקרים הפועלים במסירות נפלאה ומעוררת הערצה לבל יחסר המזג, ברך ה' חילם ופועל ידם תרצה, ותשרה השכינה בכל מעשי ידיהם בברכה והצלחה וכל טוב.

בברכת פסח כשר ושמח

ושנזכה עוד השתא הכא לאכול מן הפסחים ומן הזבחים

הרב מרדכי בריסק

יו"ר קהל מחזיקי הדת

קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

כשמן תורק שמו

יזכר לטוב האי גברא רבא, הרב הגאון החסיד המפורסם, חסידא ופרישא, סיני ועוקר הרים, גודר גדר ועומד בפרץ ורב פעלים להרמת קרן התורה והדת, מחשובי הרבנים והיושבים על מדין ורב פעלים לחיזוק חומת השחיטה והכשרות דקהלתנו הק' בארצות הברית, ענוותן ושפל ברך, עמוד הצדקה והחסד לכלל ולפרט כש"ת

רבי שלמה הכהן גרום זצוק"ל

ראש הדיינים בקהלתנו הק' בארא פארק יצ"ו
ומח"ם "משנת שלמה"

שנתבקש לישיבה של מעלה ושבק חיים לכל חי
במיטב שנותיו לאחר שנות סבל ויסורים
ביום ט' מרחשון תשע"ז לפ"ק
למגינת לב קהל עדתנו וכל מכיריו ובני משפחתנו

תהא נפשו צרורה בצרור החיים וימליץ טוב על משפחתו הרוממה וחברי קהלתנו הק'
ועל כל בית ישראל להושע בתשועת עולמים בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

ההנהלה

גלידות חשובות עשויות רכיבים טבעיים בלבד במגוון טעמים מיוחדים

5 ליטר - גלידות שמנת וסורבטיס
פיינוטים - גלידות משפחתיות באריזות 500 מ"ל

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מכירת חמץ

- הודעות על מוקדי מכירת חמץ
- מהו מכירת חמץ למוכרו לנכרי
- הודעה בדבר מכירת חמץ ביום י"ג ניסן
- תוקף שטרי הרשאה הנחתמים על ידי מנהלי מפעלים שאינם שומרי תורה
- שטר מכירת חמץ למפעלי מזון
- רשימת המוצרים הצריכים מכירת חמץ

פסח תשע"ז

מכירת חמץ

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

**חברי הביד"ץ והרבנים הגאונים שליט"א ישבו בעצהשית
מראש חודש ניסן בענין מכירת חמץ לפי המקומות כדלקמן:**

ירושלים	
הרבנים הגאונים המוצי"ם שליט"א בלשכת ההוראה רח' דובר שלום 16 מהשעה 8.30 בבוקר עד 10.00 בערב	קרית בעלזא
הרה"ג ר' אליהו שמואל וינד שליט"א, מו"צ בביתו רח' דובר שלום 1 בין השעות 2:00, 3:00 אחה"צ ומ. 10:30 בערב	רח' דובר שלום 1
הרה"ג ר' חיים דוד שובקס שליט"א, מו"צ בביתו רח' דובר שלום 13 בשעות הערב	רח' דובר שלום 13
הרה"ג ר' שמאי קהת הכהן גראס שליט"א, מו"צ בביתו רח' דברי חיים 7 בשעות הערב	רח' דברי חיים 7
הגה"צ רבי מאיר צבי ברנד שליט"א חבר הביד"ץ וראש כולל "שומרי החומות" בביתו רח' דברי חיים 13 בשעות הצהריים והערב	רח' דברי חיים 13
הרה"ג ר' יעקב אליעזר פורגס שליט"א, מו"צ בביתו רח' דברי חיים 25 בשעות הערב	רח' דברי חיים 25
הרה"ג ר' אליעזר שטוקמן שליט"א, אב"ד פרמיסלא בביתו רח' דברי חיים 25 בשעות הערב	רח' דברי חיים 25
הרה"ג ר' שמואל בנימין שפרינצלס שליט"א, מו"צ בביתו רח' אהל יהושע 5 בשעות הערב	רח' אהל יהושע 5
הרה"ג ר' שלמה בינעט שליט"א, מו"צ בביתו רח' אהל יהושע 1 בשעות הערב	רח' אהל יהושע 1
הרה"ג ר' נפתלי מושקוביץ שליט"א, מו"צ בביתו רח' תכלת מרדכי 2 בשעות הערב	שכ' גני גאולה

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מכירת חמץ

<p>הרה"ג ר' פתחיה קליין שליט"א, מו"צ בביתו רח' תכלת מרדכי 2 בשעות הערב</p>	<p>רח' תכלת מרדכי 2</p>
<p>הרה"ג ר' יצחק כהנא שליט"א, מו"צ בביתו רח' תכלת מרדכי 3 בשעות הערב</p>	<p>רח' תכלת מרדכי 3</p>
<p>הרה"ג ר' אהרן זיכרמן שליט"א, מו"צ בביתו רח' מנחת יצחק 9 בשעות הערב</p>	<p>שכ' גבעת אהרן</p>
<p>הרה"ג ר' שלום וידער שליט"א, מו"צ בביתו רח' קדושת אהרן 9 בשעות הערב</p>	<p>רח' קדושת אהרן 9</p>
<p>הרה"ג ר' יוסף עמרם מושקוביץ שליט"א אב"ד בוניאד וספרא דדינא בביתו רח' קדושת אהרן 12 בשעות הערב</p>	<p>רח' קדושת אהרן 12</p>
<p>הרה"ג ר' ישראל גבריאל אדלר שליט"א אב"ד טורדא בביתו רח' קדושת אהרן 2 בשעות הערב</p>	<p>רח' קדושת אהרן 2</p>
<p>הרה"ג ר' יצחק כ"ץ שליט"א חבר ביה"ד המיוחד לעניני ממונות בביתו רח' קדושת אהרן 7 בשעות הערב</p>	<p>רח' קדושת אהרן 7</p>
<p>הגה"צ רבי שמואל רוזנגרטן שליט"א ראש ישיבה דחסידי בעלזא, וחבר הביד"צ בביתו רח' דברי חיים 34 בשעות הערב</p>	<p>נופי אליהו</p>
<p>הרה"ג ר' נחמן קליין שליט"א רב ביהמ"ד "מנחם משיב" במעון הורים נוה שמחה רח' סרוצקין 1 בין השעות 1:30.2:00 בצהריים ובין השעות 8:00.7:00 בערב</p>	<p>קרית מטרסדורף</p>
<p>הרה"ג ר' דוד פריד שליט"א, מו"צ בביתו רח' ירמיהו 60 כניסה ב' בשעות הערב</p>	<p>רמת הצפון</p>
<p>הגאון ר' ישראל שוורץ שליט"א רב קהילת צאנז גבעה א' ביתר בביתו רח' גרוסברג 7 כניסה ב' בשעות הערב</p>	<p>גוש 80</p>

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הרה"ג ר' אברהם צבי יעקבוביץ שליט"א אב"ד וואדקערט בביתו רח' אבן האזל 9 בשעות הערב	תל ארזה
הרה"ג ר' אהרן רובינפלד שליט"א ראש הכולל דחסידי בעלזא בביתו רח' עזרת תורה 14 בשעות הערב	שכונת עזרת תורה
הרה"ג ר' שלום גרוס שליט"א, מו"צ בביתו רח' זכרון יעקב 7 בשעות הערב	רוממה
הרה"ג ר' אלימלך גרוס שליט"א, מו"צ בביתו רח' תכלת מרדכי 12 בשעות הערב	רוממה
הגה"צ רבי אהרן מרדכי רוטנר שליט"א, מו"צ בביתו רח' עבודת ישראל 18 בשעות הערב	בתי וורשא
הרבנים הגאונים המו"צים שליט"א בלשכת המוצי"ם רח' יצחק שולל 4 בין השעות 4:30.6:00 אחה"צ וביום י"ג ניסן בין השעות 3:30.5:00 אחה"צ	זכרון משה
הרה"צ ר' אברהם אריה ברנשטיין שליט"א אדמו"ר מליטשיק בביתו רח' צפניה 26 בשעות הערב	כרם אברהם
הרב צבי זיגלמן שליט"א בביתו רח' בתי הונגרים 4 בשעות הערב	מאה שערים / בתי הונגרים והסביבה
הרה"ג ר' יעקב דוד ברנשטיין שליט"א רב ביהמ"ד מגן שאול בביתו רח' דוד חזן 14 בשעות הערב	נוה צבי
הרה"ג ר' מרדכי דוב פולק שליט"א רב ביהמ"ד "עטרת יחיאל" קאלבסוב בביהמ"ד קאלבסוב רח' תורה מציון 14 בשעות התפילה	שיכון הרבנים בניני רובינשטיין
הרב ראובן צבי כהנא שליט"א, בן כ"ק אדמו"ר מספינקא.ירושלים זצ"ל בביהמ"ד "נחלת עקיבא" בשעות התפילה ובביתו רח' תכלת מרדכי 15 בשעות הערב	קרית בעלזא - שלב ב'
הרה"ג ר' אליהו שמואל וינד שליט"א, מו"צ בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' פרי חדש 30 במוצש"ק פרשת ויקרא, צו	בתי הורנשטיין
הרב יצחק לנגנויער שליט"א בביתו רח' ישא ברכה 20 בשעות הערב	שכונת הבוכרים

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מכירת חמץ

מקור ברוך	הרב שמעון שניבלג שליט"א
	נכד הגר"י שניבלג זצלה"ה אב"ד בני ראם וחבר הביד"ץ בביתו רח' בר גיורא 3 בשעות הערב
רח' עזרא	הגאון ר' מרדכי אייכלר שליט"א
	מלפנים רב ואב"ד עמנואל חבר ביה"ד המיוחד לעניני כשרות מחזיקי הדת בביתו רח' עזרא 14 בשעות 3.5 אחה"צ
רח' עובדיה	הרה"ג ר' ישי יעקובוביץ שליט"א
	אב"ד קאפאוואר בביתו רח' עובדיה 2 בשעות הערב
פאג"י וסנהדריה	הרה"ג ר' שמואל משה ויינר שליט"א
	ר"מ בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' פרי חדש בביתו קרית מאור חיים 116 בין השעות 8:30.10:00 בבוקר
גבעת שאול, קרית משה	הרה"ח ר' חיים צבי גלנדואר הי"ו
	בביתו רח' עזריאל 7 בשעות הערב
בית וגן	הרה"ג ר' משה מיכל פינק שליט"א
	רב שכונת בית וגן, ומו"צ בביתו רח' ברויאר 7 בין השעות 10:00.12:00 לפנה"צ ובין השעות 4:00.9:00 אחה"צ
הר נוף	כ"ק האדמור מבוסטון שליט"א
	בביהמ"ד בוסטון הר נוף רח' רוז'ין 17 אחרי מנין שחרית של 8:30 ובין מנחה למעריב ובשעות הערב בביתו רח' בויאן 32
רמת שלמה	הרה"צ רבי ישכר שטוקהמר שליט"א
	אדמו"ר מקאמרנא רמת שלמה בביהמ"ד קהל חסידים רח' דרוק 26 בין מנחה למעריב ובביתו רח' דרוק 44/28 בשעות הערב
רמות	הרה"צ רבי אלימלך שיף שליט"א
	אדמו"ר מליזענסק בביהמ"ד נועם אלימלך רח' מינץ 46 בין השעות 8:30.9:30 בערב ובביתו רח' רובין 40 בין השעות 9:30.12:00 בערב
בני ברק	
רח' האדמו"ר מבעלזא	הרבנים הגאונים המוצי"ם שליט"א
	בלשכת ההוראה רח' בעלזא 6 בין השעות 8:45.9:45 ובין השעות 10:45.11:45 לפנה"צ ובין 5:30.9:30 בערב. לבילי בדיקת חמץ משעה 9:30, בער"פ אין מכירת חמץ
רמת אהרן	הגה"צ רבי חיים צבי שפירא שליט"א,
	חבר הביד"ץ ורב ביהמ"ד קהל חסידים רמת אהרן בביהמ"ד קהל חסידים רח' סורוצקין 9 בין השעות 8:30.9:30 בבוקר, ובין השעות 6:00.7:00 בערב, ובין השעות 8:30.9:30 בערב, לבילי בדיקת חמץ משעה 8:30 עד 12:00 ובמשך היום בביתו רח' עמוס 10

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשמ"ז

<p>הגה"צ רבי יעקב גרינוולד שליט"א חבר הביד"ץ בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' יצחק ניסים בשעות התפלה ובביתו רח' אהבת שלום 11</p>	רח' קהילות יעקב
<p>כ"ק אדמו"ר מזידיטשוב שליט"א בביהמ"ד זידיטשוב רח' רבינא 9 בשעות התפלה</p>	רח' רבינא
<p>הרה"ג ר' נחמן רוטנר שליט"א אב"ד חליסה בביהמ"ד "בית נחמן" רח' מתתיהו בשעות התפלה ובביתו רח' מתתיהו 12 בשעות הערב</p>	רח' מתתיהו
<p>הרה"ג ר' יצחק צבי שפרינצלס שליט"א רב שכונת גבעת רוקח, ומו"צ בביתו רח' הרב שר 4 בשעות הערב</p>	גבעת רוקח
<p>הרה"ג ר' משה וובר שליט"א, א, מו"צ בביתו רח' רבי עקיבא 85 בשעות הערב</p>	רח' רבי עקיבא
<p>הרה"ג ר' נפתלי רייזמן שליט"א, א, מו"צ בביתו רח' רלב"ג 11 בשעות הצהריים והערב</p>	רח' בעל שם טוב
<p>הרה"ג ר' שמואל פנחס טרויבע שליט"א, א, מו"צ בביהמ"ד דחסידי בעלזא בית פנחס רח' יואל 18 בשעות התפלה ובביתו רח' סוקולוב 38 בין השעות 9:00-10:30 בערב</p>	רח' יואל
<p>הרה"ג ר' אברהם יהושע הורוויץ שליט"א, א, מו"צ בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' זוננפלד 3 רמת אלחנן בשעות התפלה ובביתו רח' חזון איש 79 בשעות הערב</p>	רמת אלחנן
<p>הרה"ג ר' דוב מאיר פייבוש שליט"א, א, מו"צ בביתו רח' שפת אמת 13 בשעות הערב ובביהמ"ד "רבבות אפרים" רח' בעלזא 1 בשעות התפלה</p>	רח' שפת אמת
<p>הרה"ג ר' יהושע פינק שליט"א, א, מו"צ בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' מחזיקי הדת 2 בשעות התפלה</p>	זכרון מאיר
<p>הרה"ג ר' יהודה ביילוש שליט"א, א, מו"צ בביתו רח' סוקולוב 24 בשעות הערב</p>	רח' סוקולוב
<p>הרה"ג ר' שלמה שמחה רויטמן שליט"א, א, מו"צ בביתו רח' דמשק אליעזר 21 בשעות הערב</p>	קרית ויזניץ

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

<p>הרה"ג ר' ירמי' אדלר שליט"א, מו"צ בביתו רח' סעדי' גאון 11, בשעות הערב</p>	רח' סעדי' גאון
<p>הרה"ג ר' שמואל צבי רייזמן שליט"א, מו"צ בביתו רח' ירמיהו 2 בשעות הערב</p>	מערב בני ברק
<p>הרה"ג ר' שמעון שיף שליט"א, מו"צ בביתו רח' בן יעקב 28 בשעות הערב</p>	רח' בן יעקב
<p>הרה"ג ר' צבי יהודה שיש שליט"א, מו"צ בביתו רח' קהילת יעקב 35 בשעות הערב</p>	רח' בן יעקב
<p>הרה"ג ר' מאיר לוי שליט"א, מו"צ בביתו רח' הרב פוברסקי 12 בשעות הערב</p>	רח' הרב פוברסקי
אשדוד	
<p>הגה"צ רבי חיים פסח הורוביץ שליט"א, חבר הביד"צ בלשכת הוראה רובע ג' בין השעות 1:00:2:00 בצהריים, ובין השעות 7:00:8:00 בערב</p>	רובע ג'
<p>הרה"ג ר' אשר ישעי' זלפריינד שליט"א, מו"צ בביהמ"ד אור שלמה רח' חטיבת הנגב בשעות התפלה ובביתו רח' האדמו"ר מבעלזא 16 בין השעות 2:00:3:00 בצהריים ובין השעות 7:00:8:00 בערב</p>	
<p>הרה"ג ר' אלחנן וינד שליט"א, מו"צ בביהמ"ד דחסידי בעלזא רחוב אבוחצירא בשעות התפלה ובביתו רח' חטיבת הנגב 27/43 בשעות הערב</p>	
<p>הרה"ג ר' אברהם חיים ברנשטיין שליט"א, מו"צ בביהמ"ד "אהבת שלום" בשעות התפלה ובביתו רח' האדמו"ר מבעלזא 14/16 בשעות הערב</p>	
<p>הרה"ג ר' שמואל מרדכי זלפריינד שליט"א, מו"צ בביתו רח' האדמו"ר מבעלזא 2 בשעות הערב</p>	
<p>הרה"ג ר' מנחם מנדל שווימר שליט"א, מו"צ בביהמ"ד "בית יעקב אריה" רח' רבי מאיר בעל הנס בשעות התפלה ובביתו רח' בעל הנס 11/28 בין השעות 1:15:2:00 בצהריים</p>	רובע ז'
<p>הרה"ג ר' יוסף פלטיאל דירנפלד שליט"א, מו"צ בביהמ"ד "בית דוד שאול" רח' רבי חנינא בן דוסא בשעות התפלה ובביתו רח' שמאי 2 בשעות הערב</p>	

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הרה"ג ר' מנשה פינק שליט"א, מו"צ

בביהמ"ד דחסידי בעלזא "בית נפתלי" בשעות התפילה
ובביתו רח' רבא 5 בשעות הערב

הרה"ג ר' יוסף צבי רכניצר שליט"א, מו"צ

בביהמ"ד "בית פנחס" רח' רבי ינאי בשעות התפילה
ובביתו רח' רשב"י 23 בשעות הערב

הרה"ג ר' אהרן שלמה גרוס שליט"א, מו"צ

בביתו רח' שמאי 1 בשעות הערב

הרה"ג ר' ישראל יהודה יאקאב שליט"א, מו"צ

בתיאום טלפוני: 052.7617625

הרה"ג ר' אהרן רייכמן שליט"א, מו"צ

בתיאום טלפוני: 052.7615715

הרה"ג ר' חיים זעליג שפרינצלס שליט"א, מו"צ

בביתו רח' שמאי 1 בשעות הערב

הרה"ג ר' יחיאל יהושע רוזנר שליט"א, מו"צ

בביתו רח' רבי מאיר בעל הנס 20 בשעות הערב

הרה"צ רבי דוד מוסקוביץ שליט"א

רב ביהמ"ד שאץ
בביהמ"ד שאץ ר' רבי יהודה הנשיא בשעות התפילה

הרב זלמן אייזנבך הי"ו

בביהמ"ד "קהל חסידים" רח' רבי אליעזר בן הורקנוס בשעות התפילה

תל אביב

הגה"צ רבי אברהם צבי דירנפלד שליט"א,

חבר הביד"ץ וראש כוללי עיון דחסידי בעלזא בארה"ק
בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' אחד העם 63 בשעות התפילה

חיפה

הרה"ג ר' מאיר דוב רכניצר שליט"א, מו"צ

בביתו רח' ברכת משה 8 בשעות הערב

הרה"ג ר' צבי שובקס שליט"א, מו"צ

בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' הרב הרצוג 5 בשעות התפילה

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בית שמש

הרה"ג ר' ארי' פינק שליט"א, מו"צ

בביהמ"ד דחסידי בעלזא "בית גדליה" רח' תכלת מרדכי בשעות התפילה

הרה"ג ר' שמואל יעקב לנדאו שליט"א, מו"צ

בביהמ"ד דחסידי בעלזא "יד כהן" רח' אהל יהושע בשעות התפילה

הרה"ג ר' מרדכי דוד וועטענשטיין שליט"א, מו"צ

בביתו רח' קדושת אהרן 13
בשעות הערב

הרה"צ רבי הערשל רוטנר שליט"א

אדמו"ר מספינקא בית שמש
בביתו רח' סיני 1 בשעות הערב

גבעת זאב

הרה"ג ר' אהרן אליהו וועטענשטיין שליט"א, מו"צ

בביתו ברח' הדישון 5, בשעות הערב
ובביהמ"ד דחסידי בעלזא בשעות התפילה

קרית גת

הרה"ג ר' פנחס פדווא שליט"א, מו"צ

בביהמ"ד דחסידי בעלזא בשעות התפילה

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

מודעה רבה

בדבר מכירת חמין ביום י"ג ניסן

הננו מודיעים בזה, שהגה"צ חברי הביד"צ שליט"א, יסדרו מכירת חמין מיוחדת ביום ראשון י"ג ניסן תשע"ז בשעה 5.00 אחה"צ בדיוק

בלשכת הביד"ץ רח' יצחק שולל 4 ירושלים

מכירת זו מיועדת לאלו אשר מחמת סיבות שונות קשה להם לקיים חובת בדיקת חמין במקומות מסויימים שכרשותם, ע"י מכירת זו נפטרים הם מחובת הבדיקה במקומות אלו אליבא דכו"ע.

המעוניינים במכירה זו יפנו למוכרי החמין ממעם הגה"צ הביד"צ שליט"א עד יום ראשון י"ג ניסן בשעה 2.00 בצהריים

מכירה זו נהוגה בכמה קהילות בישראל

המקור למנהג זו, הוא לפי דעת המקור היים, שהיי אדם, השולחן שלמה (תל"ז במסגרת השולחן ס"ק ב') והקיצור שו"ע (סי' קי"ט סק"ו) חייבים בדיקה בליל בדיקת חמין אפילו מפורכר חמצו ורשותו ביום י"ד מכיון שבשעת הבדיקה עוד לא מכר את ביתו והוי ברשותו.

בשו"ת בנין עולם (סי' כ') בשו"ת התם סופר (סי' קל"א) מקילים בזה, וכן האשל אברהם מצדד להקל.

המשנה ברורה מסיק (סי' תל"ז ס"ק ל"ב) דאף שאין למחות ביד המקילים, המוכר ביום י"ג (קודם זמן חיוב הבדיקה) שפיר עדיף טפי, וכן הכף החיים (סי' תל"ז ס"ק נ"ג) מסיק דיותר טוב למכור ביום י"ג כדי לצאת אליבא דכו"ע.

מזכירות הביד"צ

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

תוקף שטרי הרשאה למכירת חמץ הנחתמים ע"י שאינם שומרי תורה

בשנת תשנ"א, בעת הכנת שטרי ההרשאה למכירת חמץ במערכת הכשרות מחזיקי הדת, הורה הגר"ש אלישיב זצ"ל. להוסיף בסיום שטרות הרשאה למכירת חמץ, המיועדים להיחתם ע"י בעלי מפעלים והנויות שאינם שומרי תורה ומצוות, את ארבעת הסעיפים דלהלן:

1. המרשה מצהיר בזאת כי טענת חוזה למראית עין, ו/או טענת חוזה לצרכים דתיים, לגבי שטר הרשאה זה ולגבי שטר מכירה שיחתום בית הדין עם הגוי על סמך שטר הרשאה זה, תהא בלתי קבילה.
2. כל דין ודברים לגבי שטר הרשאה זה, יתקיים בפני ביה"ד הרבני בירושלים ועפ"י דין תורה.
3. ידוע למוכר, שהואיל ויהודים יראים ושלמים סומכים על שטר מכירה זה לגבי איסור חמץ, הרי כל טענה שתועלה על ידו לגבי תקפות המכירה ו/או גמירות דעתו, בנוסף להיותה בלתי תקפה, תחייבו בקנס של _____ ₪ שיטיל עליו ביה"ד הרבני הנ"ל שאותו הוא מקבל עליו.
4. דין התימתו של שטר הרשאה זה כדין התימה על שטר בורזין לכל דבר, כאשר הבורר הוא ביה"ד הרבני הנ"ל.

סעיפים אלו הוכנו בהתייעצות עם טובי המשפטנים בארץ והוכנסו לשטרי ההרשאה, שנחתמו ע"י בעלי המפעלים והחנויות העומדים תחת השגחת הביד"צ דקהל מחזיקי הדת בא"י.

בית דין מיוחד לעניני כשרות שע"י קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

הודעה חשובה

בדבר שטרות מכירת המץ למפעלי מזון

1. כידוע, לדעת פוסקי הדור אין תוקף לשטר הרשאה למכירת המץ, כפי הנוסח המקובל, הנחתם ע"י יהודים שאינם שומרי תורה ומצוות.
2. במערכת הכשרות מחזיקי הדת בא"י, מוחתמים כל בעלי המפעלים והמוכנים על שטרות הרשאה שנוסחו בהתייעצות עם הגאון האדיר רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל.
3. מזכירות בין הדין תשמח להעביר לרבנויות וועדי כשרות שטרות כאלה לתועלת הציבור.

בברכת התורה

מזכירות בית הדין

שטר הרשאה למכירת חמץ

ביום י"ג / י"ד בניסן

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

אנחנו כל אחד מאתנו המפורטים מטה, נותנים לכבוד הגה"צ חברי הבית דין צדק שליט"א דקהל מחזיקי הדת בא"י, לכולם או לאחד מהם או לבאי כחם, כח הרשאה לעשות עם כל החמץ שלנו המונח במקומות המפורטים למטה ועל כל החמץ שבדעתנו לכלול במכירה זו ועם כל המקומות שמונה בהם החמץ הנ"ל כאדם העושה בשלו, דהיינו אם נמצא לאחד מאתנו חמץ במקומות הנזכרים למטה או בכל מקום אחר, הן חמץ בעין שנעשה מחמשת מיני דגן הן דבר שהוא תערובת חמץ, הן חמץ בלוע, והן חמץ נוקשה וכל חשש חמץ הן אוכלים והן משקים, הן הראויים לבהמה וכל מיני תבואה וקמחים וכל מיני תרופות שיש חשש חמץ בתוכם, וכל החמץ הנדבק בכלים וכל מיני חמץ וחשש חמץ שיבואו תחת בעלותנו או לרשותנו עד זמן איסור חמץ ואחרי זמן איסור חמץ, וכל כל חמץ וחשש חמץ הנמצא בדרך, וכן תעשיות, עסקים ובתי מסחר של חמץ או חשש חמץ שיש לכל אחד מאתנו, וכן כל המקומות ששם מונחים כל הנ"ל, אף אותם המקומות שאינם שייכים לנו רק מושכרים לנו או באופן אחר. אנו ממנים את הנ"ל להיות מורשים לעשות עם כל הנ"ל כעושה בתוך שלהם ממש ויהיו מורשים בכל יפוי כח וזכות שיש לנו בכל הנ"ל, וכן יהיו מורשים להרשות דריסת הרגל דרך רשותנו למקומות הנ"ל. ורשות בידם למכור ולהשכיר, להקיף ולתת במתנה כטוב בעיניהם, ותהא ידם כידינו ופיהם כפינו ועשיתם כעשיתנו וכל מה מה שיעשו יהא כאילו עשינו בעצמנו ולא נוכל לומר לתקוני שדרתיך ולא לעוותי ואנו מתחייבים למסור את המפתחות של כל המקומות הנ"ל ולפתוח את כל המקומות הנ"ל לכל מי שהם יצוו. שטר הרשאה זה לא יופסל ולא יוגרע כחו בשום אופן וגרועותא בעולם, רק תמיד יהא בתוקפו כתוקף כל שטרי הרשאה הנהוגין בישראל, העשויין כתיקון חז"ל. ורשות בידם לכתוב ולחתום עפ"י חוקי הממשלה בכל לשון של יפוי כח וזכות ובכל תוקף ועוז שיועיל עפ"י דין תורה, ועל פי חוקי הממשלה, ואנו מתחייבים לכתוב ולחתום עפ"י חוקי הממשלה בכדי שיקויים מעשיהם ולא יחזר אף קוצו של יוד. כל הנ"ל קבלנו על עצמנו וכן: א. המרשה מצהיר בזאת כי טענת חוזה למראית עין ו/או טענת חוזה לצרכים דתיים לגבי שטר הרשאה זה ושטר המכירה שיהתום ביה"ד עם הגוי על סמך שטר הרשאה זה תהא בלתי קבילה. ב. כל דין ודברים לגבי שטר הרשאה זה יתקיים בפני ביה"ד הרבני האיזורי בירושלים ועפ"י דין תורה. ג. ידוע למוכר שהואיל ויהודים רואים ושלמים סומכים על שטר מכירה זה לגבי איסור חמץ, הרי שכל

נערך ע"י הרב יוסף מרדכי זילבר

רשימת מוצרים הצריכים מכירת חמץ

הקדמה

נהגו הרבה מאחינו בני ישראל, לא לסמוך על מכירת החמץ לנכרי כאשר מדובר בחמץ גמור, מהו "חמץ גמור" בזה יש כמה מנהגים, יש שאינם מוכרים רק חמץ מדאורייתא ותערובת חמץ מדאורייתא אבל חמץ מדרבנן מוכרים, ויש, שגם בחמץ מדרבנן, אינם סומכים על המכירה, ויש שאף בספק מדרבנן אינם מוכרים, אי לכך לתועלת הענין החלטנו לפרסם טבלה שבה פירוט דרגת החמץ שיש בהרבה מוצרים חמצים, כדי ליידע את הציבור, כמו כן יש החושבים שמוצרים שונים אינם כלל בחשש חמץ, לכן הוספנו גם דירוג של מוצרים שחייבים למוכרם.

ביאור ההגדרות:

הגדרה 1 כוללת בתוכה כדלהלן:

- חמץ גמור - לחם - עוגות - פסטה וכו' אסור מהתורה.
- תערובת חמץ שאין בשאר החומר פי שישים כנגד החמץ גם חמץ כזה אסור מהתורה.
- ספק חמץ, גם זה אסור מהתורה כי ספק דאורייתא לחומרא, נהיג לא למכור לנכרי את סוגי החמץ האלו, אם כי בדברים שהם ספק ציינו שזה רק ספק.

הגדרה 2.

חמץ שאסור רק מדרבנן כגון שהמעמיד היא חמץ אבל יש שישים בשאר החומר כנגדו, או שיש בו תמציות חמץ, (מילתא דלטעמא עבידא), ויש שישים בחומר נגדם, אלו בגדר איסור מדרבנן. אבל אסור להשאיר חמץ כזה, ויש שהקפידו גם לא למכרו לנכרי.

הגדרה 3.

ספק איסור דרבנן הרבה נוהגין למכור לנכרי ספק חמץ מדרבנן, בכל אופן אסור להשאירו בבית ללא מכירה, ולכן יש להשמידו או למכרו.

הגדרה 4.

דברים שאינם ראויים למאכל, יש מחלוקת אם צריך למכרו אולם וודאי שכדאי למוכרו.

הגדרה 5.

דברים שאין צורך למכרם ואפשר להשהותם, אולם אין להשתמש בהם בפסח ללא כשרות מהדרין, הגדרה זו כוללת גם את כל הקטניות.

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מכירת חמץ

המוצר	חמץ מדאורייתא ספק חמץ דאורייתא תערובת חמץ מדאורייתא	חמץ מדרבנן חייבים למוכרו	ספק חמץ דרבנן חייבים למכרו	לא ראוי למאכל כדאי למכרו	אין בו חמץ אבל לא להשתמש בפסח בלי כשרות מהודרת
אבקות מרק	יש לבדוק במרכיבים אם מופיע מכיל קמח או גלוטן זה חמץ גמור אם כתוב עקבות גלוטן ניתן למכרו				
אבקות קקאו					√
אבקת חרובים			√		
אבקת סוכר					√
אבקת אפיה					√
אבקת תפוז"א אינסטנט			√		
אבקת שמרים יבשים			√		
אבקת פלאפל	√				
אגוזים קלופים					√
אובלטים	√				
אלכוהול ללא כשרות לפסח	√				
אטריות ומוצרי פסטה כולל אטריות ביצים	√				
אורז					√
אבקת שום - בצל					√
אבקת שתיה - לא כשל"פ			√		
אורז נמס - מזון תינוקות		√			
אינסטנט פודינג			√		
במבה					√
ביסלי	√				
בורגול	√				
בוטנים קלויים - מצופים - מטוגנים	√				
בירה שחורה ולבנה תוצרת מקומית ויבוא	√				
בשר תחליפים	√				
בשר מעובד ללא כשל"פ			√		
בגנה צ'פס			√		
בייגלה	√				

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

המוצר	חמץ מדאורייתא ספק חמץ דאורייתא תערובת חמץ מדאורייתא	חמץ מדרבנן חייבים למוכרו	ספק חמץ דרבנן חייבים למכרו	לא ראוי למאכל כדאי למכרו	אין בו חמץ אבל לא להשתמש בפסח בלי כשרות מהודרת
בוטנים טחונים					√
ביסקויטים	√				
בושם				√	
גריסים בארץ בד"כ ללא הרטבה בחו"ל ספק חמץ גמור	√				
גלילות בארץ			√		
גלילות בחו"ל	√ ספק				
גלוקוזה בארץ					√
גלוקוזה בחו"ל	√ ספק				
גפילטע פיש ללא כשרות לפסח	√ ספק				√
גרנולה	√				
גבינות ללא כשרות לפסח			√		
גביעי גלידה	√				
גרעינים לבנים שחורים גרעיני אבטיח קלויים	√ ספק				
גלידה חמה	√				
גלילי ופלים	√				
ג'לי בטעמים			√		
דגי טונה					√
דגים מטוגנים	√				
דקטטרוזה גכישית (סוכר ענבים)	√ ספק				
דגני בוקר	√				
גבינת סויה - טופו ללא טעמים					√
דבש					√
דבש מלאכותי			√		
דובדבנים מסוכרים			√		
דגים מעושנים			√		
וופלים	√				
ויטמינים	√ ספק				
ויטמין C (חומצה אסקורבית)	√ ספק				
ויסקי	√				

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מכירת חמץ

המוצר	חמץ מדאוריתא ספק חמץ דאוריתא תערובת חמץ מדאוריתא	חמץ מדרבנן חייבים למוכרו	ספק חמץ דרבנן חייבים למכרו	לא ראוי למאכל כדאי למכרו	אין בו חמץ אבל לא להשתמש בפסח בלי כשרות מהודרת
זיתים בשימורים			√		
חומוס יבש					√
חומץ סינטטי					√
חומץ טבעי חו"ל	√				
חומץ טבעי מקומי ללא כשרות לפסח					√
חיטה תפוחה	√				
חמוץ מתוק - ממתק מקלות	√ מכיל קמח חמץ ודאי				
חומצת לימון, מלח לימון	√				
חמאת בוטנים רגיל			√		
חמאת בוטנים ממותק		√			
חרדל ממרח (לבדוק במרכיבים)	√ יש בתוספת קמח	√ יש בלי תוספת קמח			
חטיפים לבדוק במרכיבים	√ מכיל גלוטן	√ לא מכיל גלוטן			
חלב					
חלב סווייה בלי טעמים					√
חלבה בארץ			√		
חלבה בחו"ל			√		
חמאת שומשום בחו"ל			√		
טחינה					√
טמפה			√		
טופו ללא טעמים					√
טבק הרחה				√	
יוגורט - ללא כשל"פ			√		
ירקות כבושים			√		
ליקרים בארץ ובחו"ל	√				
ליפתנים		√			
לתת מאלט	√				
מיונז			√		
ממרח מרטייסט			√		
ממרח דגנים	√				
ממרח בטעם כבד	√ ספק				

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מכירת חמץ

המוצר	חמץ מדאורייתא ספק חמץ דאורייתא תערובת חמץ מדאורייתא	חמץ מדרבנן חייבים למכרו	ספק חמץ דרבנן חייבים למכרו	לא ראוי למאכל כדאי למכרו	אין בו חמץ אבל לא להשתמש בפסח בלי כשרות מהודרת
משחת שיניים ללא כשרות לפסח	√ ספק				
מונו.סודיום גלוטומט	√ ספק				
מרגרינה		√			
משקאות חריפים (כמו ויסקי וודקה וכד')	√				
משקאות קלים		√			
מזון תינוקות דיסות - ללא כשרות לפסח	√				
מזון תינוקות תחליפי חלב - ללא כשרות לפסח		√			
מחיות פירות וירקות לתינוקות		√			
מלח דיאטטי חו"ל	√				
מלבין קפה		√			
מלפפונים חמוצים		√			
ממרח שוקולד		√			
מצות חמץ	√				
משמש מיונש		√			√
מסטיק		√			
מקרוניס פסטה	√				
מעדני חלביים ופרווה		√			
ממרח תמרים תוצרת הארץ		√			√
נקטר בארץ		√			
נקטר בחו"ל	√				
נקניקים בשריים		√			
נקניק צמחי	√				
סודה ללא כשרות לפסח מארץ					√
סודה לשתייה					√
סוכר ענבים	√				
סוכר					
סוכר וניל					√
סיגריות (יש החוששים בסיגריות אף שאינם אכילים מחמת הספק והתמצית שזה נכנס לפה)				√	

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

המוצר	חמץ מדאורייתא ספק חמץ דאורייתא תערובת חמץ מדאורייתא	חמץ מדרבנן חייבים למוכרו	ספק חמץ דרבנן חייבים למכרו	לא ראוי למאכל כדאי למכרו	אין בו חמץ אבל לא להשתמש בפסח בלי כשרות מהודרת
CO	√ הרוב כשר				
סרדינים					√
סורביטול	√				
סוכריית בארץ			√		
סוכריות בחו"ל	√ ספק				
סאוור סטיק	√				
סולת סולת נמסה	√				
סירופ לשתייה	√				
סלטים ירקות			√		
עמילן . קורנפלור					√
פטריות בשימורים		√ לפי דעת הגר"ש אלישיב			
פירות יבשים					√
פיצוחים קלויים	√ ספק				
פלסטלינה בר בצק	√				
פסטה לסוגיה	√				
פיצפוצי אורז			√		
פתיתים	√				
פרלינים יש עם תוספת קמח לבדוק במרכיבים	√ באם יש קמח זה חמץ		√ באם אין קמח		
פירות מסוכרים			√		
פפריקה					√
פלפל שחור					√
פלפל					√
פלפל חריף - שיפקה			√		
פריכות אורז ללא תוספת חיטה	√ עם תוספת חיטה				√
פודינג למינהם גם אינסטנט			√		
פרוקטזה בארץ - סוכר פירות			√		
צימוקים					√
צמקאו					√
צ'יפס					√
צ'יפס בטעמים			√		

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מכירת חמץ

המוצר	חמץ מדאורייתא ספק חמץ דאורייתא תערובת חמץ מדאורייתא	חמץ מדרבנן חייבים למוכרו	ספק חמץ דרבנן חייבים למוכרו	לא ראוי למאכל כדאי למוכרו	אין בו חמץ אבל לא להשתמש בפסח בלי כשרות מהודרות
ציקו		√			
ציפורן ציקו עם דגנים	√				
קונדישנר				√	
קואקר	√				
קוקוס טחון				√	√
קורנפלור				√	√
קוסקוס	√				
קורנפלד אינסטנט בתוספת ויטמינים		√			
קטשופ		√			
קמח חיטה	√				
קמח מלא	יש לבדוק עם המפעל האם המוצר חמץ				
קמח תפ"א					√
קטניות					√
קפה, רגיל, גמס ותורכי					√
קפה בטעמים		√			
קצפת צמחית		√			
קריש ג'לי בארץ		√			
קריש מחו"ל	√ ספק				
קרמבו	√				
קקאו					√
קרם ידיים				√	
קריקריים	√				
קורן סירופ בארץ					√
קורן סירופ בחו"ל	√				
קמח מצה ללא כשרות לפסח	√				
ריבות בארץ		√			
ריבות חלב בארץ		√			
ריבות חלב בחו"ל	√				
רוטב סווייה	√				
רטבים	√				
רסק עגבניות בארץ					√
רסק עגבניות בחו"ל	√				

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מכירת חמץ

המוצר	חמץ מדאורייתא ספק חמץ דאורייתא תערובת חמץ מדאורייתא	חמץ מדרבנן חייבים למוכרו	ספק חמץ דרבנן חייבים למכרו	לא ראוי למאכל כדאי למכרו	אין בו חמץ אבל לא להשתמש בפסח בלי כשרות מהודרת
רסק תפו"ע			√		
רסק פלפל חריף			√		
שומשום					√
שוקלד נקי					√
שוקלד עם תוספת שוקלד ממולא חטיפי שוקלד לבדוק במרכיבים	√		√ כשאין קמח או גלוטן		
שזיפים יבשים					√
שוקו אבקה בארץ			√		
שלוה	√				
שמני קטניות					√
שמפו				√	
שמרים טריים					√
שמרים יבשים חו"ל			√		
שמרים לטעם	√				
שמרי נירה	√				
שניצלים דגים בשר	√				
שקדי מרק	√				
שקדים מולבנים ללא כשל"פ			√		
שיפון קמח	√				
שימורים בארץ			√		
שימורי אפונה - תירס - גזר . שעועית					√
שבבי תפו"א			√		
תמרים בארץ					√
תבלינים			√		
תחליפי בשר	√				
תחליף גבינה			√		
תחליף קפה עם דגנים	√				
תחליף קפה ללא דגנים			√		
תמציות			√		
תחליפי חלב			√		
תה					√
תה בטעמים			√		
תמצית רום	√				

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

סדר פסח כהלכתו

- דרשות שבת הגדול
- הלכות טבילת כלים
- זמנים ושיעורים

פסח תשע"ז

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

מודעה רבה לאורייתא

הנגנו להודיע לקהל הרחב כי דייני ורבני קהלתינו הק' ידרשו

דרשת שבת הגדול

ירושלים

הגאון רבי אליהו שמואל וינד שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בהיכל הגרויסע שטוב בקרית בעלזא ירושלים
לאחר עריכת השולחן של סעודה שלישית

הגאון רבי משה מיכל פינק שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק' ורב שכונת בית וגן
בביהמ"ד חסידיים "תפארת יעקב" רח' הפסגה בשעה 5:30 אחה"צ

בני ברק

הגה"צ רבי חיים צבי שפירא שליט"א
חבר הביד"צ ורב ביהמ"ד "קהל חסידיים" רמת אהרן
בביהמ"ד קהל חסידיים רח' סורוצקין 9 בשעה 4:30 אחה"צ

הגה"צ רבי יעקב גרינוולד שליט"א
חבר הביד"צ ורב ביהמ"ד דחסידי בעלזא זכרון רפאל
בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' יצחק ניסים בשעה 5:30 אחה"צ

הגאון רבי משה וובר שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' בני ברק בשעה 5:30 אחה"צ

הגאון רבי יצחק צבי שפרינצלס שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק' ורב גבעת רוקח
בבית הכנסת בית מרדכי גבעת רוקח בשעה 5:30 אחה"צ

הגאון רבי אברהם יהושע הורוויץ שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' זוננפלד 3 רמת אלחנן בשעה 5:00 אחה"צ

סדר פסח כהלכתו

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הגאון רבי שמואל פנחס טרויבע שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד בית פנחס רח' יואל 18 בני ברק, בשעה 5:30 אחה"צ

הגאון רבי דוב מאיר פייבוש שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד רבבות אפרים רח' בעלזא 1 בני ברק, בשעה 5:30 אחה"צ

הגאון רבי יהושע פינק שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד "מחזיקי הדת" רח' מחזיקי הדת 2 בני ברק, בשעה 5:30 אחה"צ

אשדוד

הגה"צ רבי חיים פסח הורוביץ שליט"א

חבר הביד"צ ודומ"ץ קריות חסידי בעלזא אשדוד

בביהמ"ד המרכזי רובע ג' רח' חטיבת הנגב 35 בשעה 5:15 אחה"צ

הגאון רבי מנחם מנדל שווימר שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד דחסידי בעלזא בית יעקב אריה רח' רבי מאיר בעל הנס אשדוד,

בשעה 5:15 אחה"צ

הגאון רבי יוסף פלטיאל דירנפלד שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד דחסידי בעלזא "בית דוד שאול" רח' חנינא בן דוסא 4,

בשעה 5:15 אחה"צ

הגאון רבי יוסף צבי רכניצר שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד דחסידי בעלזא "בית פנחס" רח' רבי ינאי בשעה 4:00 אחה"צ

הגאון רבי מנשה פינק שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד דחסידי בעלזא "בית נפתלי" רח' רבי יהודא הנשיא

בשעה 5:15 אחה"צ

הגאון רבי אשר ישעי' זלפריינד שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד דחסידי בעלזא "אור שלמה" רח' חטיבת הנגב

רובע ג' בשעה 5:15 אחה"צ

הגאון רבי אלחנן וינד שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק'

בביהמ"ד דחסידי בעלזא רחוב אבוחצירא

רובע ג' בשעה 5:15 אחה"צ

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הגאון רבי אברהם חיים ברנשטיין שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בביהמ"ד דחסידי בעלזא "אהבת שלום"
רובע ג' בשעה 5:15 אחה"צ

תל אביב

הגה"צ רבי אברהם צבי דירנפלד שליט"א
חבר הביד"צ ורב ביהמ"ד דחסידי בעלזא ת"א
בביהמ"ד דחסידי בעלזא אחד העם 63 ת"א בשעה 5:00 אחה"צ

חיפה

הגאון רבי מאיר דוב רכניצר שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בביהמ"ד דחסידי בעלזא רח' הרב הרצוג 5 חיפה,
בשעה 5:30 אחה"צ

בית שמש

הגאון רבי ארי' פינק שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בביהמ"ד דחסידי בעלזא "בית גדליה" רח' תכלת מרדכי
בשעה 5:30 אחה"צ

הגאון רבי שמואל יעקב לנדאו שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בביהמ"ד דחסידי בעלזא "יד כהן" רח' אהל יהושע
בשעה 5:30 אחה"צ

קרית גת

הגאון רבי פנחס לייבוש פדווא שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בביהמ"ד דחסידי בעלזא
בשעה 5:30 אחה"צ

גבעת זאב

הגאון רבי אהרן אליהו וועטנשטיין שליט"א
דומ"ץ דקהלתינו הק'
בביהמ"ד דחסידי בעלזא
בשעה 5:30 אחה"צ

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הגאון רבי שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א

דומ"ץ קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

מח"ס שו"ת "שבט הקהתי" וש"ס

הלכות טבילת כלים

א. כשם שצויתה התורה הק' שנקדש ונטהר עצמנו, כן צויתה שנטהר גם את כלי הסעודה שאנו קונים מנכרים, כדי שיצא הכלי מטומאתו וייכנס לקדושת ישראל, דומיא לגר הנכנס לקדושת ישראל ע"י טבילה, כי טומאה שורה על כליו של נכרי, ואפילו על כלי חדש שלא השתמש בו הנכרי כלל. ואפילו ישראל ששאל כלי מישראל חברו - שקנה את הכלי מנכרי, ג"כ צריך טבילה.

ב. נחלקו הפוסקים אי מצות טבילת כלים היא מה"ת: י"א שהיא מדרבנן, וי"א שהיא מה"ת. ואמנם כיון שרוב הראשונים ס"ל דחיוב הטבילה הוא מה"ת, ע"כ אם הוא מסופק אי נטבל הכלי, יש לטבלו בלא ברכה.

ובכלי מזכוכית שחיוב טבילתו הוא מדרבנן, דנו הפוסקים אי הולכין להקל, דאפשר דכיון דיש לו מתירין - דהא אפשר לטבול - בקל יש להחמיר.

ג. אסור להשתמש בכלי שלא נטבל אפילו תשמיש ארעי פעם אחת, גם אם בדעתו לטבולו אח"כ. עבר והשתמש בכלי קודם שנטבל, אין המאכל נאסר. גם אם עבר והשתמש עם הכלי הרבה פעמים קודם שנטבל, עדיין חייב לטבולו.

כלים החייבים והפטורים מטבילה

ד. כל מיני מתכות וכלי זכוכית חייבים בטבילה, אבל כלי עץ או חרס או אבן או פלסטיק פטורים מטבילה. אבל אם הם מורכבים במתכות או מצופים בזכוכית, צריך להטבילם.

ה. אין חייבים להטביל כי אם כלי סעודה, אבל כלי שהוא לנוי או לתשמיש אחר, לא בעי טבילה.

ו. כלים המשמשים לאוכל, אבל עדיין אין האוכל נעשה ראוי בהם לאכילה, כגון סכין של שחיטה, כלי לישה או נפה העשויה ממתכות, שעדיין יש לבשל או לאפות את האוכל, הוי ספק אי חייבים בטבילה, לפיכך טובלים אותם בלא ברכה. }ומקלף המקלף פירות וירקות או

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

סדר פסח כהלכתו

מגדרת שמשמשים לאוכלין הנאכלים כשהן חיים, צריכים טבילה בברכה.

ז. מגירות ומדפים של המקרר, נחשבים כחלק מהמקרר, ואפילו אם מניחים עליהם מאכלים, אין צריך לטובלם. וה"ה הברזלים שבתוך התנור, שעליהם מונחות התבניות, ג"כ פטורים מטבילה, אבל התבניות שאופים בהן יש לטובלן.

ח. טרמוס, יש להטבילו בברכה כמות שהוא, ולא יפרקנו, כי אז מוציאו מתורת כלי, ולכמה שיטות לא תועיל הטבילה, ולפי זה גם שאר כלים העשויים מפרקים, כגון מטחנה וכדו', ודרך השימוש בהם הוא רק כשאינם מפורקים, יש לטובלם דוקא כשהם מורכבים ושלמים.

ט. פותחן של בקבוקים או קופסאות שימורים, אע"פ שנוגע באוכל אין צריך טבילה, והטעם כיון שהוא משמש לכלים ולא משמש לסעודה.

י. כלי המשמש רק כבסיס לכלי אחר, ואין האוכל נוגע בו, כמו מגש שעשוי רק לשים עליו כלים עם אוכל, אבל אין מניחים אוכל על המגש עצמו, אין צריך טבילה.

יא. כשטובל כלי אחד מברך "על טבילת כלי", ואם טובל שני כלים מברך "על טבילת כלים", ובדיעבד אם בירך על כלי אחד בלשון רבים, או על רבים בלשון יחיד, יצא. {ולהעיר, שבזמננו בהרבה מפעלים אפילו של נכרים, ישנם שותפים ישראלים, או כשישראל יש לו חלק גדול במניות של המפעל, דעת כמה פוסקים שא"א לברך אלא א"כ ידוע שמפעל הייצור של הכלי שייך רק לנכרי}.

יב. כיסוי קדירה צריך טבילה, כי אדי המרק וזיעת התבשיל עולה אל הכיסוי, והוי כקדירה. ולפי"ז ה"ה דצריך לברך על טבילת הכיסוי לבד. ואם טובל קדירה עם כיסוי ברכתו כמי שטובל כלי אחד ומברך "על טבילת כלי".

יג. מברכין על טבילת כלי זכוכית אע"פ שחיובה הוא רק מדרבנן. וכלים העשויים מפיירקס ודורלקס דינם ככלי זכוכית.

יד. כלי חרס של פורצלן, מן הדין אין צריכים טבילה, דאינם דומים לכלי זכוכית, כי אם נשברו אין להם תקנה כלל ע"י התכה, ככלי זכוכית. ומ"מ יש בימינו כלים כאלו שיש להם תקנה ע"י התכה באש, ויש לטובלם בלי ברכה.

טו. כלי אמאיל יש להטבילם, אבל לא יברך על הטבילה, אבל כלי אלומיניום או העשוי מנירוסטה צריך טבילה בברכה.

טז. כלי חשמלי, כגון טוסטר וקומקום, אע"פ שעשוי מפלסטיק, אם גוף החימום עשוי ממתכת חייב בטבילה {ולאחר מכן ימתין עד

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

שיתייבש היטב, כדי שלא יתקלקל}. ואם ירא לטבלו במים שלא יתקלקל, יש מתירים שיתנו לאומן, שיפרקנו, ויתבטל ממנו תורת כלי, ויחזור וירכיבנו. ויש מפקפקים על עצה זו. אבל כלי המורכב מכמה חלקים ואין צריך אומן לפרקו ולהרכיבו, כגון מטחנה וכדומה, ודאי לכו"ע אינו מועיל לפרקו ולהרכיבו.

יז. קופסאות וצנצנות עם אוכל המיובאים מחו"ל אפשר להשתמש בהן. ואם רוצה להשתמש בהן שימוש חוזר לאחר שנתרוקנו מהאוכל, מצינו בזה דעות שונות בין הפוסקים אם חייבים בטבילה, ובכלי זכוכית שכל חיובו הוא רק מדרבנן יש להקל טפי.

יח. מגש שמעמידים עליו את נרות השבת אין צריך טבילה, ואע"פ שהמפעל ייצר את המגש לצורך אחר, כדי שישגישו עליו מאכלים, לא אזלינן בתר מחשבת המייצר אלא אחר מחשבת הקונה, ואפילו אם לפעמים מניח עליו חלה וכדו', עיקר מחשבתו הוא לצורך הפמוטים ולא לצורך החלה. אבל תחתית של גביע הקידוש, לאלו ששותין מה שנשפך בו, נראה שיש לטובלו.

יט. אם לא בירך קודם הטבילה, שוב לא יברך.

כ. כשטובל הרבה כלים, אזי לכתחילה לא ידבר באמצע הטבילה מדברים אחרים שלא מענין הטבילה, ובדיעבד אם דיבר לא יברך שוב.

כא. לא יהא דבר החוצץ, כגון חלודה, על הכלי, בין מבפנים ובין מבחוץ. גם אם הכלי מורכב מדבר שאינו חייב בטבילה, כגון שחלק מהכלי עשוי מפלסטיק שפטור מטבילה, אסור שיהא דבר חוצץ אפילו על חלק הפלסטיק. וכן לא יהא דבר החוצץ על ידות הכלי.

כב. תוית המודבקת על הכלי, אם הוא מיעוט ואין הבעלים מקפידים על כך, אפשר לטבול כך את הכלי, ואין צריך להסירה. ויש סוברים שרק אם היא תוית נאה ע"ג כלי מקריסטל וכדו', שמעידה על יוקרו של הכלי, רק אז אינו חוצץ. }ויש לעיין אם מי שאינו מקפיד על התוית שעליו טובלו, ואח"כ נתן הכלי לאחר שכן מקפיד ע"כ, אם הטבילה מועילה, דיתכן שכיון שהבעלים בשעת הטבילה לא הקפידו, א"כ לא איכפת לן מה שנתן הכלי לאחר שמקפיד עליו, וכן מסתברא}.

כג. צריך שיהא הכלי רפוי בידו בשעת טבילה שאם מהדקו בידו הוא חציצה. ואם לחלח ידו במי מקוה אין לחוש.

כד. סכין שמתקפל על כל חלקיו, צריך לפתוח כל החלקים כדי שיבוא המים לכל חלקי הכלי.

כה. יטבול הכלי כשפיו כלפי מעלה ויתמלא כולו מים. ואם טבל כשפיו למטה, ופיו צר, לא עלתה לו טבילה, לפי שלא הגיעו המים

לשוליו אפילו אם מכניסו כולו למים. והב"ח מחמיר בזה אפילו כשפיו רחב, כדי שיגיע המים לכל חלקי הכלי.

כו. צריך לטבול כל הכלי בבת אחת, וכמו באדם הטובל, דאין טבילה לחצאין {משא"כ בהגעלה שאפשר להגעיל לחצאין}.

כז. מן הדין די לטבול הכלי טבילה אחת, ויש מדקדקין לטבול ג' פעמים.

כח. קטן אינו נאמן על טבילת כלים. אבל אם טבלו בפני גדול, הוי טבילה {היינו שגדול מעיד שראה שהקטן טבלו כדן, אך אין די במה שהקטן אמר שפלוני ראה שטבלו}. ויש להחמיר בזה אפילו בכלי זכוכית, שחיוב טבילתו הוא מדרבנן.

כט. שלח קטן שימסור כלי לגדול לצורך טבילה, וחזר הקטן ואמר מסרתי לו וטבלו, נאמן.

ל. מי שקנה כלי כדי ליתן במתנה לחבירו, דנו הפוסקים אם יועיל מה שנותן המתנה יטבול הכלי, כי אפשר שלא תועיל טבילתו, כיון שאצלו אין זה כלי סעודה, ומוטב שיודיע למקבל המתנה שיטבול הכלי. ואם טבל נותן המתנה, יחזור המקבל ויטבלו שוב בלי ברכה.

לא. טבל כלי בלא שהתכוין למצוה, או שנפל הכלי מעצמו אל תוך המקוה, וכן קטן שטבל, עלתה הטבילה, משום שטבילת כלים אין צריכה כוונה.

לב. טבל כלי של חבירו שלא בידיעתו, מועילה הטבילה.

לג. לקח כלי מנכרי שהשתמש בו בחמין וצריך להגעילו מן האיסור, אזי יש להגעילו תחילה ואח"כ לטבלו. ואם הטבילו ואח"כ הכשירו אפילו אם היה הכלי אינו בן יומו, יחזור ויטבילו בלא ברכה. {אמנם מה שמגעילים כלים חדשים מחשש שומן איסור, מאחר שהכשרה זו הוי רק חומרא, שהרי אפילו אם היה נעשה מאיסור כבר נפגם, ובכה"ג אם טבל לפני שהכשירו אין צריך לחזור ולטבולו}.

לד. אסור להטביל כלים בשבת ויו"ט, משום דנראה כמתקן הכלי, שע"י הטבילה הותר השימוש בו. ובעת הצורך יש עצה, שיתן את הכלי לגוי במתנה, ויחזור וישאלנו ממנו, דאז פטור מטבילה רק בשבת ואחר שבת יש לטבול, ואם זה כלי שראוי למלאות בו מים, ימלאנו מים מן המקוה ועלתה לו טבילה. וה"ה אם זה סכין מלוכלך, שמותר להטביל ולהדיח הסכין. ואינו מברך על הטבילה, כי רק באופן זה מוכח שאינו עושה לשם טבילה. ופשוט שמותר לעשות כן רק כשאין לו כלי אחר לצורך השבת, דאל"ה אסור משום שמפסיד בידים את הברכה. ואם יש לו ספק על הכלי אם היא צריכה טבילה, וא"א לו לעשות בנקל העצות הנ"ל, אזי יש לסמוך על הדעה דס"ל דמותר לטבול כלי בשבת ויו"ט, וכן

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

אם עבר וטבל, מותר להשתמש בו, כיון שיש שיטות שמותר לטבול כלי בשבת ויו"ט.

לה. גם בבין השמשות של ער"ש ויו"ט אין לטבול הכלים, אך אם צריך את הכלי לצורך שבת ויו"ט, ואין לו אחר, מותר להטביל בבין השמשות ולברך כדין, ואין צריך לעשות התחבולות הנ"ל.

לו. אם נתערב כלי שצריך טבילה בין כלים שאין צריכים טבילה, לא שייך בזה ביטול ברוב, כיון שאפשר לטבול כל הכלים, וממילא הוא דבר שיש לו מתירין, וכשטובל כל תערובת הכלים, אע"פ שרק אחד מהם חייב בטבילה, יכול לברך "על טבילת כלים", כיון שבמציאות צריך להטביל את כולם מחמת התערובת. אך אם טבילת כל תערובת הכלים תגרום לו הוצאות ממון או טירחא מרובה יש להקל, דנתבטל ברוב, אולם בתנאי שאין הכלי שחייב טבילה כלי חשוב, כי כלי חשוב אינו בטל.

לז. גוי שגנב כלי מישראל, ולבסוף הוחזר הכלי אל הישראל, אין הכלי צריך טבילה, ואע"פ שכבר נתיאש הישראל ממנו, דכיון שאין רשאי הגוי להחזיקו בפירסום לא הוא שם העכו"ם עליו.

מתוך "עלים לתרופה" היו"ל ע"י מכון אור הצפון דחסידי בעלזא אנטוורפן

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

ערב פסח תשע"ז

זמנים

הזמנים לפי שעון קיץ

קריית גת	חיפה	בית שמש	אשדוד	ת"א	ים	
10:03	10:01	10:02	10:03	10:03	10:01	סוף זמן אכילת חמץ
11.23	11.21	11.22	11:23	11:22	11:21	סוף מכירת ושריפת חמץ
12.42	12.41	12.41	12.42	12.42	12.40	חצות היום והלילה
6.46	6.36	6.28	6.45	6.44	6.29	הדה"נ

שיעורים

שיעור רביעית לד' כוסות

יש אומרים 150 גרם < יש אומרים 86 גרם

שיעור כזית לגבי אכילת מצה

יש אומרים 11 גרם < יש אומרים 22 גרם

שיעור כזית לגבי אכילת מרור

הוא כ.20 גרם

שיעורים בהפרשת חלה

עיסה הנילושה מ.1200 ק"ג ויותר חייבת בהפרשת חלה בלי ברכה, נוהגים להפריש חלה בברכה מעיסה שנילושה מ. 1.670 ק"ג קמח ויותר, יש אומרים רק מ.2.250 ק"ג קמח ויותר.

ב"מצות מחזיקי הדת" מפרישים חלה מהמצות תיכף לאחר האפייה

בחבורות הפרטיות יש לברר אצל המארגנים האם הופרשה חלה

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ה

כשרות בהלכה

- **הגאון רבי היים דוד שובקס שליט"א**
בענין המעליות החדשות בשבת.
- **הגאון רבי מרדכי אייכלר שליט"א**
תקנה מחודשת בנתינת מעשר שני.
- **הגאון רבי שמאי גרוס שליט"א**
שאלות ותשובות בעניינים שונים.
- **הגאון רבי פנחס לייבוש פדווא שליט"א**
שלא לאפשר לגוים לנגוע בבקבוקי היין כלל וכלל.
- **הגאון רבי שלמה בינעט שליט"א**
השארת אתר פתוח בשבת.
- **הרמן ורשותא**
מאחורי הקלעים של הוועד למינוי דיינים שע"י קהל מחזיקי הדת.

פסח תשע"ז

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הגאון רבי חיים דוד שובקס שליט"א

חבר הביד"ד המיוחד לעניני כשרות

ראש המתכתא של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מח"ס מגד חדש ג"ח

בענין המעליות החדשות

בזה משום עובדא דחול.

ולענ"ד חילוק גדול יש בין נידון הרכבת, לנידון המעלית שבת, שהרכבת עיקרו נעשה לדברים שבחול לנסוע בזה לעבודה, ולקנות קניות וכדומה, שכל זה ענינים של חול, משא"כ מעלית הוא אחד מתשמישי הבית, ומה זה שייך לעובדא דחול, הרי בתשמישי הבית לא שייך עובדא דחול.

יש שרצו לדמות זה לאיסור רכיבה ברכבת שאוסר בשו"ת חת"ס בליקוטי תשובות (סו"ס זז), וחידש שיש בו חשש דאורייתא של ביטל שבת השבת, ומה לי רכב שדרכו לילך באורך לרכב שעולה מלמעלה למטה, והבינו שטעם הח"ס שייך אף בזה.

אמנם באמת, הרי החת"ס עצמו כתב דלענין ספינה לא שייך ענין זה, כיון שאינו מתבטל כל כך מעונג שבת בנסיעה בספינה ממה שמתבטל בנסיעה ברכבת, שהרכבת מתנועה הנה והנה ואי אפשר לו להתענג בשבת, וגם מפני שברכת הרי הוא מתקרב כל הזמן לעסקיו של ימות החול, על כן הרי זה זלזול בשבת וכו', כמובאר שם בפירושו, ולפי זה פשוט שבמעלית הוא הרבה הרבה פחות מתבטל מעונג שבת אפילו מספינה, ועל כן ברור דלחתם סופר לא שייך שום איסור של זלזול בשבת במעלית, וכל שכן הוא מספינה, ואף שבאותו רגע שנוסע במעלית אי אפשר לו לאכול מאכלי שבת וכדומה, הרי באותן דקות שעוסק בהליכה על מדרגות הרי הוא מתבטל יותר מעונג שבת ממה שמתבטל במעלית, ועל כן להחת"ס לכאורה ברור להיתרא.

והנה השתמשות בשבת במעלית רגילה אסור מפני שמחבר בזה את זרמי חשמל כמובן, ואין כאן המקום להאריך ביסוד ושורש האיסור, וכבר הארכנו בזה במקומות אחרים, לשיטת הבית יצחק מטעם מוליד, ולשיטת החזון איש מטעם בונה, כי הפיכת

הנני להעלות את הדברים עלי גליון, בענין התקנת מעליות שבת בבנינים רבי הקומות כמצויים כיום, כאשר בהרבה מקומות ובפרט בערי יהודה וירושלים יש מחסור חמור במקומות דיור כידוע, ועל כן בונים לאחרונה בנינים גבוהים עם הרבה קומות, וישנם אנשים הגרים בקומות הגבוהים כמו בקומה עשירית וכדומה, וקשה מאוד לאסור עליהם לעלות ולרדת עם המעלית, ובפרט שבכל בנין ובנין מצויים חולים, זקנים או נשים במצבים מיוחדים וכדומה, וזה גורם או למניעה מעונג שבת, או לסכנת נפשות.

בענין עובדא דחול בהשתמשות במעלית

תחילה יש להקדים, שלאחר שנמצא דרך להתיר להשתמש במעלית בשבת, יש לדון אם שייך לאסור מטעם עובדא דחול, וכמו שאסרו האחרונים ההשתמשות ברכבת משום עובדא דחול.

ונראה שנחלקו בזה גדולי הפוסקים, כי הגר"ש וואזנר זצ"ל אכן חשש לזילזול בשבת, דלדעתו יש בזה משום עובדא דחול, ולזה חששו עוד כמה גדולים בבני ברק, ולכן לא נתנו לעיריית בני ברק להרשות לבנות בנינים גבוהים, כדי שלא יצטרכו למעליות שבת, ואכן דימו אותו לנסיעה ברכבת שאסרו אחרונים הגם שאין בו שום סרך מלאכה, ואסרו אותו רק משום זילזול בשבת ועובדא דחול.

אמנם הגרשז"א זצ"ל והגרי"ש אלישיב זצ"ל דנו בזה רק אם יש בו איסור מלאכה לא, וכאשר יבואר, ושמעתי שהגרשז"א נכנס לעובי הקורה להתיר את ההשתמשות במעליות שבת, כי ראה שמתחילים לבנות בנינים גדולים מאוד, וקשה מאוד לעלות כל כך קומות בשבת, וע"כ התאמץ שיהא המעלית מותר לשימוש בשבת, ולא חשש

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

וכמו כן אי אפשר להפעיל שכל המערכת הלזו יעבוד על ידי שעון שבת, שתתחיל בשעה שבע, ואחר שני שניות תתחיל להאיט את מסעה, ואחר עוד שניה תעצור, ואחר עוד כמה שניות תפתח הדלת וכדומה, כי הרי כל זה תלוי בכמות האנשים שהם במעלית, עד כמה ממחרת המעלית להגיע, כי כשיש יותר אנשים במעלית, הרי המעלית תגיע כמה רגעים יותר מהר, וכשהמעלית ריק, הרי היא מגיעה עוד כמה חלקיקי שניה יותר מאוחר, ועל כן אי אפשר להעמידה על ידי שעון שבת, כי יש הבדלים בחלקיקי שניות עד כמה לוקח לו להגיע, ואם יעבוד על ידי שעון שבת, יהיה המצב שהמעלית תפתח את דלתותיה באמצע הקומה, ועל כן מוכרח שתעבוד על ידי מתגים או חיישנים.

בירור המציאות של המעליות

ועל כן נחלקו בזה גדולי הפוסקים, ולהבין את המחלוקת נקדים את המציאות של המעליות.

הנה בכל מעלית יש שלשה כוחות המפעילים את פעולות המעלית. א] כח החשמל. ב] כח של ברזל כבד הצמוד למעלית, שכשהברזל יורד כלפי מטה, המעלית מוגבהת כלפי מעלה, כדוגמת חוט המשקולת. ג] כח האנשים המשתמשים במעלית.

תכליתו של ברזל זה, היא, כדי שלא יצטרכו להפעיל את כל המעלית בכח החשמל, ועל כן מתקנים ברזל כבד, השוקל הרבה יותר מכבדו של המעלית עצמה, ועל ידי שהברזל נמשך כלפי מטה, על ידי זה עולה

החומר לצורה על ידי חיבור הזרם נחשב כבונה.

הרעיון של מעלית שבת

הרעיון של 'מעלית שבת' רגילה, הוא, שזה לא עובד על ידי לחיצת כפתורים על ידי המשתמש, אלא על ידי מערכת בקרה, דהיינו כעין שעון שבת, שמעריכו מערב שבת, שהחשמל יתחבר בשעה פלונית, ותתחיל את מסעה מלמעלה למטה, ובכל קומה וקומה פותחת את דלתותיה באופן אוטומטי, וחוזרת וסוגרתן ומראה בצג באיזה קומה הוא וכו'.

אמנם אין הדבר פשוט כל כך, כי באמת לא שייך להפעיל מעלית שתעבוד על ידי מערכת בקרה לבד, כי גם במעלית שנערך על ידי מערכת בקרה, מוכרח גם כן שתעבוד על ידי חיישנים. מלפנים פעל על ידי מתגים ממש, ובזמנינו הוחלף לחיישנים אלקטרוניים, אבל דא ודא אחת הוא.

וענינה, כי לא שייך לעשות שכל הפעולות ייעשו על ידי שעון שבת, כי המעלית נבנתה באופן שמוכרח שלפני שמגיע להקומה, יהיה מערכת האטה, ורק אח"כ כשתגיע לאט לאט עד לסוף הקומה, אז תפתח את הדלת וכדומה, כי אי אפשר שתגיע בפתאומיות ובבת אחת, וזה עובד על ידי חיישנים המותקנים בתוך כותלי הפיר, שהוא המסגרת של המעלית, ותפקיד החיישנים הללו, שכאשר התא מגיע למקום פלוני בפיר, הרי החיישן שולח פקודה שתתחיל להאט את מסעה, וכן אח"כ בהגיע לסוף הקומה, מפעלת החיישן שמותקן על כתלי הפיר שהדלת תיפתח וכו'.

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

לחיישנים, שהם בעצם חיבורי מעגלים חשמליים, וזהו עיקר החשש במעליות העובדים על ידי מערכת בקרה שמעריכים אותו מלפני השבת.

בדרך עליה לא שייך החשש של הפעלת החיישנים

העולה מכל זה, שהחשש שהאדם מפעיל את החיישנים על ידי כבדו, שייך רק לענין ירידת המעלית, שנעשה על ידי הכובד של האנשים המכבידים עליו שתרד, אבל בדרך העליה לא שייך חשש זה, כי בדרך עליה פשוט שהאנשים אין עושים כלום, ואדרבה, העליה נעשית רק על ידי הברזל או על ידי החשמל שעוזר לברזל, והאנשים רק מפריעים להחשמל ולהברזל להעלות את המעלית.

כי הרי בדרך עלייתה, אם יש איש אחד או שנים במעלית, הרי הברזל לבדה מעלה את המעלית, ואיננה צריכה לכח החשמל, ואם יש שלשה אנשים צריך גם לכוח חשמל וכדומה. נמצא שבכל אופן שהוא, אין כובד האדם מעלה את המעלית עד לחיישנים, אלא החשמל הוא זה שמקרב את המעלית להגיע לחיישנים.

וכיון שכן הרי ברור שבדרך עליה אין שום חשש, וכן היה סובר הגר"שז איוערברך זצ"ל בשמירת שבת כהלכתו (פכ"ג נח) שבדרך עליה אין חשש, וכן ה' דעת הגר"ש אלישיב זצ"ל ברוב שנותיו, כמובא בספר ישא יוסף (או"ח ח"ב פ"ו) מהגאון הרב אפרתי, רק שבסוף ימיו נאמר לו על ידי אנשים שונים

המעלית למעלה, וכמובן, שכאשר המעלית יורדת, הרי היא גורמת בכך, שהברזל תעלה למעלה.

ולדוגמא, בדרך עלייתה של המעלית, אם הברזל שוקל 250 קילו, הרי, אף כאשר יכנסו למעלית איש אחד או שני אנשים, עדיין לא יצטרכו לכח של חשמל כדי להעלות את המעלית, שהרי הברזל שוקל יותר משני אנשים אלו עם המעלית, וכאשר הברזל נופל כלפי מטה, המעלית עם שני האנשים אשר בתוכו, מוגבהים כלפי מעלה, והחשמל צריכה רק להאט את קצב העליה שלא יעלה מהר מאוד.

ובדרך ירידתה של המעלית, המציאות הוא להיפך, שכאשר נכנס למעלית רק איש אחד, או שני אנשים, אין די במשקל האנשים עם המעלית ביחד להוריד את המעלית, כי הרי הברזל שוקל יותר משני אנשים אלו עם המעלית, ועל כן צריך שהמעלית תרד על ידי כח החשמל המצטרף לכובד של האנשים, ושניהם ביחד ימשכו את המעלית כלפי מטה. אבל אם יש 3 אנשים במעלית, ושוקלים יותר מ-250 קילו, הרי החשמל לא צריך להפעיל את הירידה כלל, רק לשחרר את העצירה, והמעלית יורדת על ידי כובד האנשים לבד, והחשמל רק יאט את מהירות ירידתה, וככל שיש יותר אנשים, הירידה תהיה יותר מהר, רק החשמל צריך לעבוד יותר כדי לעצור את הירידה שלא יהיה כל כך מהר.

נמצא שהאנשים הנכנסים לתוך המעלית הם מכבידים על המעלית, ועל ידי זה ועל ידי כובד האנשים מגיע המעלית

כשרות בהלכה

שגם בדרך עליה יש חשש אחר של הגברת זרם חשמל, כי החשמל צריך לעבוד ביותר כח כאשר יש יותר אנשים, וכמו שנתבאר, שכל שיש יותר אנשים במעלית, צריך שהמעלית תשתמש ביותר כח חשמל, נמצא שהאדם גורם להגברת כח הזרם בשבת.

הגברת זרם הלעקטער בשבת

ואין כאן המקום להאריך בכללות בענין השתמשות בלעקטער בשבת, אבל כמובן שיש להקדים עכ"פ בקצרה אם יש איסור בהגברת כח הלעקטער בשבת, ומזה נבוא לדון בענין איסור הגברת זרם חשמל בשבת, השייך לנסיעה במעלית.

הנה ידוע שבענין האיסור בסגירת מעגל לעקטער בשבת, טרחו הגדולים שבדורות הקודמים למצוא לאיזה איסור זה שייך, והגדולים שלפני זמן החזון איש זצ"ל סברו שהאיסור הוא משום נולד, כש"כ הבית יצחק ועוד, ולפי זה יש לדון אם גם כאן שייך איסור השתמשות בלעקטער מטעם מוליד, ובמושכל ראשון ה' אפשר לומר דבאופן שאין המדבר מכין לזה, אף אם הוא פסיק רישיה, הרי לענין מוליד מצינו שיטת הט"ז (המתיר איסור מוליד ריחא בשאין מתכוין לכך, אף כשהוא פסיק רישיה, והמגן אברהם (חולק עליו ואוסר בפסיק רישיה.

אמנם באמת אין צריך לזה כלל, דלהסוברים דלעקטער אסור משום מוליד, פשוט דאם הלעקטער כבר עובד, והוא עושה רק הגברת זרם הלעקטער, לא שייך האיסור, וכמו לענין הדלקת אש ביום טוב, דרק באש חדש שייך איסור מוליד, אבל בהוספה על אש הדולק כבר לא שייך איסור זה. וא"כ לשיטות אלו אין כאן איסור כלל מצד הגברת זרם הלעקטער.

ואף שיש מדמים דין הגברת זרם, לדין הוספת ריח בבגד, שחלק מן האחרונים אסרו אף להוסיף ריח, ולא רק להוליד ריח חדש, כמבואר במשנה ברורה (סי' תקיא ס"ק כו), מכל מקום הרי גם אם נאמר כן, הרבה אחרונים מקילים דמותר להוסיף ריח, וביניהם השועה"ר (ס"ז) ועוד, ומה גם דקשה לדמות מילתא למילתא מסברא קלושה, מה שלא מצינו רמז לזה בחז"ל.

אמנם יש לדון לשיטת החזון איש זצ"ל שחידש (סי' נ' אות ט') שיש בייצור

מעגל לעקטערי איסור משום בונה, וחידש שזה גרוע מבנין לשעה דמותר, דכאן חיבור החוטים לא נעשה לצורך הכנסת דבר שלישי, רק לצורך זרימת הלעקטער עצמו, והבינו כמה מתלמידיו דגם בהגברת זרם עלקטרוני שייך איסור בונה.

א] אמנם לכאורה בדבריו מבואר שדן על עצם חיבור החוטים, וחידש שחיבור זה נחשב כתקיעה, וא"כ יש לומר דאם החוטים כבר מחוברים רק שמזרים זרם עלקטרוני בתוך החוטים המחוברים כבר, אין כאן איסור בונה.

ב] ואף אם נאמר שאף בהזרמת זרם בחוטים המחוברים כבר שייך איסור בונה, כיון שסו"ס עושה תיקון 'להכניס צורה בגשם' כמבואר בדבריו, מכל מקום בהגברת זרם שכבר זזרם שם הלעקטער, והוא רק מוסיף זרם, הרי כבר נכנס הצורה לתוך הגשם לפני ההגברה, וא"כ מסתבר דלא שייך בזה איסור בונה אף לדעת החזון איש.

ג] ואף אם נרחיק לכת, ונאמר דאף בהגברת זרם עלקטרוני שייך איסור בונה, כיון שמוסיף להכניס עוד צורה בתוך הגשם, עדיין יש להתיר בנידן דידן, שהרי החזון איש מחלק שם בין כיסוי כלים דלא הוי בנין, משום דבדרך שימוש לא שייך איסור בנין, וזה דרך תשמישן לפותחן ולסוגרן, וחילק בסברא זו בין כיסוי כלים לבין כמה דברים, וביניהם מנה עשיית זרם לעקטער, ומוכח מדבריו להדיא, שגם בזרם לעקטער, אילו היה זה דרך תשמישו ממש, שמשתמש באופן שמגביר הכח ומחלישו, ה' מותר, דהוי ככיסוי כלים, ואם כן גם בניד"ד, הגברת כח הלעקטער הוא ממש דרך תשמישו של המעלית, ואין כאן איסור בונה אף לשיטתו.

ד] והנה יש שהביאו ראייה שאף לדעת החזון איש מותר, ממה שהתיר החזון איש להלביש מכשיר חליבה על הבהמה (סי' לח אות ד), והרי גם שם יש הגברת זרם הלעקטער, ויש שדחו ראייה זו שהחזון איש התיר שם רק משום צער בעלי חיים, אמנם בחזון איש שם מפורש שאין ההיתר משום צער בעלי חיים אלא היתר גמור הוא, שהרי כתב שם ב' עצות, א' להלבישו כשהמכשיר כבר, ואח"כ ידלק ע"י שעון שבת, ואז יוכל ללבשו אפילו באופן שיהא חליבה בכלי, רק בזה חייש לגרם מלאכת דש, וע"כ הוצרך לצרף

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

סברת צער בעלי חיים להתיר, והעצה האחרת הוא להלבישו כשהמכשיר כבר עובד, ובאופן שלא יהא חשש דש, שהמשקה ילך לאיבוד, ובזה התיר בשופי אף ללא סברת צער בעלי חיים, ואף שבמציאות הרי זה מגביר הזרם הלעקטער, הרי להדיא שהחזו"א סבירא ליה שהגברת הלעקטער מותר לכתחילה אף בעיצומו של יום השבת.

ה] והנה ידוע אשר יש מתלמידיו של החזון איש זי"ע שהואיל ונפיק מפומיה דרבם לאסור הלעקטער בשבת, מחמירים בזה מאוד מאוד, ועל כן מחמירים גם לענין הגברת זרם, ויש המוסרים כן בשמו, שאמר כן להדיא. אמנם בענינו יש עוד היתר ברור, שאף אם נאמר שיש כאן חשש משום הגברת הזרם, הרי אדם בינוני הנכנס לתוך המעלית, אינו יודע שזה גורם להגברת הזרם, [ויש שרצו לומר שמה שהחזו"א זצ"ל התיר החליבה היינו משום שלא ידע שיש בהלבשת המכשיר לחליבה משום הגברת זרם, ויש להסתפק אם ראוי לומר כן על הגאון אשר כל שבילי דרקייעא ודארעא היו פתוחים לפניו, ועוד שאם הוא לא ידע מענין הגברת לעקטער, הרי כל שכן שאזובי קיר שאינם יודעים בין ימינם לשמאלם אינם יודעים מכל זה], ואם כן אין כאן יותר ממתעסק בעלמא, ועוד הרבה פחות מזה.

ו] ואף להסוברים דהגברת הזרם אסור להחזון איש, מכל מקום עי' שש"כ (סי' לד), דבמכשירים כאלו שההגברה וההנמכה הם ממש לפי רגעים, אף להחזון איש אין בזה איסור משום הגברת הזרם, וכ"כ להתיר בשו"ת מנחת שלמה (ח"א סי' יא).

ז] ואף לתלמידי החזון איש שאסרו אף בכה"ג, כיון שמכוין לפעולה זו, ופעולה זו מגברת את הזרם הלעקטערי, מכל מקום היינו דוקא כשמכוין לכך באמת, עכ"פ לפעולה זו, אבל כשאינו מכוין כלל לכך, וההגברה נעשה ממילא על ידי כניסתו לתוך

המעלית, בודאי לא אסרו, וכן הורה הגרי"ש אלישיב זצ"ל, דאף שהחמיר לענין דיבור לתוך אוזני מי שהולך במכשירי שמיעה, אבל התיר לבעל תפילה להתפלל אף שיודע בבירור שיש בבית המדרש אחד עם מכשירים כאלו, והיינו טעמא דאי אפשר לתת לזה שם מלאכה כאשר הכוונה לכללות המתפללים, רק שהמכשיר גם כן מקבל הקול, ועל ידי מתגבר הזרם ממילא.

ולסיכום: לענין הפעלת לעקטער, הן אמת דלענין מלאכת ישראל בשבת קודש, אנו חוששים להסוברים דלעקטער קרובה לאיסור דאורייתא, אבל בהגברת זרם לעקטער, כיון מעיקר הדין אף על ידי ישראל אין בה איסור גמור, ודמי ממש למכשיר שמע שעל האוזן שהסכימו כל הפוסקים להתיר, עי' שו"ת חלקת יעקב (ח"ב סי' מא), ושו"ת באר משה (ח"ו סי' טו). רק דבאופן שמכוין לעשות הפעולה של הגברת זרם, אנו חוששים לכתחילה משום סרך מלאכה*.

בנסיעת המעלית אין המציאות של הגברת זרם

וכל זה כתבתנו להתיר אף אילו הי' בזה מציאות של הגברת זרם על ידי נוסעי המעלית, אבל לאחר שדברנו עם מומחים גדולים בתחום, נתבאר שהמציאות אינו כן, כי תמיד כאשר המעלית מתחלת את עלייתה, הרי היא צריכה לעבוד ביותר כח, כידוע, שכל פעם שרוצים להגביה משהו מחדש, צריך להפעיל כח יותר חזק, ועל כן תמיד המעלית מתחלת בכח חזק מאוד, שלא תלוי באנשים שנכנסו, רק שאח"כ מחלשת את כח החשמל לפי האנשים שישנה, נמצא שכמות האנשים אינו משפיע להגביר את כוח הזרם, רק שתדע עד כמה להחליש את כח החשמל. ולא שייך שהאדם יגרום הגברת הזרם, אלא אם יהא מציאות שאדם אחד יקפוץ על המעלית באמצע נסיעה, וזה לא שייך כמובן.

א אולי יש בנותן טעם להזכיר החילוק בין הגברת זרם למטרת הפעלת תכונה או כוח שלא היה יכול להפעיל בלי ההגברה לבין הגברת זרם באופן שגם בלי ההגברה היה יכול לעשות פעולה זו ואין ההגברה מחדשת בו כוח חדש או תכונה חדשה רק מזרזת במשהוא שלפעמים אינו ניכר לחושים. חילוק זה נתפרסם גם בשם תלמידי הגר"ש אלישיב בביאור דעתו.

ודבר זה של תוספת שאינו ניכר כ"כ לחושים כאשר עושה זאת בלי כוונה יש לזה ראיות רבות להתר והראיה החזקה היא מכל פתיחת דלת וכל מעבר וכל נשימה ונשימה בחדר שיש בו נר, שהנר צורך יותר מהמשן, ויש בזה [מוליד אור ו]מבעיר דאורייתא ואעפ"כ הוא התר פשוט וברור כיון שאינו ניכר לחושים בפשטות, ועוד והוא העיקר שהוא משולב עם הסברה שאינו מכוון לזה. וכן הוא בכל פעם שעוברים מול מאוורר שמוסיף זרם, וכן הוא בכל פעם שפותחים חלון מול צמח שמשפר את צמיחתו ומוסיף בפעילת יניקתו ומהמים והאדמה. והרבה דברים כיוצא בזה שפשוטים להתר גמור. (הגרא"י זלפריינד שליט"א)

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ידיו שם כמבואר במשנה ברורה (סי' שב ס"ק נה) ואע"פ שעכשיו גם המים החדשים עושים הכיבוס, מ"מ כיון שגם בלי המים החדשה היה נעשה הכיבוס לא חשייב מלאכה, ועיי"ש שהביא עוד הרבה ראיות.

ואף שיש לדחות דבכל הני ראיות אין האדם עושה תוצאת מלאכה, רק שמוסיף מים, והמים הם שגורמים את הזריעה, או הגחלים הם שגורמים את הבישול וכדומה, משא"כ כאן שהאדם בעצמו על ידי כבידתו הרי הוא מחבר את זרם החשמל, ודבר שנעשה מגופו חמיר שאסור אפילו אם בלעדיו לא היה נעשה.

מ"מ נראה כיון שהאדם היורד נח ואינו עושה כלום, והוא רק נכנס למעלית שבלאו הכי היתה יורדת וכל מה שנעשה כעת ע"י כובד האנשים היה נעשה הכל בדיוק כמו עכשיו גם אם לא היה נמצאים בה, לכן מסתבר דכניסת האנשים חשייב כהכנסת משא כבד לתוך מעלית, ולא עבר כלל אדאורייתא.

[ב] כיון דכתיב לא תעשה כל מלאכה מסתבר דמה שנעשה גם כשהוא ישן או מת, אינו קרוי כלל בשם עושה, וכיון שאם רק הכניס משא הרי זה ודאי גרמא הואיל והירידה מתחלת רק אחר כך וגם אינו מחדש כלום כיון שהכל היה נעשה גם בלי המשא, הוא הדין כשהוא עצמו נכנס, וממילא נראה דבכהאי גוונא נידון דידן שבלאו הכי היה נעשה ולא גרם שום חידוש מסתבר דשפיר שרי גם שלא במקום הפסד.

ועוד מצרף בזה כיון שהאנשים הנכנסים צריכים גם לכח החשמל, חשייב כאילו החשמל יכול, והאדם אינו יכול, כיון

ועל כן להלכה פשוט שיש חילוק גדול בין עליה לירידה, דעליה מותרת ואין בזה שום חשש, ורק בירידה יש חשש מצד כובד האדם המפעיל את החיישנים.

שיטת הגרשו"א שגם דרך הירידה לא נאסר

והנה הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל בשמירת שבת כהלכתו (פכ"ג סעיף נח הערה קסו) ה" אומר דאף במה שנוגע לדרך הירידה, ששם אכן האנשים מכבידים את המעלית, ודוחפים את המעלית להגיע להחיישנים, מכל מקום אין בזה איסור, וכתב בזה שני טעמים.

[א] משום דמעשה שממילא ה' נעשה, אין בזה איסור בשבת, שאין זה בכלל מלאכת מחשבת, ראה א' ממה שכתב הרע"א ריש סי' שי"ח בשם הריטב"א לענין הופך בגחלים, דאפשר שחייב מפני שמתבשל במוקדם, ולא הזכיר כלל לחוש שע"י ההיפוך משכחת שהתבשיל מתבשל כעת מגחלת של האדם, ולא מהאש שהיתה קודם, הרי דבזה לא היה נחשב למלאכה יכום שאין זה מלאכת מחשבת.

ראה ב' ממה שכתב בשו"ת הר צבי (או"ח סי' קלה) לענין הוספת מים לאילן הנמצא בתוך שלולית מים, דאף שיש בילה בלח והאילן שותה תיכף גם מהמים הנוספים, מ"מ אינו חשייב כמשקה בשבת, כיון דבלאו הכי שותה האילן כל צורכו, הריטב"א דמותר להוסיף מים בשלילות שם מים שסביב לאילן.

ראה ג', ממה שמבואר דבגד שנשרה במים אם המים עולים מעל הבגד מותר ליטול

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

תורה, ומה שמקדים את המלאכה לשניה אחת או לחלקיק של שניה אין בזה שום משמעות ולא זו היא מלאכה שאסרה תורה.

ומצינו כמה וכמה אופנים שהתירו הפוסקים מלאכות שונות הנעשים באופן שאין בזה משמעות, כגון הא דמצינו לענין בישול, שאין איסור לשפוך מים צוננים למיחם חם ריק, אף שברגע הראשון מתבשל הכדי קליפה, מכל מקום כיון שתיכף אחר כך מתערבים במים הצוננים, אין לבישול זה שום משמעות, ומטעם זה התירו הפוסקים לשפוך מים רותחים לתוך כוס ששטף, אף שנשארו טיפות קטנות בכוס, והרי חצי שיעור אסור מן התורה, מכל מקום היינו דוקא כאשר יש איזה משמעות לזה, ולא כשאין לזה שום משמעות, וכן אם מונח על האש סיר שאינו מבושל כל צרכו, ונכנסו כמה אנשים במטבח, הרי האנשים מוסיף חום בחדר והתבשיל ממחר להתבשל, האם נאמר שאסור ליכנס בחדר, בודאי לא, והטעם שזמן כזה לא חשיב ולא נקרא מלאכת מחשבת, עי' בזה בחו"ד (יו"ד סי' צא סק"ה) שדבר שאינו חשוב לאדם אינו מלאכת מחשבת, וע"כ יש לומר ששניה או שתים לא חשוב לאדם ולא הוי מלאכה, וכך עובד המעליות של מכון צומת.

הסרת מניעה

המכון שבראשות הגאון הרב הלפרין שליט"א שחששו לזה, תיקנו משום זה שם לעשות שהמתגים והחיישנים יעבדו על ידי הסרת המניעה, והיינו כל מתג חשמלי עושה מעגל חשמלי, והוא חידש שיהא מעגל שסגור כל הזמן, ויש קרן אור שמפריע לזרם לזרם,

שהחשמל עומד מוכן כל הזמן להוריד ולהעלות בין אם יש בה אנשים ובין אם אין שום איש וגם הואיל והירידה היא רק אח"כ ע"י החשמל לאחר שהאדם כבר נמצא בתוכה שפיר מסתבר דחשיב רק כגורם להקל במעט את המשא וקיל טפי ממסייע.

ויש להעיר, שפעם ה' מדובר גם בהדלקת נורה, כי בכל קומה כאשר המעלית מגיע, רואים על הצג שהמעלית הגיע לקומה זו, וה' שם נורה עם חוט בווער, שיש בזה איסור תורה וע"כ כתב הגרשז"א שרצוי לתקן שהנורות תדלקנה כל הזמן, אבל כהיום שאין שם מנורה ואין בזה שום הדלקה, ודאי שקל גם לענין זה.

כאשר מקרב את המלאכה במשהו על ידי פעולתו

והנה, אם כי לדעת הגרשז"א ה' אפשר לנסוע במעלית שבת בלא חשש וכנ"ל, מ"מ נראה מתחילת דבריו שהתיר משום שאין שום שינוי ע"י היורדים בקצת הירידה של המעלית להקדים או לאחר, והמכון הטכנולוגי שבראשות הגאון הרב הלפרין שליט"א, חקרו ומצאו שהמציאות הוא שהאדם גורם למהר ירידתו, וע"כ יש כאן קירוב מלאכה, ומביא ראיות שבאופן זה חשיב שהאדם עושה מלאכה, וכן הביא מרע"א הנ"ל בהופך גחלים שמשום שמתבשל יותר מוקדם חייב משום מבשל, אף שהיה מתבשל בלא זה.

אמנם נראה שיש לומר שאין לחשוש לזה, שהרי מדובר בקירוב של שניה אחת או לחלקיק, ולענין שבת מלאכת מחשבת אסרה

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

שיורדת בירידת חירום, והיינו שיורד מעצמו לאט בלי מנוע וחשמל, עד שמגיע למטה לקומה התחתונה, ובירידה זו אין שום פעולת מתגים וחיישנים, המעלית מגיע למטה לאט בערך כשתי דקות, אין בזה הגבלה הממהרת המעלית ולא הדלקת צג ולא פתיחת הדלת, רק יש בקרה שעובד לפי הזמן, למשל שבשעה 7:00 נדלקת המעלית והוא למעלה בקומה עליונה ונפתחת הדלתות ושוהה שם דקה, ואח"כ יורדת בירידת חירום מאוד איטי כשתי דקות בלא חיישנים, ומגיע עד למטה בחלל שתחת הקומה התחתונה, והבקרה עומד שבשעה 7:03 יתחיל לעלות, ועולה כרגיל כיון שביארנו שבעליה אין שום שאלה, ועולה עד הקומה ראשונה, והרי ביארנו שבעליה אין שום בעיה. ועצה זו יכולים לעשות רק במעליות הנקרא הידרולוגי שעובד על לחץ שמן, וא"א לעשות בבנין של רב קומות, וגם שלוקח הרב זמן עד שמגיע למטה.

הרעיון החדש לתיקון מעליות המותרים לכולי עלמא

ובמעליות אחרות שעובד על חשמל אין פתרון הנ"ל, ועלה בדעתי בעז"ה רעיון חדש שאפשר לעשות שכל המעליות יעבדו בלא מתגים וחיישנים ורק ע"י מערכת בקרה בלא מצב חירום, שמפעילו לדוגמא בשעה 7:00 ומתחיל נסיעתו עד למטה, וכאשר מגיע עד למטה מתחיל לעלות, ועולים אליו. אמנם היות שאי אפשר שיעצור בדיוק במקומו המיועד כמו שנתבאר, שאי אפשר להחשיב שיהיה מצומצם להגיע ממש בשניה שמגיע בסוף הקומה יפתח את הדלתות בלא חיישנים, על כן יש לעשות באופן שיורד ע"י בקרה והיינו שיעשה שאחר עשרים שניות שיורד יתחיל האטה ואחר עשרים ואחד שניות עצירה ע"י בקרה, והעצירה יעשה בין הקומות היינו בין קומת כניסה לקומת חניה, ולא יהא שם כלל פתיחת דלתות, ולא נצטרך עצירה במקום מדויק שאין פתיחת דלתות שם, ואף אם יהא כובד של אנשים וירד יותר שירד יותר, שהרי יש מקום של שלש מטר היינו כל הקומה שיכול לעצור, ואחר שיהא שם למטה יותר למטה מהכניסה יתחיל עליה, והעליה יהא ע"י המתגים אבל שם אין נעשה שום דבר ע"י כח האדם.

אלא שע"י זה בשעה שהמעלית יורדת לא יפתח בכל קומה, שהרי זה א"א לעשות

וברגע שלוחצים על המתג מסלקים את הקרן אור, שוב יכול להזרם לזרם הלאה, והדלקת הנורה היינו הסרת המניעה, ויסוד הדברים הם בתוספות לענין מלאכת מבעיר, המבואר בס' רע"ז סע' ב' ובמשנה ברורה שם (ס"ק יא) באופן שיש רוח על המדורה שהרוח מבעירה, מותר לסגור הדלת ואף אם יעצור הרוח יכול לכבות המדורה, מותר כיון שהוא אינו עושה את המלאכה, רק שעוצר הרוח ומסיר את המניעה, אין זה בכלל מלאכה, וה"ה שמוותר להסיר את הקרן אור שמפריע לזרם.

והנה יש שדחו דשם לגבי מדורה הרוח צריך לעשות כל הזמן פעולה חדשה להבעיר האש, ועל כן כשסוגר את הדלת ומסיר את המניעה, הוא אינו עושה כלום רק שהרוח אינו מגיע מעכשיו ולהלן, משא"כ בנידון דידן שהזרם כבר מחובר ועומד כל הזמן, הרי כשמסיר קרני האור מתחיל הזרם לזרום ונעשה פעולה חדשה והוי כעושה מעשה בידיים. גם הגריש"א אלישיב זצ"ל (עי' ישא יוסף וא"ח פ"ו) לא היה ניחא ליה בכל יסודו, וסבר שהסרת מנוע שייך בדבר אקראי, כגון סגירת דלת, אבל דבר שבונים מגנון שיעבוד ע"י גרמא או הסרת מנוע חשוב מלאכה גמורה. ומציין לחזו"א () לענין אם חורש בשביעית במכונה (שביעית כז..) דהוי כעובד ממש.

וגם באופן טכני יש בעיות בזה, כי גם כאשר המעלית נעשה באופן זה, הרי ברגע שנעשה איזה קלקול במעלית, וקוראים לטכנאי לתקן, לפעמים הוא מחליף את כל המנגנון, ומתבטל כל המנגנון הקודם, ועל כן המכון הנ"ל מצריך שכל כמה זמן צריך לעבור ביקורת ע"י המכון.

מעליות שיורד בירידת חירום

והנה אם נרצה לתקן שלא יהיה בזה החששות הנ"ל, ניתן לתקן באופן שיהא מעלית, שלא יעצור עצמו בדרך הירידה כלל וכלל, וכל פעולתו יהיה על ידי עליות, דהיינו שירידה יהיה על ידי מערכת בקרה כנ"ל, ויסע בבת אחת מלמעלה עד למטה בלא להפעיל מערכת מתגים וחיישנים בדרך ירידתה.

ואפשר לעשותו על ידי שיסע עד למטה במצב חירום, כי כל מעלית כאשר מגיע למצב חירום הרי הוא יכול לרדת עד למטה לאט לאט בלא להפעיל כח חשמל, וכן יש מעליות

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רק ע"י חיישנים כמבואר לעיל, משא"כ בעצה חדשה המעלית ירד עד למטה בפעם אחת ע"י בקרה, בלא פתיחת דלתות, ואח"כ יתחיל לעלות ויפתח ע"י החיישנים.

ובבנין שאין קומות תחת הכניסה יצטרכו לעשות שהפתיחה היא רק בקומה א', והעצירה היא בין קומה א' לקומת הכניסה.

התועלתיות והחששות במעליות החדשות

בזה הועלנו שבדרך ירידה לא עובד מערכת החיישנים כלל וכלל, ורק בדרך עליה עובדים החיישנים, ושם הרי לא נעשה שום דבר ע"י האדם כמו שנתבאר.

וגם הועלנו שאין חשש שיתירו גם שאר מעליות, כיון שכל הנכנס במעלית כזו יודע ומרגיש היטב שזה מעלית שבת ואינו דומה כלל למעלית של חול.

ויש מעליות עם אינקודר שמעביר מידע לכרטיס פיקוד והמהירות של המעלית ומקום התא בתכנון מוקדם, ועל כן יש חשש כיון שהאדם מגביר מהירות ע"כ גורם

להעביר המידע לכרטיס פיקוד, ומ"מ יכולים לוותר על זה שלא יצטרכו לזה, זה תלוי באיזה מהירות נוסעת אבל במהירות פחותה אין צורך לזה.

והנה יש החוששים מחמת ייצור הזרם, שבדרך ירידתו, מתפשט זרם לכל הבתים שסביבות המעלית, נמצא שמרוויחים שכל השכנים מקבלים עוד חשמל, ואפשר שהחשמל יפעיל את התנורים וכדומה, אולם על זה כבר תיקנו שיש כעין כלי השומר את הזרם בתוכו שלא יתפשט לבחוץ.

יש החוששים עוד שאולי יתקע המעלית ואחד ישאר בפנים, ויצטרכו לחלל את השבת להוציאו מן המעלית, אבל זו חששה רחוקה היא עד מאוד, כי ברחוב נעשים יותר תאונות ממה שקורה בתוככי המעליות ולא מצינו שייצטרכו לחשוש לחשש כזה.

השי"ת יעזור שלא נכשל חס ושלום בזלזול בשמירת שבת קודש, ובזכות השמירה על השבת נזכה לכל הברכות שבתורה.

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הגאון רבי מרדכי אייכלר שליט"א

חבר ביה"ד המיוחד לענייני כשרות

תקנה מחודשת בנתינת מעשר שני

עני מן הדמאי צריך לקרות לו שם ואינו מפריש ואומר עישור מה שיש כאן מעשר עני כדי לקבוע מעשר שני שמעשר עני בשלישית וששית במקום מעשר שני של שאר שני השבוע.

ודברי הרמב"ם צ"ב, מה שכתב שצריך לקרות שם למעשר עני של דמאי כדי לקבוע מעשר שני, מה פשר הדברים. ומבאר בזה האור שמח וז"ל: - כן כתב רבינו בפירוש המשנה, ונראה דעתו דסובר דאין ספיקו דמעשר עני טובל דעיקרו דטובל הוא מקרא דלא תוכל לאכול בשערך וכתוב ואלו בשערך ושבעו, וזה דוקא בודאי דניתן לעני, אבל ספיקו דאינו קדוש כלל ולא ניתן לעני כלל, תו אינו טובל ולא בעי הפרשה, והא דלוקה בודאי טבל למעשר עני הוא גדר שעשאה התורה כי היכי דלא יאכלנו ויתננו לעני, אבל בספיקו אינו טובל כיון דאף אם יפרישו יהי' לעצמו, וכדסבר רב יוסף בנדרים פ"ד ויעויין בר"ן שם. עכ"ל. ועע"ש.

מבואר דמעשר עני שאין בדעת המפריש ליתן לעניים, אינו מעשר עני כלל, ולא מתקיים בזה הפרשת מעשר עני כלל, כיון שכן, בזמנינו אם אין בדעת המפריש מעשר עני ליתן את המעשר עני לעניים, לא

כתבו הפוסקים דיש חיוב ליתן בפועל את המעשר עני, ואין מספיק בהפרשה וקביעת מקום גרידא. ונתבאר הדברים באריכות בספרנו בירורי הלכות חלק א' סימן נח, ע"ש. ועתה נביא עיקרי הדינים, ותקנה מחודשת לזה, ליתן את המעשר עני בפועל, במקומות גדולים, שיש בהם כמויות ענק של פירות וירקות.

כתב הרמב"ם בהלכות מאכלות אסורות פ"י הלכה כ - אבל האוכל מדבר שניטלה ממנו תרומה גדולה ותרומת מעשר ועדיין לא הפריש ממנו מעשרות ואפילו לא נשאר בו אלא מעשר עני הרי זה לוקה משום אוכל טבל, ואין בו מיתה שאין עון מיתה אלא בתרומה גדולה ותרומת מעשר. השגת הראב"ד. ואפילו לא נשאר בו אלא מעשר עני וכו' עד ואין בו מיתה. א"א סברא היא זו והיא יפה בעיני משום דכתיב בהנך קראי קדש. עכ"ל. הרי נתבאר דישנו דין טבל בפירות שלא הופרשו מהם מעשר עני, ואף אם הופרשו מהם תרומה ומעשר ראשון ותרומת מעשר, מ"מ כל זמן שלא הופרש מעשר עני הרי הפירות טבולים, ואסורים באכילה.

הנהגת הרמב"ם בהלכות מעשר פרק ט הל' ג - אע"פ שאין מפרישין מעשר

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

דזה ספיקא דדינא, לגבי מי שנתן לפלוני דבר למוכרו ואמר לו אדם אחר תהי' שלוחי לקנות ממנו אי מהני קנין השליח, והמוציא מחבירו עליו הראי'. ע"ש. אכן בנתיב"מ שם השיג עליו, דיכול להיות שליח של שניהם. כיון שכן בנידו"ד עדיין צ"ע בזה אם יועיל קנין ע"י משגיח אחד.

הנה יש שכתבו תקנה בד"ן זה, שהמשגיח יעשה את ההקנאה על ידי קנין אגב, דהיינו שהוא יהי' שליח של המוכר, ויקנה קרקע שלו, לקרן הצדקה, ואגב זה יקנה להם גם את הפירות. והביאו לזה ראייה מדברי הגרעק"א שכתב דיכול השליח להקנות על ידי קרקע שלו. ע"ש. אכן גם זה קשה, דאמנם יכול השליח להקנות בקרקע שלו, אך צריך להיות בצד השני הקונה שהוא זוכה על ידי הסודר. והכא שהמשגיח בעצמו צריך להיות גם הזוכה מטעם הקרן צדקה, לו יהי' שקונה באגב, מיהו הלא הקונה אינו נמצא בכאן לקנות באגב, אלא שהמשגיח נעשה אף שלוחו של הקרן צדקה הקונים לזכות על ידי הקנין אגב, וא"כ הדרן לקושי' הנז' דדין זה תלי' במחלוקת הפוסקים האם השליח יכול להעשות שליח של שני הצדדים המוכר והקונה.

עוד קשה, על עצם קנין אגב במעשר עני, שכתב בנתיב"מ דאין שייך להקנות בקנין אגב דבר שאין לבעלים בו כי אם טובת הנאה, יעויין בנתיב"מ ביאורים סימן ר' ס"ק א' שמבאר בהא דאינא בגמ' קידושין דף כ"ו במעשה דרבן גמליאל ורבי יהושע ורבי

נתקיימה הפרשת מעשר עני, ועדיין הפירות טובלים למעשר עני, ואסורים באכילה.

לכן ודאי ראוי לתקן ליתן מעשר עני בפועל כאשר נהגו בכמה מערכות הכשרות, אמנם זה ברור כי עדיין לא אפשר דרא שיתן בעל הפירות 9% מכלל הפירות לעניים, בפרט כאשר מדובר ברשתות שיווק, שזה סכום גדול מאוד, אכן סדר ההפרשה היא כי הבעלים מקנה את הפירות של מעשר עני לעניים, והיינו לקרן צדקה של עניים, וקנין זה נעשה ע"י המשגיח, ושוב חוזרים העניים = קרן הצדקה, ומקנים את הפירות לבעלים במחיר מוזל. והבעלים מחלקים תמורת המעשר עני שקיבלו, פירות וירקות אחרים, לנזקקים ולהרבה מוסדות כידוע, ואין בזה משום הפסד עניים, משום דאם לא נעשה תקנה זו לא יתנו הבעלים כלל מעשר עני, וכמו שהאריך הגר"י אפרתי שליט"א במאמרו בקו' הליכת שדה שבט תשס"ז, שתקנה זו נעשתה ע"ד של גדולי ישראל.

ב.

אכן עדיין יש לעיין איך יהי' המשגיח המפריש תרו"מ מן הפירות שלוחו של בעל הפירות, להקנות את המעשר עני, ובאותה שעה יהי' ג"כ שלוחם של קרן הצדקה והיינו שלוחם של העניים, לקנות את המעשר עני, ויסוד השאלה האם יתכן שיהי' אדם אחד שלוחו של המקנה וגם שלוחו של הקונה, ועיין בש"ך חו"מ סימן קפ"ה ס"ק א' שכתב

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מצוות צדקה במתנה על מנת להחזיר, וכמו כן מצוות נתינת מעשר עני, ג"כ אין מתקיים במתנה על מנת להחזיר, ואין ללמוד דין נתינת מעשר עני מנתינת תרומה. דשאני מצוות מעשר עני ממצוות תרומה, דבתרומה יכול הכהן להפריש התרומה, וליקח לעצמו התרומה, מה שאין כן במעשר עני, ילפינן מהפסוק להזהיר עני על שלו, שאין יכול לעכב המעשר לעצמו, וחייב ליתנו לעניים אחרים, ומטעם זה אין ללמוד מתנה על מנת להחזיר במעשר עני, מהא דמועיל מתנה על מנת להחזיר גבי תרומה, דרק בתרומה, כשם שהכהן יכול לעכב התרומה לעצמו, ויצא בזה חובת נתינה, כמו"כ מועיל מתנה על מנת להחזיר, משא"כ במעשר עני כיון שצריך להוציא מרשותו לגמרי, כמו"כ אין מועיל מתנה על מנת להחזיר.

וכ"כ בשו"ת מהרש"ם ח"א סימן ל"ב - ומ"ש רד"מ, דבנותן לנדן בנו הו"ל כלוקח לעצמו, והרי אפ"י בהעשיר והעני, אסור ליקח הצדקה לעצמו, ואפילו בנדר בהיותו עני כדאיתא בגיטין (י"ב). דכתיב: לא תלקט לעני, להזהיר לעני על שלו. ובאמת שבמדרכי פ"א דב"ב סי' תפ"ט איתא וז"ל: וגדולה מזו נ"ל, אפ"י בחייו אם הודיעו כבר לקהל, שהוא נודר כו"כ לתת ביד גבאי לעניים שבעיר, ושוב העני, אפ"י הוא גופי' לא מצי לעכו"ב לעצמו. וכו', ועוד הא אמר'י: לא תלקט לעני, להזהיר עני על שלו, ולא מצי למימר: בשל אחרים אני זוכה, בשלי לא כ"ש! וה"ו אמר'י בפ"ק דב"מ, השוכר את הפועל וכו' לא ילקט בנו אחריו.

עקיבא שהיו בספינה, והקנה רבן גמליאל לרבי עקיבא את המעשר עני בקנין אגב, היינו משום דקודם ההפרשה, מותרים הפירות בהנאה של כילוי, דאמנם אסור לאכול בטבלו, אך אם לא הופרש מעשר עני, מותר לעשות בו הנאה של כילוי, ולכן נחשב ממון בעלים להקנותו באגב. מיהו מעשר שני, כיון שאין לבעלים בו רק טובת הנאה, דאסור להנות בו הנאה של כילוי, לכן אי אפשר להקנותו בקנין אגב, ורק בקנין חצר. וכמו"כ מעשר עני אחר שהופרש, שכבר אסור להנות בו הנאה של כילוי, דהא שייך לעניים, אם כן אין לבעלים בו רק טובת הנאה ואי אפשר להקנותו בקנין אגב, יעו"ש דבריו באריכות.

ג.

ויש אומרים לעשות תקנה בנדון דידן, להפריש מעשר עני במתנה על מנת להחזיר, וראיתו מהא דמהני הפרשת תרומה על מנת להחזיר, כמבואר ברמב"ם הלכות תרומות פרק י"ב הלכה י"ט - נתן תרומה לכהן על מנת להחזירה יצא ידי נתינה. וכו'. אם כן אף במעשר עני יצא ידי חובת נתינה. עכ"ד.

אכן קשה על היתר זה, ממה שכתב הש"ך סימן רנ"ח ס"ק כ"ה - אם הוא עני כו' - כתב רבינו ירוחם יש אומרים דמתנה על מנת להחזיר שמה מתנה לפיכך אם נשבע ליתן כך לצדקה יכול ליתנו על מנת להחזיר ואינו נראה לי שכבר זכו בו עניים עכ"ל ומביאו בית יוסף וד"מ. עכ"ל. מבואר דאין מקיימים

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

וה"ה לעני שמפריש מ"ע, דלא מצי לעכב לעצמו, כי בזה לא יצא ידי נתינה, כ"ש בנידון זה וכו' עכ"ל.

מבואר דשאני מצוות מעשר עני, ומצוות צדקה, ממצוות תרומה, ובתרומה יכול הכהן ליקח לעצמו התרומה, מה שאין כן במעשר עני, ילפינן מהפסוק להזהיר עני על שלו, שאין יכול לעכב המעשר לעצמו, וחייב ליתנו לעניים אחרים, וכו' במרדכי וכן פסק המהרש"ם שכן הדין אף במצוות צדקה, דאין יכול ליקח לעצמו, אלא חייב ליתן לעניים אחרים.

והביאור בזה, דמתנה על מנת להחזיר, ההגדרה בזה דאמנם המקבל קיבל ממון, אך לא קיבל הנאת הממון, וכמו שכ' הרמב"ם - הלכות אישות פרק ה הלכה כד - האומר לאשה הרי את מקודשת לי בדינר זה על מנת שתחזיריהו לי אינה מקודשת בין החזירה בין לא החזירה, שאם לא החזירתו הרי לא נתקיים התנאי, ואם החזירתו הרי לא נהנית ולא הגיע לידה כלום. עכ"ל. מבואר דבמתנה על מנת להחזיר אין חסר בנתינת הממון, אלא בהנאת הממון, ולכן נחשב מתנה לכל דיני התורה.

וכיון שכן בנתינת תרומה, יוצא במתנה על מנת להחזיר, וכמו כן יוצא ידי חובת נתינה אם הכהן נוטל את התרומה לעצמו, והיינו דהא נתחדש בדין זה שיוצא במתנה על מנת להחזיר, דאפילו אם נתן לכהן את הממון של התרומה, ואת הנאת הממון של התרומה השאיר הבעלים לעצמו, עם כל זאת יצא ידי חובת נתינה, משום דהמצווה בזה ליתן לכהן את הממון, ואף אם לא נתן לכהן את הנאת התרומה, וכמו כן יוצא ידי חובת נתינה, כשהכהן נוטל התרומה לעצמו, דבזה שהתרומה באה לידי כהן פרטי, ויצא מרשות שבט הכהנים, בזה נתקיים מצוות נתינה, ואף כשהכהן זוכה בה לעצמו, הרי התרומה באה לידי כהן פרטי, ואם כי הכהן המקבל לא קיבל הנאת התרומה, דהא גם קודם היה שלו, מיהו לא חייבה תורה ליתן הנאת התרומה לכהן. מה שאין כן במעשר עני, דילפינן דהזהירה תורה לעני על שלו, היינו שחייב ליתן את המעשר עני לעני אחר, ואף אם הפריש את המעשר עני לעצמו לא יצא ידי חובת המצוה, הרי דחייבה תורה ליתן אף את הנאת הממון לעני, וזה לא נתקיים כאשר העני נוטל את המעשר עני לעצמו, אם כן אף אין ליתן מעשר

עני במתנה על מנת להחזיר, דהא חייב ליתן לעני אף את הנאת הממון, ובמתנה על מנת להחזיר לא קיבל העני את הנאת הממון.

העולה מזה להלכה, דאין מתקיים מצוות נתינת צדקה, ומעשר עני במתנה על מנת להחזיר, וזה נלמד מדכתיב לא תלקט לעני, להזהיר עני על שלו. והיינו דמחוייב ליתן מתנה שיהנה בו העני.

ד.

לכן נראה בנדון דידן, תקנה מחודשת להפריש וליתן מעשר עני כדת וכדין, דהנה איתא בשו"ע חו"מ סימן קצ סעיף ג - האומר לחבירו: תן מנה לפלוני וקנה לך קרקע שלי, כיון שנתן, קנה. ע"כ. וכתב בנתינת מ"מ חידושים ס"ק ה - תן מנה לפלוני וקנה לך קרקע שלי. נלמד מדין ערב שנשתעבד מחמת שנתן המלוה על פיו, הכא נמי דכוותיה, עכ"ל. ומקורו בגמ' קידושין דף ז. ע"ש. והנה המקבל את הכסף אינו צריך להיות שליח של הנותן, ואף לא שליח של המקבל, ואף אם נותן לקטן או לעכו"ם קנה, וי"א אפילו אם אמר לו זרוק מנה לים קנה, כי עצם הוצאת הממון על פיו, זהו נתינת ממון לקנין.

כיון שכן, נראה לתקן, דיעשו הסכם עם הבעלים של רשת השיווק, שבשעה שקרן הצדקה יתנו כסף למשגיח, מקנה הבעלים בשכירות את הקרקע שהפירות נמצאים שם לקרן הצדקה, והיינו שבזה קונים קרן הצדקה את השטח מדין ערב, שהם נותנים כסף למשגיח, ובזה מקנה להם הבעלים שכירות מקום, - ויופקד בבית האריזה כסף של קרן הצדקה, והמשגיח יטול לעצמו פרוטה מקרן הצדקה, ובכסף זה יקנו קרן הצדקה שכירות מקום של כל המקומות שמונחים שם המעשר עני, מדין ערב, שמצד דין ערב הוי כאילו הבעל הבית קיבל את הכסף, ושכירות קרקע נקנה בכסף.

ובזה קונים אף את הארגזים שנמצא בהם המעשר עני, בקנין משיכה, עפ"מ"ש בספר דברי משפט, דאם שוכר חצר כדי לקנות מה שיש בה, הוי כקנין משיכה. וז"ל בסימן ש"ג אם לוקח שוכר את מקומו ממוכר קנה לוקח דהוי כעין משיכה, דהא מביא לרשותו כיון דשכר מקומו ממוכר כדי לקנות מה דמונח בחצר, ולא גרע מסימטא דמשיכה קונה, אף דגוף הקרקע אינו שלו, מכל מקום

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ומקור האי דינא בפירוש המשניות להרמב"ם מעשר שני פ"ה משנה ט' - רבי עקיבא היה פרנס לעניים ורבי יהושע לוי היה, ור"א בן עזריה כהן עשירי לעזרא, והעיקר המפורסם אצלנו, קרקע נקנה בכסף ובשטר ובחזקה וכבר זכרנו זה, ועוד יש עיקר אצלנו כשם שקרקע נקנה בכסף ובשטר ובחזקה כך שכירות קרקע נקנית בכסף ובשטר ובחזקה, ומכלל הכח שנקנין בו המטלטלין הוא שכירות המקום שהם בו אותם המטלטלים לפי שאותו הקרקע תחשב כאילו הוא רשות השוכר, והמטלטלין שבו כאילו הוא משכן ונתנן ברשותו עכ"ל.

ולפי"ז בנדו"ד קונים קרן הצדקה את המעשר עני בקנין משיכה, כיון ששוכרים את המקום כדי לקנות את הארגזים עם המעשר שני שבתוכם. ושוב מוכרים את זה לבעלים, דממילא אחר שהם קנו, נתבטל שכירות הקרקע שלהם, דלא השכיר להם את הקרקע אלא לזמן מה, וככלות הזמן הזה, חוזר הקרקע לבעליו הראשונים, וזכה בהם בעל המפעל, בקנין חצר, תמורת הפירות שעתיד לתת לחלוקה, כמו שנתבאר.

וראיה גדולה לדברינו שבאופן זה קונים, מצאנו בשו"ת דברי מלכאל חלק ד סימן קמז וז"ל. - ע"ד מי שיש לו שכיר בעסק יער למכור עצים ומכר השכיר עצים לאחד בהקפה. ואח"כ קנה השכיר לעצמו מהאיש ההוא חציר וא"ל שהחוב שמגיע ממנו בעד העצים יה' בתור ד"ק על החציר. ועתה חפץ

כיון דיש לו רשות לשמש בסימטא אם עביד משיכה בסימטא קונה, אם כן הוא הדין אם לוקח שכר מקומו ממוכר קנה לוקח דהוי כעין משיכה, דהא מביאה לרשותו. וכו', והא דסובר הרמב"ם דחצר המושכר אינו קונה לשוכר, היינו אם חצר מושכר לו מכבר ולא שכרו לכך כדי לקנו מה דמונח בחצר, ולא הוי כעין משיכה, אבל אם לוקח שוכר המקום ממוכר כדי לקנות מה דאית בחצר מודה הרמב"ם דקנה לוקח דהוי כעין משיכה. עכ"ל.

וכן כתב בביאור הגר"א דשכירות המקום הוי קנין משיכה, בשו"ע חו"מ סימן ר"ג סעיף ט' המטבע, אין דרך שיזכה בו מעתה מי שאינו ברשותו אלא על גב קרקע, כגון שקנה קרקע ועל גבו מעות, או שישכור מקום המעות, כיון שזכה בקרקע, בכסף או בשטר או בחזקה או בקנין, זכה במעות. עכ"ל. וכתב בביהג"א ס"ק ל"ו - או שישכור כו'. דרשות קונה מטעם משיכה כמ"ש בפ"ה דב"ב ומשיכה קונה אף במעות כמ"ש שם ואלא מאי דלמי ניקניהו וכן בהזהב ושאר מקומות. עכ"ל. מבואר דשכירות המקום הוי משיכה. וכ"כ בנשמת אדם כלל קל"א לגבי מכירת חמץ - דבמכר לו עם החדר שהחמץ מונח בתוכו דכיון דמונח בתוכו הוי כמשיכה לדעת המחבר בח"מ סימן כ"ב, דבצבורין בתוכו קנה ולא מטעם חצר אלא מדין משיכה. עכ"ל. וע"ע בספר תורת הקנינים פרק ח ענף ו' בביאורים אות ר"ה, שמביא הרבה מקורות להאי דינא, ע"ש.

השכיר לחזור בו מקניית החציר. ודן מעכ"ת שקנה עכ"פ למי שפרע משום דהוי חוב מחמת מכר:

תשובה: לדעתי נראה שאין כאן שום קנין דהא קונה העצים נתחייב מחירם לבעל היער ולא לשכירו. וכו', ונראה שאם היה אז מגיע להשכיר איזה סך בעד שכרו מבעליו וניכה זה בעד החוב שקיבל על חשבונו מקונה העצים. פשוט דהוי קנין למי שפרע דהוי כתן מנה לפלוני מעות כדאיתא בקדושין (דף ז') ובח"מ סימן ק"צ. דהוי קנין ולדעת המחנה אפרים הוי קנין גמור וע' נתיבות סימן ר"ד. וה"נ אומר לשכיר שישלם לבעליו עבור חובו. ואף שלא א"ל בפירוש שיתן כסף. מ"מ ע"י שא"ל שמקבל החוב ע"ח. ממילא מובן

שהשכיר יקבלנו בחשבונו עם בעליו. ובודאי אין חילוק בין אם המוכר אמר תן מנה לפלוני ובין אם הקונה אמר אתן מנה לפלוני עבורך ובזה יהא נקנה לי חפץ זה והלה הסכים לדבריו. ואף אם בעת המכירה לא היה מגיע להשכיר מבעליו. רק אח"כ ניכה משכרו על חוב זה ג"כ הוי כמתן מעות. עכ"ל.

מבואר דאם אומר המוכר תן מנה לפלוני, קנה הלוקח, ואף אם אותו שמקבל המנה, אינו יודע מזה באותה שעה, אך כיון שבא לידו מנה על פי ציווי המוכר, קנה הלוקח, ואמנם הדברי מלכיאל מיירי שקנה לגבי מי שפרע, אך זהו לגבי קנין מטלטלין אך שכירות קרקע נקנה בכסף קנין גמור.

שאלות ותשובות

מאת הגאון רבי שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א
 דומ"צ דקהל מחזיקי הדת וחבר בית דין המיוחד לעניני כשרות
 בעמח"ס שו"ת "שבט הקהתי" ושא"ס

בישול עכו"ם

שאלה:

גוי שנתן על האש מאכל חי, רק כדי לחממו מעט, ולא לבשל, ושכחו על האש והתבשל, האם אסור משום בישול עכו"ם.

תשובה:

נראה להקל, עפ"י דאיתא ב"ר"ד סי' קי"ג ס"ה: עכו"ם שבישל ולא נתכוון לבישול, מותר. כיצד, עכו"ם שהצית אור באגם כדי להעביר החציר, ונתבשלו בו חגבים, הרי אלו מותרים. ואפילו במקום שעולה על שלחן מלכים וכו'. אבל אם כיוון לשם בישול, כגון שהסיק התנור לבשל בו, והי' בו בשר תחילה ונצלה, אף על פי שלא כיוון לזה הבשר, שהרי לא ידע בו, אסור. עיי"ש.

וגידון דידן דומה לאופן הראשון, שהעכו"ם לא התכוון כלל לבשל, אלא לחמם האוכל, ולא הוי בישול עכו"ם.

ועיי"ש ג"כ בדרכי תשובה ס"ק מ"א, שהביא מספר חקר הלכה, שאם הגוי התכוין לבשל דבר שנאכל כמו שהוא חי, או מאכל שכבר התבשל כמאכל בן דרוסאי, ובישול זה שאינו נאכל כמו שהוא חי לא התבשל עדיין, דהוה דלא התכוין לבישול.

ועי' גם כן בפרי תואר ס"ק ח', שכתב דוקא לבשל אסור, אבל לייבש מותר, עיי"ש. הכי נמי בנידון דידן.

ועל פי הנ"ל נראה גם כן דאין חשש מה שגויים בחו"ל עובדים בחברת חשמל ואם כן על ידי הדלקת החשמל הם גורמים שתנורי חשמל יבשלו, אך כיון שאין כוונתם לבשל כלל, אלא להפעיל את החשמל בשביל כל מיני סיבות, אין שום חשש של בישול עכו"ם.

טבילת כלים

שאלה:

גוי שעבד אצל יהודי ובעל הבית היה לו קומקום חשמלי שבור שאי אפשר להשתמש בו, והלך הגוי ורצה לשתות חמין, לקח הקומקום השבור ותיקנו, האם כשרוצה בעל הבית להשתמש עם הקומקום הוא צריך לטבול כיון שהגוי תיקנו.

תשובה:

עיי' יור"ד סי' ק"כ סעיף י', ישראל שנתן כסף לאומן גוי לעשות ממנו כלי, אין צריך טבילה. וכתב הרמ"א: ויש חולקין, לכן יש לטבולו בלי ברכה. ועיי"ש בש"ך ובטו"ז הטעם שיש לטבולו, דאומן קונה בשבח כלי, לכן יש לטבולו בלי ברכה. עיי"ש.

ולפי זה בנידון דידן יש לטבולו בלי ברכה, כיון שהגוי תיקנו.

אכן י"ל, שרק אומן המקבל שכר עבור תיקונו שייך לומר שקונה בשבח הכלי, אבל בנידון דידן, הגם שעובד הגוי אצל בעל הבית בשכר, מכל מקום על מה שתיקן הקומקום אינו מקבל שכר על זה, אלא מיזמתו תיקנו, אפשר שאינו קונה בשבח כלי.

והנה מצאתי מחלוקת בזה, דעת הנתיבות בחו"מ סי' ש"ו סק"ב, שגם אם עובד בחינם אומן קונה בשבח כלי, וכן אי' בפני יהושע במסכת גיטין כ' ע"א, מובא בספר טבילת כלים פ"ב הערה ט"ז. ברם עיי' בדרכי תשובה סי' ק"כ ס"ק פ"ג בשם ספר כנף רננה, דסבירא ליה בחנם אין אומן קונה בשבח כלי. עיי"ש.

לכן נראה שיטבול בלי ברכה.

י"ב חלה בפסח

שאלה:

מי שיש לו י"ב חלה ועשה לו מסגרת מזכוכית, סגור מכל הצדדים, באופן שאי אפשר להגיע לחלה, ותלה את החלה בתוך המסגרת בביתו. האם מותר להשאירו בביתו, אם דינו כמו אם נפל גל שגובהו שלש טפחים דמבטלו בלבו ודיו, עיי' סי' תל"ג ס"ח.

תשובה:

מכח כמה טעמים אינו דומה לנפל גל, כי שם נפל הגל מעצמו ולא הטמין שם החמץ, אבל בנידון דידן שמטמין את החמץ בתוך המסגרת, אסור מן התורה, וכה"ג במטמין בגל אף על פי שגובה ג' טפחים, לא מועיל הביטול וחייב לבערו. עיי' סי' תל"ג במ"ב ס"ק ל"ח, וכ"כ המ"ב בסי' תל"ח ס"ק ט"ו, דאם מטמין חמץ בבור עד שישמר שם כל הפסח, אסור, ואפילו ביטול לא מהני אלא צריך להוציא ולבערו בי"ד, עיי"ש.

כאן גרע טפי מאם נפל גל גבוה ג' טפחים, דכאן הגם שסגור החמץ במסגרת של זכוכית, מכל מקום אפשר לפתוח בקל על ידי שישאר המסגרת של זכוכית.

ועוד, דכאן רוצה בקיומו והוא ברשות ישראל, דודאי אסור, ורק רוצה בקיומו כשמכרו לנכרי הוי מחלוקת אי אסור, אבל אם הוא ברשות ישראל, אף על פי שבטלו אסור לכו"ע.

[ואין להקל מכל שהחלה היא קשה כאבן ואי אפשר לאכלו, זה אינו, דודאי יכול לשרותו]

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

במים או לבשלו ויהא ראוי לאכילת אדם גם כן.]

אבל לכאורה יכול למכרו לגוי, ועי' בשו"ת ערוגת הבושם או"ח סי' קי"ב, דנשאל כה"ג אודות אחד שהיה לו י"ב חלה שהיה מונח על השולחן הטהור של כ"ק מרן מהר"י זי"ע מבעלזא, אי רשאי למכרו עם החמץ בשיטת מכירה, ועיי"ש שכתב שדנו הפוסקים בחמץ שרוצה בקיומו ומכרו לגוי, ועיי"ש שכתב אפילו לדעת הפוסקים דאין איסור של רוצה בקיומו בחמץ שמכרו לגוי, מכל מקום נ"ל איידי דחביבא הואיל והיה מונח על שולחן גבוה של מרן ז"ל, נכון לקיים בו מצות שריפת חמץ, כהא דאמרנו במסכת ברכות ל"ט ע"א: "הואיל ואתעביד ביה מצוה חדא ליתעביד ביה מצוה אחרינא". ועי' בהגדה ויגד יעקב באגודת אזור סק"ט, שסיפר לו הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצפערט זצ"ל הי"ד בשם אביו הרה"ק הדברי חיים זצ"ל מצאנז, שבא לפניו כהאי עובדא וצוה לשורפו קודם זמן איסורו, ואת האפר יטמין למשמרת. ועי' שו"ת שבט הלוי ח"ב סי' קלה.

בנידון דידן, אם השואל רוצה למכרו לגוי, ידע שאם הגוי בא לקחת את החלה הוא חייב לשבור את המסגרת ולתת לו את החלה.

ועוד נראה, אפילו אם מכרו לגוי, אל ישאיר את החלה תלויה בבית שלו באופן שאפשר לראות את החמץ, אלא יטמינו עם שאר דברים שמוכר לגוי. וכל שכן שאין זה רצוי וחינוכי שיראה החמץ בסלון ביתו בחג הפסח, דכתיב 'ולא יראה לך', הגם של גוי מותר לראות, מכל מקום אינו ראוי ורצוי שיראה בביתו כל החג. אלא אם רוצה למכור לגוי, יטמינו עם שאר דברים שמוכר לנכרי.

בשר וחלב

שאלה:

יהודי עובד אצל גוי והגוי מבקש מהיהודי שיקנה לו בחנות פלונית בשר שמבשלים בחלב, האם מותר לו לקנות עבורו מחנות שגויים מבשלים שם בשר וחלב ביחד.

תשובה:

אם הגוי נותן לו את המעות לקנות, לכאורה ליכא חשש, דמה שמהנה למכור שיהנה ממכירת בשר וחלב ליכא חשש, שהרי המוכר הוא גוי ומותר לו ליהנות מבשר וחלב.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ואם הגוי לא נתן לו עדיין המעות וביקש מהישראל שישלם בחנות עבורו, והגוי יחזיר לו את המעות, גם כן ליכא חשש, שהרי היהודי קנה בשביל הגוי ולא זכה בו היהודי, ואה"נ באופן שהישראל התכוין לקנות ואחר כך מכרו לגוי, אסור, שהרי נהנה מבשר וחלב, שהרי הוא מוכר בשר וחלב, אבל היהודי לא התכוין לזכות בבשר וחלב, ורק קנה בשביל הגוי, ליכא חשש של מכירת בשר וחלב.

ואע"ג דלגבי חמץ עיי' בסי' ת"נ ס"ו דאסור לקנות חמץ לגוי בפסח, אפילו במעותיו של הגוי, חמץ שאני דאסור משום דרוצה בקיומו, ועוד שמא יאכל, דאינו בדיל כל השנה, ועיי"ש עוד טעמים במג"א ובמ"ב ס"ק כ"א, והני טעמי לא שייכי בבשר וחלב, דאין איסור להחזיק ברשותו בו"ח.

ואם הבשר שהתבשל עם חלב הוא בשר נבילה, יש מחלוקת אי אסור מן התורה לבשלו עם חלב, ואם אסור רק מדרבנן מותר בהנאה, ואז אין חשש שהישראל יקנה בשבילו ואחר כך ימכרו לגוי. עיי' ביור"ד סי' פ"ז ס"ג בפ"ת ס"ק ו' ובר"ת ס"ק ל"א.

אך אל יעשה כן לקנות לעצמו ואחר כך ימכרו שהרי אמור לסחור באיסור אכילה, רק בנזדמן לידו, וכאן לא נזדמן לידו, שהרי יכול לקנות עבור הגוי ולא יכוין לזכות בו, ולחזוק למכור לגוי.

ברם נראה דלא יעשה כן, שהרי הגוי הבעה"ב יכיר לו טובה עבור שמילא רצונו ובקשתו, וזה נחשב להנאה, דמהאי טעמא אסור ליתן מאכל שאסור בהנאה לגוי.

הגאון רבי פנחס לייבוש פדווא שליט"א

דומ"צ דקהל מחזיקי הדת - קרית גת
רב אחראי וחבר ביה"ד המיוחד לענייני כשרות

נתיבות
הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מוצאי שבת קודש פרשת חקת תשע"ד לפ"ק
פה אמסטרדם

אל מע"כ הרה"ג ר' אברהם משה קראוס שליט"א
אבד"ק וואגש יע"א בעיר הבירה לונדון

אחדשה"ט כראוי וכיאות.

וכב' תמה, שלא רק שהם מחמירים
לאסור את הנגיעה אפילו במקום המותר,
אלא אפילו החמירו עוד יותר שמשתמש
בכל השמחות רק ביין מבושל, ואף על פי כן
אין מתירין נגיעת הנכרי כלל וכלל, האם אין
בזה משום בל תשחית, ועוד, האם שייך לכוף
דבר כזה על הציבור, או אולי שזהו רק סלסול
השייך ליחידים, אבל לא לציבור הרחב.

ואען ואומר, שאין בידי לחוות דעה במה
שנוגע להוראה והנהגה שיצא מפי הביד"ץ
שליט"א דשם, אשר קטנם עבה ממתני ועפר
אני תחת כפות רגליהם, ואיני כדאי לחלוק
עליהם, ואף לא לתת להם הסכמת.

מכתבכם קיבלתי בערש"ק ותוכו רצוף
אהבת התורה. בענין מה שהעיר על מה שנהגו
על פי תקנת הביד"צ דשם שאין מניחים
המלצרים הלא יהודיים לנגוע בבקבוקי היין
ולהסירם מעל השלחנות, ואף שמבואר מתוך
כתבי גדולי המורים, ובתוכם הפוסק הגדול
זקיני בעל חשב האפוד ז"ל בספרו שו"ת ח"ג
סי' ע"ה, שאין איסור במה שהגויים מוליכים
בבקבוקי היין ממקום למקום ואינם משכשכים
היין, מכל מקום הנהיגו הביד"ץ דשם בכל
השמחות, שלא לאפשר לגויים לנגוע בבקבוקי
היין כלל וכלל, וניתנה דת לזרוק היין שנגע
בהם הגויים.

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

אך מאחר ששאלת אגיד לך היאך אני נוהג במקומות שעומדים תחת השגחתי ומשמרתי, בין במלונות ובמסעדות ובין באולמי השמחות.

ראשית דבר איני מתיר להכניס שום יין שאינו מבושל, לא לאולם השמחות ולחדרי האוכל, וגם לא למטבח בשעת הבישול עבור האורחים, ומשתמשים בין לבישול ובין למזיגת כוסות האורחים אך ורק ביין מבושל.

ומצד שני אני גם מורה להם להחמיר ביין זה ככל דיני יין ממש, דהיינו שרק יהודי ימזוג לאורחים, וכן במטבח שהמשיג יפונך את היין לתוך סיר הבישול, ובתום הארוחה רק יהודים יורידו שארית בקבוקי היין מהשלחנות, ואפילו שיירי היין בכוסות יורידו דוקא פועלים יהודים.

ואפרש שיחתי בקיצור. ראשית כל ההיתר של יין מבושל מבואר בשו"ע יו"ד סי' קכ"ג סעי' ג', וז"ל: יין מבושל שלנו (דהיינו שהוא יין של יהודי) שנגע בו העכו"ם מותר, ומאימתי נקרא מבושל, משהרתיח על גבי האש.

והנה אף שהתפשטה הוראה פשוטה בכל תפוצות ישראל כדברי השו"ע, מכל מקום יש מקום להחמיר ביינות שלנו, שאף שמופיע על התוית שהיין מבושל, וגם על ההכשר יש הצהרה שהיין מבושל, מכל מקום יש לדון שיהיה על זה דין של יין שאינו מבושל.

ואבאר, המחבר סתם וכתב דאימתי נקרא מבושל משהרתיח על גבי האש, וכפי שמבאר הגר"א ז"ל באות ז' דתיכף שהגיע ליס"ב נקרא מבושל לכל ענין.

אך בש"ך ס"ק ז' הוסיף בזה דלא מיקרי מבושל עד שיתמעט ממדתו על ידי הרתיחה.

האחרונים הרחיבו בדין זה לבאר מחלוקת המחבר והש"ך, דלפי דברי הש"ך צריך שיהא ניכר החסרון של הבישול ביין ולא תלוי דוקא בדיני בישול של כל התורה, וטעם מחלוקתם י"ל דתלוי בטעם ההיתר של יין מבושל והאיסור של סתם יינם, דאם עיקר גדרי האיסור בנויים על הטעם של חשש בנותיהם, צריך שיתקלקל היין על ידי הבישול באופן שלא יהיה עוד ראוי כל כך להתכבד לפני הנכרים, ועל ידי זה לא יבוא להתערב עמהם ולא יבוא לידי חתנות ח"ו. אך אם גדרי האיסור של סתם יינם בנויים

על יסודות של יין שנתנסך לפני ע"ז, וכן יין שראוי לנסך על גבי המזבח, אז ברגע שהגיעו ליס"ב נקראים יין מבושל ונפסלו מלנסך על גבי המזבח ואינם ראויים עוד ליינן נסך של ע"ז, ולא נכנסים עוד לחדר של יין נסך, עיין ברש"י מס' ע"ז דף כ"ט ע"ב ד"ה הא אתא לאשמעינן, ועיין בר"ן שם.

עכ"פ לפי הש"ך יש לפקפק על ההיתר של יין מבושל שלנו שנתבשלו על ידי פיסטור בתוך צינורות, שאף אם היין הרתיח ואפילו אם עשו תחבולות בעת הפיסטור שיתמעט כמות היין (בדרך כלל לא מתמעט המשקה שעובר תהליך הפיסטור אפילו טיפה אחת), מכל מקום הרי טעם היין נשאר יין משובח לרוב בני אדם, וקשה מאוד להבחין בטעמא בין יין מבושל ליינן שאינו מבושל, ובפרט במיץ ענבים שלא נמצא כמעט בכל העולם מיץ ענבים למכירה שלא עבר תהליך פיסטור על מנת לשמרו שלא יתקלקל בתוך כמה ימים.

ואף אם נאמר דטעמם של המבינים שאכן מרגישים נפק"מ בין יין מבושל ומפוסטר ליינן שאינו מבושל די להוציא היין מדין יין נסך וסתם יינם, מכל מקום עדיין יש לדון בזה מצד אחר.

והוא על פי מה ששמעתי בשם גדולי הוראה, וכמדומה בשם מחו"מ מו"ה הרב וואזנר (שליט"א) [צ"ל], על התוספות מסכת ע"ז דף כ"ט ע"ב ד"ה אי בא"ד, וז"ל: וגם על הבוסר שהתיר רבינו משולם במגע עכו"ם וכו', הקפיד ר"ת וכו', ועוד כתב ר"ת ששנה אחת לא נתבשלו המנות [היינו שלא נתבשלו הענבים והיו כולם בוסר, וכן הוא הגירסא בהר"ן שם] הכי נמי נאמר שלא ינהג דין יין נסך.

והנה, לפי דברי ר"ת גם במקומות שרוב היינות הם מבושלים על ידי פיסטור, וכן הוא המציאות בכל מיץ ענבים, שייך גם הסברא, הכי נאמר שלא ינהג כאן דין יין נסך, וקרוב הדבר לומר דגם ר"ת סובר דעיקר גדרי הגזירה של סתם יינם הוא האופן של קירוב לנכרים ובנותיהם, ואף דאין ראוי לנסך על גבי המזבח, מכל מקום כיון שגם הנכרים שותים ונהנים מיינות אלו כמו ביין רגיל, שייך בהם הגזירה משום בנותיהם.

ואף שהתפשטה ההוראה להתיר מגע עכו"ם ביין מפוסטר, עכ"פ בדיעבד, מכל מקום במקום שמפרסמים הכשר מהדרין יש

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מקום גדול להחמיר לכתחילה בכל היינות, אפילו המבושלות, כדין שאר יינות, והיינו שלא יבואו לידי מגע נכרי כלל וכלל, ורק במקום בדיעבד יש לרב המכשיר לדון בכל מקרה ומקרה לפי הענין ולהחליט האם להקל או לא.

וכל זה הוא לגבי נגיעה ומזיגה של היין במקום שהיה אסור מדינא אצל יין שאינו מבושל, ומה שטעון מע"כ שעכ"פ ניקל במגע בלי שכשוך שרבו בזה הפוסקים המתירים אפילו ביין גמור, גם בזה אני מחמיר בכל המקומות שעומדים תחת השגחתי ופיקוחי, ואם שלא מצד ההלכה אלא מצד המציאות, דהיאך שייך ללמד את הנכרים הפועלים מה מותר ובאיזה אופן אסור, והיאך יבינו שלהוריד בקבוק מהשלחן מותר להם ואם מישהו רוצה שימזוג לו אסור, ועל כן אי אפשר לתקן תקנות לחצאין, וחייבים לאסור כל מגע נכרי ביין, בין להעלות בין להוריד, למזוג הכוס או לגעת בכוס.

וכדי לחזק הוראה זו אין שום ברירה ביד הרב המכשיר אלא להקפיד בזה מאוד, עד כדי זריקת בקבוקי יין שנגע בהם הנכרי, ואף שיש כמה וכמה צדדים להקל, דהיינו יין מבושל וגם מגע על ידי דבר אחר ובלי שכשוך ועוד ועוד.

ומה שתמה בזה דדי שהיחיד יקפיד לעצמו והיאך אפשר להטיל חומר כזו על הציבור, אדרבא ואדרבא, זכות של כל יחיד להקל, לפי הפוסקים המפורסמים שמתירים, אבל בציבור מעורב מכל החוגים, וביניהם תלמידי חכמים המהדרין בכל מילי וסומכים רק על כשרות מהודרת, מחויב בעל המכשיר להקפיד אפילו בדברים שהיחידים מקילים.

ואל תתמה אמש"כ דחייה לפעמים המורה והמכשיר לזרוק, והלא יש בזה משום בל תשחית, כיון דעל פי הלכה מותר עכ"פ בדיעבד כנ"ל. עיינן במשנה מדות פרק א' משנה ב', לגבי לוי שישן על משמרתו ורשות

היתה להממונה לשרוף את כסותו, והם אומרים מה קול בעזרה קול בן לוי לוקה ובגדיו נשרפים. ועיין ברא"ש שהק' היאך שרפו את כסותו ועברו על בל תשחית, ותיירץ דהוי משום הפקר ב"ד הפקר. אך באחרונים דנו בדברי הרא"ש דהא רבו הראשונים הסוברים דגם בהפקר שייך איסור בל תשחית (עיין בשו"ע הרב חו"מ מזה) וכפי ששמע מהפוסקים 'לא תשחית את עצה'.

ועיין בתפארת ישראל שם, דאין כאן משום בל תשחית, דכל שהוא משום קנסא הוי ליה כצורך אדם דאין בו משום בל תשחית, ומביא ראייה מגמ' שבת ק"א דשרי לשבור כלים להטיל אימה בתוך ביתו. וכן מבואר ברש"ש דמשום סייג מותר ואין בזה משום בל תשחית. ומוכח כדבריו במשנה תרומות פרק ב' משנה ג': הנוטע בשביעית בין שוגג בין מזיד יעקר, והטעם משום דנחשדו על השביעית, ואף שעקירת אילן מאכל הוי איסור דאורייתא של בל תשחית, ומ"מ לא חששו חז"ל לזה במקום גדר וסייג.

ואף שקצירי במקום שאמרו להאריך, אבל השעה דוחקת שאני עומד מוכן לעלות להשתקע באה"ק עוד השבוע בעז"ה.

ואסיים בברכת כל טוב
פינחס ליבוש פדואו
אב"ד מ"ת פה אמסטרדם

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הגאון רבי שלמה בינעט שליט"א דומ"ץ בקהלתינו הק'

בענין השארת אתר פתוח בשבת

כבר כמה וכמה שנים בחו"ל, ובזמן האחרון, גם פה בארה"ק מתרבים מיום ליום המתפרנסים מעסקאות הנעשים על ידי רשת האינטרנט, כי כהיום זהו סדר הפרנסות, כי בזה אפשר לבצע עיסקאות מסוף העולם ועד סופו, ומה גם שעל פי הרוב, אין צריך לזה מקומות איכסון וצוותות של פועלים וכדומה, כי הכל נעשה על ידי הרשת המקוונת, הן ההזמנות של הלוקוחות, והן ההזמנה של העסק להמפעל של בית היוצר, ולפעמים הסחורה אף אינו עובר דרכו והוא רק מתווך שהמוצרים יגיעו מן המפעל לבית הלוקח, כידוע היטב לכל המתעסקים בזה. ונשאלת השאלה אם מותר להחזיק אתר פתוח בשבת קודש יום מנוחתינו.

יצויין, שלפעמים מבחינה טכנית אין אפשרות כזאת שבכל ערב שבת תיסגר האתר באופן אוטומטי מתחילת השבת ועד צאת השבת, וגם עצם סגירת אתר שלא יהא אפשרות להגיע אליה לפעמים אינו מתאפשר טכנית. אך לאחרונה אפשר לקבל תוכנה הבודקת את זמני כניסת ויציאת השבת וחוסמת את הכניסה לאתר מתחילת השבת ועד סופה, והשאלה היא אם מחוייב להשיג תוכנה כזאת כדי לחסום לגמרי את האתר שלו בשבת, ולפעמים החזקת תוכנה כזאת עולה הרבה כסף, ולפעמים אף שההוצאה אינה מרובה, אבל הבעלים יראים שאם ייחסמו בנסיון כניסה לאתר, שוב לא יחזרו הגולשים לבדוק באתר, כי כן טבע האנשים, לפתוח שוב אתרים כאלו שכבר הצליחו דרכם, וכבר נהנו מהם.

ויש לחלק השאלה לכמה חלקים. א. עצם השארת אתר פתוח, בלא לבצע עליו קניות וכדומה, רק למידע על העסק וכדומה. ב. כשיש האפשרות לבצע הזמנות, אבל הוא אינו גומר את העיסקה עד מוצאי שבת, דהיינו שהלה כבר מכניס את פרטי כרטיס האשראי ואת ההזמנה, אבל העסק עדיין לא מחוייב בזה עד מוצאי שבת. ג. כשגומרים את כל העיסקה בשבת באתר הפתוח.

א. עצם השארת אתר פתוח, בלא לבצע עליו קניות וכדומה, רק לבדוק מידע על העסק וכדומה.

שביתת כלים:

בראש וראשון יש לדון מצד שכליו פועלים בשבת, והנה בדין שביתת כלים נפסק בשו"ע (סי' רנב ס"ה וסי' רמו ס"א) דקיימא לן כבית הלל דלא נצטוונו על שביתת כלים בשבת.

אלא שהבית יוסף (בס"י רמו) הביא דברי הרוקח (סי' מא) שכתב שאינו יכול להשכיר כליו בשבת לגוי, ומשמע דאסר משום שביתת כליו, אמנם עי' באחרונים דלא קיימא לן הכי, וכסוגיא המפורשת במס' שבת דקיימא לן כב"ה ולא כבית שמאי.

ובאמת, אף להמחמירים בדין שביתת כלים לכתחילה, וכמו שמצינו בב"ח שכתב שירא שמים יחוש לדעת הרוקח, פשוט דהיינו דוקא כאשר כליו עושים מלאכה ממש, אבל בנידון דידן אין כאן מלאכה הנעשים בכליו, שהרי כל כליו שובתים לגמרי, רק שכל אחד יכול לעשות מלאכה בכליו של עצמו, ועל ידי זה למצוא את האינפורמציה הנמצא בתוך הרשת שלו, ואין כאן שום מלאכה בכליו, ועל כן לא שייך איסור מצד שביתת כליו כלל.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הא למה זה דומה, לאחד שבישל תבשיל בקדירות של עצמו בערב שבת, ובשבת קודש, הגיע אחר ולקח את התבשיל ממנו ברשותו לבשל בקדירותיו, הרי פשוט שזה לא שייך לדין שביתת כלים, שהרי בשבת כל כליו שובתים לגמרי.

לפני עיור ומסייע:

אמנם יש לברר מצד דין לפני עיור, בהיות כי בודאי מסתמא גם יהודים מחפשים דברים ברשת האינטרנט, וביניהם רבבות תינוקות שנשבו ה", ואם כן הרי הוא מכשילם בחילול שבת של השימוש בחשמל בשבת.

והנה הלכה היא בידוע, שאיסור לפי עיור דאורייתא שייך רק בתרי עברא דנהרא, כמבואר בגמ' ע"ז (ו, ב), ודעת הרבה ראשונים דמדרבנן אסור בכל גוונא משום מסייע לדבר עבירה, כמבואר בתוס' במס' שבת (ג, א), ויש ראשונים הסוברים דליכא אפילו איסור דרבנן, והכרעת הרמ"א ביו"ד (סי' קנא) שבעל נפש יחמיר כדעת המחמירים דשייך איסור מסייע בכל גוונא. ועיי"ש בש"ך (סק"ו) שהבין דאין בזה פלוגתא, דבמומר העובר במזיד, מותר לכתחילה, ואין חייב להפרישו, ובעושה בשוגג חייבים אף להפרישו כשרואים שעובר על איסור.

ידוע שהרבה אחרונים חולקים על הש"ך והביאו הרבה ראיות שגם בעובר במזיד יש חיוב להפרישו, וכמבואר בשו"ע יו"ד (סי' שג) לענין כלאים, ובסי' תכא (סי"ג) לענין מי שרואה את חברו מוכה צריך להפריש את המכה ועוד.

ועכ"פ גם בנידון דידן אולי שייך איסור מסייע, להש"ך עכ"פ באופן שהגולש הוא שוגג או תינוק שנשבה, ולשאר האחרונים אף כשגולש במזיד.

והנה בנידון דידן קשה להגדירו, דמצד אחד אולי חמור ממש כתרי עברא דנהרא שהרי המידע שיש באתר שלו, אינו מופיע באתרים אחרים, ואם כן אם מעניין לו החומר שיש באתר שלו, הרי לא הי' יכול למצוא מבלי שהוא ישאיר את האתר שלו פתוח, ואם כן יש כאן תרי עברא דנהרא, ואולי אסור מן התורה.

א. ולאידך גיסא יש לומר דאין בזה לפני עיוור, ואף לא משום מסייע, שהרי מי שמתיישב על המחשב כדי לחפש מוצרים לקניה, או כדי להתעניין במשהו וכדומה, הרי הי' מוצא דברים אחרים

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

באתרים אחרים השכיחים לאלפים ולרבבות, אף אם האתר שלו הי' סגור, ולא הי' סוגר את המחשב בגלל שאתר שלו מחוסם כמובן, ואם כן בעל האתר לא גרם את החילול שבת ואף לא סייע בזה כלל.

ב. זאת ועוד, נראה דבכה"ג לא שייך מסייע כלל, שהרי הוא אינו עושה שום פעולת סיוע, אלא שבנה אתר ביום מן הימים, ומי שרוצה נכנס לאתר שלו בשבת קודש, והרי זה דומה ממש לאחד המחזיק בביתו כלים שאפשר לעשות בהם מלאכה, ומזמין אורחים לביתו, ואפשר שהאורחים יעשו מלאכה בחפציו, דלכאול' לא מצינו שיהא מחוייב לסגור חפציו, ולא שייך בזה לא לפני עיור ולא מסייע, כי הוא לא עשה שום פעולה לסייעו. וכי אסור להזמין אנשים חילוניים בשבת קודש, מפני שעלולים לסגור את האור או להדליק את התנור בביתו? פשוט שלא מצינו בזה שום איסור.

ויותר מזה מצינו ברמב"ם הל' שמיטה ויובל (פ"ח ה"ב) דמותר להשאיל לחשוד בשנת השמיטה כלים שאפשר לעשות בהם גם מלאכה המותרת כמו מלאכה האסורה, ורק כלי שמיוחד למלאכת איסור אסור להשאילו, הרי דאף כשמסייעו ממש, כל שיש צדדים לאיסור ולהיתר לא שייך מסייע ולפני עיור, וכל שכן בזה שלא עשה שום פעולה לסייעו, אלא הלה נכנס מעצמו לאתר שלו, שאין חיוב לסגור את האתר מערב שבת כדי שלא יכנס לאתר בשבת.

וכ"כ בביאור הלכה (סי' קסג ד"ה ואסור) דמותר לתת לחם למי שאינו נוטל ידיו לפני האכילה, אם אוכל את הלחם בביתו, כיון שאין זה דבר ברור, עיי"ש.

ג. ונראה בזה עוד, דלפי דעת רוב האחרונים הסוברים שהשימוש בחשמל אין בה איסור תורה אלא איסור דרבנן, ואף להאחרונים שחששו בשימוש בחשמל משום בונה דאורייתא, הרי בנידון דידן שהכניסה לאתר שלו אינו כרוך בהפעלת חשמל אלא לכל היותר בהגברת כח הזרם של החשמל קצת, דבזה לא ברירא האיסור כולי האי, וכבר הארכנו בזה במקום אחר, דשמא גם המחמירים יודו דבזה ליכא אלא איסור דרבנן, ואולי אף פחות מאיסור דרבנן, רק סרך איסור בעלמא וכדומה.

וגם מצד מלאכת כותב לענין הקלדת הנתונים המופיעים במסך וכדומה כבר בארנו במאמרינו במקום אחר שאין בזה איסור תורה של כותב, אלא איסור דרבנן וגם כלאחר יד וכדומה.

ועל כן לענין זה נראה להקל דלא נחשב כלפני עיור ולא כמסייע ואין בזה איסור בשבת, שהרי גם בשאר איסור דרבנן גמור מצינו מחלוקת האחרונים אם שייך מסייע, עי' פמ"ג (סי' קסג בא"א סק"ב) ועוד, ואף להמחמירים אולי יודו באיסור כזה.

ד. וכל שכן בהצטרף דעת האחרונים הסוברים דלא שייך איסור מסייע רק בשעת העבירה עצמה, עי' בשו"ת כתב סופר (יו"ד סי' פג) לענין היתר השכרת בתים לאלו שיחללו שם את השבת, וכ"כ בשו"ת מהרש"ם (ח"ב סי' צג) לענין דמותר לתת ספר להדפיס אצל אומן שיש לו פועלים ישראלים שיעבדו בשבת, וגם בסי' קפד הביא את דברי הכתב סופר הנ"ל, ועל כן בנידון דידן דהמדובר אם חייב לחסום מערב שבת, פשיטא דלא שייך לחייבו מצד דין מסייע.

ה. גם יש לצרף עוד דעת האחרונים הסוברים דלא שייך איסור מסייע רק כשמסייעו בגופו או בממונו שמשאיל לו כלי וכדומה, אבל כשמוכר חפץ לחבירו לא שייך איסור מסייע, כיון שאין לו שום שייכות עם זה, עי' בזה בשו"ת לבושי מרדכי (או"ח סי' מח), ומהרש"ם (ח"ו סי' יא), לענין מכירת מאכלים למי שלא יברך על זה, עיי"ש. ולכאורה בנידון דידן לא גרע מזה, כיון שהשני משתמש באתר שאינו דבר ממשי השייך לו.

שכר שבת:

אמנם, כל זה אם אינו נוטל שכר על כל כניסה, וכן הוא בדרך כלל, אבל אם צריכים לשלם על כל כניסה, יש בזה איסור שכר שבת, ולא שייך בזה ההיתרים דלהלן לענין מכירת דברים בשבת, דכאן אין השכר על מכירה, אלא דמי שימוש שבוה בודאי שייך איסור שכר שבת.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

וכמובן דהיינו רק כשמשלם בנפרד על כל כניסה, או שמשלם לפי הימים, אבל אם השכר הוא בהבלעה, דהיינו שמשלם דמי מינוי כל כל החודש או על כל השנה לא שייך איסור זה, כיון דשכר שבת בהבלעה מותר.

ב. כשיש אפשרות לבצע הזמנות, אבל הוא אינו גומר את העיסקה עד מוצאי שבת, דהיינו שהלה כבר מכניס את פרטי כרטיס האשראי ואת ההזמנה, אבל העסק עדיין לא מחוייב בזה עד מוצאי שבת.

בזה כבר יש יותר צדדים להחמיר, ואם כי מעיקר הדין גם בזה אין איסור גמור, ויש לדמותו להדין המבואר בשו"ע (סי' רנב ס"א): מותר לפרוס מצודות חיה ועופות ודגים והם נצודים בשבת. דהיינו שמותר להעמיד כלים מערב שבת אף שיעשה בהם מלאכה בשבת מעצמם או על ידי גוי וכדומה, והכי נמי מותר להעמיד את הדברים מערב שבת, אף שיתבצע פעולות בשבת.

מקח וממכר:

ובזה, שאין המקח וממכר נגמר בשבת, אלא שההזמה מתבצעת בשבת, אין בזה איסור מצד דין מקח וממכר, כיון שאין כאן רק הזמנה ולא ביצוע.

וליתר שאת, יוודא שעל פי חוק אין עליו התחייבות לבצע את ההזמנה, ואם אכן יש חוק כזה וכדומה, יהיה כתוב באותיות בולטות וכדומה, שאין שום התחייבות לבצע את ההזמנה עד מוצאי שבת וכדומה.

זילותא דשבתא:

אמנם בזה מצינו שיש שחששו מצד זלזול ואוושא מילתא, והיינו באופן שידוע ששייך לישראל, כגון שהאתר הוא באותיות עבריות, או כשניכר בתוכן של האתר שהוא של ישראל, דהוי זלזול בשבת, שהעסק של הישראל פועל בשבת לקבל הזמנות וכדומה.

והנה בשו"ת שבט הלוי (ח"ה סי' כח) כתב לענין מכונת "ענסערינג מאשין" שהוא תא-קולי, שמשאיר פתוח, ומקבל הזמנות במשך השבת וכדומה, דאין בזה איסור משום זילותא וכדומה, אלא אם מרוויח מזה בשבת כמו במכונת כביסה, יש בזה איסור מצד דין שכר שבת, אבל כשאינו מרוויח מזה בשבת אין בזה איסור. ולכאורה נידון זה, באופן שאינו גומר עיסקאות, ואינו מרוויח בשבת, דומה לגמרי למכשיר הנ"ל.

אמנם בשו"ת שבט הלוי (ח"ח סי' לט) חזר בו מההיתר הנ"ל, וכתב דהיות שבמשך השנים התרבו עניינים אלו, ונעשה יום שבת כיום חול, על כן יש בזה משום זלזול בשבת וכו', ועל כן אוסר להשאיר תא-קולי לקבל הזמנות בשבת קודש. ועי' עוד במש"כ בחלק י (סי' נז) שכל שמשאיר העסק שלו פתוח לשבת, אף שהמשרד סגור לגמרי, ואף כשאין בזה חשש משום שכר שבת וכדומה, מכל מקום בודאי אסור עכ"פ מדרבנן דהוי זילותא דשבתא.

ועיין שם בתוך דבריו שהסכים להרב השואל, שיש בזה גם משום חילול השם כאשר רואים שאתר של ישראל פתוח בשבת ומקבל הזמנות וכדומה.

וע"כ נראה דלמעשה אם שם ישראל קרוי עליו, כגון שהם אותיות עבריות, או שמוכר חפצים יהודיים וכדומה, בודאי יסגור את האתר לגמרי, אם אפשר, או עכ"פ יכתוב שמפני קדושת השבת לא יוכלו לבצע הזמנות בשבת, וכל ההזמנות שייגיעו, הרי הם כאילו הגיעו במוצאי שבת וכדומה. ואף אם אין זה מדינא ממש, הרי בודאי תבא עליו ברכת השבת ונחלה בלא מצרים.

ואף שגם אם אין שם ישראל קרוי עליו, יש לומר שיש בזה זלזול בשבת גם מצד האדם עצמו, וכמו שכתב בשבט הלוי שם דעצם הדבר שעל ידי הטכנולוגיה עסקיו פועלים, הרי זה זלזול בשבת, דומה לדין השמעת קול היכא דאוושא מילתא, אף שבזה אינו משמיע שום קול.

ובפרט לפי מה שהחמיר בעל האגרות משה (ח"ד סי' ס' וח"ה סי' כד) שלא להפעיל שם מכונות על ידי שעון שבת, כי יש בזה זלזול בשבת, וכל ההיתר להפעיל האורות על ידי שעון שבת הוא רק משום לענין הדלקת הנר כבר נהוג כן עוד מלפני החשמל וכו', אבל לענין שאר מלאכות כגון לערוך המכונה או הטלפון מערב שבת כדי שיפעל בשבת, אין בידינו להתיר, ובפרט בזמן שהטכנולוגיה מתקדמת מיום ליום, ויוכל להחזיק חנות שלם פתוח על ידי שעון שבת, וזה בודאי זלזול גדול בשבת כאשר כל עסקיו פועלים כמו בימות החול, עיי"ש.

אמנם בנידון דידן לא ברירא כולי האי לאסור, שהרי באופנים שהם דיברו, מיירי שהמכונות וכדומה פועלים כמו בימות החול, והזלזול הוא שאף שהאדם שובת אבל עסקיו אינם שובתים כי הם פועלים כרגיל כמו בימות החול. וזה לא שייך בנידון דידן, כיון שבאמת אי אפשר לבצע הזמנות כמו בימות החול, ואפשר רק לפתוח האתר ולהזמין, אבל מצד הישראל ניכר היטב שלא נעשה מצידו שום דבר.

ואף באופן שבאמת עסקיו פועלים כבימות החול, מבואר בשו"ת באר משה (ח"ו סי' ג) שאין בידינו לאסור גזירות חדשות שלא מצינו בחז"ל, עיי"ש, אלא שלא היינו מקילים בזה נגד כל הני רבנותא, אבל בנידון דידן קיל טפי שאין עסקיו עוסקים כמו בימות החול, ואין כאן שום עסק מצד הישראל.

זאת ועוד, והוא עיקר גדול, דאף להאגרות משה, יש לומר דנידון דידן אינו דומה לנידון דידיה, כי אנו דנים על כלים הנמצאים ברשות הישראל, ועל כן הוי לזאת דשבתא שהכלים שאצלו עוסקים במלאכתם, אבל בנידון דידן, אין שום כלי אצלו, אלא הכל נעשה ברשות הגוי עצמו שנכנס באתר שנבנה על ידי היהודי ובאי כוחו, אבל בשבת אין שום כלי הפועל ברשותו. הא למה זה דומה, לאחד ששלח טופסי הזמנות למוצר מסויים לבית של הגוי, והגוי יכול למלאות את הטופס באיזה יום שרוצה, והגוי בוחר למלא את הטופס ביום השבת, וחוזר ומשליחו לתיבת דואר של הישראל בשבת, האם יהיה בזה חשש איסור מצד הישראל, הרי ברור שלא. וע"כ לכל היותר יש לומר שהמחמיר תבא עליו ברכה, ולא לאסור מדינא.

הרהור בעסקיו:

וגם נראה דבאופן שדבר זה גורם לו לחשוב מחשבות באמצע השבת, כי מקווה ומיחל שהרבה אנשים נכנסו לאתר שלו לבצע הזמנות וכדומה, וכמו שהעיד בפני אחד שמתעסק בעסק כזה, באופן כזה אכן יש להחמיר, ואף דקיימא לן הרהור מותר, הרי מבואר שם בכל הפוסקים דנכון להחמיר בזה, וע"כ בכה"ג נכון להחמיר.

ג. כשאף גומרים את כל העיסקא בשבת באתר הפתוח.

בזה חמור יותר, דבזה שייך שאלת מקח וממכר בשבת, ושאלת שכר שבת.

מקח וממכר:

נידון זה תלוי ביסוד איסור מקח וממכר בשבת, אם האיסור הוא גמר המקח, או האיסור הוא הפעולה של הקנין.

ובאמת יש להוכיח דאיסור מקח וממכר אינו איסור עצמי מחמת הקנין, אלא מצד העיסוק בעסק של מקח וממכר, שהרי מצינו שלצורך שבת מותר לקנות מאכלים וכדומה, רק שישנה ולא יאמר סכום מקח וסכום מעות וכדומה, הרי דאין איסור מצד עצם הקניין, כי הרי בעצם הקנין אינו עושה שום שינוי, והכי מסתבר, שהרי האיסור הוא משום ממצוא חפצין ודבר דבר, או משום חשש שיבוא לידי כתיבה, כמבואר ברש"י ביצה לז, א, ועל כן בנידון דידן לא שייך ב' הטעמים, שהרי אינו מתעסק בצרכי חול, שהרי הוא שובת ונופש כדת וכדין, וגם לא שייך שיבוא לכתוב, ואם כן במקח וממכר מסוג כזה לא אסרו חז"ל.

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחוזיקי הדת
פסח תשע"ז

אמנם לאו מילתא ברירא, הוא, שהרי יש לומר דנהי דלא שייך ב' הטעמים, מכל מקום לא חלקו חכמים בגזירתם וגזרו את הגזירה בכל אופן אף כשלא שייך טעמים הללו, ונידון כזה מצינו בהרבה אחרונים שדנו לענין פדיון הבן המתקיים בערב שבת על מנת שיחול בשבת, דיש שאסרוהו מטעם מקח וממכר מפני שהחלות הוא בשבת, עי' בשו"ת רע"א (מהדו"ק סי' קנט) ושו"ת אגרו"מ (ח"ג או"ח סי' מד).

ועי' בשו"ת אמרי יושר (ח"ב סי' צו) שנחלק על הרע"א. וכן בדעת תורה (ריש סי' תמד) הביא בשם היד שאול בדרשת שבת הגדול, דמותר לעשות קנין בערב שבת כדי שיחול בשבת, ומחלוקתם הוא אם אסרו מעשה הקנין או חלות הקנין הוא גם בכלל האיסור.

ועי' בזה גם במהר"ם שיי"ק (סי' קלא) לענין השתתפות במכרזים על ידי שכותב לפני השבת את הסכום שרוצה להשתתף, ונגמר על ידי הגוי בשבת: פשוט זה להתיר, דהרי קיימא לן שכל המלאכות האדם רשאי להתחיל מערב שבת וכו', והכי נמי על ידי מעשיו מעשה הכתב בערב שבת, ולמחר נגמר ממילא על ידו, הרי מעשים שבכל יום יוכיחו וכי אין אדם רשאי לכתוב כל ימי החול בעסק, והכתב יבוא על בי הדואר בשבת ליד המוכר ויהא נגמר על ידו, ולא אשתמיט חד מהפוסקים לכתוב חידוש דין זה, עכ"ל [וצ"ע דבנידון רע"א החמיר המהר"ם שיי"ק עצמו בסי' רה עיי"ש].

הראית לדעת, כי לרוב הפוסקים האיסור הוא רק לעשות מעשה קנין בשבת, ולא שעצם חלות קנין בחפציו יש בזה איסור. אולם עכ"פ להאוסרים, יש לומר דגם בנידון דידן אסור.

יש לדחות דנידון דידן לא דמי לנידון דלעיל, או לקולא או לחומרא, דיש לומר לקולא, דשם יש להחמיר כיון שיש מעשה קנין גמור, משא"כ כאן שאין שום פעולה מצד המוכר, אין זה דומה לגזירת חז"ל.

ויש לומר מהאי טעמא גופא לחומרא, דרק היכא שיש מעשה קנין, ומעשה הקנין הוא מלפני השבת, אין זה בכלל מקח וממכר דשבת, אבל כשאין מעשה קנין, וכל מעשה הקנין מצד המוכר הוא עצם השארת האתר פתוח, ועל ידי זה הלוקח מבצע את ההזמנה, שמא נחשב למקח וממכר בשבת, כיון שכן דרך מקח וממכר זו, והכי מסתברא טפי.

אמנם עיין בשו"ת מהרש"ם (ח"ב סי' קיז) דמבואר דדעתו דאף לרע"א האוסר עצם חלות הקנין, מכל מקום היינו דוקא כשעושה מעשה קנין מערב שבת על דעת שיחול בשבת, אבל בסתמא כשנעשה קנין ממילא בשבת, אין איסור.

יודוע שהאחרונים בדורות האחרונים דנו בענין המכוניות המיועדים לממכר מזון, אם מותר להניחו במקום של גויים, ויהא פתוח בשבת, או שיש בזה חשש מקח וממכר וחשש שכר שבת, עי' מהרש"ג (ח"ב סי' קיז), חלקת יעקב (ח"ב סי' קב), באר משה (ח"ז סי' פה פו פז), משנה הלכות (ח"ב סי' לב).

ובשו"ת מנח"י (ח"ג סי' לד) החמיר משום דין הרמ"א בסי' רנב ס"ב שלא יוציא הנכרי את החפץ בשבת מבית הישראל, וביאר המחצית השקל שהגוי קונה במשיכה ולא בכסף, וא"כ נגמר הקנין בשבת, הרי דאף אם נגמר בלא מעשהו, הרי זה בגדר מקח וממכר, ועל כן כתב שהמוכר יכוין שאינו רוצה לזכות בהמעות אלא במוצאי שבת. וזה לא שייך בנידון דידן, אולם כבר נתבאר דיש לומר דבאופן של מקח וממכר כזה שאין נעשה פעולה מצד המוכר, לא נאסר כלל.

וכאן שייך סברא נוספת לקולא, על מה שדנו ספרי זמנינו בעצם הקנין בהזמנות מסוג זה אם הקנין נעשה מיד או שזה רק התחייבות להמציא להלוקח הסחורה, והקנין מתבצע רק כשבפועל מגיע לידי הלוקח, עי' בזה באריכות נפלא בספר דרך האתרים (סימן נד), ולפי הסוברים כן, פשיטא דלא שייך בזה איסור מצד מקח וממכר כיון שלא נעשה בשבת לא הפעולה ולא הקנין.

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

כמו כן יש לדון באופן שאין לו החפצים ברשותו, רק שהוא מתווך בין המפעל או היוצר לבין הקונה, והוא מקבל אחוזים בשביל הבאת לוקח זה, ובנידון דידן גם כן אין כאן מקח וממכר כלל מצדו כי הוא אינו רק המתווך, ובזה לא שייך לאסור מטעם מקח וממכר.

מראית העין:

וכמובן שבזה לא שייך איסור מצד מראית העין, וכמו שדן המהרש"ג לענין המכוניות הנ"ל באופן שהמכונה הוא בחצר הישראל, דדינו כמו גוי היוצא מרשות ישראל וחפץ בידו, עיי"ש, דכאן אינו עומד ברשות ישראל, ועל פי רוב אין יודעים אם זה של ישראל, ואף אם יודעים הרי אין כאן ספק שמא עשה משהו בשבת, שהרי כן דרך מסחר זו, וזה פשוט.

שכר שבת:

והנה יש לחקור גם מצד שכר שבת, דקיימא לן דאסור לקבל שכר שבת, והכי נמי הרי מקבל שכר על חפץ הנמכר בשבת, והנה זה שייך רק בדברים שמקבלם הלוקח עוד באמצע השבת, דבמוצרים שלוקח זמן עד שמגיע הרי אין השכר על מקח שנעשה בשבת, ולא שייך איסור שכר שבת, ושייך רק בדברים שקונים על המחשב עצמו, כמו תוכנות וכדומה.

ידוע שהאחרונים דלעיל שדנו לענין המכונות לממכר מזון, כתבו להתיר משום שכר שבת, על פי הנודע ביהודה (מהדו"ת סי' כו) שאם התשלום הוא תמורת חפץ שמקבל אין זה קרוי שכר שבת, דשכר שבת הוא רק כשהשכר הוא על יום השבת, וזה שייך רק בשכירות ולא במכירה, ומטעם זה התיר בלבנים לקבל שכר כיון שלוקח השכר בהבלעה עם שכר העצים. [ועי' בזה בשו"ת שבט הלוי (ח"י סנ"ז) שלא סמך על טעם זה לבד, והוא חידוש, ושאר כל האחרונים סמכו על טעם זה לבד להתיר משום שכר שבת].

לפני עיור:

ומה שיש לדון מצד דין לפני עיור, כיון שיתכן שמכשיל יהודים לבצע הזמנות בשבת, ולעבור על איסור מקח וממכר בשבת, וכיון שעל ידו היהודים הללו עוברים במשא ומתן בשבת, הרי זה עובר בלפני עיור, או במסייע.

אמנם כבר נתבאר לעיל באריכות, דבזה יש לומר דלא שייך לפני עיור או מסייע אלא כשעכ"פ מסייע לאחד לעבור על איסור, אבל פה אין הוא מסייע כלום, כי הוא שובת ונופש לגמרי ואינו מסייע לאף אחד בשבת, רק שהי' בידו למנוע הדבר על ידי סגירת האתר לפני שבת, והרי זה דומה למי שמשאיר את חביתו פתוח וטבל בתוכו, ויש חשש שיהודי יאכול בלא להפריש תרומות ומעשרות, או שמשאיר את ביתו פתוח ויש שם כלים שאפשר לעבור בהם באיסור, ומניח לאורחים להיכנס, דלא מצינו שיהא קרוי מסייע וכדומה, כיון שלא סייע כלום.

והנה כבר הארכנו לעיל בכמה סברות לענין לפני עיור על עצם השימוש בהמחשב יותר על ידי האתר שלו, אבל כאן שהלפני עיור והמסייע הוא על ענין מקח וממכר לא שייך להקל בשופי כנ"ל כי כאן מדובר באיסור ברור של מקח וממכר בשבת מצד הקונה. אמנם אם הנידון הוא מסייע, הרי כבר נתבאר דלא שייך מסייע בכה"ג מכמה טעמים.

ועל כן נראה דאם הוא מוכר באתר דברים שאי אפשר להשיג במקומות האחרים, דאז הוי כתרי עיברא דנהרא, ויש חשש לפני עיור, אף דמדובר באיסור דרבנן, מכל מקום יש אחרונים הסוברים, דאף כשמכשיל באיסור דרבנן שייך לפני עיור דאורייתא, וכיון שאנו נוגעים בזה באיסור תורה, אי אפשר להקל בזה.

אבל באחד שמוכר חפצים שאפשר למצוא גם עוד חפצים כאלו ברשת האינטרנט, בזה נחשב כחד עיברא דנהרא, ובזה לא שייך לפני עיור, רק מסייע, ובזה שפיר יש לסמוך על כל הסברות הנ"ל להתיר מדינא מצד דין מסייע.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

השמעת קול:

עוד יש לדון באופן שעובד באופן שמצפצף אצלו כל פעם שמתבצע קניה, בזה חמיר יותר, מצד דין שמיעת קול ואוושא מילתא, וכמבואר ברמ"א (סי' רנב ס"ה) שיש איסור בהשמעת קול בשבת, וכמו שפירש רש"י דאוושא מילתא ואיכא זילותא דשבתא. ובאמת מדינא אין לאסור גם לא מטעם זה, שהרי זה ככלים אשר דרך עריכתם הוא מלפני השבת דלא שייך בזה איסור השמעת קול כמבואר בשו"ע סי' שלה ס"ג לענין כלי המורה שעות וכן פסק הרמ"א שם, ובפרט כאשר אינו מצפצף בקול רם דבזה לא שייך כל כך זילותא דשבתא כש"כ בשו"ת מנחת שלמה (ח"א סי' ט) לענין הפעלת רדיו מלפני השבת.

הרהור בעסקיו:

וגם נראה דבאופן שדבר זה גורם לו לחשוב מחשבות באמצע השבת, כי מקווה ומיחל שהרבה אנשים נכנסו לאתר שלו לבצע הזמנות וכדומה, ואף דקיימא לן הרהור מותר, הרי מבואר שם בכל הפוסקים דנכון להחמיר בזה, וע"כ בכה"ג נכון להחמיר.

הנאה ממעשה שבת:

א. יש לדון גם מטעם אחר, שמא מי שביצע את ההזמנה הוא יהודי, וכיון שעבר וחילל את השבת, הרי יש בזה איסור משום הנאה ממעשה שבת. והנה הן האמת שנקטינן דהנאה ממעשה שבת אסור רק על החפץ עצמו שבו ביצעו את החילול שבת את דמי החפץ מותר ליהנות, מכל מקום ידוע מה שכתב הכת"ס דבאופן שזה מקום רשמי למכירת חפצים, הרי השכר נחשב כהחפץ עצמו, ואסור ליהנות מן השכר. וכעין זה כתב הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל (שמירת שבת כהלכתה פרק מ הערה לה) לענין רופא שכתב מרשם לחולה בשבת אסור לו ליהנות ממנו, שנחשב הנאה מגוף המעשה.

ב. אמנם באופן שמסופק אם הוא יהודי או גוי יש לומר דאזלינן בתר רובא דעלמא שהם גויים, ואף אם נימא דשייך בזה דין קבוע, כיון שכל אחד יושב במקומו הקבוע ומבצע ההזמנות, וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי, הרי דברבנן אזלינן לקולא, וכל דין מעשה שבת הוא דין דרבנן, וכל שכן בזה שכל המלאכה הוא מלאכה דרבנן, כמו שנתבאר לעיל.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ג. אמנם באופן שניכר על שם המזמין שהוא יהודי, או שמוכר חפצים שרק ליהודים יש תועלת בהם, בזה אכן לכאורה יש להחמיר שלא ליהנות מדמיו משום הנאה ממעשה שבת.

ואף דקיימא לן דבמזיד אסור רק לו ולמי שנעשה בשבילו, אבל לאחרים מותר, הרי בזה שקונה את המוצר, ומכניס את פרטי כרטיס האשראי, הרי עושה בשביל בעל העסק, ואם כן הרי כולו, דאסור לעולם היכא דנעשה במזיד.

וידידי הג"ר אשר ישעיה זלפריינד שליט"א כתב לי בזה, שזה אינו נקרא שעושה בשביל בעה"ב, שהרי אינו פועל שלו והלוקח מכוון רק לעצמו. ובקונטרס החשוב האינטרנט בהלכה [ליכטנשטיין] מדמה זאת לנידון דמס' נדרים הנפסק ביו"ד (סי' רכז סעיף א) שיש הבדל וחילוק בין זביני חריפי לזביני מציעא דאית ביה הנאה ללוקח ולמוכר, ע"כ, אולם החילוק פשוט שכאן הקובע הוא למי נעשה המלאכה, ולא למי יש הנאה מן המלאכה, וכיון שהמלאכה עושה הלוקח לצורך עצמו, לא שייך לומר שזה נקרא למי שנעשה בשבילו.

אמנם לכאורה אף אם נימא דזה לא נחשב שנעשה בשבילו, אלא כל אחד עושה בשביל עצמו, רק שהמוכר גם כן נהנה מזה, מכל מקום יש לדון מצד דין אחרים, דמותרים רק למוצאי שבת בכדי שיעשו [עי' במאור השבת ח"א סי' יחד מלאכה שעל ידי ישראל מומר צריך להמתין בכדי שיעשו], וכאן לא שייך כל כך לומר בכדי שיעשו, כיון שהמזמין לא יזמין שוב במוצאי שבת.

ד. אולם באמת אף אם מכיר שהשם הוא שם של יהודי, הרי לאו מילתא דפשיטא שנעשה במזיד, שהרי לדאבונינו יש רבבות תינוקות שנשבו שאין יודעים מיום השבת, וכל שכן שאין עושים מלאכה במזיד, רק שחסר להם הידיעה בזה, ואם כן דינו כשוגג דמותר במוצאי שבת אפילו לו בעצמו, וכל שכן להמוכר.

ורק באופן שמכיר את המזמין, שיודע היטב מענין השבת ואיסוריה, והוא מן הנחשלים שנפלטו מן המחנה בעוה"ר, ועושה איסורים במזיד רח"ל, בזה אכן לכאורה יש להחמיר לכתחילה שלא ליהנות מן הכסף.

ה. ושמא גם בזה יש להקל, על פי שיטת הגר"א והחיי אדם (כלל ט סעי' יא) שבאיסור דרבנן יש להקל אף במזיד.

זילותא דשבתא ועובדא דחול:

אמנם בזה למעשה לא שייך להקל, כי בכמה אחרונים חששו בזה משום שבודאי אסור שיהיו נכסיו עסוקים במשא ומתן כבימות החול, והרי חסר בהמנוחת השקט ובטח שאנו צריכים לה ביום השבת.

עי' בזה שו"ת משנה הלכות ח"י סי' נא. שו"ת חלקת יעקב סי' סז, שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' יד, שבט הלוי ח"ה סי' כח וח"ח סי' לט וסי' מ וח"י סי' נז.

וגם אם אין שם ישראל קרוי עליו, מצינו באחרונים שהבינו שיש בזה זלזול בשבת גם מצד האדם עצמו, לפי מה שהחמיר בעל האגרות משה (ח"ד סי' ס וח"ה סי' כד) שלא להפעיל שם מכונות על ידי שעון שבת, כי יש בזה זלזול בשבת, וכל ההיתר להפעיל האורות על ידי שעון שבת הוא רק משום שצריכים את זה לצורך סעודת שבת, אבל לערוך המכונה או הטלפון מערב שבת כדי שיפעל בשבת, אין בידנו להתיר, ובפרט בזמן שהטכנולוגיה מתקדמת מיום ליום, ויוכל להחזיק חנות שלם פתוח על ידי שעון שבת, וזה בודאי זלזול גדול בשבת כאשר כל עסקיו פועלים כמו בימות החול, וכן הבין גם בשו"ת שבט הלוי (ח"ח סי' מ) ועוד הרבה אחרונים, דעצם הדבר שעל ידי הטכנולוגיה עסקיו פועלים, הרי זה זלזול בשבת, ודומה לדין השמעת קול היכא דאוושא מילתא, אף שאינו משמיע שום קול.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ואף דלעיל לענין כשאפשר רק לבצע הזמנות, ואין המקח נגמר, נתבאר בדברינו, דלא ברירא כולי האי לאסור בנידון דידן, מכל מקום באופן זה חמיר טפי, שהרי עיקר טעם האיסור הוא משום שהמכונות פועלים כמו בימות החול, והזלזול הוא שאף שהאדם שובת אבל עסקיו אינם שובתים כי הם פועלים כמו בימות החול, וזה שייך גם בנידון דידן, כיון שאפשר לבצע הזמנות כמו בימות החול.

הן אמת שבנידון שהם דברו, אנו דנים על כלים הנמצאים ברשות הישראל, ועל כן הוי זלזותא דשבתא שהכלים שאצלו עוסקים במלאכתם, אבל בנידון דידן, אין שום כלי אצלו, אלא הכל נעשה ברשות הגוי עצמו שנכנס באתר שנבנה על ידי היהודי ובאי כוחו, אבל בשבת אין שום כלי הפועל ברשותו. מקום מקום משמעות דבריהם הוא לאסור כל שהעסק עובד בשבת כמו בימות החול.

והעולה מכל זה להלכה:

א. עצם השארת אתר פתוח, בלא לבצע עליו קניות וכדומה, רק למידע על העסק וכדומה: שבינת כלים: לא שייך בזה כלל. **לפני עיור ומסייע:** לא שייך לפני עיור ומסייע, שהרי הוא אינו עושה שום פעולת סיוע בשבת.

שכר שבת: אם משלם בנפרד על כל כניסה, או שמשלם לפי הימים, אסור. אבל אם השכר הוא בהבלעה, דהיינו שמשלם דמי מינוי כל כל החודש או על כל השנה לא שייך איסור זה, כיון דשכר שבת בהבלעה מותר.

ב. כשיש אפשרות לבצע הזמנות, אבל הוא אינו גומר את העיסקה עד מוצאי שבת, דהיינו שהלה כבר מכניס את פרטי כרטיס האשראי ואת ההזמנה, אבל העסק עדיין לא מחוייב בזה עד מוצאי שבת.

מקח וממכר: אין איסור מטעם מקח וממכר, כמו שמבואר בגוף המאמר. **זילותא דשבתא:** אם שם ישראל קרוי עליו, יסוגר את האתר לגמרי, או לכל הפחות יכתוב שבשביל קדושת השבת לא יוכלו לבצע הזמנות וכדומה. ותבא עליו ברכת השבת ונחלה בלא מצרים. ואם אין שם ישראל קרוי עליו, מותר כיון שהכל נעשה ברשות הגוי עצמו. והמחמיר גם בזה, תבא עליו ברכה.

רהור בעסקיו: אם גורם לו לחשוב מחשבות באמצע השבת, כי מקווה ומיחל שהרבה אנשים נכנסו לאתר שלו לבצע הזמנות וכדומה, נכון להחמיר.

ג. כשאף גומרים את כל העיסקה בשבת באתר הפתוח:

מקח וממכר: אין איסור מטעם מקח וממכר, כמו שמבואר בגוף המאמר. **מראית העין:** לא שייך איסור מראית עין, כיון דאינו עומד ברשות ישראל, והכל יודעים שאין צריך לעשות כלום בשבת.

שכר שבת: במוצרים שלוקח זמן עד שמגיע לא שייך איסור שכר שבת, ובדברים שקונים על המחשב עצמו, כמו תוכנות וכדומה, יש מקום להחמיר.

לפני עיור ומסייע: אם הוא מוכר באתר דברים שאי אפשר להשיג במקומות האחרים, דאז הוי כתרי עיברא דנהרא, יש חשש לפני עיור, אבל באחד שמוכר חפצים שאפשר למצוא גם עוד חפצים כאלו ברשת האינטרנט, בזה נחשב כחד עיברא דנהרא, ובזה לא שייך לפני עיור, רק מסייע, ובזה שפיר יש לסמוך על כל הסברות הנ"ל להתיר מדינא מצד דין מסייע.

השמעת קול: באופן שמצפצף אצלו כל פעם שמתבצע קניה, בזה יש מקום להחמיר מצד דין שמיעת קול ואוושא מילתא.

רהור בעסקיו: באופן שגורם לו לחשוב מחשבות באמצע השבת, כי מקווה ומיחל שהרבה אנשים נכנסו לאתר שלו לבצע הזמנות וכדומה, נכון להחמיר.

הנאה ממעשה שבת: באופן שמכיר את המזמין, שיודע היטב מענין השבת ואיסוריה, והוא מן הנחשלים שנפלטו מן המחנה בעוה"ר, ועושה איסורים במזיד רח"ל, בזה יש מקום להחמיר לכתחילה שלא ליהנות מן הכסף.

זילותא דשבתא ועובדא דחול: למעשה לא שייך להקל, כי בכמה אחרונים חששו בזה משום שבודאי אסור שיהיו נכסיו עסוקים במשא ומתן כבימות החול, והרי חסר בהמנוחת השקט ובטח שאנו צריכים לה ביום השבת. וגם אם אין שם ישראל קרוי עליו, הדבר אסור, וכמו שהבינו האחרונים, וידידי הג"ר אשר ישעיה זלפריינד שליט"א כתב לי בזה, שזה אינו נקרא שעושה בשביל בעה"ב, שהרי אינו פועל שלו והלוקח מכוון רק לעצמו. ובקונטרס החשוב האינטרנט בהלכה [ליכטנשטיין] מדמה זאת לנידון דמס' נדרים הנפסק ביו"ד (סי' רכז סעיף א) שיש הבדל וחילוק בין זביני חריפי לזביני מציעא דאית ביה הנאה ללוקח ולמוכר, ע"כ, אולם החילוק פשוט שכאן הקובע הוא למי נעשה המלאכה, ולא למי יש הנאה מן המלאכה, וכיון שהמלאכה עושה הלוקח לצורך עצמו, לא שייך לומר שזה נקרא למי שנעשה בשבילו.

שאם ניקל בדבר זה, הרי ח"ו בזמן קט נוכל לחזור לפנינו מה שראה נחמ"י בימיו: בְּיָמַי הִהְיֶה רְאִיטִי בַּיהוָה דְרָכַי גָּתוּת בְּשִׁבְתִּי וּמִבְּיָאִים הָעֲרָמוֹת וְעַמְסִים עַל הַחֲמֹרִים וְאִף יָן עֲנָבִים וְתֵאֲנִים וְכָל מִשָּׂא וּמִבְּיָאִים יְרוּשָׁלַיִם בְּיוֹם הַשְּׁבִיט וְאֶעֱיֵד בְּיוֹם מִכְרָם צִיד: וְהַצְרִים יִשְׁבּוּ בְּהַ מִבְּיָאִים דָּג וְכָל מִקְרַ וּמוֹכְרִים בְּשִׁבְתִּי לְבָנֵי יְהוָה וּבִירוּשָׁלַיִם וכו'.

וכמו שכתב בשו"ת חלקת יעקב (שם): על זה נאמר חכמים הזהרו בדבריכם, בזמן שהטעניק צועד כך צעדים קדימה, ויוכל היות בימים קרובים לסדר חנות גדולה על ידי אוטומט, שהחנות תפתח מאליה לשעה הנדרש, והקונים יבואו לשם אף כשאין שום איש בשם, רק על ידי סיועי טעכניק של אוטומט, ושאר אמצעים כדומה, וכדומה יסתדר הכל בשם, תתחלק הסחורה להקונים תמורת המעות שהם נותנים בשם, ואם נזלזל בקדושה שבת בההיתרים של הטעכניק משום שהכל נעשה בעצמו, יוצמח מזה חילול שבת גדול, שאדם בשבתו בבית המדרש או על שולחנו של סעודת שבת ומנגן זמירות לכבוד שבת, ועסקו או משרדו עובד בשבת עבורו כבימות החול וכו'.

ועל כן מה טוב שלא להקל ראש בענין שהמשך קדושת השבת תלוי בו, ולקיים את המשך הפסוקים: וְאֶרִיבָה אֶת חַרְיֵי יְהוָה וְגו' וַיִּסְגְּרוּ הַדְּלָתוֹת וְאִמְרָה אֲשֶׁר לֹא יִפְתָּחוּם עַד אַחַר הַשְּׁבִיט וּמִנְעָרֵי הָעֲמֻדָתַי עַל הַשְּׁעָרִים לֹא יָבֹא מִשָּׂא בְּיוֹם הַשְּׁבִיט: וְיִלְיִנוּ הָרִקְלִים וּמִכְרֵי כָל מִמְכָר מִחוּץ לְירוּשָׁלַיִם פְּעַם וּשְׁתַּיִם: וְאֶעֱיֵדָה בְּהֵם וְאִמְרָה אֲלֵיהֶם מִדְּעֵ אַתֶּם לָנִים נִגְדַּת הַחֹמֶה אִם תִּשְׁנֹנוּ יָד אֲשֶׁלַח בְּכֶם מִן הָעֵת הַהִיא לֹא בָּאוּ בְּשִׁבְתִּי: וְאִמְרָה לְלוֹאִים אֲשֶׁר יִהְיוּ מִטְהָרִים וּבָאִים שְׂמֹרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת יוֹם הַשְּׁבִיט גַּם זֹאת זְכָרָה לִי אֱלֹהֵי וְחוּסָה עָלַי כְּרַב חֲסֻדָּךְ.

לעת עתה זה מה שהעליתי בענין זה, ועוד חזון למועד בעז"ה.

הק' שלמה בינעט - ירושלים עיה"ק תובב"א

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הרמן ורשותא

מאחורי הקלעים של הוועד למינוי דיינים שע"י קהל מחזיקי הדת

עולים לגדולה

חג השבועות, זמן מתן תורתנו, הפך זה מזמן בבעלזא ליום חגם של הדיינים. ביום זה, שבו ניתנה תורה לפני יותר משלושת אלפי שנים, מכריזים על שולחנו הטהור של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, את שמותיהם של הרבנים הגאונים שנבחרו לכהן פאר כדיינים ומורי צדק בקהילתנו הק', קהל מחזיקי הדת.

דיינים אלו נבחרים מדי שנה בקפידא, לאחר שהעבירו שנים רבות של יגיעה בלימוד תורה הקדושה, והשתלמו במקצועות התורה הנדרשים להורות הוראה בישראל, ובהצטיינם ביראתם הקודמת לחכמתם, יעידון יגידון כולם כאחד כי ראויים הם לאותה אצטלא.

במשך שנים, זקני וגדולי בעלי ההוראה בקהילתנו הק' היו מקבלים צורבי דרבנן לפתחיהם, ומעבירים אותם בכור המבחן, בכדי לתהות על קנקנם ולעמוד על גדלותם

בתורה ובקיאותם בענייני הוראה. זכור לטוב, חבר הביד"ץ הגה"צ רבי חיים יחיאל רויטמן זצ"ל, שהיה מקדיש מזמנו היקר שעות רבות, כדי להתוות את דרכם של הדיינים החדשים ולהעלותם על דרך מלכי רבנן.

בחודש אלול העל"ט הורה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א להקים מכון מיוחד להכשרת רבנים ומורי הוראות לדור החדש, ולבחור מבין כתלי הכוללים בכל אתר תלמידי חכמים ויראי ה' הראויים לאותה אצטלא דרבנן ולהורות הוראה בישראל.

הוועד פועל לאור הנחיות מפורטות שנתקבלו מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, הכוללות רשימה של מקצועות שעל המועמד להיבחן עליהם, ועוסקות גם ברמה של המבחנים וקובעות את הציון הנדרש. הן במבחן מעמיק והן במבחנים הלכה למעשה. בנוסף גובש תקנון שרק המועמדים העונים בצורה חיובית לתקנון

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בתחילת חודש מרחשון שנה זו התקיים המבחן הראשון, אחר שהנבחנים עמלו והתייגעו ללמוד ולחזור על הלימודים והתכוננו היטב לקראת היום הזה. כאשר התכנסו במקום המיועד לכך, נשא לפניהם דברים הגה"צ רבי **מאיר צבי בראנד** שליט"א חבר הביד"צ דקהל מחזיקי הדת, שדיבר בגודל מעלתם וזכותם של לומדי התורה, והחובה על מי שיודע להורות הוראה שחייב לפסוק הלכה לרבים, וזאת כמובן לאחר שהוא יודע כל דבר על בוריו, ויהיו ההלכות מחודדות בפיו היטב. הוא הזכיר את הזכות המיוחדת שיש לנו כחסידים בעלזא, שכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מדריך ומורה את הדרך לכך, כיצד לעודד את האברכים החשובים להתקדם בענייני הוראה ולגדול לתלמידי חכמים שיפארו בעתיד את שולחן המזרח בקהילתנו הק'.

במבחן השני שהתקיים בחודש טבת, נשא דברים הגאון רבי **שלום יודר** שליט"א דומ"צ דקהל מחזיקי הדת, שהטעים את הפסוק: "עולמך תראה בחיך", כפירושו של **כ"ק מרן מהרי"ד ז"ע**, שאפשר להרגיש את טעם עולם הבא בעולם הזה. כן הסביר את ייחודיות דרך הלימוד שיש בלימוד הלכה למעשה על מנת להורות, כי אז לומדים לברר כל דבר על בוריו. בסיום דבריו שיבח את מפעלי הוועד למינוי והכוונת מורי הוראות.

המבחן השלישי התקיים בחודש אייר, ובו נשא דברים הדומ"צ הוותיק הגאון רבי **אלי שמואל וינד** שליט"א, שמסר לאברכים עצות חשובות ומועילות להמשך דרכם בשדה ההוראה, מתוך ניסיונו הרב בעשרות שנות

זה, יכולים להיות נמנים על הנבחנים לדיינות במכון זה, כיאות לעניין רגיש וחשוב כל כך, שגופי תורה תלויים בו.

מזכיר הוועד הוא הרה"ח ר' **חיים שמואל בנימין** שליט"א, שתפקידו לארגן ולסדר את כל הדרוש מול האברכים המופלגים שליט"א, ולשמש כשליח הוועד ככל שידרש.

בשיתוף פעולה פורה עם ראשי הכוללים שליט"א די בכל אתר ואתר, קמים אברכים תלמידי חכמים, מופלגים ביראה ובחסידות ומוכתרים במדות טובות וישרות, ופונים אל המכון, המפקח ומוודא כי יוכלו להיות הדור הבא של שולחן המזרח המפואר של קהל עדת קודש דחסידי בעלזא.

לאחר בחירת האברכים החשובים, מתחילה מערכת של לימודים ומבחנים, בהכוונת חשובי רבני קהילתנו הק', בעלי הוראה מובהקים עשורות בשנים. לפי תכנית מסודרת, אמורים הם בשנים הקרובות לעלות ולהתעלות על במתי התורה, ולקנות קניינים חשובים במקצועות התורה, עדי יעלו על גפי מרומי קרת.

בכור המבחן

מודעות מיוחדות פורסמו בכל היכלי הכוללים, ואכן נרשמו למבחני הוועד רבים וגם טובים, עשרות אברכים חשובים מסלתה ומשמנה של עדת קדשנו, בני עליה המיוחדים שבחבורה, משכמם ומעלה, שרובם יוכלו לשמש בתפקידם הנעלה בכל עוז, להרים קרן התורה ולהאדירה.

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת פסח תשע"ז

הללו. עוד כשנים עשר אברכים נבחנו על חלק חושן משפט, ומצאו כדי מדתם.

מי שראה את המבחנים, נוכח לראות כי ללא עמל אמיתי ויגיעה רצינית של שנים רבות, וללא הבנה אמיתית ועמוקה בלימודו, אין שום יכולת לעבור את המבחן בהצלחה. כל מבחן כזה, נמשך למשך שעות ארוכות, כחמש או שש שעות, וכולל מאות שאלות מפורטות וברורות. מה שמעיד על גדלותם בתורה של הנבחנים, שבוודאי נכון להם עתיד מזהיר בעולם ההוראה.

הבוחנים הם דיינים מובהקים, גדולים בתורה, הבודקים כל מבחן בשבע עיניים, ובהוראת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, מי שלא עבר את המבחן לכה"פ בתשעים אחוז, אינו יכול להתקבל בוועד. המבחנים מסומנים לפי קודים ולא לפי שמות, כדי להסיר כל חשש של מכשול.

לאחר כל מבחן, מי שעבר על מקצוע מסוים יכול להצטרף למשיבים בקו "הוראה ומשפט" שעי" קהל מחזיקי הדת, ולהשיב כדת של תורה לשואלים הרבים הפונים דרך הקו המיוחד הזה.

התקווה גדולה בקרב חברי הוועד, שיזכו האברכים החשובים שיחיו לעלות ולהתעלות בתורה וביראה, ושלא יצא כל מכשול ח"ו מתחת ידיהם, ובקרוב יזכו להשלים מלאכתם מלאכת הקודש, יורו כדת של תורה ויכבדו את התורה ואת לומדיה בהליכותיהם ובמעשיהם, ויתקדש שם שמים על ידם.

הוראה. כמו כן מסר פרקי הדרכה והכוונה ששמע מפי זקני וגדולי הדור הקודם, אשר במחיצתם התבשם רבות. בין דברי ההדרכה שמסר: א. לא הכל צריכים לדעת ולענות, אין זה בושה לומר איני יודע, או לברר במקרה של שאלה קשה. ב. בשעת השימוש צריכים להבין, ולא לפסוק רק לפי מה ששמעו, אלא להתעמק בכל דבר שרואים ומקבלים, כדי שיוכלו להבין דבר מתוך דבר ולדעת את המעשה אשר יעשה כשיגיע לפניו מקרה כגון דא. ג. לענות במתינות וביישוב הדעת, ולא במהירות. ד. אין זו בושה ח"ו לשאול את רבותיו "האם יפה דנתי". ה. בשם הפרי מגדים' מסופר, שאמר כי מי שפוסק לפני שמעין בשו"ע הרי הוא כמורה הוראה לפני רבו...

השבוע התקיים המבחן הרביעי, בו משתתפים גם אברכים חשובים מחוץ לארץ.

התוצאות המבורכות

המבחנים מתקיימים במקום רגוע ושקט, כדי לאפשר ריכוז יישוב הדעת במשך שעות ארוכות, כנדרש במבחנים מורכבים כאלו. לצורך כך הקדיש הרה"ג ר' פינחס וינד שליט"א יו"ר ארגון חיים של תורה ובעמח"ס ברית פינחס, את משרדי הארגון המרווחים, למטרה קדושה ונעלית זו.

את המבחנים הללו עברו חמישים לומדים מופלגים, שנבחנו על חלקי אורח חיים ויורה דעה, ועברו בהצלחה מרובה, וניכרה גיעתם בתורה ודיעתם המקפת במקצועות

מערכת הכשרות

שע"י בד"ץ מחזיקי הדת בא"י

Machzikei Hadass Belz Kosher Dept

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מודעה נחוצה

הננו בזה לעורר תשומת לבם של המדקדקים בכשרות, שבעת רכישת מוצרים כשרים בהשגחת הבד"צ, יש לבדוק היטב את האריזה, האם אכן מופיעה עליה חותמת הבד"צ דקהל מחזיקי הדת. היות ומצויים בשוק מוצרים רבים שאינם כשרים למהדרין, הנמכרים באריזה זהה של אלו המיוצרים בהשגחת הבד"צ, ולכן על כל אחד ואחד להיזהר שלא להיכשל בכך ח"ו.

הדברים אמורים בכשרות לימות השנה הרגילים, ובייחוד עם סיום שנת השמיטה, ישנם מפעלים שבהם קיימים קוי ייצור למוצרים למהדרין, וקוי ייצור נפרדים למוצרים שיש בהם מ'היתר מכירה' או היתרים אחרים, ודומים באריזתם לאריזות עם ההשגחה המהודרת של הבד"צ.

ובודאי לקראת חג הפסח הבעל"ט, כאשר המוני בית ישראל נוהרים שבעתים ומקפידים שיהיה הכל כשר לפסח בתכלית ההידור, שיש להיזהר ביותר בכל הנ"ל

לכן הננו בזה לחזור ולהבהיר, ולבקש מכל אחד ואחד לבדוק היטב כל מוצר וכל אריזה, שתהיה חותמת הבד"צ מופיעה עליהם ומעידה על כשרות המוצר.

בברכת התורה
מזכירות הבד"צ

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בהשגחת הביד"ץ

רשימת המפעלים והמוצרים
למהדרין מן המהדרין
בהשגחת הביד"ץ
לימות השנה . למעט פסח

פסח תשע"ז

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת המפעלים והמוצרים - תשע"ז למהדרין מן המהדרין בהשגחת הביד"ץ לכל ימות השנה למעט פסח

להקפיד שעל כל מוצר תהיה חותמת הביד"ץ

**רק מוצרים נושאי חותם הכשרות
הינם בהשגחת הביד"ץ**
מוצרים ללא החותמת אינם בהכשר הביד"ץ

אינסטנט פודינג

גלעם, קיבוץ מענית

אלבומין

צ'אם, מירון

בורקס

בורקס אמא, ירושלים
מגדנית הלמן, ירושלים
מגדנית פאר, ירושלים
מגדנית ראשית דגן, ירושלים
מאפיית חבה, ירושלים
מאפיית מוישים, ירושלים

בורקס קפוא

בורקס אמא, ירושלים
פילסברי
מעדנות, גן יבנה
של גל, ירושלים

בירה

אקרמן, חיפה
פרוטרי, כנות

בלילות לתעשייה

בוקי תעשות, מושב גאליה

ייצור מיוחד

בלטימור ספייס

ייצור מיוחד

טעם וריח, פתח תקווה

ייצור מיוחד

פרוטרם, חיפה

ייצור מיוחד

בלינצ'ס קפוא

מוצרי איכות אמריקאיים, יבנה
מעדנות, גן יבנה

אבקה להכנת עוגות

פילסברי

אבקת אפיה

בשקביץ ר. ס. ירושלים
גלעם, קיבוץ מענית

אבקת ביצים/בצל/חומוס/מוצרי עגבניות

צ'אם, מירון (לתעשייה)

אבקת מרק

בשקביץ ר. ס. ירושלים
מגד ש.מ. קרית ספר

אבקת סוכר

בשקביץ ר. ס. ירושלים
גלעם, קיבוץ מענית

אבקת שוקו

בשקביץ ר. ס. ירושלים

אבקת שתיה

גלעם, קיבוץ מענית

אוסם

טוסטעים

אורז

ניצת הדובדבן, מעלה החמישה
רימון, מזכרת בתיה
תבואות, מעלה החמישה
שופרסל

אורז מלא

ניצת הדובדבן, מעלה החמישה
תבואות, מעלה החמישה

**נתיבות
הכשרות**

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בהשגחת הביד"ץ

דגים מעושנים ומלוחים

דלי דג, קרית מלאכי
התקוה, אשדוד
אומגה 3, בת ים
הדג המובחר, אשדוד
חנות שאבעס, בני ברק
מוטיס, ירושלים

דגים קפואים

מאיר עזרא ובניו, תל אביב
דלי דג, קרית מלאכי
דג שאן, בית שאן סלמון קפוא
בקלה

געפילטע פיש בצנצנת
פילה "זהבנון"
פילה דג אמנון
נתחי דג הליבוט
"סרדינים"

פילה שיבוט
דג פילה סלמון אלתי
פילה דג פוטיה (סול)
טונה בשמן זית

רשתות החרדיות

רשת 'ויקטורי', אשדוד
זול בשפע
סופר מהדרין אשדוד
אושר עד

דובדבנים מסוכרים

הדרום, באר טוביה

ויטמינים

פלוריש, ד.ג. משגב (מותג הדס)
ציון פארם, יבנה

חומץ סינטטי

בשקביץ ר.ס. ירושלים
הדרום, ראשון לציון

חומץ בלסמי

מכוורת יד מרדכי. שטראוס עלית

חמוצים / שימורים

אריזות ירושלים

חטיפים / ממתקים

חטיפי הדרום

שוקולדים

דין שיווק
פנדה, ירושלים

בשר בקר ומוצריו / עוף / הודו

אטליז גאולה, ירושלים
קפוטרי פירי, בני ברק
פליישיג, אשדוד
פליישיג, בני ברק
כל הקפואים, בית שמש

רשתות החרדיות

אושר עד
יש חסד
רשת 'ויקטורי', אשדוד
סיטונאות רחמים, קרית גת
זול בשפע
סופר מהדרין אשדוד

ג'לי

גלעם, קיבוץ מענית

גבינות ומוצרי חלב

מחלבת י, מרדכי, בית גמליאל
מחלבת משק טלית, יקנעם
תנובה
שופרסל

גבינות מון בלאן

גבינת שומרון, שלשת האופים
טעם טוב, שלשת האופים
מון בלאן שווייצרית, שלשת האופים
מון בלאן שום שמיר, שלשת האופים
מון בלאן פיקנטי, שלשת האופים
מון בלאן למריחה שווייצרית, שלשת האופים

גבינת עיזים

מחלבת דותן

גביעי גלידה

הגביע, נתיבות

ג'לטין דגים

י. ויינברג שיווק ד.ס.פ.

גלידה חמה

חרמון, נתיבות

גלידות ושלגונים

מוצרי איכות אמריקאיים, יבנה

רק עם חותמת הביד"ץ

גרנולה

תגלית הטעם, הרצליה

דבש דבורים טהור ומוצרי דבש

מכוורת יד מרדכי שטראס עלית

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

חלבה (רגיל ודיאטטי)

דין שיווק, מודיעין
האיילה

חלות

בורקס אמא, ירושלים
מאפיית מושיס, ירושלים
מגדנית הלמן, ירושלים
מאפיית קלדרון, ירושלים
מגדנית פאר, ירושלים

חלות קפואות

גדרון, פתח תקוה

במצב קפוא בלבד

פילסברי

במצב קפוא בלבד

של גל, ירושלים

במצב קפוא בלבד

חלות מקמח מלא וקמח שיפון

הבחירה הטבעית, ירושלים

חרדל

בשקביץ, ירושלים

טחינה

טחינת הר ברכה
טחינת הדקל
האיילה

יינות/ליקרים/משקאות חריפים/מיץ ענבים

סוכנות נבו, בת ים
יקבי חברון, קרית ארבע
אשכול, יסודות
מרום ירושלים

ירקות ופירות

אחים אפרים, ירושלים
גדי שבתאי, ירושלים
חיים יאיר, ירושלים
סופר מהדרין, אשדוד
פירות הקריה, ירושלים
פירות כפיר, ירושלים
שוק הקריה
אחים בנימין
סניפי שופרסל
קטיף

ירקות ללא תולעים

טעם הטבע, בצרה
עלי בודק, בארות יצחק
מהדרין מהכפר, שדה משה
יבולי הכפר, שדה משה

גלאט עלים
ברכת קטיף, שחר
כפרי טרי, שער הנגב
חסלט, שער הנגב
ירוק מן הטבע, כרמי יוסף
עוז והדר, שוקת
עלי עולה, רם און
טרי לי, כפר הס

ירקות קלופים

תפוח מעון דבוש, מושב זיתן

רק עם חותמת הביד"ץ

ירקות קפואים

מילטל, ראש הנקרה

רק עם חותמת הביד"ץ

כבד צלוי

אטליז גאולה, ירושלים
שיווק נטו
הקר, ירושלים

לחמים מיוחדים וטבעוניים

הבחירה הטבעית, ירושלים
בורקס אמא, ירושלים
מושיס, ירושלים

לחמים ולחמניות

בורקס אמא, ירושלים
מאפיית מושיס, ירושלים
מאפיית קלדרון, ירושלים
מגדנית הלמן, ירושלים
מגדנית פאר, ירושלים
מגדנית חבה, ירושלים
מאפיית פית'לה, ירושלים

לימון . תחליף

בשקביץ ר. ס. ירושלים
סחוט טרי

מוצרי בצק קפואים

בורקס אמא, ירושלים
מעדנות, גן יבנה
פילסברי
צנעני, מושב בצרה
של גל, ירושלים
גדרון, פתח תקוה

רק עם חותמת הביד"ץ

שלושת האופים, ירכא

מוצרי חלב תנובה

חלב בשקית 1 ליטר

**נתיבות
הכשרות**

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מיונז

בשקביץ ר.ס. ירושלים

מיני מאפה טבעוניים

הבחירה הטבעית, ירושלים
מיני מזונות, פתח תקוה

מיץ לימון משומר

בשקביץ ר.ס. ירושלים

מיץ לימון טבעי

מכוורת יד מרדכי. שטראוס עלית

מיצים טבעיים

אקו.אלפא, רמת השרון
פרי טרי, מבוא חורון

מלח לימון

בשקביץ ר.ס. ירושלים

מלח רץ

קוסקוס מזון, נתניה

ממרח חרובים

ניצת הדובדבן, ירושלים

ממרח שוקולד (פרווה)

בשקביץ ר.ס. ירושלים

מרגרינה

ויקול 1/2% טבעי
ויקול זיתים
ויקול חמאה
ויקול קנולה
ויקול שום
ויקול שמן זית
מרגרינה

מסעדות/פלאפל/מזנונים

פלאפל לוי, ירושלים
פלאפל מזרחי, גבעת מרדכי, ירושלים
פלאפל מעוז (בחזקת בשרי) ירושלים
מאמא מיה (פרווה חלבי), טבריה
ויליג'רין, ירושלים
מעדניית שבעס, בני ברק
מוטיס, ירושלים

מצות חמץ

מצות השומרון, כפר פינס

מרקים

בשקביץ ר.ס. ירושלים

מי פה

אגיס, ירוחם

חלב בקרטון 1.5 ליטר

אשל 4.5%

באדי תות

גבינה 5% + זיתים

גבינה (0.5% 3% 5% 9%)

גבינה 5% ללא מלח

גבינה לאפיה 5%

גבינה מעודנת 5%

גבינה לאבנה פיראוס 9% . 5%

גבינה נפוליאון זיתים

גבינת נפוליאון טבעי

גבינת נפוליאון שום ושמיר

גיל

דנובה

יוגורט 4.5%

יופלה 360 קלאסי

פריילי (אננס, טבעי, משמש, תות)

קוטג' (0.5% 3% 5% 9%)

קוטג' עם זיתים

ריוון 1.5%

שמנת 9%

שמנת של פעם

שמנת חמוצה 15%

תאומים (בננה תות)

גבינת כנען

גבינת פטה

גבינת פטה פיראוס

גבינת פיראוס בולגרית

חמאה, עלמה חדש

גבינה צהובה, עלמה - נטו חדש

גבינת פיראוס בולגרית עזים

גבינת פיראוס צפתית

גבינת גוש חלב

מוצרי טבעי

בשביל הטבעי, ירושלים

הדסה צדקה, ירושלים

ניצת הדובדבן, מעלה החמשה

תבואות, מעלה החמישה

מוצרי סויה.טבעול

שניצל סויה

נקניק סויה

נקניק דליש

שניצל תירס

ארוחת כפרי

נקניק וינר

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

סלומון מעושן

התקוה, אשדוד
דלי דג, קרית מלאכי
אומגה 3, בת ים
הדג המובחר, אשדוד
מעדניית שבעס, בני ברק
מוטיס, ירושלים

סרדינים רוברטו

בשמן זית
בשמן חמנית
בשמן חמנית ופלפל חריף

עוף טרי/קפוא/מוצרי עוף

אטליז גאולה, ירושלים
קפוטרי פירר, בני ברק
פליישיג
רשתות החרדיות

עמבה

רוז, בני עטרות

פודינג

גלעם, קיבוץ מענית

פיצוחים

דין שיווק, מודיעין
שקדיה, מודיעין
מוצפי משה, תל אביב

רק עם חותמת הביד"ץ

פיצוחי אבירם מזרחי, ירושלים

פיצוחי דני, ירושלים

פיצוחים באריזות מקוריות

דין שיווק, מודיעין
שקדיה, מודיעין
ששון/תנובה

פיצה חמה

פיצה איטליאנו, ירושלים
פיצה יהעלי, ירושלים
פיצה לארי, ירושלים
פיצה קרדו, ירושלים
פיצה ממילא, ירושלים
פיצה פורמג'ו

פיצה קפואה

שלושת האופים, כפר תבור

פוסידון . ויליגר

אטריות אורז
גרנולה
ג'לטין דגים
טונה בשמן קנולה
טונה בשמן זית

משקאות קלים

טרופיקה, גליל מערבי
קריסטל

משקאות מוגז

קריסטל

מתק (דבש מלאכותי)

הדרום, באר טוביה

נקניקים נקניקיות ופסטרמות

שיווק נטו

נטו . קהילות

עוף טרי / קפוא
מוצרי עוף
מוצרי הודו
בשר בקר . קפוא / טרי
נקניקיות
פסטרמות

סבון

אגיס, ירוחם
ירדן, בית דגן
נקה 7, ירוחם

סודה לשתיה

בשקביץ ר. ס. ירושלים
גלעם, קיבוץ מענית

סודה

ספארקס

סוכר

גלאט פוד, קרית גת

סוכר וניל

בשקביץ ר. ס. ירושלים
גלעם, קיבוץ מענית

סוכר ענבים

גלעם, קיבוץ מענית

סולת

הטחנות הגדולות, חיפה

סירופ שוקולד

הדרום, באר טוביה

סירופים

בשקביץ ר. ס. ירושלים

סירופ מייפל

מכוורת יד מרדכי . שטראוס עלית

סלטים

מעדני התקוה, אשדוד

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מוחזיקי הדת פסח תשע"ז

בורקס אמא, ירושלים
גדרון, פתח תקוה

רק במצב קפוא

מאפית לגאני, תל אביב
הבחירה הטבעית, ירושלים
מגדנית הלמן, ירושלים
מאפיית מושי'ס, ירושלים
מגדנית פאר, ירושלים
פילסברי
של גל, ירושלים
ראשית דגן, ירושלים

קונפיטוריות

מכוורת יד מרדכי . עלית קיבוץ יד מרדכי
ענבי ציון, אשקלון

רק עם חותמת הביד"צ

קוסקוס

קוסקוס מזון, נתניה

קורנפלור

גלעם, קיבוץ מענית

קטשופ

בשקביץ ר. ס. ירושלים
מילוץ, ראש הנקרה

קייטרינג

אולמי עטרת, בני ברק
שמח תשמח, אשדוד
קייטרינג גרינבוים, ירושלים
שועב שמחות, ירושלים

קמח

הטחנות הגדולות, חיפה

קמח מצה

מצות השומרון, כפר פינס

קמח תפוז"א

גלעם, קיבוץ מענית
בשקביץ ר. ס. ירושלים

קפה טורקי

בשקביץ ר. ס. ירושלים

קפה נמס . אבקה ומגורען

בשקביץ ר. ס. ירושלים
ליקפה ב.ס.ד.

קקאו

בשקביץ ר. ס. ירושלים

קרמבו

חרמון, נתיבות

טונה בשמן
טונה במים
לפתן אפרסקים
לפתן אננס
לפתן קוקטייל פירות טרופיים
לזניה
סלט טונה
סלט טונה פיקנטי
סרדינים
פטירות שלמות
פטירות חתוכות
פסטה קנלוני
תירס גמדי
מנה חמה, מג'יק
פיצה קפואה

פירות יבשים

דין שיווק, מודיעין
שקדיה, מודיעין
הדסה צדקה, ירושלים
כרם תעשיות, ברקן
מוצפי משה, תל אביב

רק עם חותמת הביד"צ

ששון ובניו, קרית גת

רק עם חותמת הביד"צ

פיתות

מאפית חבה, ירושלים
מאפית לגאני, תל אביב
בורקס אמא, ירושלים
מאפית קלדרון, ירושלים
מאפית ראשית דגן, ירושלים
מאפית פית'ה, ירושלים

פלאפל/סיגרים/פסטלים/קפוא

מעדנות, גן יבנה
שלושת האופים, ירכא

פריכיות אורז

כרם תעשיות, ברקן

פתיית סויה

הדסה צדקה, ירושלים
טבע נט, ירושלים
ניצת הדובדבן, ירושלים

צמקאו

בשקביץ ר. ס. ירושלים

קוואקר (שיבולת שועל)

בשקביץ ר. ס. ירושלים

קונדיטוריות

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

יקבי חברון, קרית ארבע

שמפו

אגיס, ירוחם
נקה 7, ירוחם

שמנת מתוקה

מחלבת י, מרדכי, בית גמליאל

שמן קנולה

אריזות ירושלים
האיילה

שמן חמניות

האיילה

תבלינים ותבליני עלים

פיצוחי אבירם מזרחי, ירושלים
תבליני הרמב"ם, ירושלים
בן פורת יוסף, ירושלים
בשקביץ ר. ס. ירושלים
צ'אם תעשיות, מירון
טעם וריח, פתח תקוה

יצור מיוחד

תמציות לתעשייה

בוקי תעשיות, מושב גאליה

יצור מיוחד

פלורום, חולון

יצור מיוחד

פרוטרם, חיפה

יצור מיוחד

תפוזים מסוכרים

דין שיווק, רמלה

תפוחי אדמה מקולפים

תפוח מעון דבוש, מושב זיתן

רק עם חותמת הביד"ץ

תרופות וסוכריות טבעיות

פלוריש

הדס, ד.ג. משגב

ציון פארם, אשדוד

רטבים

מכוורת יד מרדכי. עלית קיבוץ יד מרדכי

רחת לוקום

הדרום, באר טוביה

ריבות

הדרום, באר טוביה

מכוורת יד מרדכי. עלית קיבוץ יד מרדכי

ענבי ציון, אשקלון

ריבות. קונפיטוריות. יד מרדכי

ריבת תות

ריבת אוכמניות

ריבת תפוח עץ

ריבת משמש

ריבת תפוז מנדרינה

ריבת תות שדה עם וגיל

ריבת שזיף

ריבת תות שדה עם קקאו

ריבת תפוח עץ וקינמון

רסק עגבניות

מילוז, א"ת מילואות

מילוטל, ראש הנקרה

צ'אם תעשיות, מירון

שבבי תפוחי אדמה

אולימפיה, חולון

ויינברג, שיווק ד.ס.פ.

שוקולד

שקדיה, דין שיווק מודיעין

פנדה, ירושלים

רק עם חותמת הביד"ץ

שוקולד לבישול

בשקביץ ר. ס. ירושלים

שמן זית

שקדיה, מודיעין

שופרסל, ראשל"צ

מכוורת יד מרדכי. עלית קיבוץ יד מרדכי

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ה

שירותי הקהילה

• זמני קבלת קהל

בלשכות הבד"ץ

בבתי ההוראה

במשרדי הקהילה

• מראות הקהילה

כנסיה לשם שמים

כינוס היסוד של ארגון "דורותינו"

קהל מחזיקי הדת ומוסדותיה

פסח תשע"ז

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

לשכות הבית דין צדק

מזכירות הביד"צ

ירושלים:

ברח' יצחק שולל 4

בימים א.ה בין השעות 4.7 אחה"צ

טל. 02.501.9888 פקס. 02.5019860

מושב הביד"צ בימי שני בשבוע בשעות

אחה"צ

הסד"ד הרב יוסף עמרם מושקוביץ שליט"א,

הרב מבוגניהד

המזכיר: הרב מרדכי לנדאו הי"ו

בני ברק:

ברח' האדמו"ר מבעלזא 6 בימים א.ה

בין השעות 4:00.7:00 אחה"צ

טלפקס. 03.578.6762

מושב הביד"צ בימי חמישי בשבוע בשעות

אחה"צ

הסד"ד הרב מרדכי ישכר רנד שליט"א

המזכיר: הרב יעקב יצחק זיכרמן הי"ו

אשדוד

ברח' עקביא בן מהללאל 9 בימים א.ה

בין השעות 4:00.7:00 אחה"צ טלפקס.

08.8664843

מושב הביד"צ בימי רביעי בשבוע בשעות

אחה"צ

המזכיר: הרב שמואל פולק הי"ו

הגאווה"צ חברי הביד"צ שליט"א

הגה"צ רבי שמואל רוזנגרטן שליט"א

ראש הישיבות דחסידי בעלזא בארה"ק

הגה"צ רבי חיים צבי שפירא שליט"א

רב ביהמ"ד קהל חסידים רמת אהרן ב"ב

הגה"צ רבי מאיר צבי ברנד שליט"א

ראש כולל "שומרי החומות" ירושלים

הגה"צ רבי חיים פסח הורוביץ שליט"א

רב ודומ"ץ קריות חסידי בעלזא אשדוד

הגה"צ רבי יעקב גרינוולד שליט"א

רב ביהמ"ד דחסידי בעלזא "זכרון רפאל" ב"ב

הגה"צ רבי אברהם צבי דירנפלד שליט"א

רב ביהמ"ד דחסידי בעלזא ת"א וב"ש

וראש כוללי עיון דחסידי בעלזא בארה"ק

בית דין מיוחד לענייני ממונות

מזכירות ביה"ד

ירושלים ברח' יצחק שולל 4

בימים א.ה בין השעות 4:00.7:00 אחה"צ

טל. 02.5019888

פקס. 02.5019860

מושב ביה"ד בימי שלישי בשבוע

הסד"ד הרב מרדכי ישכר רנד שליט"א

המזכיר הרב מרדכי לנדאו הי"ו

חברי ביה"ד

הרה"ג ר' מרדכי זאב אייכלר שליט"א

הרה"ג ר' ירמי' אדלר שליט"א

הרה"ג ר' יצחק שלום כץ שליט"א

לשכות ההוראה

רשימת הרבנים מורי הצדק שליט"א

ירושלים:

הג"ר אהרן מרדכי רוטנר שליט"א	רח' עבודת ישראל 18 טל. 02.5370472
הג"ר אליהו שמואל וינד שליט"א	רח' דובר שלום 1 טל. 02.5385677
הג"ר חיים דוד שובקס שליט"א	רח' דובר שלום 13 טל. 02.5381120
הג"ר שמאי קהת גרוס שליט"א	רח' דברי חיים 7 טל. 02.5389884
הג"ר שלום וידער שליט"א	רח' קדושת אהרן 9 טל. 02.5377531
הג"ר יעקב אליעזר פורגס שליט"א	רח' דברי חיים 25 טל. 02.5387098
הג"ר אהרן זיכרמן שליט"א	רח' מנחת יצחק 9 טל. 02.5382029
הג"ר משה מיכל פינק שליט"א	רח' ברויאר 7 טל. 02.6434799
הג"ר שמואל בנימין שפרינצלס שליט"א	רח' אהל יהושע 5 טל. 02.5370280
הג"ר נפתלי מושקוביץ שליט"א	רח' תכלת מרדכי 2 טל. 02.5374610
הג"ר פתחיה קליין שליט"א	רח' תכלת מרדכי 2 טל. 02.5375494
הג"ר שלמה בינעט שליט"א	רח' אהל יהושע 1 טל. 02.5379723
הג"ר דוד פריד שליט"א	רח' ירמיהו 60 טל. 02.5004769
הג"ר שלום גרוס שליט"א	רח' זכרון יעקב 7 טל. 02.5023561
הג"ר אלימלך גרוס שליט"א	רח' זכרון יעקב 12 טל. 02.5377278
הג"ר יצחק כהנא שליט"א	רח' תכלת מרדכי 3 טל. 02.5381378

בני ברק:

הג"ר יצחק צבי שפרינצלס שליט"א	רח' הרב שר 4 טל. 03.5705251
הג"ר משה וובר שליט"א	רח' רבי עקיבא 85 טל. 03.5792229
הג"ר נפתלי רייזמן שליט"א	רח' רלב"ג 11 13 טל. 03.5708005
הג"ר אברהם יהושע הורוויץ שליט"א	רח' חזון איש 79 טל. 03.6195058
הג"ר דוב מאיר פייבוש שליט"א	רח' שפת אמת 13 טל. 03.5704084
הג"ר שמואל פנחס טרויבע שליט"א	רח' סוקולוב 38 טל. 03.6193319
הג"ר יהודה ביילוש שליט"א	רח' סוקולוב 24 טל. 03.5797668
הג"ר ירמי' אדלר שליט"א	רח' סעדי' גאון 11 טל. 03.6186891
הג"ר שלמה שמחה רויטמן שליט"א	רח' דמשק אליעזר 21 טל. 03.6770311
הג"ר יהושע פינק שליט"א	רח' מתיתיהו 1 טל. 03.5742959
הג"ר שמואל צבי רייזמן שליט"א	רח' ירמיהו 2 טל. 03.6199642
הג"ר שמעון שיף שליט"א	רח' בן יעקב 28 טל. 03.5746069
הג"ר יהודה שיש שליט"א	רח' קהילת יעקב 35 טל. 03.5743871
הג"ר מאיר לוי שליט"א	רח' הרב פוברסקי 12 טל. 03.6191127

נתיבות
הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

אשדוד:

- הגה"צ רבי חיים פסח הורביץ שליט"א.....רח' חטיבת הנגב 19 טל. 08.8533586
 הג"ר מנחם מנדל שווימר שליט"א.....רח' בעל הנס 28 טל. 08.8664150
 הג"ר יוסף פלטיאל דירנפלד שליט"א.....רח' שמאי 2 טל. 08.8677483
 הג"ר יוסף צבי רכניצר שליט"א.....רח' רשב"י 23 טל. 08.8650087
 הג"ר מנשה פינק שליט"א.....רח' רבא 5 טל. 08.8661598
 הג"ר אשר ישע"י זלפריינד שליט"א.....רח' האדמו"ר מבעלזא 16 טל. 08.8562484
 הג"ר אלחנן וינד שליט"א.....רח' חטיבת הנגב 43 טל. 08.8535398
 הג"ר אברהם חיים ברנשטיין שליט"א.....רח' האדמו"ר מבעלזא 16 טל. 08.8564694
 הג"ר אהרן שלמה גרוס שליט"א.....רח' שמאי 1 טל. 08.8667283
 הג"ר שמואל מרדכי זלפריינד שליט"א.....רח' האדמו"ר מבעלזא 2 טל. 08.8525066
 הג"ר ישראל יהודה יאקאב שליט"א.....רח' רבי יוסף בן חלפתא 5 טל. 08.8648607
 הג"ר אהרן רייכמן שליט"א.....רח' הלל 15 טל. 08.8542166
 הג"ר חיים זעליג שפרינצלס שליט"א.....רח' שמאי 1 טל. 08.8660025
 הג"ר יחיאל יהושע רוזנר שליט"א.....רח' רבי מאיר בעל הנס 20 טל. 08.8651171

תל אביב:

- הגה"צ רבי אברהם צבי דירנפלד שליט"א.....רח' אוליפנט 7 טל. 03.6241544

חיפה:

- הג"ר מאיר דב רכניצר שליט"א.....רח' ברכת משה 8 טל. 04.8662573
 הג"ר צבי שובקס שליט"א.....רח' אהבת ישראל 12 טל. 04.8662738

בית שמש:

- הג"ר ארי' פינק שליט"א.....רח' תכלת מרדכי 4 טל. 02.9910298
 הג"ר שמואל יעקב לנדאו שליט"א.....רח' רבי יהושע 4 טל. 02.5378349
 הג"ר מרדכי דוד וועטנשטיין שליט"א.....רח' קדושת אהרן 13 טל. 02.5373768

קרית גת:

- הג"ר פנחס פדווא שליט"א.....רח' יהושפט 23 טל. 058.3299852

גבעת זאב:

- הג"ר אהרן אליהו וועטנשטיין שליט"א.....רח' הדישון 5 טל. 053.3196316

בתי ההוראה

ירושלים

רח' יצחק שולל 4 טל. 02.5019877

בימים א.ה בין השעות 4:30.6:00 אחה"צ.....הג"ר אלי' שמואל וינד שליט"א

קרית בעלזא

רח' דובר שלום 16

טל.02.5376596 בימים א.ה.

הג"ר שמואל בנימין שפרינצלס שליט"א 8:30.9:30

הג"ר שמאי קהת גרוס שליט"א 9:30.10:30

הג"ר משה מיכל פינק שליט"א 10:30.12:15

הג"ר אלי' שמואל וינד שליט"א 12:15.13:30

הג"ר חיים דוד שובקס שליט"א 13:30.14:00

הג"ר נפתלי מושקוביץ שליט"א 14:00.15:00

הג"ר אהרן זיכרמן שליט"א 15:00.16:00

הג"ר חיים דוד שובקס שליט"א 16:00.17:00

הג"ר שלום וידער שליט"א 17:00.18:30

הג"ר שלמה בינעט שליט"א 18:30.19:15

הג"ר פתחיה קליין שליט"א 19:15.20:00

הג"ר אלימלך גרוס שליט"א 20:00.21:00

הג"ר שלום גרוס שליט"א 21:00.22:00

יום ו' ושב"ק משעה לפני הדה"נ עד זמן הדלקת הנרותהג"ר פתחיה קליין שליט"א

בני ברק

רח' האדמו"ר מבעלזא 6

טל. 03.5786762 בימים א.ה.

הג"ר יצחק צבי שפרינצלס שליט"א 8:45.9:45

הג"ר משה וובר שליט"א 10:45.11:45

הג"ר דוב מאיר פייבוש שליט"א 20:30.21:30

הג"ר נפתלי רייזמן שליט"א 21:30.22:30

רמת אלחנן

רח' שלמה כהן 5

טל. 053.3103414 בימים א.ה.

הג"ר אברהם יהושע הורוויץ שליט"א

רח' יואל בביהמ"ד בית פנחס

טל. 053.3103409

הג"ר שמואל פנחס טרויבע שליט"א אחה"צ 6:00.7:00

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחוזיקי הדת
פסח תשע"ז

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

אשדוד

רח' עקביא בן מהללאל 9

טל. 08.8664843

הג"ר חיים פסח הורוביץ שליט"א 19:00.18:00

הג"ר אשר ישעי' זלפריינד שליט"א 20:00.19:00

הג"ר יוסף דירנפלד שליט"א 21:00.20:00

תל אביב

רח' אחד העם 63

טל. 03.5605828 בימים אה

הגה"צ רבי אברהם צבי דירנפלד שליט"א 9:30.10:30 בבוקר

חיפה

רח' הרב הרצוג 5

טל. 04.8670612 בימים אה

הג"ר מאיר דוב רכניצר שליט"א, והג"ר צבי שובקס שליט"א 7:00.8:00 בערב

בית שמש

הג"ר ארי' פינק שליט"א רח' תכלת מרדכי 4 טל. 02.9910298

הג"ר שמואל יעקב לנדאו שליט"א רח' רבי יהושע 4 טל. 02.5378349

הג"ר מרדכי דוד וועטנשטיין שליט"א רח' קדושת אהרן 13 טל. 02.5373768

גבעת זאב

הג"ר אהרן אליהו וועטנשטיין שליט"א רח' הדישון 5 טל. 053.3196316

**בערבי חג וימי חוה"מ וכמו"כ בימי חנוכה ותעניות
בשעות אחה"צ אין קבלת קהל בלשכות.**

**בזמנים בהם בתי ההוראה סגורים
גיתן לפנות לרבנים ישירות לביתם.**

**נא להשתדל לפנות לרבנים
ככל האפשר לפי הזמנים שפורסמו.**

מחלקת רישום נישואין

מזכירות המחלקה

ירושלים:

ברח' יצחק שולל 4 טל. 02.501.9888
בימים א.ה בין השעות 4.7 אחה"צ

בני ברק:

ברח' האדמו"ר מבעלזא 6 טל. 03.578.6762
בימים א.ה בין השעות 4.7 אחה"צ

אשדוד:

ברח' עקביא בן מהלאל 9 טל. 08.8664843
בימים א.ה בין השעות 4.7 אחה"צ

מסמכים נדרשים:

לפתיחת תיק נישואין על הזוג להביא:

ת.ז. מעודכנת כולל הספח

תמונת פספורט

אישור תלמיד ישיבה

אישור מרב המסדר קידושין (באישור חייב להופיע תאריך ומקום החתונה)

צילום כתובה או תעודת נישואין של ההורים

אישור רבנית לכלה

2 עדים לרווקות

לאחר הנשואין העתק הכתובה חתום ע"י הרב המסדר קידושין.

על עולים חדשים ותושבי חו"ל אישור יהדות ורווקות מביה"ד הרבני האיזורי.

לידיעת הציבור:

הרישום חייב להתבצע לפחות 45 יום לפני הנישואין

נתיבות
הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מחלקת הכשרות והשחיטה

רח' דובר שלום 16 ירושלים

טל. ישיר 02.5016777

פקס. 02.5374001

ת.ד. 41109 ירושלים 91410

שעות המשרד: בימים א.ה בין השעות 09:00-17:00

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מחלקות מקוואות ועירובין

מקוואות

מקוואות טהרה קרית מטרסדורף ומנחת יצחק נמצאים בפיקוח תמידי של רבני הקהילה.

כתובת רח' פנים מאירות 1 מאחורי בית הכנסת טל. 02.5373019

כתובת רח' מנחת יצחק 2 מאחורי בית הכנסת טל. 02.5023508

רב המחלקה: הג"ר אהרן זיכרמן שליט"א טל. 02.5382029

עירובין

בקרית בעלזא ירושלים קיים עירוב מהודר מטעם מחלקת העירובין שע"י הקהילה

קרית בעלזא שלב ב' נכלל בתוך העירוב המהודר

העירוב נבדק מדי ערש"ק ע"י המשגיחים מטעם המחלקה.

לפניות בענין העירוב נא לפנות לממונה על המחלקה

הרב אהרן גרינוולד שליט"א טל. 02.5386146

במידה והעירוב לא תקין תימסר הודעה בביהמ"ד המרכזי.

צופר שבת

בקרית בעלזא ירושלים קיים צופר שבת המודיע בערב שבת וחג על זמני כניסת השבת

ובמוצ"ש על זמני יציאת השבת לפי שיטת ר"ת.

ממונה הרב יוסף מילר טל. 02.5386667

מכון משמרת הקודש

בדיקת סת"ם

בני ברק

ברח' האדמו"ר מבעלזא 4

טל. 03.6196098

אשדוד

במשרדי הקהילה רח' עקביא בן מהללאל 9

טל. 08.8664843 בין השעות 4.7 אחה"צ

מעבדות לבדיקת שעטנז

רב המחלקה: הג"ר שלום וידער שליט"א

ירושלים ע"י המומחה הרה"ח שמואל וויס שליט"א

ברח' יצחק שולל 4 טל. 02.5019888

בימים א.ה בין השעות 4.7 אחה"צ

בני ברק ע"י המומחה הרה"ח ר' מנשה רייזמן שליט"א

ברח' האדמו"ר מבעלזא 4 טל. 03.6196098

בימים א.ה בין השעות 7.8 בערב

אשדוד ע"י המומחה הרה"ח ר' יוסף גרינוולד שליט"א

רח' עקביא בן מהללאל 9 טל. 08.8664843

בין השעות 4.7 אחה"צ

נתיבות
הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מוהלים

ירושלים

הרב חיים גרינוולד שליט"א.....טל. 02.5373289

בני ברק

הרב אלימלך ברנשטיין.....טל. 03.5702187

הרב יצחק ברנשטיין.....טל. 03.6749929

הרב שמעון טיטלבוים.....טל. 03.6776230

הרב יוסף אביגדור מילר.....טל. 03.5709017

הרב מנחם יעקב מרבך.....טל. 03.6181201

הרב אברהם רכניצר.....טל. 03.6774297

אשדוד

הרב יעקב גרינוולד.....טל. 08.8521888

הרב משה יוסף ווייס.....טל. 08.8521686

הרב משה זאב כהן.....טל. 08.8669052

בית שמש

הרב יחיאל יוסף מוסקוביץ.....טל. 02.9990311

אירגוני החסד שע"י הקהילה

עזר יולדות

ירושלים: מנהלת גב' קליין תחי'.....טל. 02.5373619

בני ברק: מנהלות

גב' רוכוורקר תחי'.....טל. 03.6192708

גב' הורוביץ תחי'.....טל. 03.6183744

גב' עדעל תחי'.....טל. 03.6194338

אשדוד: מנהלת גב' וובר תחי'.....טל. 08.8521029

גבעת זאב: מנהלת גב' שארף תחי'.....טל. 02.5618906

ביקור ועזרת חולים

מנהל: הרב חיים מרדכי פריד.....טל. 02.5381840

השאלת ציוד:טל. 02.5381840 רח' אהל יהושע 3

בין השעות 7:30-8:30 בערב

הסעות לבתי חולים בירושלים.....טל. 053.3111161

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מרפאות שיניים מגן אברהם ירושלים

רח' דברי חיים 11 מנהל: ר' אהרן אוברלנדר טל. 02.5377988 פקס 02.5377989

סניף רח' גשר החיים 14 טל. 02.5373672 פקס 02.5382711

אגודת עזרה למרפא

יו"ר: הרב אלימלך פירר

רח' חיד"א 24 בני ברק טל. 1/03.5777000

מרפאות עזרה ומרפא

רח' גשר החיים 14 טל. 02.5381099

רח' יעקובזון 1 טל. 02.5024555

מנהל: הרב שמעון יוסף לוי

השאלת ציוד רפואי

י.ם: רח' קדושת אהרן 6 טל. 02.5388899

ב"ב: רח' חיד"א 24 טל. 03.5777000

אשדוד: רח' הבוסם 1 טל. 08.8525541

גמ"ח תרופות

מנהל: הרב בערל שטרן

רח' דברי חיים 17 טל. 02.5387044

איגוד ידידי בריאות ומרפא

רח' דובר שלום 14 טל. 02.5022354

יעוץ רפואי ע"י הרב מרדכי אייכלר הי"ו גייד. 053.3118988

גמ"ח הכללי

מנהלים: הרב משה ברוך זיכרמן, הרב שלום משה שוורץ

רח' אגריפס 165 טל. 02.6248404

גמ"ח הקהילה

מנהל: הרב יעקב יוסף ברגר

רח' דובר שלום 5 טל. 02.5389631

אגודת אהבת חסד

י.ם: רח' אוהל יהושע 5 טל. 02.5001348

ב"ב: רח' דונולו 14 טל. 03.6194978

אשדוד: רח' שמאי 3 טל. 08.8665880

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מפעל הלבשה

מנהל: הרב יוסף עמרם מושקוביץ

רח' אגריפס 165 טל. 02.6241568

שוש איש

ירושלים הרב יונה קוט טל. 02.5001145

בני ברק טל. 052.7650325

אשדוד:

רובע ג': טל. 08.8648944

בית דוד שאול: טל. 08.8649366

נר למשה: טל. 053.3141378

בית יוסף שלמה: טל. 053.3181800

חיפה: הרב אליעזר נחמן טל. 053.3110210

חברת מחזיקי תורה

מנהל: הרב אברהם יוסף פרנקל

רח' חטיבת הנגב 19 אשדוד טל. 02.5370254

מפעל קמחא דפסחא

מנהל: הרב אהרן גרינוולד

רח' דובר שלום 12 טל. 02.5386146

חברה קדישא

ירושלים

יו"ר הרב זאב פרסטר נייד. 050.4122828

מזכיר: הרב מאיר מאנן טל. 02.5386707

אשדוד

מזכיר הרב חיים זיכרמן נייד. 052.7111857

גמ"ח ציוד לאבלים - ירושלים

מנהל: הרב אהרן קלמן פריד טל. 053.3103406

לשכות מוניציפאליות

ירושלים

הרב יחיאל מיכל הלברשטאם, חבר מועצת העיר,

ר' אברהם כהן, עוזר סולרי 053.3122224

בני ברק

הרב ישראל משה פרידמן

חבר מועצת העיר נייד 052.7650197

אשדוד

הרב אפרים וובר

חבר מועצת העיר סולרי 053.3133934

בית שמש

הרב מרדכי דירנפלד

חבר מועצת העיר סולרי 053.3115501

שירותי קהילה וחברה

הגעת כלים

ירושלים

רח' יצחק שולל 4 בחצר הקהילה

בכל יום ששי בחורף בין השעות 12:30.2:00,

בקיץ 1:00.3:00 אחה"צ

רח' קדושת אהרן 14 בחצר ביהמ"ד הגדול

בכל יום ששי בין השעות 11:00.1:00 אחה"צ

בני ברק

רח' האדמו"ר מבעלזא 5 בחצר המוסדות

בכל עש"ק מבה"ח בין השעות 11:00.14:00

אשדוד

ברובע ג' ע"י צרכנית שפע זן

בכל עש"ק מבה"ח בין השעות 12:00.14:00

מבצעים תקופתיים

מכירות פסח, פדיון כפרות ועוד.

נתיבות
הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

**משא קודש של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במעמד כינוס היסוד של ארגון דורותינו
ראש חודש כסלו תשע"ז
נערך על ידי מכון "מעשה רוקח"**

"על ידי התלכדות בחבורות וקבוצות נעשים כמו חבל חזק שאינו יכול להקרע ובכח האחדות עוזר השי"ת שיכולים לעמוד איתן בכל פגעי הזמן"

יעקב, בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, אין הידים ידי עשו, ואם לאו, 'הידיים ידי עשו', וקשה, שהרי פשוטו של מקרא משמע להיפך, שבזמן שקולו של יעקב מצוי אז הידים ידי עשו (ראה מפרשי המדרש).

ותירץ כ"ק א"א זקני ז"ל, מרן אדמו"ר מהר"ש זי"ע, דהנה יצחק אבינו אמר אל בנו: "מה זה מהרת למצא בני", ויש לפרש שאלתו כך, שמאחר שהלכת לקיים מצות כיבוד אב, איך זה יתכן שמהרת למצוא, שהרי דרכו של היצר הרע היא לעמוד לשטן בפני האדם הרוצה לקיים מצוה, והוא מערים כל מיני קשיים ומניעות בדרכו בכדי למנועו מכך, והאדם צריך להתאזר בכל הכחות להתגבר על כל המניעות והעיכובים ולקיים את המצוה כראוי, ולכן כאשר האדם רואה שקיום

ראשית דבר, ברצוני לתת תודה לכל העסקנים, לראש הקהל, לכל הגאונים הצדיקים, ולכל המשתתפים כאן בערב זה בסעודת ראש חודש, יתברכו מן השמים, הם ונשיהם ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם.

הצלחת הפרנסה של מחזיקי התורה היא בזכות לומדי התורה

כתיב בפרשת השבוע (תולדות כז, כ - כב): "ויאמר יצחק אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה ה' אלקיך לפני. ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך בני האתה זה בני עשו אם לא. ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקל קול יעקב והידיים ידי עשו".

ואיתא במדרש (ב"ר סה, כ); "ילקוט שמעוני" בראשית רמז קטו): "הקל קול

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחוזיקי הדת
פסח תשע"ה

המצוה בא לו בנקל בלא שום מניעות, עליו לחשוש שמא אין זו מצוה, וזה ששאל יצחק: "מה זה מהרת למצא בני", כלומר, מה זה שלא עמד היצר הרע בדרכך למנועך מכך.

"ויאמר כי הקרה הוי"ה אלקיך לפני", "הקרה" היא מלשון קרירות, והכונה בזה, שמדת הרחמים, הרמוזה בשם הוי"ה (ב"ר לג, ג), קיררה את החמימות של מדת הדין, הרמוזה בשם אלקים (שם), ולפי שנתגברה מדת הרחמים, היתה יכולת בידי לקיים מצות כיבוד אב בלי שום מניעות, ומהרתי למצוא.

והנה איתא בספרים (ראה "באר מים חיים") שכונת יצחק לברך את עשו היתה, לפי שעשו היה איש שדה ויעקב יושב אהלים, ומתוך שעשו יקבל את הברכות, יהיה בידו לספק ליעקב את כל צרכיו, באופן שיעקב יוכל לשבת באהלה של תורה בלא שיצטרך לעסוק בענינים גשמיים לצורך מחיתו.

וזו שאמר יצחק ליעקב כאשר ניגש אל אביו וימשהו, והיה סבור שהוא עשו: "הקל קול יעקב והידיים ידי עשו", לא כמו שאמרת, שהסיבה לכך שמהרת למצוא היא "כי הקרה ה' אלקיך לפני", אלא לפי ש"הקל קול יעקב", דהיינו שיעקב עובד את השי"ת בתורה ובתפלה, ולכן: "והידיים ידי עשו", כלומר, ישנו כח ביד עשו לקיים מצות כיבוד אב, וכן להצליח בכל מעשיו, בלי שום מניעות, כי הכל הוא מכוח של יעקב העוסק בתורה.

ומכלל הן אתה שומע לאו, שכאשר נתהפכה השיטה, ועשו רוצה להיות שטנו של יעקב, אין ידי עשו מצליחות להתגבר על יעקב העוסק בתורה ותפלה, וזהו: "בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות ובתי מדרשות, אין הידיים ידי עשו".

בני העליה עם פשוטי העם הם חטיבה אחת

הנה עד התקופה של הבעש"ט הק' ז"ע, היו בכלל ישראל מצד אחד גאונים וצדיקים יראים ושלמים, שעבדו את השי"ת בינם לבין קונם, ומאידך גיסא היו המוני יהודים פשוטי עם, אנשי כפר, שמאחר שלא היו להם ישיבות ובתי מדרשות, כמעט לא עלה בידם ללמוד תורה, והיו אנשים פשוטים בעלי גמילות חסדים וחדורי אמונה תמימה, וגם חינוכו את דורותיהם בדרך זו, אבל לא היה

שום קשר בין שני חלקי העם הללו. אמנם כאשר זרח אורו של הבעש"ט הק', ברוב קדושתו וברוב חכמתו קירב את הגאונים והצדיקים אל פשוטי העם, ואת פשוטי העם אל הגאונים והצדיקים, עד ש"הקל קול יעקב", אלו התלמידי חכמים, "והידיים ידי עשו", אלו פשוטי העם העוסקים בדרך ארץ ומחזיקים בידי לומדי תורה, נעשו לאחדים.

כך היה גם בדורות הבאים, דור אחר דור אצל כל הצדיקים מתלמידי בעש"ט הק' ותלמידי תלמידיו, וכך היה בבעלזא מימי כ"ק א"א זקני ז"ל, מרן אדמו"ר מהר"ש ז"ע, שהצדיקים קירבו את בני העליה אל פשוטי העם ועשו אותם לחטיבה אחת.

זאת ועוד, חסידי בעלזא, ולא חסידיו בעלזא דוקא, אלא גם חסידיו בעלזא כמו כולם, מלבד שהם נמנים על אותה עדה חסידית, הם גם כמשפחה אחת, וכאשר ישנו מאורע של שמחה אצל אחד מהם, כולם שמחים, וח"ו ח"ו ח"ו להיפך, הרי זה כואב לכל אחד מהם, וכולם מרגישים בצער, ואנחנו כולנו יחד כמו חבל אחד, כענין "יעקב חבל נחלתו" (האזינו לב, ט), ומשום כך נתמנו דיינים ומורי הוראות, כדי שישגיחו על החבל שלא יקרע ח"ו, וכאשר רואים שבמקום אחד נתרכך החבל קצת, יעשו שם קשר אמיץ לחזק את החבל. כל האמור הוא צד אחד של ההנהגה בעלזא.

ומאידך גיסא, מעת שהאפיקורסים והמשכילים הרימו ראש, והיו ביניהם רשעים בגלוי, וגם כאלו שבגלוי היו שומרי שבת, אבל בלבם הרחיקו את עצמם מהתורה הקדושה והמצוות, ובעיקר מן האמונה, והשפיעו מדעותיהם הרעות על אחרים להדיחם מהתורה והמצוות, עמדו רבותינו הקדושים תמיד על המשמר, ויצאו כנגדם במלחמה גלויה לעקרו מן השורש, שלא תהיה להם כל השפעה על הנאמנים לה' ולתורתו הקדושה.

תקומת היהדות אחרי המלחמות - נס גלוי

כל זה היה בזמן שהעולם היה נוהג כמנהגו, עד שהתחילו לבא עלינו כל המלחמות וכל הצרות, ה' ירחם, ובני ישראל, ובפרט היהודים היראים, נתפזרו לארבע כנפות הארץ, ואחר המלחמה כשנשארו מהאממינים בני מאמינים פחות מאחד בעיר

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ושנים במשפחה, נתאספו במסירות נפש חסידים ואנשי מעשה, ומעליהם אותם המעט מגדולי ישראל הגאונים והצדיקים שנשארו מהדור הקודם, וביניהם היו כ"ק דודי ז"ל וכ"ק אבי ז"ל ועוד ועוד, שקבצו וקירבו את שארית הפליטה, והפיחו בהם רוח חיים וריח תורה ויראת שמים, ועל ידי כך התחילה היהדות להבנות מעט מעט, לבנה אחר לבנה, עד שלא עבר זמן רב וכבר ראו פנים יהודיים כפי שנראו קודם המלחמה.

תודה להשי"ת שכיום כבר יכולים לראות, שבכל מקום שגרים יהודים יראי השם, ישנם ישיבות, קטנות וגדולות, תלמודי תורה, בתי חינוך לבנות על טהרת הקודש, וב"ה ישנם כוללים עם אלפי אברכים היושבים על התורה ועל העבודה יומם ולילה ומקפידים על קלה כבחמורה, ובתי חינוך לבנות המתחנכים בהם אלפי בנות ישראל מדקדקים במצוות קלה כבחמורה, ורוצות להנשא לחתנים בני תורה דוקא, וישנם בתי מדרשות ושטיבלעך בכל פינה ופינה.

כל זה הוא נס גלוי, שבתקופה קצרה רואים את ישועת השי"ת בגשמיות וברוחניות במדה רבה כזו, שמצד אחד ישנם יהודים גבירים ועשירים מופלגים המגדלים זקנם בשלמות, והולכים בלבוש חסידי, שטריימל ובעקיטשע, ומחנכים את בניהם לתורה ולמצוות, ורצונם הוא שגם לאחר שמשאיים אותם, ישארו ללמוד באהלה של תורה, ומאיך גיסא ישנם אברכים עניים ואביונים, שבקושי יש להם כדי מחייתם, ובכל זאת עסוקים ביום ובלילה לעזור לאחרים שיוכלו להשיא את צאצאיהם בדרך כבוד. אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו.

צריכים להתפלל ולהתבונן כבר מעתה שיוכלו הדורות הבאים לעמוד בכל הנסיגות שיתחדשו בזמנם

אולם צריכים להבין ולדעת, כי היצר הרע אינו שוקט על שמריו, ובכל זמן ובכל תקופה הוא ממציא המצאות חדשות ונסיגות חדשים שלא היו בעבר, ועל כל אחד לבדוק עצמו היטב, ולהתפלל להשי"ת שיהיה נשמר מכל המכשולות ומחברים רעים, ונזכה לראות בניי ובניי בניי עוסקים בתורה ובמצוות.

הנה המדרש (ב"ר סג, א) בפרשתנו על הפסוק (תולדות כה, יט): "ואלה תולדות יצחק בן אברהם", מביא את הפסוק במשלי (כג, כד): "גיל יגיל אבי צדיק ויולד חכם ישמח בו", ודורש את כפל הלשון "גיל יגיל": "גילה אחר גילה בזמן שהוא צדיק בן צדיק", ויש לפרש כונת המדרש בדרך זה, דהנה בזמננו כאשר השי"ת עוזר וזוכים לילדים, צריכים סייעתא דשמיא על כל צעד ושעל, צריכים סייעתא דשמיא בשנות הילדות כשהם הולכים לחדר, וסייעתא דשמיא בשנות הבחורות כשנמצאים בישיבה, וצריכים סייעתא דשמיא כשהם מתחתנים, ובזמן שהאברך יושב בכולל, וכאשר יוצא מהכולל וקובע עתים לתורה, וכן הלאה והלאה, בכל זמן ועת צריכים סייעתא דשמיא שלא יסטו מהדרך ח"ו. וזה שדרשו: "גיל יגיל אבי צדיק וגו', גילה אחר גילה, בזמן שהוא צדיק בן צדיק", דהיינו שכאשר הבן הוא צדיק, אביו שהוא צדיק יגיל גילה אחר גילה, כי בכל עת שנוי מצב הבן, כשהוא הולך בדרך ה', נתוספת אצל האב הגילה והשמחה.

המשך הכתוב: "ויולד חכם ישמח בו" יש לפרש, דהנה איתא בגמרא (תמיד לב, א): "איזהו חכם, הרואה את הנולד", ובודאי אין הכונה שהוא נביא לדעת את העתידות, אלא הכונה היא, שכאשר רואים את הנסיגות המתחדשים מיום ליום, יכולים לתאר מכל זה איך יראו הנסיגות לאחר חמשים שנה, וצריכים כבר מעתה להתפלל על כך, ולהתכוון לכך, ולעשות ככל הצורך בכדי לגדל דור השלם ביהדות ובאמונה שלמה, ומלא תורה ויראת שמים וחסידות, שיוכל לעמוד איתן בכל הזמנים כנגד כל הרוחות הרעות וכל הנסיגות, וזוהי הכונה: "ויולד חכם ישמח בו", דהיינו מי שיש לו בן חכם הרואה את הנולד, ויודע להכין את עצמו מראש שיוכל לעמוד בפני כל הנסיגות המתחדשים בכל עת, יכול לשמוח בו.

התקשרות החבורות והקבוצות - טובה ותועלת גדולה לעמוד בפני הנסיגות של דורנו

והנה כשרוצים לשזור חבל שלא ויכל להקרע, צריכים לשזור הרבה חוטים יחד, עד שיהיה חזק ולא ניתן לקריעה, מה שאין כן כאשר חוט עומד בפני עצמו, אפילו ילד יכול לקרעו. כמו כן אברך העומד בפני עצמו, גם אם הוא אברך חשוב תלמיד חכם וירא שמים עם כל המעלות, עדיין חלש הוא לעמוד כנגד

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחוזיקי הדת
פסח תשע"ז

בכולל בחבורה, לשם מה צריכים להתאחד בחבורה גם עם אחרים, שהרי הבעש"ט ה'ק' ותלמידיו לימדו אותנו שאין ראוי שהאדם ידאג לתועלת עצמו בלבד, אלא עליו לדאוג לעצמו ולאחרים, ולהיות אחראי לא על עצמו בלבד, אלא גם על חבריו, והעצה לכך היא על ידי התאספות חברים בשבת אחים כאיש אחד בלב אחד, ואמירת מילה טובה איש לרעהו, וכאשר רואים מי שהוא חלש באיזה ענין שהוא, אם זה בשיעורי תורה או בענינים אחרים, יש לחזק אותו, וגם את מי שהוא טרוד במשך כל היום בעסק פרנסתו, צריכים להכניס בחברה של בני תורה ולקרבו להשי"ת ולתורה וחסידות, שהרי סוף כל סוף כולם ערבים זה לזה.

כמו כן על כל אחד לבדוק עצמו, מה בידו לתרום לאחרים בשיטבל שבו הוא מתפלל וקובע שיעורי תורה, יש מי שיכול להיות גבאי של השיטבל, ויש מי שבידו להיות גבאי של "יגדיל תורה", או בכחו לארגן חברות, ויש מי שיש לו כח לעזור להדיין ולהיות איש הקשר בינו לבין האברכים בכל הענינים הדרושים להם, וכל אחד ביכלתו לתרום למען הרבים.

ענין ארגון הקבוצות יביא שינוי גדול ומהפכה גדולה בכל הענינים. כל אברך שמתחתן, עוד לפני שפושט את השטריימל של שבעת ימי המשתה, כבר יתן דעתו לחשוב לאיזו חברה הוא מצטרף, מי ומי ההולכים, ולאיזו קבוצה ברצונו להשתייך,

כל הנסיונות ופגעי הזמן, אבל כשמתקשרים אברכים להיות יחד בחבורה אחת, נעשים על ידי כך חזקים עד שלא יהיה ניתן לקרוע את החבל הזה בשום אופן.

הדברים אמורים ביותר בהנסיונות של דורנו אנו, שאין האדם צריך לנסוע למרחוק בכדי ליפול ח"ו לבאר שחת, כי הוא יכול לשבת בביתו בינו לבין עצמו, גם ליד ארון הספרים שלו, ולהגיע ח"ו עד לבאר שחת. וזה עלול לקרות כאשר האברך הינו בודד בפני עצמו, מה שאין כן כאשר אברכים מתחברים יחד בחבורה אחת, ואיש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק, אז האחד לומד עם השני, תלמיד חכם גדול עם תלמיד חכם קטן הימנו, בעל פרנסה מרובה מתחבר עם בעל פרנסה פחות ממנו, ועל ידי שהם באחדות הם נעשים כמו חבל חזק שאינו נקרע בשום אופן, כי בכח האחדות עוזר להם השי"ת שיוכלו לעמוד בפני כל הנסיונות.

לאחרונה הנהיגו בכל השטיבלעך, ובפרט בשטיבלעך הגדולים שבהם מאות מתפללים בליעה"ר, וקשה הדבר שכל אחד ירגיש את עצמו עם כולם כמו משפחה אחת, שיתארגנו קבוצות קבוצות, אברכים שהם בערך באותו גיל, ומדי פעם יתאספו יחד גם לסעודת שבת, או לסעודת ראש חודש, או לשאר סעודות מצוה, באופן שכל אחד יוכל למצוא את מקומו ביניהם ואף אחד לא ירגיש בעצמו שהוא בודד, וגם אברכי כולל לא יחשבו שמאחר שהם לומדים

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ומיהו הדיין שרצונו להיות בקשר תמידי עמו. כל קבוצה צריך שיהיה לה ראש קבוצה, איש על העדה המבין לנפש האדם, ויש לו אזנים לשמוע ועינים לראות, ובכח האחדות ובכח ההתלכדות בעבודת השי"ת כאיש אחד ובלב אחד, יכולים לזכות לכל הגדולות ולכל ההשפעות הטובות בגשמיות וברוחניות.

חינוך הילדים צריך להיות בנחת ובפה רך ובעיקר על ידי דוגמא אישית

יושבים כאן אברכים צעירים שלהם ילדים קטנים, על כן ברצוני לומר כמה מילים בעניני חינוך. ברוך השם שהשידוכים אצלנו אינם תוצאה של אהבה, שהיא כדוגמת פרי שבאורך הזמן נרקב, אלא השידוכים אצלנו הם לקיים את רצון השי"ת שצונו בתורה (בראשית א, כח): "פרו ורבו", על כן צריך תמיד לעמוד נגד עיני בני הזוג, לא מה שאני יכול לקבל מהשני, אלא מה שבידי לתת, הבעל צריך לחשוב על מה שהוא יכול לתת לאשתו, והאשה צריכה לחשוב על מה שבידה לתת לבעל, וחובה עליהם להזהר בכבוד הדדי, ועל אחת כמה וכמה שעליהם להזהר בכך בנוכחות הילדים ובנוכחות אנשים אחרים, והתכלית היא, להעמיד דור חדש ההולך בדרכי השי"ת, דור הדבוק בתורה ובמצוות ואינו זז מהם זיז כל שהוא. וצריכים הרבה להתפלל לזכות לבנים ובנות, תלמידי חכמים וחסידים יראי השם ואנשי מעשה. וצריך להיות דבר ברור לכל אחד, שלגדל ילדים טובים, אינו על ידי הכאה, ולא על ידי דבורים קשים, אלא בנחת ובפה רך, מתוך אהבה ומתוך קרבה. האב והאם צריכים להסביר לילד כל דבר לפי שכלו ולפי שנותיו. בנוסף לכך צריכים שיהיו להורים אזנים לשמוע ועינים לראות בכדי להשיג עם מי הילד מתידד ומי הם חבריו, ואיך הוא סגנון הדבור שלו.

ביותר צריכים לדעת שאין דרך חינוך טובה יותר מהדוגמא האישית, כי מה שהילד רואה אצל הוריו, הוא מחקה אחר כך, ועל כך אומר דוד המלך ע"ה בספר תהלים (קיב, א ב): "אשרי איש ירא את ה' במצותיו חפץ מאד. גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך", ואין זה רק שכר מצוה שנותנים מן השמים, אלא הוא גם דבר טבעי, שאם הוא "איש ירא ה' במצותיו חפץ מאד", אז "גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים יברך", כי הילד מחקה את כל מה שהוא רואה אצל הוריו.

ילד בעלזאי צריך להיראות באופן שכל רואיו יכירו עליו שהוא ילד בעלזאי, הן באופן דבורו עם חבריו, והן באופן דבורו עם קרוביו, ובאופן הדבור שלו עם מי שהוא מבוגר ממנו, ואין שום נפקא מינה אם הוא בארץ ישראל או בחוץ לארץ, אם בבית המדרש או כשמתאכסנים בבית מלון, כי הפה הוא המראה על מהותו, ומאופן דבורו יכולים לראות מה מתחולל בפנימיותו. והרבה צריכים להתפלל על כך, בין האב ובין האם, אבל להתפלל לבד בלא מעשים טובים אינו מספיק, כי עיקר חינוך הילד הוא מהמעשים טובים שרואה אצל ההורים, שמהם הוא לומד איך להתנהג, ובפרט כאשר אנו חיים היום בדור כזה שהכל פרוץ, שחור הוא לבן, ולבן הוא שחור.

ועל כל זה צריכים גם לדעת שכמו שאנו נתנהג כלפי הורינו, כך יתנהגו בנינו כלפינו, ובפרט בימי הזקנה של ההורים, כאשר הכחות נחלשים והדעת כבר אינה צלולה כמו בשנות הנועורים, צריכים הבנים לעמוד לימינם ולכבד את ההורים בכבוד הגדול ביותר ובדרך ארץ הראוי ביותר.

במעמד זה ברצוני לציין, שפעמים רבות קורה שאברכים, הם או בני ביתם, יש להם בעיות בבית, אם זה בעניני שלום בית, אם זה בעניני חינוך הילדים, אם זה בעיות נפשיות, או בעיות של חסרון כיש, או בעיות מבני המשפחה שמסביבם, לצורך כך מינתה הקהילה דיינים בכל אתר ואתר, שכל אחד יכול להשיח דאגתו בפניהם ולהתיעץ עמהם איך עליו להתנהג. כמו כן יש ארגון בשם "הקשיבה", ויש ארגון בשם "אהבת חסד", וארגון "חיים של אושר וכבוד", שלשם כך נתיסדו, וגם מי ששומר את עצמו מפרסום הדברים, יכול לפנות למוסדות אלו בהצנע ובהסתר בלי שיודע לאיש, וכל אחד יוכל לקבל עצה ותושיה בעזרת השי"ת.

עוד מעט מגיעים הלילות הקדושים של חנוכה, ואמרו רז"ל (שבת כג, ב): "הרגיל בנר הוין ליה בנים תלמידי חכמים", השי"ת יעזור שכולנו נזכה לבנים ובני בנים תלמידי חכמים ויראי השם עוסקים בתורה ובמצוות. והשי"ת יעזור שיתרבה כבוד שמים על ידינו, ונזכה להרמת קרן התורה הקדושה וקרן ישראל לכבוד שמים, ונזכה לגאולה שלמה במהרה. אמן.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחוזיקי הדת
פסח תשע"ז

כינוס היסוד של ארגון דורותינו

שירותי הקהילה

כינוס היסוד של ארגון דורותינו

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

שירותי הקהילה

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת פסח תשע"ז

כינוס היסוד של ארגון דורותינו

שירותי הקהילה

חברי בי"ד המיוחד בסיוור במטע האתרוגים של אוצר בית דין

נתיבות הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

חברי ביה"ד בסיוור במחסני "דין שיווק"

שירותי הקהילה

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

חברי ביה"ד בסיור מיוחד במפעלי "יפאורה"

שירותי הקהילה

חברי בי"ד המיוחד בסיור במשחטה שבהשגחת הבד"ץ

**נתיבות
הכשרות**
 בד"ץ מחזיקי הדת
 פסח תשע"ז

שירותי הקהילה

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

חברי בי"ד המיוחד בסיוור במטעים

חברי בי"ד המיוחד ביקב אשכול

שירותי הקהילה

פרי הארץ בכשרות מהודרת לגאון ולתפארת

נתיבות
הכשרות
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מיליוני לקוחות לא טועים - יותר משני מיליון מתושבי ארץ ישראל זוכים להינצל מאיסורי טבל ערלה ושביעית ולשמור בהידור על מצוות התלויות בארץ - מחסני פירות וירקות של חברת שופרסל מתהדרים בגאון בכשרות המהודרת של ביד"ץ מחזיקי הדת" ועומדים על המשמר לתפארת - סקירת פעילות כשרותית עניפה

בני ישראל לשמור יותר על רכישת מזון כשר הידוע במעלותיו הרבות, ואף נחשבים כאיכותיים יותר. כאשר ברשת שופרסל הקשיבו לרחשי הלקוחות, החליטו להרים את הדגל בגאון כשפנו אל מערכת הכשרות בבקשה להתהדר גם הם בכשרות המהודרת ביותר. לאחר בדיקות רבות וביקור כמעט יום יומי של רבני הכשרות במחסני הענק על מנת להכשירם מבחינת נהלי העבודה וקליטת תוצרת לקבלת ההכשר המהודרת, כאשר בסופו של תהליך אחרי השקעה עצומה של שני הצדדים, זוכים הם לזכות את הלקוחות ברכישת תוצרת כשרה למהדרין.

מחסני הענק נמצאים במרכז הארץ ועובדים 24 שעות ביממה, כדי לספק תוצרת לכל הסניפים. 3 משמרות של משגיחי כשרות יראי שמים מרובים מומחים בתחומם, עומדים על המשמר בנאמנות ובקפדנות יתירה, ושוברים על פרי הנקלט למחסן. כן, פשוטו כמשמעו, אין קליטת תוצרת ללא אישור המשגיח. לאחר בדיקת הכשרות

380 סניפים - ומחסן ענק אחד (מרלוג) במרכז הארץ - דרכם עוברים מאות טונות של פירות וירקות - 24 שעות ביממה - השגחה ב-3 משמרות - רב אחראי על הכשרות - צוות משגיחי שטח - צוות משגיחי מחסנים - תוך הקפדה על שמירת שבת. זהו תמצית פרויקט הכשרות האדיר הפעיל בכל יום ובכל שעה ברשת הפירות והירקות "קטיף" המספקת סחורה טרייה מידי יום למאות סניפי שופרסל בכל רחבי הארץ, בהשגחה המהודרת של ביד"ץ "מחזיקי הדת", על ידי אגף מצוות התלויות בארץ שבראשות הגאון האדיר רבי מרדכי אייכלר שליט"א חבר ביד"ד המיוחד לענייני כשרות.

קרוב שנים עשרה שנים זוכים אנו לעמוד על המשמר ולפקח על כל קליטת פירות והירקות, אשר בסופו של תהליך מגיעים לפיות מיליוני בני ישראל העורכים קניותיהם ברשת המכובדת "שופרסל", רשת המזון הגדולה ביותר בארץ ישראל. בשנים האחרות אנו ערים להתעוררות גדולה בכל

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת פסח תשע"ז

מערכות הכשרות בארץ מהללים ומשבחים בהדגישם ש"מרלוג שופרסל" היא המהודרת ביותר בכל הארץ. על מנת לשבר את האוזן נפרט במקצת את ההידורים המיוחדים:

בדיקות שטח ופיקוח בבתי אריזת הפירות

בדיקות הערלה לאלפי דונם של פירות אינה דבר של מה בכך, הגידולים הרבים והשטחים העצומים הביאו לכך, שהרבנים הגאונים שליט"א הורו למפות את השטחים ולמנות אגרונומים מיוחדים המפקדים על אותם שטחים, האגרונום יורד לשטח כמעט מידי יום יום ומוודא שאין שינוי במטעים. האילנות שעדיין נמצאים בשנות הערלה, מסומנים ע"י הפיקוח בסרט בולט המונע אסיפת הפרי מאילנות אלו, כל משלוח וכל תוצרת מגיע עם חותמת האגרונום המעיד

בפירות בעניין ערלה ושקילת כמות המעשר, נחתם תעודת המשלוח על ידי המשגיח הנותן לו את אישור הקליטה למחסני הרשת. צוות הכשרות עומדת בקשר תמידי בכל שאלה הלכתית המתעוררת עם הרב האחראי המכוון ומנווט את דרכה של האגף, הגאון רבי מרדכי אייכלר שליט"א ועם צוות מפקחי הכשרות העומדים הכן לפתור כל בעיה כשרותית.

הרבה שיפורים ונהלי כשרות מיוחדים הוכנסו על ידי הרבנים הגאונים שליט"א חברי בית דין המיוחד לענייני כשרות דקהל מחזיקי הדת במערכת הפיקוח שבאגף המצוות התלויות בארץ, אשר לאחר מכן אומצו גם על ידי מערכות כשרות אחרות כמעט בכל מחסני המזון הגדולים. הידורי כשרות ייחודיים אלו הביאו שם טוב למערכת הכשרות המהודרת של קהל מחזיקי הדת דחסידי בעלזא, אשר רבים וטובים מרבני ערי ארץ ישראל וטובי

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

לקהל שומרי שבת עומדים על המשמר, ואף אינם קולטים תוצרת כלל וכלל במוצאי שבתות מחשש קטיף ביום השבת. במקרים מיוחדים נשלחים משגיחים מיוחדים לקטיף ביום שישי, אשר חותמים על התעודה שהסחורה המצו"ב היא קטיף יום חול בלי שום חשש. בזכות ההקפדה על הוראה חשובה זו, עשרות חקלאים המשווקים תוצרת למחסנים שבהשגחת מחזיקי הדת, הפסיקו כלל לעבוד בשבתות בזכות שמירת שבת כהלכתה במחסנים.

איגוד לשיווק

בעבר היה החקלאי מביא לירקן יום את תוצרתו בעצמו ללא שותפים, כיום בעידן הרשתות הגדולות כדי לשרוד את עבודת החקלאות מול אבירי המזון, יש צורך להתאגד, אם זה באיגוד חקלאים או על ידי משווק, וכך נוצרת בעיה כשרותית חמורה, כשמשווק אחד משווק תוצרת של חקלאים גם יהודים וגם משאינם בני ברית, המעשרות נשלחו בכמות מספקת אך התערבבו עם סחורה שאינה בבעלות יהודית אשר אינה חייבת בתרומות ומעשרות, כדי שלא יעשרו מפטור על החיוב, על כן בהוראת הרבנים הגאונים שליט"א נקבע, שכל איגוד או משווק ניתן לקלוט את תוצרתו אך ורק לאחר השגחה המתחילה כבר בבית האריזה, שם ניצב המשגיח על משמרתו לבל יתערב סחורה בחברתה, וכל תוצרת מעושרת לפי רמת החיוב שלה.

תלי"ת זוכים במערכת הכשרות להרבות כשרות וקדושה בארץ ישראל על פי הוראותיו ובנשיאותו הרמה של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, כשאיפתו הטהורה והשלמה כדי לקרב לבות בני ישראל לאבינו שבשמיים.

על כך שהפירות כשרים למהדרין. גם בבתי האריזה מופרדים התוצרת כדי לא לערבב תוצרת הגדלה בשטחים, אשר הם מחוץ לגבולות ארץ ישראל לפי תורתנו הק', כדי שלא ייווצר מצב שיקיימו מצוות תרומות ומעשרות מפטור על החיוב, על כן קבעו רבני המערכת להציב משגיחים מיוחדים המעשרים את כל התוצרת מיד בכניסתם לבית האריזה.

תרומות ומעשרות באריזת התוצרת

רשתות המזון כידוע קולטות את התוצרת המשווקת על ידם אך ורק באריזות הפלסטיק השייכת להם, כאשר כל חקלאי שוכר מהם את זכות השימוש בארגזים אלו הנועדים לסידור ושימור התוצרת עד להגעה לסניף. הרבנים הגאונים שליט"א קבעו נוהל מיוחד אשר הביא לשיפור אדיר לתרומות ומעשרות, שבנוסף על הסחורה מחויב החקלאי לשלוח את המעשרות באותה אריזה כמו התוצרת, כשלכל מאה ארגזים יודע הספק צריך להביא ארגז נוסף המלא יותר למעשרות, וכך מתקיימת בהידור רב השליחות של החקלאי הממנה את המשגיח לעשר את הסחורה. בעבר, עקב סוגי אריזה שונים, לא התאימו ברוב המקרים הארגזים לכמות המעשר החייבת, והתעוררה שאלת השליחות, האם המשגיח יכול לעשר ללא אישור בעל הסחורה.

שמירת שבת כהלכתה

גולת הכותרת היא ההקפדה המיוחדת על שמירת שבת. מחסני קטיף המשווקים תוצרת לסניפי השופרסל וסניפי הפונים

כפרות הקהילה למהדרין

אחה"צ והערב, כדי שיוכלו להגיע למשחטה בשעות הבוקר ללא חששות.

מה נהדר היה לראות את ציבור אנ"ש מהדרים במצוות, ואף שמצוי בשוק לקיים מנהג הכפרות בלא פיקוח צמוד בכל השעות הנוחות, הקפידו אלפי חסידים ואנשי מעשה לקיים המנהג אך ורק בכפרות המהודרות של קהילתינו הק' בשעות המאוחרות בלילה.

בשעות הערב, לאחר שכל אנ"ש קיימו מנהג הכפרות, ליוו הדומ"ץ הגאון רבי פנחס פדווא שליט"א ור' הרשל מושקוביץ ועוד כמה אברכים את המשאית

בדרך למשחטה, בכדי לוודא שאכן הכפרות מגיעות הישר לבית השחיטה. כמוכן בדרך זו גם נמנע צער בעלי חיים.

מבצע 'כפרות הקהילה למהדרין' שע"י קהל מחזיקי הדת', נערך והוסדר השנה בהידור רב, תוך סילוק המכשולים שהעיקו על קיום המנהג בשנים קודמות. בשנים קודמות נשמעו על תקלות שונות מצד גורמים בתחום, וגם לאחר השתדלויות שנעשו על ידי הנהלת הקהילה, היה קשה מאוד לעמוד על המשמר שיקיימו את מנהג הכפרות על התרנגולים לפי כל ההלכות והמנהגים. השנה התאספו חברי הנהלת הקהילה עם רבני הקהילה, ודנו בכובד ראש איך ניתן לייעל ולקיים את מנהג הכפרות למהדרין, באופן שיהיה פיקוח מן הלול ועד לבית השחיטה, כדי לוודא שהציבור מקיים מנהג ותיקן זה כראוי. לעובי הקורה נכנסו עסקני הקהילה, ובראשם העסקנים הנמרצים הרה"ח ר' שמואל וונגר הי"ו [מזכיר דורותינו] ומנהל מערכת "קשר" [והרה"ח ר' הרשל מושקוביץ הי"ו] [גבאי קבוצת 'קשר איתן'], וברוב עמל ויגיעה סידרו נוהל חדש של פיקוח צמוד וליווי מעת יציאת העופות מן הלול ועד להגעתם לבית השחיטה. כן הושקעו מאמצים על מנת לוודא שהעופות אינם נפסלים ח"ו בדרך, מה שגורם לפקפוקים בקיום המנהג, ומכשולות יותר חמורים ח"ו במקרה שהינם נשחטים על ידי גורם כלשהו ונמכרים כבשר כשר. על כן הושמה השגחה לפי כלל הכשרות המהודרת של קהילתנו הקדושה, עם פיקוח מיוחד שלא ישוה התרנגולים מחוץ ללול יותר מעשר שעות. בגלל מזג האויר החם השורר בחוץ נקבע לקיים המנהג בשעות

במעמד מפואר ומרומם לכבוד התורה, התמנו שלשה דיינים חדשים בקהל מחזיקי הדת

נתיבות
הכשרות
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

קאצבורג שליט"א מברוקלין).

שלשת הדיינים נודעים מכבר לתלמידי חכמים מופלגים, ידועים לשבטיהם ונערצים על מכיריהם, והתמנותם לדיינים מן המניין בקהל מחזיקי הדת עוררה שמחה והתרגשות רבה, מתוך תקווה ותפלה שיזכו להגדיל תורה ולהרבות הוראה בישראל, בהצלחה ובסייעתא דשמיא, ושלא יצא ח"ו מכשול מתחת ידיהם.

במעמד ההכתרה שהתקיים השבוע, השתתפו הרבנים הגאונים חברי הביד"ץ מחזיקי הדת שליט"א, גבאי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א הרה"ח ר' שמעון וואלף קליין והרה"ח ר' יחיאל מיכל פירר שליט"א, שהשתתפו בשליחות קודש של כ"ק מרן שליט"א, וזקני וחשובי הרבנים והדיינים שליט"א, שבאו לחלוק כבוד לתורה ועמליה ולשמוח בשמחת קהלנו. במעמד חילקו לחיים מבקבוק יי"ש מיוחד ששלח כ"ק מרן שליט"א למעמד עם יו"ר קהל מחזיקי הדת הרב מרדכי בריסק.

השבוע, בערב שלשת ימי הגבלה, בו מתכוננים עם ישראל בסילודין לזמן מתן תורתנו, התקיים מעמד מרגש ומרומם באולם השיבות של הביד"ץ ד'קהל מחזיקי הדת', למינוי שלשה דיינים חדשים בקהילתנו הק', לאחר שעמדו בכור המבחן בהצלחה מירבית אצל הרבנים הגאונים שליט"א ועברו את מבחני ההסמכה של הוועד למינוי דיינים שעי' קהילתנו הק'.

שלשת הדיינים החדשים הם: הרה"ג ר' מאיר לוי שליט"א מבני ברק, (בנו של הרה"ח ר' אברהם שליט"א וחתנו של הרה"ח ר' ישעי' גליק ז"ל); הרה"ג ר' יחיאל יהושע רוזנר שליט"א מאשדוד, (בנו של הרה"ח ר' יוסף ז"ל וחתנו של איש החסד והעסקן הרפואי הרב ר' אלימלך פירר שליט"א); הרה"ג ר' סנדר רכניצר שליט"א מברוקלין, (בנו של הדומ"צ הרה"ג ר' יוסף צבי רכניצר שליט"א מאשדוד וחתנו של הדומ"צ הרה"ג ר' יהושע העשיל

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

שירותי הקהילה

קו פתוח לשאלות ערב יום כיפור

רבני ודייני קהילתנו הק' וראשי צוות קהל מחזיקי הדת ומערכת הכשרות בתפילה נרגשת במערת המכפלה בעשי"ת

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מעמד קביעות מזוזות לבית ההוראה 'זכרון יוסף' שע"י 'קהל מחזיקי הדת' בבית שמש

לחיים בחדר הסמוך לבימה"ד הגדול.

חבר הביד"ץ הגר"מ ברנד שליט"א ראש כולל שומרי החומות, נשא דברים בשבח מורי ההוראה של קהילתנו הק' בכלל ובבית שמש בפרט, ובשבח פעילות קהילתנו הק' בכל רחבי הארץ בכלל. הוא ציין את ההתפתחות המרשימה ואת ההצלחה האדירה של לשכות ההוראה שע"י הקהילה ברחבי הארץ, וכעת השלב הנוסף של פתיחת הלשכה בבית שמש, והכל תחת שרביט ניהולו של הרה"ח ר' מרדכי בריסק שליט"א, יו"ר 'קהל מחזיקי הדת' באר"י.

לאחר מכן הקריא חבר הביד"ץ הגרא"צ דירנפלד שליט"א את מכתב הקודש ששיגר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א למעמד ונשא דברים בשבח הקהילה הק'. בין לבין שרו האברכים ניגונים לכבוד המעמד המרומם וניגוני שבת לרגל ליל שיש. דרי הנעילה נשא הדומ"ץ הגר"א פינק שליט"א. עם תום המעמד המיוחד התפללו תפלת ערבית ברב עם. כאשר לפני התיבה ניגש הרה"ח ר' אהרן וינד שליט"א.

לצד התפתחות קהילתנו הקדושה בעיר בית שמש, התפתחו מוסדות החינוך בצורה מרשימה ומפוארת, בהשתדלותו המרובה של העסקן הרב מרדכי דירנפלד מנכ"ל המוסדות הק' וחבר הנהלת העיר.

השבוע ניתוסף עוד נדבך בממלכה של קהילת בעלזא בבית שמש, ונחוג בגיל וחדוה מעמד צנוע ומרגש, חנוכת הבית וקביעת מזוזה לבית ההוראה 'זכרון יוסף' שע"י 'קהל מחזיקי הדת' - ע"ש האברך הבלתי נשכח הרה"ח ר' יוסף יהודה אברהם וינד ז"ל בן יבדלחט"א הרה"ח ר' אהרן וינד שליט"א, בהשתתפות רבני ודייני קהילתנו הק' שליט"א. את המעמד הנחה בטוב טעם מזכ"ל הקהילה הרה"ח ר' מרדכי לנדאו הי"ו. לאחר קביעת מזוזות בפתח הלשכה שע"י ביהמ"ד 'בית גדלי' בעיר, ע"י הרבנים הגאונים הגה"צ רבי מאיר ברנד שליט"א - חבר הביד"ץ, דומ"ץ הקריה והקהילה הגה"צ רבי אברהם צבי דירנפלד שליט"א, הדיינים הרה"ג ר' אריה פינק, הרה"ג ר' שמואל יעקב לנדאו והרה"ג ר' מרדכי דוד ווטנשטיין שליט"א, ויו"ר הקהילה הרה"ח ר' מרדכי בריסק שליט"א, נערך מעמד

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הדינר המפואר לטובת ארגון 'דורותינו' העולמי שהתקיימה בלונדון

י"ט כ"ט ז'ב לוקמ
ק"י"ט ב"טל"א
י"זל"ט ק"י

בס"ד, חודש שבט תשע"ז לפ"ק

למען אחי ורעי אדרבה נא שלום, לכבוד יידינו החשובים, רודפי צדקה וחסד, אחים ורעים אוהבי תורה וחסידות, בעיר לונדון וצ"ו.

הנה ביה לרגל המסיבה של מצוה וסעדת ראש חודש הנערכת בעירכם על ידי 'קהל מחזיקי הדת' באר"י, בהשתתפות נדיבי עם מאנשי שלומנו שיחיו, אשר לבבם דורש את ה' ליתול חלק במצוה רבה של החוקת הארגון החשוב 'דורותינו', הפועל גדולות ונצורות בקרב האברכים החסידי בעלזא בכל רחבי תבל, כדי לדאוג שכל אחד ואחד מאלו הנמנים על דגלה של בעלזא יהיה מקושר ומחובר באגודה אחת עם יידיים ורעים, כאשר על צבאם דייני השטיבלך שליט"א וראשי הקבוצות המתמסרים בכל לב ונפש למען שלומנו הרוחני והגשמי של כל יחיד ויחיד.

דבר שפתים אך למותר, להכביר מילין אדות הארגון החשוב 'דורותינו', אשר כאמור במסגרתו מתקבלים ומתעוררים מאות רבות מאנשי שלומנו שיחיו, מתוך אחדות הלבבות, לעבוד את ה' ולאחבה אותו, להתחזק בתורה ובמצוות, בשמחה ובטוב לבב, והוא בסיס איתן וחיוני עי מאוד לחיזוק ולגיבוש החסידות ויש בכך תועלת עצומה לכלל ולפרט.

ולכן ובאוי מחזיק טובה מרובה, נחוק את ידיהם ונאמץ את רוחם של העומדים בראש המערכה, הלא המה הרב הגאון המופלג מוה"ר רבי שלמה בינעטה שליט"א - דומ"ץ קהל מחזיקי הדת, המנצח על מלאכת הקודש ומשקיע את כל כוחו ואונו להצלחתו של מפעל 'דורותינו', וכן יו"ר קהל מחזיקי הדת הרבני הנכבד העסקן הדגול בנשיק הרה"ח ר' מרדכי ברויסק שליט"א שלקח על עצמו עול החוקת המפעל הקודש הזה. כה יתן ה' וכה יוסיף להצליח דרכם בזה ובבא, לפעול ולהפעיל להרמת קן התורה והחסידות מתוך רוב ברכות וכ"ט.

ייער כח מיוחד לכבוד העסקן הדגול והמרומם הרה"ח ר' אהרן קליין שליט"א - מנהל מוסדותינו ק' וחבר הנהלת קהל מחזיקי הדת בעיר לונדון, אשר מלבד טרדותיו העצומים בהקמת בתו ה' לשרת ובניהול המוסדות הק' והקהילה, נמנה לדבר מצוה לעורר ולסייע למפעל חשוב זה. ישא ברכה מאת ה' להתברך בכל מילי דמיטב ולהצליח בכל מפעלות הקודש בניקל ובהרחבה ובאין מחסור כל.

ובזאת הנני קורא לכל אוהבי תורה וחסידות, לבוא לעזרת ה' בגבורים ולהשתתף בהוצאות הארגון החשוב הנ"ל, אשר מקדישים כוחות עצומים ברוחניות ובגשמיות למעניכם, למען בניכם ולמען בני בניכם, ומגמול יחד וזמנה לטניפי הארגון בכל רחבי תבל, בעצה, במעש ובתושיה. ישא ברכה מאת ה' של התומכים במפעל נשגב זה, הווכים ליתול חלק בהחוקת התורה ובהצלחת הדורות, ובדאי תעמוד להם זכות כבירה זו, לראות ברכה מרובה בעמלם - אלו הבנים, לרות רוב נחת וקדושה מכל יוצ"ח, מתוך אושר ובריאות וכ"ט, ולברכת התורה יעבדתם את ה' ובך את לחמך ואת מימך והסירתי מחלה מקרבך".

אשר ירשם אי יודעים כי אנו מסייעים להם ולתורה
ב"טל"א ז'ב

הקדושים

זיע"א. מטרת הקמת הארגון, שכל אברך צעיר ומבוגר מאנ"ש ירגיש עצמו בעלזא בטוב ובנעימים, "איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק". הדיינים וראשי הקבוצות משקיעים מזמנם, מאונם ומרצם למען המשימה הנעלה והקדושה, לסייע לאברכי חסידי בעלזא בגשמיות וברוחניות, וכן לדאוג בטוב ובנעימים שכל אחד יוכל להשתלב בשיעורי תורה, חברה, יינוץ ועזרה. "יעדער אין בעלזא איז א בן יחיד", התייחסות אישית

ביום ראשון לס' מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי, ר"ח אדר, התקיימה דינר מפואר ומיוחד לטובת ארגון 'דורותינו' העולמי שע"י קהל מחזיקי הדת, ולרגל התייסדות הקבוצות ע"י ארגון 'דורותינו' לאברכי אנ"ש בלונדון.

ארגון 'דורותינו' הנו ארגון הגג של הפעילות הציבורית הרוחנית החשובה ביותר לעתיד הדורות, עבור אלפי אברכי אנ"ש חסידי בעלזא, ההולכים בנתיבי רבותינו

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחוזיקי הדת
פסח תשע"ז

שירותי הקהילה

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

לכל אברך, כדי שיזכו לגדל דורות ישרים ומבורכים לתפארת בית אבותינו ורבותינו. תמיד יש "פאר וועמען צו זיך אויס רעדען, און מיט וועמען צו זיך דורך רעדען".

בדינר המפואר שהוכנה בטו"ט ע"י הנהלת קהל 'מחזיקי הדת' בלונדון, ובראשם העסקן הרה"ח ר' אהרן קליין הי"ו, והשתתפו בו נדיבי עם וציבור אנ"ש המתגוררים בלונדון, בהשתתפות דייני ורבני קהילתנו הק' בלונדון, ר' אהרן קיבל את פני התומכים והנדיבים בברכת 'ברוכים הבאים', ונשא דברים בשבח הקהילה הק' בארץ ישראל, והעומד בראשו הרה"ח ר' מרדכי בריסק שליט"א, ודיבר בשבחו על כל פעולותיו למען הכלל, ומזה עשרות בשנים שהמשכורות זורמות מדי חודש בחדשו, כאשר כ"ק מרן שליט"א מכיר טובה לר' מרדכי על כל פעולותיו למען הכלל והפרט. כן הרחיב בשבח פעילות ארגון 'דורותינו' ונחיצות הענין לדאוג לכל אברך ואברך בנפרד.

לאחר מכן נשא דברים הרה"ח ר' מרדכי בריסק שליט"א, יו"ר קהל מחזיקי הדת, שהודה נרחבות לראשי קהילתנו הק' בלונדון על הכנסת האורחים הנפלא והחמה בלונדון, ועל הרגשה שחסידי בעלזא בחו"ל נותנים ומחזקים את המשך הפעילות של הקהילה. בדבריו הביא את המשפט המחץ המשמש כאבן יסוד לעסקני בעלזא בדור האחרון. היה זה במעמד 'חנוכת הבית' של ביהמ"ד דחסידי בעלזא ברח' בעלזא 5 בב"ב, כאשר הגאון ראש ישיבת פונוביז זצ"ל, הביע את גודל התפעלותו ותמה אמר "מי הוא המשוגענער כאן?!", ולתדהמת השומעים, המשיך ונימק, "בישיבת פונוביז הנני המשוגענער, שהחלטתי לבנות בית גדול לתורה, אבל כאן, מי הוא המשוגענער שלקח את זה על עצמו".

ענו ואמרו לו, "בעלזא, כולם משוגעים המה...". הפטיר ר' מרדכי: אכן כולנו חסידי בעלזא משוגעים ונרתמים לבנות אימפריה של תורה ועבודת השי"ת, כולנו שותפים לדבר, ורק בסיוע הציבור הצלחנו להגיע לאן שהגענו ב"ה. כי מציון תצא תורה - הרעיון של 'דורותינו' שהכה גלים באר"י, מרחיב ומתפשט קעת בכל העולם, כאשר לונדון הבירה הוא הראשונה בתור, ואחריו יבואו שאר המקומות שבהם כינוסי אנ"ש.

לאחר מכן נשא דברים הדומי"ץ הגאון ר' שלמה בינעט שליט"א, והרחיב במקור הרעיון של התאספות בקבוצות, המובא בפר' יתרו שרי עשרות שרי חמישים וכו'. בעשור האחרון ראה כ"ק מרן שליט"א בעיניו הצופיות למרחוק, שהקהילה באר"י צריך לעשות פעולות הקשורות עם כל בני חו"ל, הן בסור מרע והן בעשה טוב כי זה ההמשך לדורותינו וכו'.

אורח הכבוד בדינר המיוחד היה סגן שר החינוך הרב מאיר פרוש שליט"א, שהרחיב בדבריו על הקשר המיוחד והמהודק שיש לו עם קהילת חסידי בעלזא, ועל כתר הנפלא של קהילת בעלזא, והמרגלית שבכתר זה ארגון דורותינו שהוקמה ע"י כ"ק מרן שליט"א.

בדינר צוין לשבח מסירותם של ראשי 'קהל מחזיקי הדת' בלונדון בכל הקשור להכנת הדינר בטו"ט, האברכים הרה"ח ר' מרדכי יעקב וינד והרה"ח ר' משה לינשה שיחיו, כן הזכירו לטובה השדרים שנסעו במיוחד ללונדון להתרים את ציבור אנ"ש לטובת 'דורותינו', הרה"ח ר' שמואל וונגר שליט"א מנהל הארגון 'דורותינו', הרב ר' שלמה שפירא שליט"א מבני ברק והרב ר' יחזקאל שפרינצלס שליט"א.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת פסח תשע"ז

כינוסי 'דורותינו' וחברי הקבוצות

אסיפת גבאי בן יעקב בני ברק

אנ"ש ירושלים בסעודת מצוה מסודר לפי הקבוצות

אסיפת ההנהלה עם יו"ר הקהילה הרב מרדכי בריסק שליט"א

אסיפת גבאי קבוצת אברכי קהילת יעקב בני ברק

אסיפת קבוצת אברכי בית נפתלי אשדוד בראשות הדומ"צ הגרמ"פ פינק שליט"א

אסיפת חיזוק לגבאי יגדיל תורה וגבאי האספו וגבאי קשר של הקבוצות בירושלים

קבוצת שלום ורעות ירושלים בראשות הג"ר אלימלך גראסס שליט"א

אסיפת קבוצת גבאי ישמח לב בני ברק עם הדומ"ץ הגרד"מ פייבוש שליט"א

שירותי הקהילה

כינוסי 'דורותינו' וחברי הקבוצות

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הרב הערשל מאשקאוויטש גבאי קשר איתן ירושלים בהכנת אחרונות לקראת שבת התאחדת

הרב אהרן וינד שליט"א מספר במלוחה דמלכה בקבוצת אהבת איתן ירושלים

הרב יוסף צבי ברייער שליט"א בכנס קבוצת אהבה ואחיה קרית גת

הרב יוסף מאיר הורביץ שליט"א חבר ההנהלה באחת אסיפות התרמה לדורותינו

התכנסות קבוצת אברכים בן יעקב בני ברק בראשות הגר"י פינק שליט"א

הרב משה אהרן רינגל שליט"א חבר ההנהלה באחת אסיפות התרמה לדורותינו

ייסוד קבוצת אגודה אחת בשטיבל בית פנחס בני ברק נואם הרב גרשון לוי שליט"א

התכנסות קבוצת אגודת רעים של ביהמדר אהל משה בראשות הגרש"מ מאשקאוויטש שליט"א

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת פסח תשע"ז

כינוסי 'דורותינו' וחברי הקבוצות

מלוה דמלכה בקבוצת אגודת מרעים ירושלים
נואם הדומ"ץ ר' שלום גראס שליט"א

ייסוד קבוצת אהבה ואחוה קרית גת

סעודת ט' שבט בקבוצת אהבת איתן ירושלים
בראשות הגר נפתלי מאשקאוויטש שליט"א

מלוה מלכא בקבוצת קשר איתן ירושלים
נואם הרב ברוך מרדכי קופרשטיין שליט"א

קבוצת אגודת רעים אנטווערפן בריקוד מרוממת

קבוצת אגודת מרעים ירושלים
בראשות הגר"ש דירנפלד שליט"א בכנס חזקוק

שיעור הדומ"ץ הגראש"ב שפרינצלס שליט"א
בקבוצת רעים אהובים ירושלים

קבוצת קשר איתן בכינוס שובבים
עם הדומ"ץ ר' שלמה בינעט שליט"א

שירותי הקהילה

גלאט עליוס
הכרטיס

במטבח גלאט
יש גלאט עליוס

כשר למהדרין מן המהדרין

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

כשר לפסח

- אל תטוש תורת אמך
- רשימת מוצרים כשרים לפסח
- חששות לפסח
- דבר יום ביומו

פסח תשע"ז

נתיבות
הכשרות
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מערכת הכשרות

שע"י קהל מחזיקי הדת דחסידי בעלזא בא"י
MACHZIKEI HADASS - BELZ KASHRUS DEPT., ISRAEL

אל תטוש תורת אמן

אנשים רגילים לחשוב, כי אם מצויין על מוצר כלשהו: "כשר לפסח למהדרין", הרי כבר מצוה לקנותו וליהנות ממנו.

כלפי מה הדברים אמורים? מערכת הכשרות "מחזיקי הדת" - הרבנים, המפקחים והמשגיחים, עשו לילות כימים במפעלים שונים למוצרי מזון ואחרים, בכדי להבטיח שכל התוצרת תהיה אכן כשרה לפסח "למהדרין מן המהדרין". חומרי הגלם שאושרי ע"י הביד"צ, נבדקו בקפדנות, והוצמדה השגחה למשך כל שלבי הייצור והאריזה, בכדי לוודא שאכן הכל כשר לפסח בתכלית הכשרות וההידורים.

אך למרות שהננו מעידים שהכל נעשה אכן על טהרת הכשרות לפסח, אין זה אומר כי ישנה "מצוה" בצריכת מוצרים תעשייתיים.

ידוע לכל כמה הקפידו אבותינו הק' מדור דור, על זהירות יתרה בפסח, בחומרות ודקדוקים שונים, מה שבוודאי לא נהוג במפעלים תעשייתיים. ידועה העובדה אצל כ"ק מרן מהרי"ד ז"ע מבעלזא, אשר הביאו לפניו לקראת חג מין ירק חדש - מין שלא היה מצוי במדינות ההן - לברך עליו בחג, והורה להניחו בצד ולא אכל ממנו. באמרו: היות וחומר איסור חמץ הוא אף ב"משהו", וללא עזר אלוקי ממעל, אין האדם יכול להשמר ממנו. אך כאשר האדם נזהר ככל יכולתו, ומתפלל להש"י שיצילנו ממהוהו של חמץ ח"ו, מסייעים לו מלמעלה להיות נשמר כדבעי. והיות ואיננו יכולים לסמוך על תפלותנו בלבד, סומכים אנו על תפלותיהם של אבותינו ואבות אבותינו מהדורות הקודמים, שיהיה הש"י בעזרנו שלא ניכשל ח"ו. והנה מין זה לא היה מצוי אצלם ולא כללוהו בתפלותיהם, לפיכך חוששני לאכלו בפסח.

הגאווה"צ חברי הבית דין צדק ד"קהל מחזיקי הדת" בארץ ישראל, פרסמו קריאת קודש כי ראוי שכל אחד ואחד ידבק במנהגי אבותיו וקהילתו, כי כל מנהגי ישראל, יסודתם בהררי קודש, ולמרות שהדברים הינם כשרים בתכלית ובהידור, יאכל כל אחד רק כפי מנהגי אבותיו בפסח.

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בית דין צדק

קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

אל תטוש תורת אמך

באנו לעורר את הציבור החרדי על חובת הזהירות בשמירת המנהגים הק' כפי שנהג וקיבל כל אחד מאבותיו ורבותיו, לדקדק בחומרות מיוחדות בכל הנוגע לצרכי מזון כשרים לפסח. ת"ל זכינו כהיום ומצרכים רבים נעשים על מהרת הכשרות לפסח, והם כשרים אף למהדרין מן המהדרין ללא חשש.

אך מאחר ונצטוינו: אל תטוש תורת אמך חייב כל אחד ואחד להקפיד על מנהגי אבותיו ללא שינוי כל שהוא, וידוע מצדיקים שכל החומרות בפסח יש להם יסוד גדול, וההקפדה על כך תורמת טובה רבה לכלל ישראל.

זכות הידורי חומרות הפסח תעמוד לכל המדקדים ולכל ישראל שנזכה לישועה שלימה בקרוב אכ"ר.

וע"ז באע"ה הביד"ץ דקהל מחזיקי הדת פעי"ק ירושלים ת"ו

נאם: שמואל זאב הלוי ראטה נאם: משה שובקס נאם: ישעי' שנייבלג נאם: חיים יחיאל רויטמן

ג"א מצטרפים לקריאתם של הרבנים הגאון"צ זצוק"ל

נאם: שמואל יששכר רוזנגרטן נאם: חיים צבי שפירא נאם: מאיר צבי ברנד

נאם: יעקב גרינולד נאם: חיים פסח הורביץ נאם: אברהם צבי דירנפלד

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת המוצרים למהדין מן המהדרין בהשגחת הביד"ץ לחג הפסח

להקפיד שעל כל מוצר תהיה חותמת הביד"ץ

**רק מוצרים נושאי חותם הכשרות
הינם בהשגחת הביד"ץ
מוצרים ללא החותמת אינם בהכשר הביד"ץ**

מוצרי חלב תנובה

חלב תנובה טרי אורגני ק 1 ל 3%

חלב עיזים

חלב 3%

חלב לקפה עם קצף 3.5%

חלב 3%

חלב דל 1% עמיד

חלב 2%

חלב 3%

חלב 3%

חלב דל לקטוז

חלב דל לקטוז

חלב מועשר 1%

חלב 3%

חלב משק

חמאה 0.200 גרם 82% מהדרין

חמאה 10 גרם כשרות מהדרין

חמאה לקרואסון מהדרין

חמאה מהדרין 25 קג

יוגורט תנובה כד 1.5 ליטר 4% שומן מהדרין

יופלה 360 בטעם תות- מארז שישיה

יופלה 360 בטעם טבעי- מארז שישיה

יוגורט תנובה טבעי 1.5% גביע 0.200

יוגורט תנובה טבעי 3% גביע 0.200

יופלה שטוזים משקה יוגורט תות 50

מאגדת יוגורט 3% תנובה 8*150 גרם

מאגדת יוגורט 1.5% תנובה 8*150

דנובה גביע 0.500 גרם 4%

דנובה גביע 0.200 גרם 4%

יוגורט פרחים גביע 0.200 מל 4.5%

יוגורט תנובה 4% כד 5 ליטר

מאגדת תאומים תות 8 * 80 גרם

רוויון קרטון 1 ל 1.5%

רוויון קרטון 0.500 מל 1.5%

רוויון 400

פריילי תות גביע 0.500 מל 1.5%

פריילי תות גביע 125 מל 1.5%

עמק פתיתי עמק למאפים 0.500

עמק דליקטס סקנד' חריץ משקל 31%

עמק פרוס 50 גרם 28%

עמק חריץ 15% במשקל

גוש חלב 400 גרם מהדרין

גוש חלב פרוס 0.200 28% מהדרין

טל העמק 9% חריץ למעדנייה

עמק פרוסות דק דק 28%

עמק פרוס בקופסא 0.200 גרם 15%

אחוזה חריץ במשקל 22% טנא

אצבעות מגבינת עמק שקית 172

אצבעות מוצרלה

טיראן חריץ במשקל 28% טנא

טיראן חריץ במשקל 28%

טיראן פרוס 3 קג 28% טנא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

פיראוס פטה עז גביע 0.250 ג 16%
פיראוס חמד 5% גביע 0.250 גרם
פיראוס חמד שקית 0.250 גר 16%
פיראוס צפתית גביע 0.200 גר 5%
פיראוס צפתית עיזים 5% שומן
פיראוס קוביות בולגרית 5% 0.200 ג
צפתית מלבנית 5% מעודנת פיראוס
צפתית מעודנת 5%
פטה כבשים במשקל פראוס 5% למעדניה
מאגדת גבינת צ. מעודנת 5%
גבינת פיראוס מיני קוביות בולגרית
גבינה בולגרית סוג ב'
גבינה פטה סוג ב'
השף הלבן כנען 0.500 גרם 5%
לאבנה 9% 750 גר פיראוס לאוטונומיה
מאגדת קרלו מיני קצפת
קרלו מעדן וניל גביע 125
קרלו מעדן שוקו גביע 125
קרלו שוניל 3% 125 גרם
קרלו Export קרלו שוקולד 3% 125 גרם
קרלו EXPORT וניל 125 גרם גביע
קרלו Export שוקולד 100 גרם 1.5%
קרלו Export וניל 100 גרם 1.5%
מאגדת קרלו 8*100 גר וניל מהדרין
מאגדת קרלו 8*100 גר שוקולד מהדרין
מעדן תנובה דיאט שוקולד קוקוס 0%
מאגדת רביעיה מעדן דיאט שוקולד 4*150
מעדן תנובה דיאט שוקולד 0% 150 גרם
מעדן תנובה דיאט וניל 0% גביע 150 גרם
יולו שוקולד חלב
יולו שוקולד מריר
יולו שוקולד לבן
יולו מעדן שכבות שוקולד חלב ולבן
יולו מעדן שכבות שוקולד מריר ולבן
מאגדת באדי תות 8*125
באדי יוגרט תות גביע 125 ג 3%

טיראן פתיתים במשקל קו אקווריוס
חן העמק לייט 9% 0.200 גרם בקופסא
מוצרלה חריץ במשקל 20% טנא
עמק פרוס סמי מעדנייה 0.250 גרם 28 מהדרין
עמק פרוס סמי מעדנייה 400 גרם 28 מהדרין
רסק מוצרלה שוק מוסדי משקל 20%
עמק סמי מעדניה 28% שומן- 600 גרם מהדרין
עמק סמי מעדנייה 28% 250 גרם
סמי גלובע 22% פרוס 400 גרם מע
אבקת חלב
אבקת חלב
אבקת חלב
טוסטי אדם פרוס 0.200 גרם 23%
ניר משולשים 0.200 26% טנא
קולאז ברי חפיסה 24%
קולאז קממבר עין גדי חפיסה 24%
לאבנה שקית 1 קג 9%
פיראוס לאבנה 5% גביע 0.500 גרם
פיראוס לבנה 9% גביע 750 גרם
פיראוס לאבנה 5% גביע 0.250 גרם
פיראוס לבנה 9% גביע 0.500 גרם
צפתית 5% למעדניה
פיראוס בולגרית 24% למעדנייה
פיראוס פטה כבשים 5% 0.250 גרם
בולגרית 24% סמי מעדנייה 400 גר
בולגרית פח 3 קג
גבינה צפתית למעדניה 5%
חמד שקית 1 קג 16%
פטה כבשים במשקל פראוס 20% שומן
פטה עיזים 5% פיראוס גביע 0.250 ג
פטה כבשים פיראוס 20% 0.250 גרם
פיראוס בולגרית 16% במשקל לשוק
פיראוס בולגרית במשקל קופסא 5%
פיראוס בולגרית גביע 0.250 ג 16%
פיראוס בולגרית גביע 0.250 ג 24%
פיראוס בולגרית גביע 0.250 ג 5%

באדי יוגורט תות גביע 0.500 3%
 מאגדת באדי יוגורט תות גביע 0.500
 2*3%
 אייס קפה -משקה חלב
 שוקו תנובה
 אייס קפה -משקה חלב
 אייס קפה -משקה חלב
 מוקה -משקה חלב
 מוקה -משקה חלב
 מילקשייק פונץ' בננה
 שוקו תנובה
 שוקו תנובה
 שוקו תנובה-שלוק
 שוקו עמיד
 בננה - משקה בננה
 בננה - משקה בננה
 שוקו תנובה
 שוקו תנובה
 שוקו תנובה
 שוקו תנובה
 שוקו שלוק
 אייס קפה -משקה חלב
 תנובה GO בטעם וניל
 תנובה GO עם קפה
 גיל 3% גביע 0.200 מל מפתח רחב
 שלי אשל גביע 0.200 מל 4.5% מהדרין
 שלי גיל גביע 0.200 מל 3% מהדרין
 גיל גביע 125 מל 3%
 קוטג תנובה שקית 2 קג 5%
 קוטג תנובה זתים גביע 0.250 גר 5%
 קוטג עם שום שמיר 5% 0.250 גרם
 קוטג תנובה 3% גביע 0.250 גרם
 קוטג תנובה גביע 0.250 גרם 5%
 קוטג תנובה גביע 0.250 גרם 9%
 קוטג תנובה 5% מופחת נטרן גביע 25

קוטג תנובה 1% גביע 0.250 גרם
 קוטג 5% 125 גרם
 לבנות תנובה ג. שקית 2 קג 5% מה
 לבנות טנא ג.שקית 2 קג 9% טנא
 גבינת תנובה 5% 0.250 הכשר ועדה
 גבינת תנובה 9% 0.250 הכשר ועדה
 גבינה לבנה 5% גביע 125 גרם
 גבינה לבנה 5% עם זיתים 0.225 גר
 גבינה לבנה רכה 5% דלת נטרן
 גבינת תנובה גביע 0.500 גר 5%
 גבינת תנובה גביע 0.500 גר 9%
 גבינת תנובה גביע 750 גר 5%
 גבינת תנובה 3% 0.250 גרם
 גבינה לבנה רכה 3% 0.500 גרם
 גבינת תנובה 2/1%
 גבינה טריה סוג ב'
 נפוליאון טבעי גביע 0.225 גרם
 נפוליאון זית גביע 0.225 ג 30%
 נפוליאון שום שמיר גביע 0.225 גרם
 גבינת שמנת עם שום שמיר 1.5 קג
 גבינת שמנת עם זיתים 1.5 קג
 גבינת שמנת נפוליאון באריזה 1.5 ק ג
 גבינת שמנת נפוליאון 25% בשקית 1.5 ק ג
 נפוליאון 16% גביע 0.225 גרם מופחת
 נפוליאון 16% טבעי 100 גרר
 נפוליאון 16%
 שמנת תנובה 9% חצי מנה גביע 100
 שמנת תנובה אורגינל 9% גביע 0.200
 שמנת תנובה 15% גביע 0.200 מל מהד
 שמנת גביע 0.500 מל 15%
 שמנת תנובה אורגינל חצי מנה 15%
 שמנת של פעם גביע 0.200 מל 27%
 שמנת 32%
 שמנת 42%
 שמנת עמידה לקצפת 32%
 שמנת עמידה לקצפת 38%

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

אושר עד
רמי לוי
רשת 'ויקטורי', אשדוד
זול בשפע
סופר מהדרין אשדוד

הודו ומוצרי

אטליז גאולה, ירושלים
קפוטרי פירר, בני ברק
פליישיג, אשדוד
כל הקפואים, בית שמש
רשתות החרדיות

טונה במים

פוסידון, קרית מלאכי

יינות

יקבי חברון, קרית ארבע
כל היינות שבהשגחת הביד"ץ כשרים לברוך עליהם
'בורא פרי הגפן' לכתחלה לכל הדעות, גם לנוהגים כשיטת ה'בית יוסף'

ירקות מצוננים

ברכת קטיף, שחר
כפרי טרי, שער הנגב
גלאט עלים
חסלט, שער הנגב
עלה עולה, מושב רבאון
ירוק מן הטבע, כרמי יוסף
עוז והדר, שוקת
מהדרין מהכפר
עלי בודק
יובלי אור, בצרה
יבולי הכפר - שדה משה
טרילי
כפר הס
שדה משה
בארות יצחק
טעם הטבע

כבד צלוי

אטליז גאולה, ירושלים
שיווק נטו
פליישיג, אשדוד

מוצרי חלב

מחלבת זמי טלית
מחלבת י. מרדכי, בית גמליאל

אבקת אפיה

גלעם, קיבוץ מענית

אבקת סוכר

גלעם, קיבוץ מענית

אגוזים (מלך, לוז, שקדים, פקאן, בונדוק)

משה מוצפי, תל אביב
ששון ושות', תל אביב
אמזון, אשדוד

ביצים לתעשייה

צ'אם, מירון
ביצי כפר, ברקן

בשר בקר ומוצרי

אטליז גאולה, ירושלים
קפוטרי פירר, בני ברק
פליישיג, אשדוד
כל הקפואים, בית שמש

רשתות החרדיות

יש חסד
אושר עד
רמי לוי
רשת 'ויקטורי', אשדוד
זול בשפע
סופר מהדרין אשדוד
סיטונאות רחמים, קרית גת

גלידות חלבי

מוצרי איכות אמריקאים, באר טוביה

ג'לטין דגים

י. ויינברג שיווק ד.ס.פ.

יצור מיוחד בחותמת הביד"ץ

דבש דבורים טהור ומוצרי דבש

מכוורת יד מרדכי. עלית קיבוץ יד מרדכי

דגים קפואים

דלידג. כל הסוגים

רשתות החרדיות

יש חסד

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הקר, ירושלים

מחיות עלי תבלין

פרסקה, חצבה
ייצור מיוחד בחותמת הבד"ץ

מי סודה

ספארקס
שופרסל

מי פה

אגיס, ירוחם

מיץ ענבים

יקבי חברון, קרית ארבע

מיצים טבעיים

פרי טרי, מבוא חורון - פומרנץ
אקו אלפא, רמת השרון

מלח בישול

חברת המלח, עתלית

יצור מיוחד בחותמת הבד"ץ

מלח שלחן

חברת המלח, עתלית

יצור מיוחד בחותמת הבד"ץ

מצות עבודת יד

מאפיית מחזיקי הדת, בני ברק

נייר אפיה

איזי פור יו, ראש העין

סבון

ירדן, בית דגן
נקה 7, ירוחם

סודה לשתייה

גלעם, קיבוץ מענית

סוכר

גלאט פוד, קרית גת

סוכר וניל

גלעם, קיבוץ מענית

עוף טרי/קפוא/מוצרי עוף

אטלזי גאולה, ירושלים
קפוטרי פירר, בני ברק
רשתות החרדיות

פוסידון . ויליגר

לפתן אננס
לפתן קוקטייל פירות טרופיים

קמח למצות

אחים קליין, בני ברק

קורנפלור (לחולים ולקטנים)

גלעם, קיבוץ מענית

קמח תפו"א

גלעם, קיבוץ מענית

רסק עגבניות

מילוז

רסק עגבניות תעשייתי

צ'אם, מירון

שבבי תפוחי אדמה

אולימפיה, חולון

שמן זית כתית

שופרסל
יד מרדכי עלית, קיבוץ יד מרדכי
יקבי חברון, קרית ארבע

שמפו

נקה/אגיס, ירוחם

תבלינים

כ.ת. תובלים, תבלינים קפואים

בהשגחת הברד"צ מחזיקי הדת בא"י

שמן זית

פרמיום באריזות 750 מ"ל:
 בטעמים: פירותי עשיר - ירוק רענן
 כתיבת מעולה - לתיבול מעודן:
 1 ליטר - 1/2 ליטר
 כתיבת לתיבול חזק:
 1 ליטר - 1/2 ליטר
 מעולה לטיגון ולבישול: 630 מ"ל

דבש דבורים טהור

בצנצנות:
 1 ק"ג - 1/2 ק"ג - 350 גר'
 בקבוק לחיץ:
 400 גרם

קונפיטורות

חזבדבן, תות, מנגו ואפרסק
 משמש, אוכמניות
 צנצנת 340 גרם

מכוורת יד - מרדכי עלית בע"מ - קיבוץ יד - מרדכי
 טלפון 08-6720470 פקס 08-6720468

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בית דין צדק

קהל מחזיקי הדת בארץ ישראל

קריאה קדושה

בדבר קדושת חוה"מ

ידועים דברי חז"ל הק' אודות חומרת קדושת המועדות וחובת הזהירות בהן. ולא ניתנו המועדות אלא שיעסקו בתורה. אך למרבה הצער נפרץ לאחרונה הדבר ויש שמבלים את הימים הק' של חול המועד שנועדו להתעלות ולשמוחה של מצוה בטיולי סרק. בהם גם עלולים להכשל בתערובת ובהתחברות עם שונים שלא זו בלבד שאינה רצויה אלא גם פוגמת בנפש הרבה של הילדים וכדומה.

על כן מצאנו לחובה לעורר את הציבור ולהזהיר גדולים על הקטנים, להקפיד על קדושת ימי חול המועד כפי שנצטוינו לשמוח ברגלים שמהם שיש בה עבודת היוצר (או"ח הל' יו"ט סי' תקכ"ט ס"ד) ודברי ה"כל בו" (הובא במשנה ברורה סי' לק"ל ס"ק ב') "כוונת הקב"ה בנתינת המועד היתה כדי להידבק ביראתו ואהבתו בתורתו התמימה. וכן הביא (שם) את דברי הירושלמי: "כלום אסור לעשות מלאכה אלא כדי שיהיו אוכלין ושותין ויגעין בתורה" וכו'.

זכות השמירה על קדושת המועד תעמוד למזהיר ולנוהר לחוג את המצות בדיעות ונוכח בקרוב לעלות ולראות ולהשתחוות ולראות פני השכינה שלש פעמים בשנה ועיינו תראינה כהנים בעבודתם ולויים בשירים וזמרם וישראל בנויהם ולגאולה השלימה בכיאת משיח צדקנו בב"א.

וע"ז באעת"ח הביד"ץ דקהל מחזיקי הדת פעיח"ק ירושלים ת"ו

נאם: שמואל זאב הלוי ראטה נאם: משה שובקס נאם: ישעי' שנייבלג נאם: חיים יחיאל רויטמן

גיא מצטרפים לקריאתם של הרבנים הגאון"צ זצוק"ל

נאם: שמואל יששכר רוזנגרמן נאם: חיים צבי שפירא נאם: מאיר צבי ברנד
נאם: יעקב גרינולד נאם: חיים פסח תורביץ נאם: אברהם צבי דירנפלד

מערכת הכשרות

שע"י בד"ץ מחזיקי הדת בא"י

Machzikei Hadass Belz Kosher Dept

חששות לפסח

- צלחות נייר ללא ציפוי – מכילים בדרך כלל "עמילן", שמקורו לא ידוע, יכול להיות מחמיץ, ולכן רצוי שלא להשתמש בהן בפסח לשימוש חם או רטוב. נייר "פרגמנט" – איננו מכיל עמילן בדרך כלל, אך לפסח טעון כשרות.
- כפפות חד-פעמיות – טעונות כשרות לפסח, היות ולפעמים יש בהם עמילן שמקורו לא ידוע, ולכן אין להשתמש ללא כשרות.
- תפוחים – יש שנמרחים עליהם מריחה מסויימות על מנת לשמור על הטריות והברק. דבר זה טעון הכשר גם לכל השנה ובפרט לפסח, שהוא עלול להכיל קטניות בכמות קטנה, ויתכן שאף חמץ. כאשר רוצים להשתמש בתפוחים בפסח, יש לקלפם. בחנויות שבהשגחת הביד"ץ, התפוחים הינם ללא מריחה, או שהמריחה היא בחומר הכשר לפסח.
- תפוזים / אשכוליות / לימון – החשש כנ"ל. בדרך כלל אין תפוזים ללא מריחה, ולכן אין להשתמש בפסח בקליפה לגירוד או לאכילה (גם מחשש כנימות). רצוי לשטוף היטב את הקליפה לפני השימוש והחיתוך.
- קקאו ושוקולד – לפסח טעון הכשר טוב מחששות של חמץ / קטניות. רצוי שלא לקנות רק עם הכשר מעולה ומומחה.
- כל מוצר המכיל תמציות, רצוי שלא להשתמש בו לפסח, אלא אם כן הכשרות של המוצר היא מרבנים היודעים ומבינים היטב ומומחים בנושא, מאחר ואת התמציות מפיקים ממספר רב של חמרי גלם, ולפקח על כל אחד מהם, קשה בקריעת ים סוף. בייצורים שנעשו בהשגחת הביד"ץ השנה, ישנם מספר מוצרים מצומצם המכילים תמציות שנעשו בהשגחה מיוחדת מטעם הביד"ץ בכשרות לפסח, אך רוב רובם של המוצרים, אינם מכילים תמציות כלל.
- כללו של דבר: כל מוצר שלא מופיע עליו כשרות לפסח, ראוי ליראי ה' שלא להשתמש בו אלא למכור לנכרי.

בברכת התורה
מזכירות הביד"ץ

נתיבות
הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

נתיבות הכשרות
 בד"ץ מחזיקי הדת
 פסח תשע"ז

לוח זמנים לפי יסוד חישוב עלוה"ש 90 דק לפני הנהי"ח עפ"י החי"י וגר"א כפי שסידר הגרי"מ טוקצינסקי ז"ל

מס' אפריל	ד' היובל ברא	שק"י התחם	פגל המפוח	מנחה קטנה	מנחה גדולה	צוות והחילה	סיו"ל תפילה וגר"א	סיו"ל תפילה וגר"א	סיו"ל קריית יואל	סיו"ל קריית יואל	הק"ח המנחה	זמן תפילין	עלות השחר	ניסן תשע"ז לפי אופק י-ם	יום השבוע	יום חודש
28	סה	7:00	5:43	4:24	1:16	12:44	10:38	10:10	9:35	8:53	6:28	5:44	5:01		ר"ח	א' / ג'
29	סו	7:01	5:43	4:24	1:16	12:44	10:38	10:09	9:35	8:52	6:27	5:43	5:00			ב' / ד'
30	סז	7:02	5:43	4:25	1:15	12:44	10:37	10:08	9:34	8:51	6:26	5:42	4:59			ג' / ה'
31	סח	7:02	5:44	4:25	1:15	12:43	10:36	10:08	9:33	8:50	6:25	5:40	4:57			ד' / ו'
1	סט	7:03	5:44	4:25	1:15	12:43	10:36	10:07	9:32	8:49	6:23	5:39	4:56			ה' / ז'
2	ע	7:04	5:45	4:25	1:15	12:43	10:35	10:06	9:32	8:48	6:22	5:38	4:54			ו' / ח'
3	עא	7:04	5:45	4:26	1:15	12:42	10:34	10:06	9:31	8:47	6:21	5:36	4:53			ז' / ט'
4	עב	7:05	5:46	4:26	1:14	12:42	10:34	10:05	9:30	8:47	6:20	5:35	4:51			ח' / י'
5	עג	7:06	5:46	4:26	1:14	12:42	10:33	10:04	9:29	8:46	6:18	5:34	4:50			ט' / י"א
6	עד	7:06	5:47	4:27	1:14	12:41	10:33	10:04	9:28	8:45	6:17	5:33	4:48			י' / י"ב
7	עה	7:07	5:47	4:27	1:14	12:41	10:32	10:03	9:28	8:44	6:16	5:31	4:47			י"א / י"ג
8	עו	7:08	5:48	4:27	1:14	12:41	10:31	10:02	9:27	8:43	6:15	5:30	4:46			י"ב / י"ד
9	עז	7:08	5:48	4:27	1:13	12:41	10:31	10:02	9:26	8:42	6:13	5:29	4:44			י"ג / י"ו
10	עח	7:09	5:49	4:28	1:13	12:40	10:30	10:01	9:25	8:41	6:12	5:27	4:43			י"ד / י"ז
11	עט	7:10	5:49	4:28	1:13	12:40	10:30	10:00	9:25	8:41	6:11	5:26	4:41			י"ו / י"ח
		-2	-1	0	+2	+2.4	+4	+2	+5	+3	+7	+2	+2			אשדוד
		-3	-1	-1	+1	+1.8	+3	+2	+3	+2	+7	+2	+1			ביב-ותיא
		-3	0	0	+1	+0.9	+1	0	+2	0	+5	0	-1			חיפה
		-1	0	0	+1	+1.0	+1	+1	+2	+1	+3	+1	+1			בית-שמש
		-1	0	0	+2	+1.8	+3	+2	+4	+2	+5	+2	+2			קרית-גת
		-3	-2	0	+2	+2.4	+4	+3	+5	+3	+7	+2	+2			אשדוד
		-3	-2	-1	+1	+1.8	+4	+2	+3	+2	+6	+1	+1			ביב-ותיא
		-3	0	0	0	+0.9	+2	+1	+2	0	+4	-1	-2			חיפה
		-1	-1	0	0	+1.0	+2	+1	+2	+1	+2	+1	+1			בית-שמש
		-1	-1	0	+1	+1.8	+3	+2	+3	+2	+4	+2	+2			קרית-גת

אין לסמוך בצמצום על טבלת ההפרשים לערים אחרות, אלא יש להחמיר תמיד בדקה או בשתיים כל הזמנים עוגלו לדקות שלימות לחומרא

כשר לפסח

לוח זמנים לפי חישוב עלוה"ש 72 דק לפני הנהי"ח כנהוג בכל תפוצות ישראל עפ"י השו"ע והתה"ד והגרי"א ושאר אחרונים

מס' אפריל	צאה"כ	צאה"כ	מנחה קטנה	שעה עשירית	שעה עשירית להגרי"מ	מנחה גדולה	סרו"ל תפילה	סרו"ל ק"ש	הנה"ח הגרי"א להגרי"מ	ק"ש	עלות השחר	ניסן תשע"ז לפי אופק י-ם	יום השבוע	יום חודש	
8:13	7:51	5:06	4:28	3:52	1:22	10:14	9:00	6:31	5:16				ראש חודש - ימשי"מ	א' / שלישי	
8:14	7:52	5:06	4:28	3:52	1:22	10:14	8:59	6:30	5:14					ב' / רביעי	
8:15	7:53	5:07	4:28	3:52	1:21	10:13	8:59	6:29	5:13					ג' / חמישי	
8:15	7:53	5:07	4:28	3:52	1:21	10:13	8:58	6:28	5:12					ד' / ששי	
8:16	7:54	5:07	4:29	3:53	1:21	10:12	8:57	6:26	5:10					ה' / שבת	
8:17	7:55	5:07	4:29	3:53	1:21	10:11	8:56	6:25	5:09					ו' / ראשון	
8:17	7:55	5:08	4:29	3:53	1:21	10:11	8:55	6:24	5:08					ז' / שני	
8:18	7:56	5:08	4:29	3:53	1:20	10:10	8:55	6:23	5:07					ח' / שלישי	
8:19	7:57	5:08	4:29	3:53	1:20	10:10	8:54	6:21	5:05					ט' / רביעי	
8:19	7:57	5:09	4:30	3:54	1:20	10:09	8:53	6:20	5:04					י' / חמישי	
8:20	7:58	5:09	4:30	3:54	1:20	10:08	8:52	6:19	5:03					י"א / ששי	
8:21	7:59	5:09	4:30	3:54	1:20	10:08	8:52	6:18	5:02					י"ב / שבת	
8:21	7:59	5:09	4:30	3:54	1:19	10:07	8:51	6:16	5:01					י"ג / ראשון	
8:22	8:00	5:10	4:30	3:54	1:19	10:07	8:50	6:15	4:59					י"ד / שני	
8:23	8:01	5:10	4:31	3:55	1:19	10:06	8:49	6:14	4:58					י"ו / שלישי	
		-2	0	0	0	+2	+4	+5	-	+7					אשדוד
		-3	-1	-1	+1	+3	+3	-	+7						ביב-ותיא
		-1	-1	0	-2	+1	+1	+2	-	+3					חיפה
		-1	-1	0	0	+1	+1	+2	-	+3					בית-שמש
		-1	-1	0	0	+2	+3	+4	-	+5					קרית-גת
		-3	-3	0	0	+2	+4	+5	-	+7					אשדוד
		-3	-3	-1	0	+1	+4	+3	-	+6					ביב-ותיא
		-1	-1	0	-1	0	+2	+2	-	+2					חיפה
		-1	-1	0	0	0	+2	+2	-	+3					בית-שמש
		-2	-2	0	0	+1	+3	+3	-	+5					קרית-גת

אין לסמוך בצמצום על טבלת ההפרשים לערים אחרות, אלא יש להחמיר תמיד בדקה או בשתיים כל הזמנים מעוגלים לדקות שלימות לחומרא

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחוזיקי הדת פסח תשע"ז

לוח זמנים לפי יסוד חישוב עלוה"ש 90 דק לפני הנה"ח עפ"י הח"י גרני"א כפי שסידר הגרני"מ טוקצניסקי ז"ל

אבריל	דף חנוכה ברא	החמץ שקי	פגל המנחה	מנחה קטנה	מנחה גדולה	חצות חנוכה	סו"ח תפילה נהגה	סו"ח תפילה נהגה	סו"ח קריית גת	סו"ח קריית גת	סו"ח קריית גת	הנץ התפלה	זמן המפיע	עלות השחר	ניסן תשע"ז לפי אופק י-ם	יום שבו	יום חודש
12	פ	7:10	5:50	4:28	1:13	12:40	10:29	10:00	9:24	8:40	6:10	5:25	4:40	ב' פסח	ד'	ט"ז	
13	פא	7:11	5:50	4:29	1:13	12:40	10:29	9:59	9:23	8:39	6:09	5:23	4:38	ג' פסח	ה'	ט"ח	
14	פב	7:12	5:51	4:29	1:13	12:39	10:28	9:58	9:23	8:38	6:07	5:22	4:37	ד' פסח	ו'	ט"ט	
15	פג	7:12	5:51	4:29	1:12	12:39	10:27	9:58	9:22	8:37	6:06	5:21	4:36	ה' פסח	ז'	כ'	
16	פד	7:13	5:52	4:29	1:12	12:39	10:27	9:57	9:21	8:36	6:05	5:20	4:34	ו' פסח	ח'	כ"א	
17	פה	7:14	5:52	4:30	1:12	12:39	10:26	9:57	9:20	8:36	6:04	5:18	4:33	שביעי של פסח	ט'	כ"ב	
18	פו	7:15	5:53	4:30	1:12	12:38	10:26	9:56	9:20	8:35	6:03	5:17	4:31	בא"י אסי"ח - בחו"ל אחש"פ	י'	כ"ג	
19	פז	7:15	5:53	4:30	1:12	12:38	10:25	9:55	9:19	8:34	6:02	5:16	4:30	בחו"ל אסי"ח	יא'	כ"ד	
20	פח	7:16	5:54	4:31	1:12	12:38	10:25	9:55	9:18	8:33	6:01	5:15	4:29		יב'	כ"ה	
21	פט	7:17	5:54	4:31	1:11	12:38	10:24	9:54	9:18	8:32	5:59	5:13	4:27		יג'	כ"ו	
22	צ	7:17	5:55	4:31	1:11	12:38	10:24	9:54	9:17	8:32	5:58	5:12	4:26	שמני - מבה"ח	יד'	כ"ז	
23	צא	7:18	5:55	4:32	1:11	12:37	10:23	9:53	9:17	8:31	5:57	5:11	4:24		טו'	כ"ח	
24	צב	7:19	5:56	4:32	1:11	12:37	10:23	9:52	9:16	8:30	5:56	5:10	4:23		טז'	כ"ט	
25	צג	7:19	5:56	4:32	1:11	12:37	10:22	9:52	9:15	8:29	5:55	5:09	4:22	ער"ח	יז'	ל'	
26	צד	7:20	5:57	4:33	1:11	12:37	10:22	9:51	9:15	8:29	5:54	5:08	4:20	א' דר"ח	יח'		
		-2	-1	0	+2	+2.4	+4	+2	+5	+3	+7	+2	+2	י"ט ניסן		אשדוד	
		-2	-2	-1	+2	+1.8	+4	+1	+3	+2	+6	+1	+1			ביב-תי"א	
		-2	0	0	+1	+0.9	+2	0	+1	0	+5	-1	-2			חיפה	
		0	0	0	+1	+1.0	+2	+1	+2	+1	+3	+1	+1			בית-שמש	
		-1	0	0	+2	+1.8	+3	+2	+3	+2	+5	+2	+2			קרית-גת	
		-2	-2	0	+2	+2.4	+4	+2	+5	+2	+7	+3	+2	כ"י ניסן		אשדוד	
		-2	-2	0	+2	+1.8	+3	+1	+3	+1	+7	+1	+1			ביב-תי"א	
		-2	0	+1	+1	+0.9	+1	0	+2	-1	+5	-1	-2			חיפה	
		-1	-1	0	+1	+1.0	+1	+1	+2	+1	+3	+1	+1			בית-שמש	
		-1	-1	0	+2	+1.8	+3	+2	+4	+2	+5	+2	+2			קרית-גת	

אין לסמוך בצמצום על טבלת ההפרשים לערים אחרות, אלא יש להחמיר תמיד בדקה או בשתיים כל הזמנים ועגול לדקות שלמות לחומרא

כשר לפסח

לוח זמנים לפי חישוב עלוה"ש 72 דק לפני הנה"ח כנהוג בכל תפוצות ישראל עפ"י השו"ע והתנ"ד והמג"א ושאר אחרונים																	
אבריל	דף חנוכה ברא	החמץ שקי	פגל המנחה	מנחה קטנה	שעה עשירית להגמ"ט	מנחה גדולה	סו"ח תפילה נהגה	סו"ח קריית גת	הנה"ח הנראה להגמ"ט	עלות השחר	ניסן תשע"ז לפי אופק י-ם	יום שבו	יום חודש				
8:23	8:01	5:10	4:31	3:55	1:19	10:05	8:49	6:13	4:57	ב' פסח	רביעי	ט"ז					
8:24	8:02	5:11	4:31	3:55	1:19	10:05	8:48	6:12	4:56	ג' פסח	חמישי	ט"ח					
8:25	8:03	5:11	4:31	3:55	1:19	10:04	8:47	6:10	4:54	ד' פסח	ששי	ט"ט					
8:25	8:03	5:11	4:31	3:55	1:18	10:04	8:47	6:09	4:53	ה' פסח - שיר השירים	שבת	כ'					
8:26	8:04	5:11	4:32	3:56	1:18	10:03	8:46	6:08	4:52	ו' פסח	ראשון	כ"א					
8:27	8:05	5:12	4:32	3:56	1:18	10:03	8:45	6:07	4:51	שש"פ הזכ"נ בא"י	שני	כ"ב					
8:27	8:05	5:12	4:32	3:56	1:18	10:02	8:44	6:06	4:50	אסי"ח - בחו"ל אחש"פ - הזכ"נ	שלישי	כ"ג					
8:28	8:06	5:12	4:32	3:56	1:18	10:02	8:44	6:05	4:49	בחו"ל אסי"ח	רביעי	כ"ד					
8:29	8:07	5:13	4:33	3:57	1:18	10:01	8:43	6:04	4:48		חמישי	כ"ה					
8:30	8:08	5:13	4:33	3:57	1:17	10:01	8:42	6:02	4:47		ששי	כ"ו					
8:30	8:08	5:13	4:33	3:57	1:17	10:00	8:42	6:01	4:45	שמני - אבות פ"א - מבה"ח - ימי"ש	שבת	כ"ז					
8:31	8:09	5:14	4:33	3:57	1:17	10:00	8:41	6:00	4:44		ראשון	כ"ח					
8:32	8:10	5:14	4:34	3:58	1:17	9:59	8:41	5:59	4:43	ימים שמתענים	שני	כ"ט					
8:32	8:10	5:14	4:34	3:58	1:17	9:59	8:40	5:58	4:42	ער"ח	שלישי	ל'					
8:33	8:11	5:15	4:34	3:58	1:17	9:58	8:39	5:57	4:41	א' דר"ח	רביעי						
-2	-2	0	0	0	+2	+4	+5	-	+7	י"ט ניסן							
-2	-2	-1	0	0	+2	+4	+3	-	+7								
0	0	0	0	0	+1	+2	+1	-	+2								
-1	-1	0	0	0	+1	+2	+2	-	+3								
-1	-1	0	+1	+1	+2	+3	+3	-	+5								
-2	-2	0	0	0	+2	+4	+5	-	+8	כ"י ניסן							
-2	-2	0	0	0	+2	+3	+3	-	+7								
0	0	+1	-1	-1	+1	+1	+2	-	+2								
-1	-1	0	0	0	+1	+1	+2	-	+3								
-1	-1	0	0	0	+2	+3	+4	-	+5								

אין לסמוך בצמצום על טבלת ההפרשים לערים אחרות, אלא יש להחמיר תמיד בדקה או בשתיים כל הזמנים מעוגלים לדקות שלמות לחומרא

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

לוח הלכות ומנהגים
דבר יום ביומו
לחודש ניסן

לוקט ונערך
ע"י הרה"ג רבי אליהו שמואל וינד שליט"א
דומ"ץ קהל מחזיקי הדת

חודש ניסן

דיני הגעלת כלים

הגעלת כלים לפסח משום איסור חמץ.

כלי שהשתמש בו חמץ חם אפילו פעם אחת, אסור להשתמש בו בפסח אפילו בצונן אם לא מכשירו כדין קודם הפסח.
יש כלים שהכשירן בליבון, יש כלים שהכשירן בהגעלה, יש כלים שאין מועיל להם הגעלה, וצריך לעשות שאלת חכם הבקי בדיני הגעלה.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

סוגי הכלים שמהני הגעלה, כלי אבן, כלי עץ, כלי עצם, כלי מתכת: זהב, כסף, נחושת, אלומיניום, נירוסטה, טפלון.

כלי חרס (חרסינה קרמיקה ופורצלן) אין מועיל הגעלה.

כלי זכוכית, ראה להלן.

כלי שרגיל להשתמש בו במשך השנה לחמץ, אפילו רק לצונן [כגון כוס לקידוש], צריך הגעלה ולא ישתמש בו בפסח אם לא הגעילו כדין.

זמן ההגעלה. טוב להגעיל כלי חמץ ג' ימים קודם הפסח. (באה"ט בשם מהרי"ל).

כלי חמץ אפשר להגעיל עד יום ו' י"ד ניסן זמן שריפת חמץ, אבל לאחר זמן שריפת חמץ יש שאלות אם מהני הגעלה לכלי משום חשש חמץ. אבל משום חשש בליעת שאר איסורים, כגון כלי חדש, מותר להגעיל ער"פ אחר זמן שריפת חמץ ובחזה"מ לצורך יו"ט.

הכנת כלי חמץ להגעלה. ינקה הכלי היטב שיהא נקי מבפנים ומבחוץ מכל מיני לכלוך, צבע, דבק, חלודה שיש בו קצת ממשות, ומאבנים המתהוים מהמים, כי אחרת אין מועילה ההגעלה כלל. ולא ישתמש בו כלל אפי' בצונן כ"ד שעות (מעט לעת) קודם ההגעלה. בדיעבד אם לא השתמש בו חמים, ולא רחץ הכלי במים חמים יחד עם כלים מלוכלכים בחמץ בתוך הכ"ד שעות, ולא שהה בתוכו דבר לח משך כ"ד שעות קודם ההגעלה, מותר להגעילו.

אין שהות להמתין כ"ד שעות קודם ההגעלה ירתיח בתוך הכלי מים באופן שיעלו בועות עם חמרים חריפים כדי שיפגמו בכך הבליעות שבכלי [דוקא עם מים רותחים אבל חמרים צוננים לבד לא מהני, שלא נכנס הבליעה תוך הכלי].

כלי שיש בו גומות וסדקים וחלודה, או שחרוט בו אותיות, שאי אפשר לנקרו ולנקותו, צריך ללבן המקום שאינו ניתן לניקוי, נוסף להגעלת הכלי.

כלי שיש בו קיפולים וברגים, שקשה מאוד לנקותו מכל משהו הדבוק בו, ואינו יכול ללבנו כדין, וכן כלי שפיו צר ואינו יכול לנקותו מבפנים ניקוי יסודי, אסור להשתמש בו.

סכין חמץ שהידיית מחומר שאינו עמיד באש, לא מהני הגעלה, כיון שאינו יכול ללבן במקום החיבור, ואסור להשתמש בו.

מכסה הכלי והידיית. צריך להגעיל כל חלקי הכלי, כגון המכסה והידיית. ואם הם מחוברים ע"י הברגה, וכן כל כלי המורכב מב' חלקים, צריך לפרקם ולהגעילן בנפרד, ואם אי אפשר לפרקן ילבן במקום החיבור, נוסף להגעלת הכלי, ואם א"א לפרקן וגם אינו עמיד באש, אסור להשתמש בו.

מיחם שמרתיח בו מים בלבד (דוד של שבת), ראוי שיהיה מיוחד לפסח, שמא נפלו עליו פירווי חמץ וחדרו במקומות שקשה לנקות, כגון הברז או הידיות וכדומה.

הכלי שמגעיל בתוכו, אם הוא כלי חמץ, המנהג להגעילו קודם שמגעיל בתוכו.

מי ההגעלה. הגעלה היא רק במים, ולא בשאר משקין. וכן לא יכניס לתוך המים שום חמרים (תנ"ב ס"ה).

מים שנעכרו מחמת הגעלת הרבה כלים, עד שנעשו כרוטב וציר, אין להגעיל בהם יותר [ויש להזהר בזה במקומות הגעלה ציבוריים].

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

המים צריכים לעמוד על האש ולהעלות בועות כל עת ההגעלה [יכסה הכלי בין הגעלה להגעלה ויזהר שלא ינוחו המים מרתיחתם, וביחוד במקומות הגעלה ציבוריים שהמים מצטננים ואינם מעלים בועות, באופן כזה צריך להמתין עד שהמים ירתחו ויעלו שוב בועות ואז להגעיל הכלי].

סדר ההגעלה. בשעת ההגעלה צריכים המים להקיף כל הכלי, לכן יכניס הכלי באופן שפיו יהא לצדדים או למעלה, ולא כשפיו למטה, דאז אין המים נכנסים לתוך הכלי.

הכלי צריך להיות נגוב ויבש. המכניס מים כלי רטוב יתכן שהמים נצטננו מהרטיבות שעל הכלי, לכן יזהר להמתין עד שהמים יעלו בועות.

הגעלת כמה כלים. אין להגעיל כמה כלים ביחד [שבמקום נגיעת הכלים זב"ז אין המים מגעילים שם היטב], אבל להגעיל בסל רחב באופן שלא יגע כלי אחד בשני, מותר. [ויש להזהר בכפיות ומזלגים שלא יהא אחד על השני] (תנ"ב ס"א).

המכניס כלי לתוך המים ע"י מלקחיים, יעביר אחר כך המלקחיים למקום אחר ויכניס שוב מקום המלקחיים לתוך המים (תנ"ב ס"ד).

כלי גדול שאי אפשר להכניסו לתוך המים בבת אחת, מכניס קודם חלק אחד, ואחר כך חלק השני, ואם נשאר מקום שלא מגיע לשם מים, ילבן אותו מקום.

קערה גדולה שאי אפשר להכניסה תוך כלי ראשון, מגעילה ע"י שמעביר אבן מלובן תוך עירו מים רותחים מכלי ראשון, או ימלא הכלי מים וירתיחנו ובשעה שהמים רותחים יכניס בתוכו אבן רותח (מלובן).

המגעיל ע"י עירו מים רותחים והעברת אבן מלובן, ישים לב כל הזמן אם האבן עדיין חמה עד כדי שמרתיח את המים שמערה על הכלי.

אחר ההגעלה, ישטוף מיד הכלי במים צוננים.

המגעיל תוך כלי פסח, אם רוצה להשתמש בו בפסח צריך להגעילו אחר גמר ההגעלה. כל השנה אין מגעילין כלי מבשר לחלב ומחלב לבשר, אבל כלי שהוא ספק בשרי או חלבי, יגעילנה ויקבענה לאיזה תשמיש שרוצה. וכן מותר להגעיל כלי בשרי או חלבי לקובעו לפרוה. אבל כשמגעיל מחמץ לפסח מותר לכתחילה להגעיל כלי בשרי ודאי לחלב וכלי חלבי ודאי לבשר.

כלי זכוכית, דורלקס ופיירקס, לא מהני הגעלה. במקום שאין נמצא לקנות כלי זכוכית חדשים, ואין לו כלים אחרים, והשתמש בכלי הזכוכית רק בצונן ולא בחמין, יש להקל להשתמש בהם בפסח לאחר שינקם יפה וע"י מילוי ועירו ג' ימים מעת לעת.

דיני מילוי ועירו. ממלא הכלי מים על כל גדותיו [או שמכניסו לתוך כלי מלא מים] ומשהה המים בתוכו כ"ד שעות שלימות (מעת לעת), לאחר כ"ד שעות שופך המים, וממלאן שוב מים אחרים, ומשהה אותם כ"ד שעות (מעל"ע) ושופכם, ממלא שוב מים אחרים, ומשהה אותם כ"ד שעות ושופכם, וישטוף הכלי בצונן.

שלושת הימים אינם צריכים להיות רצופים.

שפך המים מהכלי קודם ששהו בו כ"ד שעות, אינו עולה אותו יום למנין ג' ימים. שהו המים בכלי כמה ימים בלא שהחליפם, נחשב כאילו שהו המים רק מעת לעת אחת.

בשבת אסור להחליף המים משום הכנה.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחוזיקי הדת
פסח תשע"ז

הגעלת כלי חדש.

כלי חדש (אלומיניום, נירוסטה, טפלון, כלי כסף חדשים) שמגעילו מחשוש שנתמרמח בשומן איסור, יש להגעיל במים לפני שמתחיל להגעיל בו כלי חמץ, או בתוך דוד מים מיוחד לכלי חדש.

הכנת כלי חדש להגעלה. יסיר התוויות הדבוקות ויגרד הדבק וכל מיני לכלוך וצבע מהכלי עד שיהא נקי לגמרי, ולכתחילה יסיר הידיות, ואם קשה להסירם אין צריך להסירם.

כלי חדש הצריך הגעלה וטבילה, צריך קודם להגעילו ואחר כך להטבילו.

דיני טבילת כלים

כלי סעודה שנעשה ע"י גוי, או קנאו מגוי אף שנעשה ע"י ישראל, צריך טבילה במקוה כשירה. ספק אם הכלי מעכו"ם או מיהודי, צריך להטביל. כלי המובא מחו"ל חייב טבילה מספק.

סוגי הכלים שחייבים טבילה. כלי מתכת (נירוסטה, אלומיניום, טפלון, זהב, כסף), זכוכית (דורלקס, פיירקס), חרס מצופה במתכת או בזכוכית (פורצלן), צריך טבילה. ויש נוהגים לטבול גם כלי העשוי מניילון ופלסטיק.

כלי עץ, אבן, חרס שאינו מצופה, אין צריך טבילה.

השתמשות בכלי שלא טבלו. אסור להשתמש אפילו עראי בכלי שעדיין לא טבלו, אמנם אם השתמש בו לא נאסר המאכל, אלא יעביר המאכל ממנו.

זמן הטבילה. בשבת ויו"ט אסור להטביל כלי.

ערב שבת וערב יו"ט בין השמשות, מותר להטביל רק כלי שצריך לכבוד שבת וימים הראשונים של יו"ט, אבל לצורך חוה"מ אסור להטביל בער"ש ובערב יו"ט בין השמשות.

הכנת כלי לטבילה. לפני הטבילה יסיר התוויות הדבוקות, ויגרד הדבק וכל מיני לכלוך וצבע וחלודה עד שיהא נקי לגמרי ולא ישאר אפילו משהו.

בשעת הטבילה צריך המים להקיף כל הכלי בבת אחת, באופן שיגעו המים בכל הכלי מבפנים ומבחוץ בפעם אחת, ולא ישאר משהו מן הכלי שלא נגעו המים באותו רגע, כי אחרת לא עלתה הטבילה (שלא כמו הגעלה שאפשר להגעיל חלק אחד ואחר כך חלק השני).

סדר הטבילה. מכניס הכלי תוך המים באופן שפיו מוטה לצד או כלפי מעלה שיכנסו המים לתוך הכלי ויתמלא מים [שאם יכניס הכלי כשפיו למטה לא יכנס המים], ואוחז הכלי ברפיון ומעביר ידו ממקום למקום כשהכלי תוך המים [המנהג להטביל ג' פעמים].

המטביל כמה כלים ביחד, ישימם בסל מנוקב כרשת זה ליד זה ולא זה על זה.

כלי המורכב מכמה חלקים, כמו טרמוס וכדומה, מטבילו דרך תשמישו, אם הטבילו מפורק עלתה לו הטבילה.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

קטן לא יטבול כלים אלא כשגדול עומד על גביו ורואה. השולח כלי לטבלה עם קטן יצוהו שיטבול דוקא כשגדול רואה ויברר אצל הגדול אם ראה טבילת הקטן.

הכשרת המטבח לפסח

השיש במטבח, ינקהו היטב בכל מקום, בפניות ובחורין ובחריצין, ואחר ששהה עשרים וארבע שעות מאז שנשתמשו בו חמץ, ינגבו היטב ויגעיל ע"י עירוי מים רותחים מכלי ראשון שאינו חמץ (מיחם או קומקום שנשתמש בו במשך השנה למים, ולא שמו עליו חמץ להפיג צינתו או להפשירו, אינו כלי חמץ לענין זה. ולא יערה מתוך כלי של פסח, שאז לא יוכל להשתמש בו בפסח בלא הגעלה) תוך העברת אבן או מתכת מלובן, וישטפו במים צוננים ואח"כ ישים פח או עץ.

אמנם החושש להגעילו מפני שיכול להתקלקל, או שיש בו חריצין וחורין שאי אפשר לנקותו, יערה עליו מים רותחים מכלי ראשון וישים הפסק עב שאינו מעביר חום מתחת לפח, או יזהר שלא ישים בפסח קדירה חמה על הפח, אלא על צלחת קרה או הפסק אחר, כי הפח מתחמם בקלות מהקדירה החמה ומזיע, ויש לחשוש שבאמצעות הזיעה יבלע הפח משהו מבליעת השיש.

המערה מים רותחים מכלי ראשון בלי אבן מלובן, יזהר לערות על כל השטח שרוצה להגעיל, כי אינו מועיל הגעלה כששופך המים במקום אחד ומתפשט משם על כל השטח.

מקום שצריך להגעיל ע"י אבן מלובן, ישים לב כל משך ההגעלה אם האבן רותחת דיה עד שמרתיחה את המים שמערה על השיש.

כיוור חרסינה וקרמיקה, דינו ככלי חרס שאינו מועיל הגעלה, אלא מנקה אותו היטב בחמרי ניקוי שלא יהיה דבוק בו חמץ בעין, וישים בתוכו פח או עץ מיוחד, ולא ישים עליו קדירה חמה אלא אם כן הניח שם הפסק עב. וכן לא יערה לתוכו בפסח מים רותחים מכלי ראשון, אלא ישפכם לתוך כלי ומהכלי יערה לתוך הכיור. וכן לא יפתח את ברז מים החמים.

כיוור נירוסטה, ינקהו היטב ולא ישתמש בכיור מים חמים כ"ד שעות, ואח"כ מגעילו ע"י עירוי מים רותחים תוך העברת אבן מלובן על פני כל השטח, וישטפוהו בצונן. ונוהגים גם לשים בתוכו פח או עץ מיוחד.

המגעיל שני מקומות זה למעלה מזה, מגעיל קודם מקום הנמוך ואח"כ מקום הגבוה [שאם יגעיל קודם למעלה ואח"כ למטה, האדים העולים מלמטה בשעת ההגעלה יאסרו שוב המקום למעלה, ועוד שאם יגעיל קודם למעלה ומימי ההגעלה יזובו למטה יצננו את הרתחים שיערה אח"כ למטה (מעד"ש קט"ז ס"ק נ"א)].

מקום יציאת המים מהכיור, אם ניתן לפירוק בקלות, יפרק וינקה הצינור מפירורי חמץ (אם מורכב מצינורות פלאסטיק הניתנים לפירוק והרכבה בקלות, ראוי ונכון להחליפם בחדשים לפני פסח). אינו יכול לפרק הצינור, ישפוך מים חמים עם חומר ניקוי חריף (כגון נפט כלור אקונומיקה וכיו"ב), משום חשש חמץ בעין הנשאר דבוק תוך הצינור, ובכך נפסל מאכילת כלב.

מסננת שבכיור במקום יציאת המים, יגעיל או ישים חדשה.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ברזים. ברזים שניתן לפירוק בקלות, יפרקם וינקם היטב ויגעילם. ברזים שלא ניתן לפירוק, ינקם היטב, יפעיל הבוילר שיהא המים חמים ביותר שאפשר, ואח"כ יפתח ברז המים החמים כשהבוילר עדיין פועל ובו בזמן גם יערה עליהם מבחוץ מים רותחים מכלי ראשון, וכן יערה מים חמים על צד המים הקרים, וישטפם בצונן.

השתמשות בברז מים חמים במטבח. נכון מאוד שלא ישתמש כלל במטבח בברז מים החמים בימי הפסח אף בברז ובמטבח מיוחד לפסח, כיון שאנו מסוננים המים משום חשש פירור חמץ הנמצא במים, ואם אכן נמצא פירור, המים החמים בולעים מהפירור ואינו מועיל הסינון.

פיות הברזים. פיות של כל ברזי הבית וכש"כ שבמטבח, יתלה עליהם מסננת של בד, מחשש פירורי חמץ במים. ולא יכניס לפיו מים שאינם מסוננים ולא יתן לתוך מאכל ולא לתוך קומקום להרתיח לשתיה מים שאינם מסוננים, מחשש פירורי חמץ במים.

קירות חרסיה, נכון לכסותן בנייר כסף למעלה מגובה הסירים (מחשש נגיעת קדירה חמה לחה בקיר).

כיריים של גז. יפרק כל החלקים וינקם היטב.

חצובות שעליהם מעמידים הסיר, יש לקחת חדשים. ובאי אפשר, יעשה ליבון קל, היינו שיתנם על האש עד שמצד השני יהא קש נשרף (תנ"א ס"ק ל"ד), ויכסה אותם בנייר כסף עב שלא נקרע.

שלד הגז, מגעיל בכלי ראשון, ואם אי אפשר מערה עליו מים רותחים מכלי ראשון, ומכסהו בפח מיוחד.

מבערים שמהם יוצא האש, מנקם היטב בחומר חריף עם מים חמים ומגעילם, ואחר כך ידליק משך שעה הלהבה הכי גדולה שאפשר.

טס שתחת הגז, מגעילו או מערה עליו מים רותחים, וישים שם ניר כסף עב שלא נקרע. **כיסוי הגז,** יש להצניעו בגלל הזיעה והאדים, או יכסהו בנייר כסף עב שלא נקרע.

פח לכיסוי הלהבות בשבת (שיהי' גרוף וקטום), יש לקחת חדש לפסח.

פלטה חשמלית של שבת, ידליקה למשך שעה ויערה עליה מים רותחים, וישטפה בצונן, ויכסה בנייר כסף עב.

ארונות המטבח. מנקה היטב כל החורין והסדקין ומכסה אותם.

ארון מטבח שמעל גז בישול, יכסהו בנייר כסף, שהזיעה העולה מהבישולים וחוזרת למטה לא תגע בארון.

מקרר (פריז'דר). מנקהו היטב שלא ישאר בו שום חמץ דבוק, וישטפהו בצונן או ינגבהו במטלית רטובה.

תא-הקפאה (פריזר), ומקפיא. יפשיר תחילה הקרח וינקהו היטב כמו המקרר. יזהר מאוד לנקות היטב קיפולי הגומי המחובר מסביב לדלת המקרר והמקפיא, כי מצוי שם הרבה פירורי חמץ בעין.

נוהגים לשים קרטון, פלסטיק או ניילון על המדפים והמגירות ובמיוחד בתא הקפאה ובמקפיא. כשמכניס מאכלי פסח בתא הקפאה ובמקפיא יעטפם בנייר או בניילון.

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

גגש המיוחד לפמוטים שעל השלחן, ינקה וידיח היטב ויכסה הרגלים בנייר כסף. **טבעות נשים** שעונדות בשעת אכילה ובישול ולישה, צריך לנקותם היטב בפרט תוך החריצין, ולהגעילם במים רותחים. לא הגעילו אותם, לא תענדם כשמתעסקת באכילה ובישול.

וכן תזהר שלא תענד השעון שעונדת בשעה שמתעסקת בבישול חמץ. **מטאטא**. נוהגים שיהא מיוחד לפסח. המשתמש במטאטא של כל השנה, ינקהו מפירורי חמץ הנדבק בו, וירחצוהו היטב עם חומר חריף כדי לפגום טעם החמץ הנשאר דבוק.

מכשיר טלפון וסלולר. ינקהו היטב כיון ששכיח מאוד שמדברים תוך כדי עיסוק בחמץ. **כיס שואב אבק**. ינקהו היטב שודאי נצטבר שם חמץ.

מפות טרלין וכדומה שאי אפשר להרתיחן והשתמש בהם במשך השנה, לא ישתמש בהם בפסח אלא כשישיים עליהם דבר המפסיק.

שיניים תותבות שניתן להסירם, מנקם היטב, ולא יאכל בהם חמץ ולא דבר חריף כ"ד שעות, ואח"כ מגעילם. אם עלול להתקלקל בהגעלה, לכל הפחות ישרה אותם ג' מעת לעת במים, ובכל יום יחליף המים, כמו במילוי ועירווי כלי זכוכית (ראה לעיל). באי אפשר להשרותם ג' ימים, ישרם לכל הפחות יום אחד במים. ובאם צריך לו השיניים לאכילה ואי אפשר להשרותם, עכ"פ לא יאכל ולא ישתה בהם דבר חם ולא דבר חריף כ"ד שעות, ואח"כ יערה עליהם מים רותחים מכלי ראשון.

מכירת חמץ

חמץ ותערובת חמץ וחשש חמץ, שאינו רוצה לשורפו או לאבדו קודם החג, מוכרם לנכרי באמצעות הרב שממנהו לשליח ונותן לו שטר הרשאה (יפוי כח) למכור חמצו לנכרי במכירה גמורה כדת וכדין.

המוכר חמצו לנכרי, צריך גם למכור או להשכיר המקומות שמונח בהם החמץ. באר"י רק להשכיר לפי שאין מוכרים קרקע לנכרי משום איסור לא תחנם.

המוכר צריך לגמור בדעתו למכור כל חמצו בלב שלם מכירה גמורה ומוחלטת שתהא קנויה לו לצמימות, שאם יבוא הנכרי ליטול החמץ יתן לו תיכף ומיד בלי שום טענות.

מכירת חמץ בעין. מצד הדין מותר למכור חמץ בעין לנכרי, אמנם נוהגים לא למכור חמץ בעין, מלבד במקום הפסד מרובה כמו בעלי חנויות ומפעלים, באופן כזה צריך לכתחילה לפרט בשטר כל חמץ שיש לו ושווי ואיפה יהיה המפתח בפסח. ויחיד שיש לו חמץ גמור למכורו, טוב שיתננו במתנה לבעל חנות שממילא מוכר חמץ בעין שימכרנו עם חמצו.

נוהגים שכל אחד מוכר חמצו מחשש שמא נפל חמץ בעין למקום שאינו ידוע לו ואינו בטל מעצמו, וגם משום חמץ הנדבק בכלים שלפעמים קשה לנקותם (כלי הצריך טבילה אין מוכרים לגוי הכלי עצמו רק מוכרים החמץ הנדבק בכלי והבלוע בתוכו שלא יצטרך טבילה לאחר הפסח). וכן מצוי אצל כל אחד תרופות תמרוקים ויטאמינים שונים שיש

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בהם חשש חמץ. מוצרי מזון שאין להם הכשר לפסח נוהגים למוכרם, שמא מעורב בהם חמץ.

אשה לא תמכור החמץ שלא ברשות בעלה.

מניות וכל מיני השקעות ממפעלים שמייצרים חמץ או חשש חמץ, צריך להכלילן במכירתו, ונכון לפרט בשטר הרשאה שלו מניות.

חמץ ציבורי. חמץ השייך למוסדות ציבוריים, בתי כנסיות וישיבות, פנימיות, צריך המנהל האחראי או הגבאי למוכרם.

חשש חמץ בדירה חדשה. קנה דירה חדשה אע"פ ששילם רק חלק ועדיין הדירה באמצע הבניה, וכן הקבלן בונה הדירה, חייבים שניהם למוכרה או להשכירה לגוי על ימי הפסח, שמא הפועלים השאירו שם חמץ וחצרו של אדם קונה לו אפי' שלא מדעתו ונמצא שיש להם חמץ.

המוכר חמצו לנכרי באמצעות הרב, בארץ ישראל ממנה את הרב שליח ונותן לו שטר הרשאה (יפוי-כח) למכור החמץ לנכרי במכירה גמורה, והמקומות שהחמץ מונח בהם להשכיר לנכרי (בא"י אין מוכרים קרקע משום איסור לא תחנם). בחו"ל אפשר למכור גם המקומות שהחמץ מונח עליהם במכירה גמורה, ואם החמץ מונח בדירה שכורה משכיר לו מקומות החמץ.

בשטר ההרשאה על המכירה כותבים שם המוכר והכתובת, ומקומות שהחמץ מונח, ונוהגים להוסיף: ובכל מקום שהם. במכירת י"ג, ראה להלן.

אם המוכר נוסע לעיר אחרת למשך החג יוסיף לכתוב בשטר גם השם וכתובת או טלפון מהמקום שנמצא המפתחות.

קנין סודר. נוהגים לעשות קנין סודר, ע"י שהרב המקבל יפוי כח נותן סודר שלו למוכר, והמוכר קונה הסודר, ותמורת זה נותן להרב יפוי כח וזכות למכור חמצו והמקומות שהחמץ מונח עליהם ואח"כ מקנה בחזרה הסודר לרב. ונוהגים שהמוכר גם חותם על שטר הרשאה כדי לחזק הענין.

מנהג ישראל להנות להרב בדרך כבוד, לתת לו שכר טירחא ולהנותו בשעת נתינת ההרשאה.

הרוצה להנות כמה רבנים בדרך כבוד, יכול לחתום על שטרי הרשאה אצל כמה רבנים, ויכול להנאותם מכסף מעשר, ומקיים בזה גם מצות החזקת ת"ח.

הגיע לרשותו חמץ לאחר שהרשה לרב למכור חמצו, לכתחילה טוב שימסור שוב הרשאה לרב למכור גם החמץ שבא עתה לרשותו.

המכירה לגוי חלה לפני סוף זמן שריפת חמץ בער"פ. אחרי סוף זמן שריפת חמץ אינו מועיל המכירה, ולכן ירזו עצמו לחתום על השטר שהוא מוסר הרשאה ויפוי כח על חמצו להרב למוכרו לגוי לפני ערב פסח, ולא ידחה מכירתו עד הרגע האחרון, כי מטרת החג עלול לשכוח ולבוא ח"ו לידי מכשול.

חמץ וחשש חמץ אף שמכרו לגוי, אסור להשאירו בגלוי במקום הילוך בני אדם, וצריך לעשות מחיצה גבוהה עשרה טפחים בפני החמץ. וכן כלי החמץ צריך לסוגרו בארון ולהצניע המפתח, או לעשות איזה היכר על הארון שלא ישכח ויבוא לפותחו.

כניסה למקום מכור לגוי. מכר דירתו לגוי אסור להיכנס שם, ורק בעת הצורך מותר

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

להוציא חפץ מהחדר או מהארון שמכרו לגוי, כי מבקשים רשות מהנכרי על כך. אמנם לכתחילה ימנע עצמו מזה שמא ישכח וישתמש בחמץ המונח שם.

המוכר או משכיר כל דירתו לנכרי לימי הפסח, אינו מברך על בדיקת חמץ, כיון שיש פוסקים הסוברים שאם בימי פסח הוא של עכו"ם אף שבשעת החיוב של בדיקת חמץ ליל י"ד הוא של ישראל פטור מבדיקה.

מכירת י"ג. מקום שקשה לבדוקו ורוצה לפטור המקום מחיוב בדיקת חמץ, נכון לכתחילה למסור הרשאה לרב המבצע מכירת חמץ לגוי ביום י"ג, כדי שבהגיע זמן מצות חיוב בדיקת חמץ ליל י"ד, יהא המקום והחמץ שייך לגוי ולא יחול עליו חובת הבדיקה כלל לכו"ע [אמנם אין למחות ביד המקילין שפוטרים עצמם מבדיקה במקומות אלו, אף אם המכירה תחול ביום י"ד (מ"ב סי' תל"ו ס"ק ל"ב)], אבל לא ימכור כל חמצו במכירה המתבצעת ביום י"ג ופטור עצמו מחובת מצות בדיקת חמץ, אלא ישאיר חדר אחד שאינו מוכרו ויקיים שם מצות הבדיקה כהלכתה.

בשטר הרשאה למכירת החמץ ביום י"ג, יפרט המקומות שדעתו למוכרם במכירה זו, ולא יכתוב ובכל מקום שהם, דאז לא יוכל לקיים מצות בדיקת חמץ, שהרי כבר מכר לנכרי כל חמץ וכל המקומות שמונח שם חמץ [ויתנה בפירוש שאינו מוכר המקומות שיבדוק בהם].

הנוסע מביתו כמה ימים לפני החג, ומתארח אצל הוריו למשך ימי החג, ומוכר כל חמצו במכירה שתחול ביום י"ג, נכון שמארחיו יקנו לו חדר וחמץ ויכניסו שם החמץ ויקיים בו מצות בדיקה כהלכתה עם ברכה. ולכתחילה טוב שלא יברך בעצמו אלא שבעה"ב יוציאו עם הברכה.

בן חו"ל הנמצא באר"י, ויש לו חמץ בחו"ל במקום שזמן איסור חמץ מאוחר מזמן איסור חמץ באר"י, חייב למכור בא"י כל החמץ השייך לו גם הנמצא בחו"ל, ואף שמכר כבר חמצו בחו"ל חוזר ומוכרו באר"י, מאחר שזמן איסור חמץ באר"י קודם לחו"ל [אם בני ביתו בחו"ל עדיין משתמשים עם החמץ, יתן להם מתנה בקנין כל החמץ והם ימכרוהו שם בחו"ל], וימכרם באמצעות הרבנים החוזרים לקנות מהגוי באסרו חג שבחו"ל, או שבמוצאי שביעי של פסח שאצלו עדיין יום טוב שני, יחשוב בדעתו שאינו רוצה לקנות החמץ בחזרה עד מוצאי יו"ט שני של גלויות.

אם חמצו מונח בחו"ל במקום שזמן איסור חמץ מוקדם לזמן איסור חמץ בא"י, ישתדל שהמכירה לגוי תחול קודם שיגיע זמן איסור חמץ באותו מקום שנמצא חמצו, מאחר שיש סוברים שאיסורו בל יראה לפי המקום שהחמץ נמצא.

בן אר"י הנמצא בחו"ל במקום שזמן איסור חמץ מאוחר מזמן האיסור בא"י, טוב שימכור חמצו שבאר"י לפני זמן איסור חמץ שבאר"י, כיון שיש סוברים שאיסורו בל יראה לפי המקום שהחמץ נמצא.

נמצא בחו"ל במקום שזמן איסור חמץ לפני זמן האיסור בא"י, חייב למכור חמצו קודם שיגיע זמן האיסור במקום שנמצא, כיון שיש סוברים שאיסורו בל יראה הוא לפי המקום שנמצא בעל החמץ, ואף שמכר כבר חמצו באר"י חוזר ומוכרו בחו"ל, מאחר שזמן איסור חמץ במקום שנמצא קודם לאר"י.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

ב' צו, ז' בו.

נשיא: ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד. יה"ר.
ליל ג' צו ח' בו שעה 7.47, ז' שלמים לקידוש הלבנה. ויזרו עצמו לחדש הלבנה כדי שלא יכנס בשאלות אם להקדים קידוש הלבנה קודם בדיקת חמץ.

ג' צו, ח' בו.

נשיא: ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן פדהצור. יה"ר.

ד' צו, ט' בו.

נשיא: ביום התשיעי נשיא לבני בנימין אבידן בן גדעוני. יה"ר.

ה' צו, י' בו.

נשיא: ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי. יה"ר.
מהימים שמתענים בהם, שבו מתה מרים הנביאה ונסתלק הבאר (תק"פ).

ו' ער"ש צו, י"א בו.

נשיא: ביום עשתי עשר יום נשיא אשר פגעיאל בן עכרן. יה"ר.
הכנה לשבת הגדול. מנהג רבוה"ק להוסיף בשבת הגדול ג' מיני פשטידות (קוגל), א. לכבוד שבת הגדול. ב. מהקמח שאופים ממנו המצות ליו"ט, כמו שכתב המהרש"ל (מובא במג"א ס"י ת"ל) שיש לאכול מעט קודם החג מקמח המצה, שאם ח"ו יש חשש חמץ בקמח תולים בזה שנאכל קודם יו"ט. ג. מפרוסת המוציא של סעודת שמח"ת שהצניעו לשבת הגדול.

נטילת ציפוניים. יקדים יטול של רגליו בער"ש שלא יצטרך ידיו ורגליו ביום אחד.

"שבת צו", י"ב בו, "שבת הגדול".

תקופת ניסן תחילת ליל שבת שעה 6:00 בערב.
שחרית. *בברכת קר"ש אין אומרים יוצרות.
אחרי שמו"ע כשאומרים פייט, מיד כשמתחיל הש"צ חזרת הש"צ מותר לחזור למקומו, וא"צ להמתין במקום שפסע עד קדושה (מ"ב קכ"ג סק"י).
חזרת הש"צ. אומרים כל הפיוטים.
הוצאת ס"ת. אתה הראת. פותחים ארון הקודש. ויהי בנסוע. בריך שמה.
*מעטרין סה"ת בכלי קודש לכבוד "שבת הגדול".
הפטרה. מפטירין: *כה אמר - נאם ד' (ירמ"י ז') [אין מפטירין וערבה רק כשחל ער"פ בשבת], ויש מפטירין בכל שבת הגדול: וערבה לד' (מלאכי ג').
אב הרחמים אין אומרים.
נשיא: ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי אחירע בן עינן. זאת חנוכת המזבח עד סוף הפרשה. יה"ר.
דרשה. המנהג שהחכם דורש בשבת זו בהלכות פסח.
מנחה. אין אומרים צדקתך.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

אין אומרים ברכי נפשי, ולא לומדים פרקי אבות.

עבדים היינו. אחרי תפלת מנחה אומרים: עבדים היינו - לכפר על כל עוונותינו.

מוצ"ש צו, י"ג בו.

מעריב. אחר שמו"ע אומרים ק"ת, ואין אומרים ויהי נועם, ואתה קדוש. אם לא קידש עדיין הלבנה, ישתדל לקדש הערב, כדי שלא להכניס עצמו בשאלה מה קודם קידוש הלבנה או בדיקת חמץ.

בשמים, נר הבדלה. בשמים שמברך עליהם במשך השנה, יצניעם משום חשש חמץ שעליו. וכן נוהגים להצניע נר ההבדלה שמברכים עליו במשך השנה ומצוי בין חמץ, ועל מוצ"ש חוהמ"פ נוהגים לקנות נר הבדלה חדשה משעוה.

זמירות למוצ"ש צו. בזמר רבש"ע אומרים: "החל עלינו את ימי המעשה" ולא "ששת ימי המעשה".

שטרימעל ושאר מלבושי שבת ויו"ט, כשמצניעם לשויו"ט ינקה היטב כיסיהם וקפליהם מפירוורי חמץ.

יום א', י"ג בו (היום שבערב הוא זמן בדיקת חמץ).

הנחת תפילין להנעשה בר-מצוה בימי חג הפסח. *נער שיתמלאו לו י"ג שנים באחד מימי חג הפסח, מניח תפילין בפעם הראשונה ביום י"ג ניסן ולא בער"פ. כ"ק מרן אדמו"ר מהרי"ד ז"ע אמר הטעם לפי שבער"פ ממחרים, וראוי שהחינוך להנחת תפילין יהיה בישוב הדעת ובהכנה ראויה.

שחרית. אחר התפלה אומרים פרשת בהעלותך; וידבר - כן עשה את המנורה [שהוא נגד שבט לוי (שוע"ה)].

חידוש בגדי חול לנער הנעשה בר מצוה בימי הספירה. יזכור לחדשם בימי שבוע זה. **שינים תותבות.** הרוצה להגעיל שינים תותבות למחר יסירם מפיו כ"ד שעות קודם ההגעלה, ואם צריך אותם לאכילה, יזהר שלא לאכול ולשתות בהן דבר חם ולא דבר חריף כ"ד שעות קודם.

וכן מי שיש לו סתימות בשיניים או כתרים או שיניים תותבות שלא ניתן להסירן ונוהג לשטוף את פיו במים חמים בער"פ אחרי זמן אכילת חמץ להגעיל בכך השיניים, נכון שלא יאכל וישתה דבר חם או דבר חריף כ"ד שעות קודם ההגעלה.

נטילת צפרני רגליו. יזכור ליטול צפרני רגליו היום לכבוד יו"ט, שלא יצטרך ליטול צפרני ידיו ורגליו ביום אחד.

הכנות לבדיקת חמץ בלילה. יכבד חדריו וכל המקומות שחייב לבדוק בהם, בכדי שיוכל לבדוק בלילה היטב (תל"ג סי"א).

יכין לצורך הבדיקה נר שעוה, נוצה, כף עץ, מטלית, שלא יצטרך לחזר אחריהם בלילה ותתאחר הבדיקה.

בית הכנסת ובית המדרש, יכבד וינקה וצריך לפרסם להזהר שלא להביא ילדים עם חמץ.

דיני מכירת חמץ ביום י"ג, ראה לעיל דיני מכירת חמץ.

מנחה יום א'. *המנהג ליקח כל שנה כלי חדש למים שלנו. מנהג רבוה"ק שלפני תפלת מנחה העמידו בבהמ"ד הכלי ששואבים בו ה"מים שלנו".

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

*אין מדליקים נרות לתפלת מנחה.

אחר תפלת מנחה, הולכים לשאוב "מים שלנו".

מים שלנו. זמן שאיבת "מים שלנו", מיד עם שקיעת החמה כל משך בין השמשות. אין הזמן מספיק, מוטב להקדים לשאוב לפני השקיעה, מלאחר השאיבה אחר בין השמשות.

קודם השאיבה ידיח הכלי עם מי הבאר.

השואב אומר "לשם מצות מצוה". יש נוהגים לומר בפה אותיות התורה: א' ב' ג' ד' וכו', כדי להמשיך קדושת אותיות התורה לתוך המים (קב הישר פרק פ"ט).

נוהגים לסנן המים בבד לבן ונקי ויכסה הכלי.

*המנהג לגנון בשעה שחוזרים משאיבת המים, ומעמידים המים במקום קר.

בדיקת חמץ

יום א' בערב, אור לארבעה עשר, "ליל בדיקת חמץ".

זמן בדיקת חמץ. מיד עם תחילת ליל ב' אור לארבעה עשר.

חצי שעה לפני זמן הבדיקה, אסור להתחיל לעשות מלאכה ולא להסתפר ולא להיכנס למרחץ ולא לאכול פת או מזונות יותר מכביצה (100 גרם להחזו"א, 57 גרם להגר"נ).

פירות ומיני תרנגומא מותר לאכול אפילו הרבה בתוך חצי השעה לפני הבדיקה.

לימוד תוך חצי השעה לפני זמן הבדיקה, מותר אם יבקש מחבירו שיזכירו כשיגיע זמן הבדיקה.

הגיע זמן תפלת ערבית, צריך להפסיק באמצע מלאכה או אכילה או לימוד ולא ישהה כלל, אפילו התחיל הלימוד והאכילה והמלאכה כשהיה יותר מחצי שעה לפני זמן בדיקת חמץ, וכן בעלי מלאכה ובתי עסק וחנויות צריכים להפסיק מיד עסקיהם ולהתפלל תפלת מעריב לקיים מצות בדיקת חמץ בזמנה.

סוף זמן קידוש לבנה הוא ליל א' של פסח לכן יזדרז לקדש הלילה.

מצות בדיקת חמץ. חיוב בדיקת חמץ הוא לחפש אחרי החמץ בכל מקום שדרך בני אדם להכניס שם חמץ ואפי' באקראי ואפי' פעם אחת במשך השנה, ואפי' במקום שסגור כל ימי החג ולא נכנס שם ולא ישתמש בו כלל בימי הפסח. וכן צריך לבדוק במקום שיאכל בו הערב ומחר בבוקר, לדעת אם יש שם חמץ שאינו ידוע לו, מלבד כשמוכר החמץ והמקום לגוי.

לפני הבדיקה יצניע החמץ שמשאיר לאכול אחר הבדיקה ולמחר בבוקר במקום מיוחד (מ"ב תל"א סק"א).

הנחת י' פתיתים. נוהגין שאחד מבני הבית מניח עשרה פתיתי חמץ (אין לו מי שיניח יניח בעצמו) במקומות שחייב לבדוק, והבודק בעת חיפוש החמץ ימצאם ויאספם, ויש להניח חמץ קשה שלא יפלו ממנו פירורים (אפשר להכניסם בתוך ניילון שקוף), וידקדק שכ"א מהם יהיה פחות מכזית וביחד יהיו לכל הפחות כזית. ויספרם היטב שידע בבירור ובודאי שהם עשרה פתיתים בדיוק לא פחות ולא יותר, ויזהר להניחם במקום משומר מפני הקטנים שלא יגרום (תל"ד ס"ק י"ב), ולא יניחם במקום מוצנע שאח"כ לא ימצאם. מקומות הצריכים בדיקה. בית, מרפסות, מקומות שיש שם ילדים קטנים צריך לבדוק

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מתחת המיטות ומתחת הארונות, חדר שירותים כשיש ילדים קטנים המכניסים שם חמץ, וכן בחדר אמבטיא כשדרכו להניח שם תרופות ותמרוקים וכדומה [ויזכור ליטול ידיו לפני שאומר כל חמירא], חדר מדריגות, מחסן, מקלט, מקומות שדרך ילדים להטמין שם חמץ [ארגז חשמל ותיבת דואר וכדומה], וכל מקום שנכניסים שם באמצע הסעודה. משרד, חנות, מכונית, ארונות המיוחדים לו במקום עבודתו שמכניס שם חמץ, ובבהכנ"ס ובישיבה ארון שמניח בו חמץ.

בדיקת רכב. רכב חייב בבדיקה, ואסור להשתמש בפסח ברכב שלא בדקו. אם לא בדקו מאתמול יבדקנו בליל י"ד לאור הנר או פנס בלא ברכה, ואם קשה לו הבדיקה בלילה יבדקנו למחרת לאור היום ויפתח דלתות הרכב.

בדיקת בגדים ותיקים. צריך לבדוק כסי הבגדים וקפליהם, שלו ושל בני הבית, וכן תיקי אנשים ונשים, תיקי הילדים ותיקי עגלות ילדים שמניחים בהם חמץ מפעם לפעם. **הבגדים שלובש לאחר הבדיקה בשעת האכילה,** יבדקם שוב מחר בשעת שריפת החמץ.

מקור. אף שניקו ובדקו אותו לאור היום, ישים לב אם לא הכניסו שם חמץ אחר הניקוי, ואם הכניסו צריך שוב לבדוקו.

חדר מדריגות ושטח משותף, יחלקו הדיירים ביניהם באופן שינקו ויבדקו כל השטחים, ולפרסם שניקו ובדקו כדי שלא ישלחו שם ילדים עם חמץ, או שועד הבית ידאג לשכור שליח לבדוק שם החמץ.

בתי כנסיות והיכלי ישיבות, אף במקומות שאין אוכלים בהם, כיון שילדים רגילים להכניס בהם חמץ חייב בבדיקה, ונכון שהבודק יבדוק קודם ביתו וכשמברך יכוין גם על בדיקת בהכנ"ס ובהמ"ד, ומיד כשגומר לבדוק ביתו, ילך לבדוק בבהכנ"ס ובבהמ"ד.

נר הבדיקה. צריך לבדוק לאור נר יחידי של שעוה. אין לו נר שעוה יקח נר אחר. נוהגים לקחת נוצה (לנקות החריצין מחמץ), מטלית (לעטוף בו החמץ), כף של עץ (להכניס החמץ בתוכו) לבדיקת חמץ.

קודם הברכה יטול ידיו, וטוב להביא עצמו לחיוב נט"י (מ"ב תל"ב סק"ג).

מקום התחלת הבדיקה. יתחיל לבדוק במקום שבודאי הכניס בו חמץ, ואינו נכלל במכירת חמץ, והחיוב לבדוק בו הוא מן הדין.

מדליק הנר, מברך: **אקב"ו על ביעור חמץ,** ויכוין בברכתו על הבדיקה ועל הביטול שלאחריה, ועל השריפה ועל הביטול שלאחריה.

שיחה באמצע הבדיקה. לא ישוח בין הברכה לתחילת הבדיקה אף דברים לצורך הבדיקה, ואם שח בדברים שאינם צורך הבדיקה יחזור לברך. ולא ידבר בדברים שאינם צורך הבדיקה עד גמר הבדיקה והביטול, ואם שח אינו חוזר לברך. אם עשה צרכיו באמצע הבדיקה, יברך תיכף אשר יצר.

יטריח עצמו לחפש ולבדוק בחורין ובסדקין כל המקומות שחייב לבדוק, אולי ימצא איזה דבר ששכחוהו או לא ראוהו, ולא יחוש לטירחא במצוה רבה זו. אבל הבודק ברפרוף ורק לקבץ עשרה הפתיתים לא יצא חובת הבדיקה.

התחיל לבדוק בלא ברכה, מברך כל עוד שלא גמר הבדיקה.

בדיקת ב' מקומות. הבודק ב' מקומות רחוקים זה מזה [כגון ביתו וחנותו ורכבו], יכוין בברכתו לפטור גם המקום הרחוק, והליכה לא הוי הפסק.

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

יכול לעשות שליח לבדוק במקום הרחוק, והשליח יעמוד אצלו בעת הברכה וישמע ויצא חובת הברכה.

בעה"ב שאינו בביתו בליל י"ד, יבדוק לילה לפני נסיעתו בלא ברכה, וזה עדיף משיעשה שליח לבדוק בליל י"ד עם ברכה, ובאינו יכול לבדוק לילה לפני נסיעתו ימנה שליח לבדוק, והשליח בודק בליל י"ד בברכה, אבל 'כל חמירא' אומר בעה"ב בעצמו במקום שנמצא אחרי שהשליח בדק החמץ.

לא בדק קודם שנסע ולא מינה שליח לבדוק, ימכור החמץ עם הבית לגוי.

מקומות שקשה לבדוק, מוכרם לנכרי. לכתחילה יראה למוכרם במכירה שמוכרים לגוי ביום י"ג ניסן [שבזמן חיוב בדיקת חמץ ליל י"ד יהא המקום שייך לנכרי] (ראה לעיל דיני מכירת י"ג).

בגמר הבדיקה, צריך לספור הפתיתים לידע בבירור שמצא כל העשרה, וקושרן היטב עם שאר החמץ שמצא, ויצניעים שלא יתפזרו ע"י קטן.

ביטול חמץ. מיד כשגמר לבדוק, יבטל כל חמץ שלא מצא בבדיקה, ואומר כל חמירא ג"פ. צריך להבין מה שאומר. אינו מבין, חייב לאומרו בלשון שמבין. וטוב שיפרש לב"ב שבינו פירוש הדברים [ביאורו בלשון הקודש הוא: כל חמץ ושאוור שיש ברשותי, שלא ראיתיו ולא ביערתיו ולא ידוע לי, יבטל ויהא הפקר כעפר הארץ (ואסור לסמוך על הביטול שיבטל מחר אחר שריפת חמץ, דעיקר תקנת חז"ל היא הביטול בלילה)].

משמעות הביטול. צריך לבטל בלבו ערך החמץ לגמרי, ויהא בעיניו רק כעפר בעלמא שאינו חשוב כלום ואינו רוצה בקיומו כלל ולא ישתמש בו לעולם גם לאחר הפסח.

כ"ק מרן אדמו"ר מהר"א זי"ע היה חוזר על אמירת כל חמירא בלשון אידיש: **אַלע חַמֵץ און זויַער טייַג וואַס איז דאָ אין מיין רשות, וואַס איך האָב נישט גיזעָהן, און וואַס איך האָב נישט אויס געראַמט, און וואַס איך ווייס נישט פון דעם, זאַל זיין בַטל און זאַל זיין הַפְקָר, אַזוי ווי די שטויב פון דער ערד וְהוסיף: "און איך זאל מייך גאַרנישט אָהן קעֶרן מיט דעם"**, ואומר היה"ר הנדפס.

אכילת חמץ אחר בדיקת חמץ. יזהיר לבני הבית לאכול במקום מיוחד, שלא יתפזר החמץ. לא יאכלו על גבי שטיח ולא על שלחן שיש בו חריצים בלא מפה.

אחר כל אכילה ינערו בגדיהם וקפלי הבגדים, וינערו סביבות הפה והזקן, וירחצו ידיהם, שלא יכניסו בבית שום פירווי חמץ. וינערו המפה ושיווי הפירוויים שבכלים במקום הפקר ולא בפח אשפה שבחצירו, אם לא שיבערהו קודם זמן איסורו.

הנותן חמץ לקטן אחר בדיקת חמץ, ישמור עליו שלא ילך אנה ואנה, ואם לא שמרו עליו, כל מקום שהסתובב שם הקטן חייב שוב לבדוקו.

ערב פסח

יום ב', י"ד בו, "ערב פסח".

תענית בכורים. הבכורים מתענים בערב פסח. האב מתענה עבור בנו הבכור עד שיגדל (ראה להלן).

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הקזת דם. לא יקזו דם וכן שאר פעולות הוצאת דם (רמ"א או"ח תס"ח). וכן יש נמנעים מעקירת שיניים ולעשות בדיקת דם.

שחרית. משכימים לבהכ"נ כדי שיגמור סעודתו לפני שעה ד'.

הנוהגים לומר היה"ר שאחרי המשניות שבפרק איזהו מקומן, בער"פ לא יאמר אחר המשנה "התודה ואיל נזיר": יה"ר כאילו הקרבתי תודה.

אין אומרים מזמור לתודה. אין אומרים א-ל ארך אפים לפני קרה"ת ולא יה"ר שלאחר קרה"ת ולא למנצח יענך, ולא בית יעקב.

בדיקת כיס הטלית. כיס הטלית אם לפעמים מכניס בו חמץ, יזכור לבדקו ולנערו היטב.

אכילת מצה בערב פסח. אסור לאכול מצה אפילו מפוררת ואפי' נפוחה וכפולה כל היום מעלוה"ש, ואפילו לטעום מצה אסור [טוב שיאמר בבוקר: הריני מקבל עלי שלא לאכול מצה כל היום כמו שתקנו חז"ל, לקיים מ"ע "ושמרת לעשות ככל אשר יורוך", ונאמר: "שאל אביך ויגדך זקניך" וגו', ומל"ת לא תסור].

אכילת מצה בער"פ לקטנים. קטן וקטנה המבינים מה שמספרים להם ענין סיפור יציאת מצרים, אסור להאכילם מצה בערב פסח עד הלילה אחרי אמירת ההגדה (שוע"ה תע"א), אבל לקטנים שאינם מבינים מותר להאכילם מצה.

אכילת ירקות ופירות בער"פ. נוהגים שאין אוכלים בער"פ כל היום כריין וחסא ומיני הפירות שעושים מהם חרוסת.

אכילת חמץ. מותר לאכול חמץ עד סוף שעה ד' זמנית.

אכילת מצה עשירה. אין לאכול מצה עשירה משעת איסור חמץ ואילך.

סעודת בכורים. *אחרי התפלה נוהגים הבכורים המחוייבים להתענות לסיים מסכת או לשמוע סיום מסכת ולעשות סעודת מצוה.

*המנהג לאכול בסעודת הבכורים הכבוד והקורבן וביצים שנמצאו בבני מעיים של העופות שהכינו לכבוד יו"ט, שאין אוכלים אותם בימי הפסח [והטעם כדוגמא מה שמובא במג"א (סי' ת"ל) בשם המהרש"ל לאכול קודם הפסח מעט מקמח המצה, שאם יש ח"ו חשש חמץ אפשר לתלות בזה שנאכל קודם חג].

אכילת חמץ בער"פ למי שיש לו כתר וסתימה בשיניים. יש לו שיניים תותבות בפיו או כתרים וסתימות, יזהר מאכילת חמץ ביחד עם יי"ש, כי חריפות היי"ש מבליעה החמץ כשאוכל (ראה לעיל בדין הרוצה להגעיל שיניים תותבות).

אחרי אכילת חמץ, ישטוף פיו וינקר היטב בין שיניו וחורי שיניו, שלא ישארו בפיו פירורי חמץ הנדבקים בשעת האכילה.

ניעור הבגדים אחר האכילה. ינער בגדיו אחר האכילה וכן יזהיר לב"ב, וינער המפה במקום הפקר ולא בפח אשפה שבחצירו, אם לא שיבערה קודם זמן איסורו.

הכנת ס"ת לקרה"ת יום א' פסח. גבאי בהכנ"ס יכין ב' ס"ת לקרה"ת יום א' פסח, ס"ת הא' לקריאת פרשת "ויקרא משה-על צבאתם" (פרשת בא), ס"ת הב' לקריאת מפטיר "ובחודש הראשון" (פר' פינחס), ויעמידם בארון הקודש על הסדר שצריך להוציאם בשעת הוצאת ס"ת שלא יצטרך להעביר על המצוות.

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

חוו"ל. יכין עוד ס"ת לקרה"ת יו"ט שני פרשת "וידבר וגו' שור או כשב" (אמור).
הכנת פתקאות "ותן ברכה". גבאי בהכנ"ס יכין פתקאות שכתוב עליהם "ותן ברכה"
 לחלקם בבהכנ"ס להזכיר לציבור במוצאי"ט לומר ותן ברכה (ראה תפ"ח שעה"צ ס"ק י"ב).
סוף זמן אכילת חמץ:
 י-ם: 10.01; ת"א וב"ב: 10.03; חיפה: 10.01; אשדוד: 10.03; בית שמש: 10.02; קרית גת:
 10.03.

בשעה החמישית, היינו מסוף זמן אכילת חמץ עד סוף זמן שריפת חמץ המובא להלן,
 החמץ אסור באכילה ומותר בהנאה.

הגעלת שן תותבת שא"א להסירה מהפה, או כתר וסתימה. יש נוהגים שלאחר ששטף
 וניקה היטב שיניו, מכניס בפיו מים חמים ביותר שאפשר לסבול, ושוטף בזה שיניו
 התותבות והכתרים והסתימות להגעילם בכך (שיניים תותבות שאפשר להסירם - עי'
 לעיל). ונכון שעשרים וארבע שעות מקודם לא יאכל חמץ חם וחמץ חריף.

ניעור ובדיקת הכיסים והתיקים. ינער ויבדוק עוד הפעם כיסי בגדיו שלבשם בעת
 האכילה אחר בדיקת חמץ, וכן התיקים שהשתמש בהם חמץ אחרי בדיקת החמץ.

כלי חמץ מצניען כשהם נקיים בארון הנמכר לגוי וסוגרם במפתח, ויצניע המפתח או
 יעשה היכר אחר (ולא די בזה שמניחן במקום גבוה).
 התנור והמקרואל יכסה אותם לאחר ניקויים.

פח אשפה. ינקהו היטב ויזהר שלא יזרוק חמץ לתוך פח האשפה שלו ואף לפח שעומד
 ברשותו אף שהוא אינו שלו, כיון דהחמץ נשאר ברשותו. מי שיש לו חמץ בפח האשפה
 השייכת לו, יבערהו או יפגמהו על ידי נפט וכדומה, או שיפקיר הפח בפני ג' אנשים.

בזדק המצות מחשש כפולות ונפוחות קודם זמן שריפת חמץ, נמצא כפולה או נפוחה,
 צריך להסיר מסביב לכפולה או לנפוחה שיעור כדי נטילה והוא כשיעור אגודל (י"א
 שהוא 2.4 ס"מ וי"א 2 ס"מ), וצריך לשרפה קודם זמן איסורה.

דיני הפרשת חלה מהמצות, ראה להלן אחר אפיית המצות בערב פסח.

שריפת וביטול החמץ

הגיע זמן איסור אכילת חמץ אסור לעשות שום מלאכה עד שישרוף ויבטל החמץ.
שורף החמץ ואחר-כך מבטל החמץ. ולא יבטל תיכף כשזרוק החמץ לתוך האש, כדי
 שיקיים מצות שריפה בחמץ שלו, שאחרי הביטול החמץ כבר אינו שלו. ויזהר מאוד לא
 לאחר שריפת החמץ עד סמוך לסוף זמן איסורו, כדי שהביטול, דהיינו אמירת כל חמירא
 שאומרים אחר שריפת חמץ, יהיה קודם זמן איסורו שהוא סוף שעה חמישית, כי בהגיע
 זמן איסור חמץ אינו מועיל הביטול, ועלול ח"ו לעבור על לאו דבל יראה ובל ימצא. ולכן
 הרואה שהשעה מאוחרת, וכשישרוף החמץ יעבור הזמן ולא יספיק לומר כל חמירא
 קודם שעה חמישית, יאמר כל חמירא קודם השריפה.

*המנהג לשרוף הנוצה והנר שבדקו בו את החמץ, וכן הכף של עץ, ביחד עם החמץ
 שמצא בבדיקה אמש.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

לא ישפוך נפט על החמץ אלא מסביבו, כדי שלא יפסל החמץ מאכילת כלב קודם שישרפנו ולא יקיים בזה מצות שריפת חמץ. יראה שהחמץ ישרף כולו מבפנים ומבחוץ.

כוונה בשעת שריפת וביטול החמץ. יכוין לקיים בזה מצות עשה מן התורה "להשבית החמץ בי"ד ניסן", שנאמר: אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם. ויכוין בשרפתו לבער העשר כתרין דמסאבותא שהם הקליפות, ולהוציא ניצוצי הקדושה מתוכם ולהבה תלהט רשעים (סידור ר"ש), ויהרהר בתשובה ויפשפש במעשיו ויחשוב ככה יבער היצה"ר.
*המנהג לשרוף הלולב וההושענות והפתילות של נרות חנוכה בשעת שריפת חמץ.

ביטול החמץ. אחרי שריפת החמץ אומר ג"פ: כל חמירא, לבטל כל החמץ, שראה ושללא ראה, שביער ושללא ביער, ואומר היה"ר.

הנוסח של כל חמירא חייב לומר בלשון שמבין ובכוונת הלב, ואם אינו יודע מה שאומר, אינו מועיל הביטול. וטוב שיפרש לבני ביתו שיבינו פירוש הדברים [ביאורו בלשון הקודש: כל חמץ ושאור שיש ברשותי שראיתיו ושללא ראיתיו שבערתיו ושללא בערתיו יבטל ויהא הפקר כעפר הארץ].

כ"ק מרן אדמו"ר מהר"א זי"ע היה חוזר בשעת שריפת חמץ על אמירת כל חמירא בלשון אידיש: אַלע חמץ און זויער טייג וואס איז דא אין מיין רשות, וואס איף האב גיזעהן און וואס איף האב נישט גיזעהן, וואס איף האב אויס געראמט און וואס איף האב נישט אויס געראמט, זאל זיין בטל, און זאל זיין הפקר, אַזוי ווי די שטויב פון דער ערד. והוסיף: "און איף זאל מיך גארנישט אהן קערן מיט דעם". און אַפלו וואס איז נאף נישט קיין חמץ נאר עס וועט שפּעטער חמץ זיין בין איף אויף מבטל, און עס זאל זיך גארנישט אהן קערן מיט מיר.

ראוי שכל אחד יבטל החמץ ויאמר כל חמירא, גם בחור או בת הסמוכים על שולחן אביהם שאין להם רשות משלהם, וגם מי שדר בבית אחרים ואין לו רשות בפני עצמו.

חמץ הנמצא במדינה אחרת, אם זמן איסור חמץ במקום שבעל החמץ נמצא, מוקדם מזמן איסור חמץ במקום שהחמץ נמצא, יבטל החמץ כפי הזמן שבעל החמץ נמצא [לחומרא כהסוברים שזמן איסור חמץ תלוי לפי מקום שבעל החמץ נמצא]. ואם זמן איסור חמץ במקום שהחמץ נמצא מוקדם מזמן איסור חמץ במקום שבעל החמץ נמצא, יבטל החמץ לפי זמן איסור חמץ במקום שהחמץ נמצא [לחומרא כהסוברים שזמן איסור חמץ תלוי לפי זמן המקום שבו נמצא החמץ].

סוף הזמן למכירה ולשריפה ולביטול החמץ:

י-ם: 11.21; ת"א וב"ב: 11.22; חיפה: 11.24; אשדוד: 11.23; בית שמש: 11.22; קרית גת: 11.23.

אחרי שעה זו אינו מועיל הביטול ואינו יכול למכור לגוי, ונאסר בהנאה כל חמץ שברשות יהודי שלא נמכר לעכו"ם ולא נתבטל ע"י בעליו.

שכח למכור חמצו עד סוף זמן שריפת חמץ, יעשה שאלת חכם כיצד לנהוג, כדי שלא יכשל באיסור בל יראה ובל ימצא.

הדר בבית משותף ויש להם חדר או פח אשפה משותף וחושש שיניחו שם חמץ, יפקיר חלקו בחדר או בפח האשפה בפני ג' אנשים, או יגמור בדעתו שאינו רוצה לזכות בחמץ שיפול לתוכו.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מצא חמץ ברשותו, מבערו בשריפה.

מצא חמץ ביו"ט, כופה עליו כלי ושורפו במוצאי יו"ט.

אין מגעילים כלי חמץ אחר זמן איסור חמץ.

איסור עשיית מלאכה בער"פ. אחר חצות אסור לעשות כל מלאכה שאסור לעשותה בחוה"מ, ויש נוהגים לא לעשות מלאכה כל היום ער"פ אפי' קודם חצות. מלאכה שהיא מעשה הדיוט מותר לעשותה לצורך המועד.

מצות גילוח שערות ראשו לכבוד יו"ט. אם שערות ראשו גדולות, דהיינו שבתוך החג יתמלאו להם שלושים יום, מצוה לגלחם (שעה"צ תקל"א סק"א).

יזהר להסתפר דוקא לפני חצות היום, דאחר חצות מותר רק ע"י עכו"ם (מ"ב תס"ח סק"ה), ועפ"י קבלה אסור להסתפר ע"י עכו"ם.

כוונת המסתפר. יסתפר ע"י ישראל דוקא, ויאמר לו שיזהר שלא יגלח לו פיאות הראש והזקן, ויכוין: הריני בא לקיים המצוה לגלח שערות ראשי לכבוד יו"ט כתקנת חז"ל, ולקיים ב' פעמים מצות ל"ת שבתורה: "לא לגלח פיאות הראש" שנאמר: לא תקיפו פאת ראשכם, וחמשה פעמים מצות ל"ת שבתורה: "לא לגלח פאות הזקן" שנאמר: ולא תשחית את פאת זקנך, ומצות ל"ת מה"ת ובחקותיהם לא תלכו, ומצות ל"ת מה"ת לא ילבש.

מצות נטילת צפרנים לכבוד יו"ט. מצוה ליטול הצפרנים לכבוד יו"ט, וטוב ליטול צפרני רגליו לפני ערב יו"ט, כדי שלא יטול צפרני היד והרגל ביום אחד. הלילה שייך ליום שלאחריו (א"ת סי' ר"ט), אמנם אם לא נטל אותם אפשר ליטול צפרני ידיו ורגליו ביום אחד לצורך הטבילה לכבוד יו"ט (עי' מט"א סי' תרכ"ה, ליקוטי מהרי"ח ערב שבועות), ויכוין: הריני בא לקיים המצוה ליטול הצפרנים לכבוד יו"ט.

לכתחילה יטול צפרניו דוקא לפני חצות היום, שכח מותר ליטלן אחר חצות.

צחצוח נעלים. לכתחילה יצחצח לפני חצות.

סדר טבילה במקוה לכבוד יום טוב

רחיצה וטבילה ולבישת בגדים לכבוד יו"ט. מצוה לרחוץ כל גופו ולחוף ראשו בחמין, וחיוב לטבול לכבוד יו"ט כדי לטהר עצמו ברגל.

המנהג לרחוץ ולטבול לכבוד החג הקדוש וללבוש בגדי יו"ט קודם אפיית המצות מצוה שהיא במקום הקרבת קרבן פסח. וטוב שיטבול אחרי שעה חמישית.

כוונת הטבילה. יכוין בשעת הטבילה שהוא טובל לכבוד הרגל ולהמשיך עליו קדושת היום בשמחה וטוב לב (מט"א תרכ"ה סי"ד).

לפני כניסתו למקוה יאמר: ליקבה"ו, בדחילו ורחימו, ליחד שם י"ה בו"ה ביחודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם, בשם כל ישראל. הריני מוכן ומזומן לטהר גופי במקוה מים לכבוד השבת והרגל, ויהי נועם ד' אלקינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו. יהי רצון מלפניך יי אלקינו ואלקי אבותינו, כשם שאני מטהר את גופי במקוה מים אלו, כן יי אלקינו תטהר את נפשי רוחי ונשמתי במי רחמיך היוצאים מן הנהר היוצא מעדן להשקות את הגן, ובהם תדיח כתמינו, ותאציל עלינו שפע משני שמותיך

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הוי"ה ואהי"ה במילוי יודין, כזה (יכוין יו"ד ה"י וי"ו ה"י מספר ע"ב. אל"ף ה"י יו"ד ה"י מספר קס"א), שעולה רגל, שנהיה טהורים בבחינת נפשנו לפני כסא כבודך, ונוכל לקבל עלינו שפע יום הקדוש הזה חג הפסח, ואל יעכב חטא ועון את תשובתנו לפניך, בזכות השמות היוצאים מפסוק ויקרא אלקים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים, שסגולתן להעביר כתם חטא ופשע ורשע, ולהוסיף קדושה בנפשות הצדיקים, ונאמר: מקוה ישראל (יהו"ה) מושיעו בעת צרה, ונאמר: וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם, מכל טומאותיכם ומכל גילוליכם אטהר אתכם, אמן סלה.

בטבילה ראשונה יכוין או יאמר: הריני טובל לאעברא הזוהמא מעלי.

בטבילה שניה יכוין או יאמר: הריני טובל לאעברא לבושין דחול.

בטבילה שלישית יכוין או יאמר: הריני טובל לקבל קדושת שבת והרגל.

ביציאתו מן המקוה יאמר: והיה הנשאר בציון והנוותר בירושלים קדוש יאמר לו, כל הכתוב לחיים בירושלים. אם רחץ יי את צואת בנות ציון, ואת דמי ירושלים ידיח מקרבה, ברוח משפט וברוח בער. אמר רבי עקיבא, אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין, ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים, שנאמר, וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם. ואומר, מקוה ישראל יי, מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל. פוסע לאחוריו, כיוצא מבית הכנסת.

לבישת בגדי יום טוב

כשלוש חלוק המיוחד ליום טוב יאמר פסוק זה: כל כלי יוצר עליך לא יצלח, וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי, זאת נחלת עבדי ד' וצדקתם, מאתי נאום ד'. ילבש מלבושיו הנקיים והמכובדים, כדי לקבל שמחת הרגל בשמחה ובששון (של"ה, מחזור כל בו).

בגדי יו"ט יהיו יותר נאים וחשובים משל שבת (תקכ"ט ס"א). ולאחר הטבילה ילבש בגדי יו"ט, וטוב לומר בשעת לבישה: הנני לובש בגדי יו"ט לכבוד יו"ט (מט"א תרכ"ה ס"ל), ויכוין לקיים מצות: מקרא קודש: קדשהו בכסות נקיה.

חידוש בגדים להנעשה בר-מצוה בימי הספירה. נער שיום הבר מצוה שלו הוא בימי הספירה, נכון שילבש בגדי שבת החדשים לכבוד יו"ט לחדשם לפני ימי הספירה.

זמן חצות היום:

י-ם: 12.40; ת"א וב"ב: 12.42; חיפה: 12.41; אשדוד: 12.43; בית שמש: 12.41; קרית גת: 12.42.

אפית מצות מצוה בער"פ

אחרי חצות אופים מצות מצוה.

האופים מצות בחבורה נכון שלא יקפיד אחד על חבירו, דהיינו אם אחד עובד עבודה קשה יותר ומתאמץ יותר מחבירו, וכל אחד יאמר שהוא מוחל לכל אחד, שלא יהי ח"ו חשש מצה גזולה שאין יוצא בה חובת מצות אכילת מצה.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

שמירה לשם מצות מצוה. כל העוסק באפית מצות צריך לכיין "לשמרה מחימוץ לשם מצות מצוה" [לשם המצות שיצאו בהם מצות עשה של אכילת מצה]. לכתחילה צריך שכל העוסק באפיית המצות בכל עסק שהוא, שבתחילת התעסקותו יאמר בפה מלא: כל מה שאעשה היום בעסק המצות ובשמירתה מחימוץ יהי לשם מצות מצוה [והיינו שיכיון לקיים מצות ושמרתם את המצות כדי לקיים מצות בערב תאכלו מצות]. בדיעבד די במחשבה. המפסיק באמצע ושוב מתחיל, לכתחילה יאמר שוב: לשם מצות מצוה. מצה שלא נאפתה לשם מצות מצוה, אין יוצאין בה ידי חובת מצה בליל הסדר.

אמירת "פירורים יהיו הפקר". בעת הלישה יאמר בעל המאפיה, ובחבורות יאמר הגבאי ראש החבורה: פרווין יהיו הפקר (ולא פירורים הפקר), וכן בצק הנדבק בכלים יהיה הפקר.

יזהר שבמקום רחיצת הידים והקערות, ירדו מיד המים שבהם פירורי העיסה, ולא יתקבצו במקום אחד.

מנהג רבוה"ק באפיית המצות מצוה, לרוחץ הידים אחרי העריכה של כל שלוש עיסות "מיירעס", אם לא כשהעיסה רכה ונדבקת בידיים.

אמירת הלל. *בשעת האפיה אומרים הלל שלם בלא ברכה [זכר לאמירת הלל שהיו אומרים בשעת הקרבת הקרבן פסח]. אם גמרו את ההלל, חוזרים לומר פעם שנית ושלישית.

סימני הג' מצות. מנהג רבותינו הק' לסמן שלוש מצות שלוש פעמים בסימנים שונים להיכר, ולפי סימנים הללו סידרו על הקערה השלוש מצות, כמובא ברמ"א (סי' תע"ה). [הסימנים הם באופן זה: שלוש מצות של העיסה ראשונה סימנו בחתך בסכין, מצה הא' חתך אחד, הב' שני חתכים והג' שלושה חתכים. שלוש מצות מהעיסה השנייה, סימנו ב"קניפ" ביד. ושלוש מצות מהעיסה שלישית, סימנו בניקובים ע"י חתיכת עץ חד שהוכנה לכך. וסימנך: "שקל" שניט, קניפ, ל'אך].

שלחן הרעדליך. צריך במיוחד ליזהר ולהזהיר שלא ישהה שם מצה, מכיון שהעיסה כבר אחר ההתעסקות וקרוב לחום התנור. וצריך להזהיר להמושיט, שיקח מיד מה שמוכן על השלחן, ולא ימתין שיהי' כמה ביחד.

המסיר הכפולות והנפוחות במאפי', יזהר להסיר סביבות הכפולה כשיעור אגודל, שאם לוקח פחות מכשיל לקונה שאינו יודע מקום הכפולה.

הפרשת חלה. יזכור מיד להפריש חלה מהמצות מצוה (דיני הפרשת חלה - ראה להלן), כדי שלא ישכח להפריש חלה קודם כניסת החג.

תשלום מחיר המצות. ישתדל לפרוע מעות מחיר המצות מצוה למוכר דוקא לפני הפסח, שלכל הדעות יהא שלו בקנין דאורייתא.

אחר האפיה, יכבד מקומות האפיה וינקה כל הכלים, וכל אחד ינקה בגדיו שלבש בעת האפיה. מצא עיסה יבערנו ונכון לשורפו.

מקום הנחת המצות מצוה כשמביאים לביתו. מנהג רבוה"ק כשהביאו המצות מְצוּה מהתנור לבית, הניחום על המטה, זכר לקרבן פסח שקשרו בכרעי המטה (ראה משניות כלים פ"ט מ"ב).

דיני הפרשת חלה

מצה שלא הופרשה חלה ממנה, אין יוצאים בה מצות אכילת מצה, והיא מוקצה ואסורה בטלטול בשבת או יו"ט.

הקונה מצות יברר אצל המוכר אם הופרש חלה. נסתפק אם הופרש, יפריש חלה בלא ברכה.

שיעור עיסה החייבת בהפרשת חלה עם ברכה. עיסה הנילושה מ-1.670 ק"ג קמח וי"א 2.250 ק"ג חייב להפריש ממנה חלה בברכה, ועיסה מ-1.200 ק"ג קמח יפריש חלה בלא ברכה.

חבילה שמשקל המצות שבתוכה יש בהם שיעור, חייבת בהפרשת חלה בברכה (אף שמדינא אסור ללוש עיסה הגדולה כשיעור חלה), כי החבילה מצרפת המצות שבתוכה לשיעור חלה.

קנה מצות פחות מכשיעור, יפריש חלה בלא ברכה, כיון שאפשר שהיה להם צירוף סל במאפי' ע"י נשיכת ב' מיירעס או על העגלה שמקריים המצות.

המפריש חלה מחבילה אחת על כמה חבילות שיש שיעור בכל חבילה בפני עצמה, צריך בעת ההפרשה לפתוח כל חבילה, והחבילות יהיו נוגעות זו בזו. וי"א שיעשה גם צירוף סל.

חבילה שיש בה שיעור וחבילה פחות מכשיעור, טוב שיצרפם בסל אחד ויפריש חלה גם על החבילה שהיא פחות מכשיעור (כי י"א שבלא צירוף סל אינה נפטרת, ועלולה להתחייב בחלה כשתצטרף לחבילה שני של פחות מכשיעור וביחד יהא כשיעור).

ב' חבילות מצה שכל אחת פחות מכשיעור, יצרפם יחד ע"י שישים לתוך כלי או לתוך סדין אחד ויכסם מלמעלה ומלמטה ומהצדדים, ויפריש בברכה.

ב' חבילות שכ"א פחות מכשיעור ואין מקפיד על עירובם והפריש מכ"א בלא ברכה, אם נתנם אח"כ לכלי אחד מחוייב להפריש בברכה [דהפרשתם כשהם פחותים מהשיעור אינה פוטרת].

מצה שמורה פחות מכשיעור ומצה שאינה שמורה פחות מכשיעור, וכן מצות מהודרות יותר כגון תנור ראשון או מצות מתוך ח"י רגעים, וכן מצות מער"פ עם שאר מצות, שמקפיד עליהם שלא יתערבו, אף שמצרפן, אין מצטרפין יחד להיות כשיעור, שהם כב' מינים.

ב' חבילות מב' אנשים שכל אחת פחות מכשיעור, לא מהני צירוף כלי לצרפן, מלבד באינם מקפידים זע"ז בעירובם.

המפריש חלה ממצות, כיון בפירוש שאינו מפריש רק על המצות שלפניו (כיון די"א דמה שהוא מפריש מהני על כל העיסה, ואפשר שמאותה עיסה הגיעה מצה גם לאחרים ויתכן שיפריש האחר מהפטור על החיוב).

חתיכת המצה שמפרישה לחלה תהי' תוך הסל קודם ההפרשה, כדי שתתחייב בחלה [דאל"כ הו"ל מפריש מן הפטור על החיוב], ולא תהי' כפולה או נפוחה (יוסף דעת סי' שכ"ה) או שרופה [מלבד כשנשאר בלא זה קצת מצה שראוי לאכלה].

סדר ההפרשה. נוטל כזית מצה ביד ימינו, וי"א מצה שלימה, ויברך: אקב"ו להפריש חלה, ויאמר על המצה שאוחז: הרי זו חלה, ולכתחילה צריך לברך בעמידה (פ"ת יו"ד תכ"ח סק"ב).

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

המפריש חלה בבית, נכון שאשתו תפריש החלה, שמצוה זאת שייכת לבעלת הבית. ואם הוא רוצה להפריש, יבקש רשות מאשתו.
אחרי ההפרשה. יזהר שלא יפלו חזרה לתוך קופסת המצות חתיכה או פירורים מהמצוה שהפריש לחלה, ויצניעה תיכף שלא תתערב.

נתערבה המצה שהפריש לחלה עם שאר המצות, יעשה שאלת חכם.
שריפת החלה. החלה שהפריש צריך לשורפה [ולא ישרפה על התנור או על הגז], ובאי אפשר לשורפה, יעטפה בניילון ויקשרה ויניחה באשפה.

שכח להפריש חלה, נזכר בערב שבת או יו"ט סמוך לערב והמצות אינן לפניו, וכשיגיעו המצות לידו יהיה שבת או יו"ט, יחשוב בדעתו לעשות המצה האחרונה שבחבילה לחלה, ויברך: אקב"ו להפריש חלה, ויאמר: המצה האחרונה שבחבילה הרי היא חלה (ולא יאמר הראשונה דלא יוכל לטלטלה להסירה דהיא מוקצה).

נזכר בין השמשות, אם אין לו מצות אחרות או שצריך המצה ללחם משנה, מותר להפריש חלה משך זמן בין השמשות.

נזכר בשבת או ביו"ט, אסור להפריש חלה בשבת או ביו"ט, ודינו, שבאר"י אסור לאכול מהמצות [ויעשה שאלת חכם], (יש מקומות שהרב מפריש חלה עבור אלה שישכחו להפריש חלה ולא יפרשו).

בחול מותר בשבת או ביו"ט לאכול מצה שלא הופרש חלה ממנה ולשייר מכל מצה קצת, ובמוצ"ש או במוצו"ט יצרף הכל בכלי אחד ויפריש חתיכה אחת על הכל. **אין לו מצות אחרות ואין לו ממי לשאול מצות משומרות**, בשעת הדחק י"א שאפשר ליתן כמה מצות מתנה לקטן מופלא הסמוך לאיש שהוא בן י"ב שנה ויום א', או קטנה בת י"א ויו"א, והקטן יפריש על המצות שקיבל במתנה ושאר המצות, ויאכל מהם, וחוזר ונותנו לבעה"ב שיהא 'לכם'.

הפריש חלה בשבת או ביו"ט, בשוגג מותר לו לאכול המצות בשבת או ביו"ט, במזיד אסור לאוכלם עד מוצ"ש או מוצו"ט (של"ט ס"ד ומ"ב ס"ק פ"ו).

הכנות לחג

הפרשת חלה. יזכור להפריש חלה מהמצות.

בדיקת המצות מחשש כפולות ונפוחות. מצא כפולה או נפוחה, צריך להסירה וגם מסביב לכפולה או לנפוחה שיעור כדי נטילה והוא כשיעור אגודל (י"א שהוא 2.4 ס"מ וי"א 2 ס"מ).

הפרשת תרומות ומעשרות מכל צרכי פסח החייבים בתרו"מ, וכן יזכור להפריש תרו"מ מהמרור (חסא, כריין).

חתך בסכין דבר חריף, כגון: כריין, לימון, בצל וכדו' לפני שהפריש ממנו תרו"מ, נבלע איסור טבל בסכין מחריפות הכריין או הלימון ודוחק הסכין, לכן כשמפריש תרו"מ מהכריין או מהלימון יכיון שיעלה גם על טעם איסור טבל הנבלע בסכין.

יזהר שלא יחתוך דבר חריף, כגון: כריין, לימון, בצל וכדו' בסכין חמץ, שאם חתכו בסכין חמץ אסור לאכלו כולו בפסח.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

פתיחת חבילות ושקיות סגורות, ופתיחת בקבוקי יין, ופתיחת פחי ובקבוקי שמן זית וכדומה.

מסננת. יזכור לתלות לפני יו"ט מסננת או חתיכת בד לסנן המים על כל ברזי המים שמשמשים בהם לצורך שתיה ובישול והדחת כלי אכילה לכבוד החג [וטוב שגם בשאר ברזי הבית יתלה מסננת דלפעמים שוטפים שם הפה].

קנה הגדה או מחזור חדש, יבדוק אותו לפני יו"ט שלא יהיו בו דפיין מדובקים, דבשבת ויו"ט אסור לפותחם. דפים שנדבקו בעת הכריכה מותר לפותחם, לבד כשנדבק במקום האותיות דאסור לפותחם משום מחיקה.

הכנות לליל הסדר

הזמנת אורח. מצוה להזמין אורח עני לחג, ובפרט לחג הפסח שאומר כל דכפין (שעה"צ ת"פ ס"ק י"ב בשם הזוה"ק), וגם שיוכל לברך בזימון ולומר הלל בשלשה.

צרכי הסדר. כל מה שאפשר כדאי שיכין מבעוד יום, שיוכל בלילה מיד בבואו מבהכנ"ס להתחיל עריכת הסדר.

הכנת השלחן. השלחן נכון שיהא של ד' רגלים. ויכין שלחנו מבעוד יום אם אפשר, שיוכל להתחיל עשיית הסדר בלילה מיד בבואו מבית הכנסת, ויסדר שלחנו יפה בכלים נאים כפי יכלתו.

***הקערה מסדרין בלילה.**

הכנת הסיבה. יכין מבעוד יום מקום מושבו שישב בהסיבה דרך חירות ולא בצורה שייצטרע מחמת שאינו רגיל בכך כל השנה.

***המנהג להכין להסיבה מטה מוצעת עם כרים.**

הכנת הפמוטים, הנרות והפתילות. הבעל יכין מעיו"ט נרות ארוכים (ופתילות למדליקין נרות משמן זית לכבוד יו"ט) להדליקן לכבוד יו"ט שידלקו עד לאחר גמר עשיית הסדר. ידביק הנרות בפמוטים מבעוד יום, ביו"ט אסור להדביק הנרות משום ממרח.

חו"ל. יכין מערב יו"ט נרות ארוכים (ופתילות למדליקין נרות משמן זית לכבוד יו"ט) ליו"ט שני וידביקם בפמוטים, כי אסור להדביקם ביו"ט.

הכנת פתילות מערב יו"ט לשבת חוה"מ. יכין פתילות לשבת חוה"מ (ולשביעי של פסח [חו"ל גם לאחרון של פסח] למדליקין נרות משמן זית לכבוד יו"ט) בערב יו"ט, כי יש אומרים שאסור לעשות פתילות בחוה"מ (תקמ"א מ"ב סק"ג).

הכנת היין. יכין יין לשתיית ארבע הכוסות, מצוה לברור יין טוב וערב שתהי' שתי עריבה.

מצוה לחזר אחר יין אדום (זכר לדם שהי' פרעה שוחט תינוקות ורוחץ בדמם וזכר למכת דם), אם אין הלבן משובח ממנו.

יין לבן. יש לו יין לבן ורוצה להאדימו על ידי שיערב בו יין אדום, נכון שיערבו בערב יו"ט.

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

שכח לערב מערב יו"ט יערבו בליל יו"ט ע"י שימוזג תחילה היין האדום ואחר כך ימזוג בתוכו היין הלבן.

מיץ ענבים. קשה לו לשתות יין יכין מיץ ענבים, ולכתחילה יהא מיץ ענבים אדום [ונכון שיהא לפחות שליש יין ושני שליש מיץ ענבים].

יין משנת השביעית לד' כוסות. לכוס שני אין לקחת מיין שיש בו קדושת שביעית, כיון שאין להטיף ממנו בשעת אמירת העשר מכות, לשאר הג' כוסות אפשר לקחת מיין שביעית, אמנם היין שנשפך לצלחת שמתחת הכוס ישתה או יחזיר לבקבוק.

בקבוקי היין שבנדורל עם אותיות מודבק עליהם, יפתחם בערב יו"ט. שכח לפתחן, יפתחם בליל יו"ט במתינות באופן שלא יקרע האותיות או בין האותיות של תיבה (מלה) שלימה.

בקבוקים שהמכסה מתפרק עם פתיחתו, יפתחם בערב יו"ט. שכח לפתחן, יפתחם בליל יו"ט באופן שלא יהיו עוד ראויים לשימוש, כגון שיעשה חור בתוך הפקק לפני פתיחתו.

יזהר שהיין לא יהא מגולה, אפילו שעה מועטת (רע"ב ס"א, מ"ב סק"ג).

הכנת הכוסות. יכין לכל המסובין כוסות יפים לקידוש, ואם ידו משגת יהיו של כסף, ויהיו שלימים בלי פגם, וגדולים המחזיקים שיעור רביעית.

שיעור כוס רביעית, י"א 150 גרם (וסימנך "כוס הגון" בגימ' 150) וי"א 86 גרם (וסימנך "כוס" בגימ' 86). *המנהג כשיעור הגדול.

השותה פחות מרוב רביעית, לא יצא ידי חובתו וצריך לחזור ולשתות.

אינו רוצה לשתות יותר מרביעית או רוב רביעית, לא יקח לכתחילה כוס גדול המחזיק יותר מרביעית, כי י"א שצריך לשתות רוב הכוס אפילו מחזיק כמה רביעיות.

כוס חד-פעמי, לכתחילה לא יקחנו למצות קידוש וד' כוסות.

ד' כוסות לקטנים. קטן וקטנה שהגיעו לחינוך, מצוה ליתן לכל אחד כוס המחזיק רביעית (תע"ב סט"ו).

גיל הגיעו לחינוך. להח"י כבן ה' ו', ובספר עולת שבת כתב כבן ו' ז', ובשו"ע הרב כתב דתלוי לפי הבנת הקטן, דהיינו כשיודע מענין קדושת יו"ט, ראוי לחנכו לשמוע הקידוש שנאמר על כוס ראשון, ואם יש בו דעת להבין סיפור יציאת מצרים באמירת הגדה, ראוי לחנכו לשמוע ההגדה שאומרים על כוס שני, וכן חייב לחנכם בברכת המזון שאומרים על כוס שלישי, גמר הלל והלל הגדול ונשמת שאומרים על כוס רביעי.

קטן וקטנה שלא הגיעו לחינוך. המנהג ליתן כוס קטן גם לקטן וקטנה שלא הגיעו לחינוך כדי שישאלו (ח"י תע"א ס"ק כ"ז).

כוס של אליהו. יכין כוס מיוחד ל"כוס של אליהו".

הכנת המצות מצוה. יזכור לפתוח חבילות המצה מבעוד יום ולהפריש מהם חלה. שכח להפריש חלה, ראה לעיל דיני הפרשת חלה.

יכין ג' מצות שלימות לעריכת הסדר, וראוי לבחור המצות המובחרות ביותר בגדלותן בשלימותן ובמראיתן משום חיבוב מצוה. וטוב שיכין ג' מצות שלימות לכל אחד מהמסובים שהוא למעלה מ"ג שנה. בנוסף לכך יכין עוד ד' כזיתים מצות שמורה לכל

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

המסובין, א. למצות אכילת כזית מצה, ב. למצות אכילת כורך, ג-ד. ב' כזיתים למצות אכילת אפיקומן.

קשה לו אכילת המצה, יכין מצות דקות שיוכל לאכול כזית תוך שיעור זמן כדי אכילת פרס, כי אחרת לא יצא יד"ח.

זקן או חולה שאינו יכול לאכול כזית מצה תוך שיעור כדי אכילת פרס כמו שהן, מותר לטחון המצות דק דק כקמח ולאכלם כך, ויטחנם ויכינם בערב יו"ט.

שכח לטחנם בערב יו"ט, מותר לכותשם ולטוחנם בליל יו"ט במטחנת יד בלא שינוי.

הכנת הכרפס. יכין מערב יו"ט לצורך אכילת כרפס *תפ"א מבושלים ועלי פטריזילי ויבדקם היטב מתולעים. שכח לבדוק ואין לו תפ"א מבושלים, ראה להלן בבדיקת החסא.

הכנת המרור. יכין מערב יו"ט לצורך מצות מרור *חסא (סאלאט) וכריין מרוסק, שיעור שתי כזיתים לכל המסובין, א'. למצות מרור, ב'. למצות כורך.

בדיקת החסא. יזהר לבדוק היטב החסא (סאלאט) מתולעים, כי מצוי תולעים קטנים שאינם ניכרים לחלושי עין, כיון שהתולעת צבעו כצבע העליון, ויסיר נקודות השחורות והכהות. מי שאינו בקי בבדיקת עלי החסא, יקח רק הקלח (חלק היוצא חוץ לקרקע) שעליו אפשר להבחין התולעים יותר בניקל.

אופן בדיקת החסא. יפרק כל עלה מהקלח ויישר הקיפולים והחריצין, וישטוף אותו תחת זרם מים מהברז וישפשפנו בידיו, אח"כ יבדוק כל עלה ג' פעמים מול אור השמש או אור החשמל.

חסלט. כיום שישנם ירקות ללא תולעים הנקרא "חסלט" וכדו', נכון ביותר לקחת למצות מרור מגידולים אלו, וישטפם היטב בערב יו"ט בזרם מים מהלכלוך ומזבובים וכדומה, ויבדקם אם לא נשאר זבוב דבוק בהם.

שטיפת החסא. לא ישטוף החסא עם מים חמים, מכיון שעירוי מבשל כדי קליפה, ולכן יזהר שלא יפתח ברז מים החמים על החסא, וכ"ש שלא ישים החסא במים רותחים או בדבר חריף (חומץ וכדומה) אפילו זמן מועט. ולא יהא כבוש במים צוננים כ"ד שעות רצופות. ויזהר שבתוך הניילון לא יהא חשש כבוש.

אחרי בדיקת החסא, יניחו במקום קר ולח (במקרר) או במפה רטובה, כי אם יניחו במקום יבש יהא כמוש, וכמוש כשר רק בדיעבד (תע"ג מ"ב סקל"ז).

שכח לבדוק החסה (או הכרפס) בערב יו"ט, יבדקו במתינות בליל יו"ט כמה פעמים, כשמחזיק העלה כנגד אור החשמל. מצא תולעת או זבוב יקח התולעת או הזבוב ביחד עם קצת מהעלה (כי אסור לטלטל התולעת או הזבוב משום מוקצה).

אסור לשטוף החסה בחומץ או במי מלח ביו"ט, מאחר שהתולעים מתים בכך.

הכנת כריין. יכין *ראש תמכא (כריין) בלתי מרוסק להניח על הקערה למרור.

יכין בערב יו"ט כריין מרוסק להניח על הקערה לחזרת ולמצוה.

אחרי שריסק הכריין, יסגרנו היטב בכלי שלא יפיג טעמו.

שכח לרסק הכריין בערב יו"ט, ירסקנו בליל יו"ט ע"י שינוי, כגון שיהפוך הכלי שמרסק בו או ירסק על השלחן.

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הכנת החרוסת. יכין החרוסת מערב יו"ט ויניחו במקום קר (מקרר) שלא יתקלקל.

חרוסת, הוא תערובת של פירות מרוסקים עם תבלין ויין או חומץ (רמ"א תע"ג ס"ה). יש עושים החרוסת מפירות שנמשלו בהם ישראל, והם: תפוח חמוץ, תאנה, תמר, אגוז, רמון, שקד, ומרסק אותם, ונותנים בתוכה תבלין [שדומין לתבן, זכר לתבן שהיו מגבלין תוך הטיט] קינמון וזנגביל. והמנהג לעשות מעפיל (תפוחים) [זכר לתחת התפוח עוררתין], בארן (אגסים), ניס (אגוזים), אינגבר (זנגביל), צימרינג (קנמון), וסימנך: ובחרושת "אבן" ובחרושת "עץ" (פמ"ג). ויעשונו עב [זכר לטיט], ואח"כ יתן בתוכו מעט יין אדום [זכר לדם].

שכח לרסק הפירות לחרוסת מערב יו"ט, ירסק הפירות והתבלין בשינוי בליל יו"ט, כגון שלא ירסק החרוסת דק מאוד או יהפוך הכלי שמרסק בו.

הכנת הזרוע. נוטל ל"זרוע" חתיכת בשר עוף עם עצם [זכר לקרבן פסח] לאחר בישולו וצולהו מעט על האש בערב יו"ט, ולא יקח עצם בלא בשר עליו.

נוהגים לקחת בשר הדומה ל"זרוע" [זכר שגאלנו הקב"ה בזרוע נטוי']. *מנהגינו לקחת שוק (פולקע) לפי שהוא דומה לזרוע בהמה. אסור לאכלו בליל פסח.

שכח לצלות הזרוע בערב יו"ט, יצלנה בליל יו"ט ויאכלנה למחרת בסעודת היום, אבל בליל הסדר אסור לאכלו.

גם בחו"ל יאכלנה למחרת, ויצלה זרוע אחרת בליל יו"ט שני ויאכלנה בסעודת היום ביו"ט שני.

הכנת הביצה. יכין ביצה *מבושלת בקליפתה [זכר לחגיגה].

שכח להכין ביצה בערב יו"ט, יבשלנה בליל יו"ט ויאכלנה ביו"ט.

גם בחו"ל יאכלנה ביו"ט ראשון דוקא, ויבשל בליל יו"ט שני ביצה אחרת ויאכלנה ביו"ט שני.

הכנת מי מלח. יכין מי מלח בערב יו"ט לטבל בו הכרפס.

שכח לעשות מי מלח בערב יו"ט, יעשה בליל יו"ט מעט לפי הצורך, ולא יעשהו חזק, היינו שלא ישים ב' שליש מלח.

הכנת קליות ואגוזים. יכין קליות ואגוזים, שמצוה לחלק לתינוקות בלילה שלא ישנו ויראו שינוי וישאלו.

הכנת הגדות לכל המסובין. קנה הגדה חדשה, יבדוק מבעו"י שהדפים לא יהיו מדובקים.

הכנת הקערה. יכינה מערב יו"ט שתהא מוכנה לסדרה מיד בבואו מבהכנ"ס.

הכנת הקיטל. יכינה מערב יו"ט שיהא מוכן ללבושו מיד בבואו מבהכנ"ס.

הכנת מפה נקיה שלא כובסה עם עמילן חמץ, לשים בה מצת האפיקומן.

זהירות בפסח

מנהגי זהירות לפסח. הנזהר ממהשווה חמץ, מובטח לו שלא יחטא כל השנה (האר"י הק'). סינון המים. יזהר לשים בערב יו"ט לפני כניסת החג מסננת או חתיכת בד על כל ברזי

נתיבות
הכשרותבד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

המים שבבית, שלא ישתה ולא יתן בתבשיל ואף לא ישטוף פיו במים שאינם מסוננים. **טבעות נשים**. האשה תזהר בעת אכילה ובישול לא להעניד טבעותיה אם לא הגעילתן לפני פסח. וכן שעון יד שעונדת בשעת עיסוקה במטבח, לא תענוד בפסח בשעת עיסוקה במטבח.

ספרים. לא יניח ספר על שלחן או מפה שאוכלים עליו, אם רוצה ללמוד על השלחן ישים הפסק מפה. וכן לא יניח מאכל על שלחן או מפה שמניח עליהם ספרים. ספר שלא בדקו אותו דף אחר דף לא הוי ספר בדוק להניחו על שלחן אכילה.

סידורים וברכונים וזמירות. נכון שבעת אכילה יהא לו סידור והגדה וסדר ברכת המזון שלא השתמש בהם בשעת אכילת חמץ במשך השנה.

מאכל קר שנפל על הארץ, לא יאכלנו עד שישטפנו היטב ויקלפנו.

כלי מאכל קר שנפל על הארץ, לא ישתמש בו עד שישטפנו היטב.

כלי או מאכל חם שנפל על הארץ, יזהר שלא ישתמש בו עד שיעשה שאלת חכם על זה.

קילוף פירות וירקות וכיו"ב. נוהגים שלא לאכול פרי וירק בלא קילוף. גם משום חשש חמץ על הריסוס.

בקבוקי יין ושמן וכדומה, יזהר להדיחם ולנקותם היטב טרם העמדתם על השלחן.

מאכל או כלי פסח, לא ישים בשום מקום רק בהפסק מפה או נייר, ובפרט במקום שרגיל לשים מאכלי חמץ במשך השנה.

מצה שרויה. מנהג חסידים לא לאכול מצה שרויה. יש להחזיק המצות מכוסה במפה בשעת הסעודה מחשש שמא יפלו פירורים לתוך המאכל בשעה שפורס מהמצה ותהא שרויה, וכן מחשש שמא ינתזו על המצה מים.

כלי ששרו בו מצה, מנהג חסידים לא להשתמש בו, ולצורך קטנים מיחד להם כלים מיוחדים.

לסעוד אצל חבירו. מנהג חסידים לא לסעוד בפסח אצל חבירו, וכן לא להשאיל לחבירו או לשאול ממנו כלי אכילה.

דגים בשר ועופות. *המנהג להכין דגים, בשר ועופות מערב פסח לכל ימי החג. רבוה"ק הקפידו לעצמם שלא לאכול בפסח רק דגים שהביאו אותם כשהם חיים.

*אין אוכלים כבד וכל חלקי הפנים של בשר בקר ועוף, וכן אין אוכלים רגלי העופות והגררת.

*אין אוכלים חלקי הפנים של דגים.

נוהגים שלא לאכול שום בפסח (פרמ"ג תס"ד א"א פתח"ז סי' ד' אות ז').

*המנהג שלא לאכול גזר (מערהין).

*המנהג שלא לבשל תפוחי עץ.

נוהגים להיזהר שלא לומר תיבת "לחם" (פְּרוּיט) בימי הפסח, אלא אומרים חמץ.

הדלקת הנרות. יש נוהגות להדליק הנרות לכבוד יו"ט בעיו"ט בעוד יום, ואז מקבלת קדושת יו"ט ואסורה בכל מלאכה האסורה ביו"ט. *המנהג להדליק בלילה אחרי מעריב לפני קידוש.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

דיני ומנהגי הדלקת הנרות, ראה להלן אחר תפלת מעריב.

המדליקה מבעוד יום ויש לה צורך להתנות שעדיין אינה מקבלת יו"ט, לא תברך שהחיינו בשעת הדלקה אלא בשעת קידוש, או שתצא מהמקדש.

המברכת שהחיינו אינה יכולה להתנות (אורחות חיים ספינקא בשם מאורי אור).

איש המדליק אינו מברך שהחיינו בשעת הדלקה אלא בשעת קידוש. אם בירך, לא יברך שוב בשעת קידוש.

מצוה למושמש בכיסי בגדיו סמוך לכניסת יו"ט, שלא יהא בהם מוקצה, ובפרט מי שלבש בגדי שבת בשעת אפית המצות מצוה, ולקח עמו כסף לשלם עבור המצות.

"חג הפסח", ליל ג', ט"ו בו, 'א' פסח"

מצות תוספת יו"ט. מצוה להוסיף מחול על הקודש, ואפי' כשהזמן דחוק חייב להפסיק ממלאכה ואכילה לפחות כמה דקות לפני שקיעת החמה משום מצות תוספת יו"ט, ויכוין לקיים מצות תוספת יו"ט שלרוב פוסקים היא מה"ת.

טוב שאחר תפלת מנחה, יקבל עליו בפיו מצות תוספת יו"ט כדלהלן, ואם כשיגמור תפלת מנחה יהא סמוך להשקיעה, יקבל תוספת יו"ט לפני תפלת מנחה, ויתפלל מנחה אחר קבלת תוספת יו"ט.

מנחה ערב פסח. הש"צ לובש טלית. קרבנות, אשרי, ח"ק.

שמו"ע. של ימי חול. עלינו, ק"י.

מצות שחיטת קרבן פסח

אחרי מנחה. נוהגים לומר סדר קרבן פסח בציבור, לקיים: ונשלמה פרים שפתינו, בזמן הקרבנו, ויכוין: לקיים מצות עשה מה"ת מצות הקרבת קרבן פסח במחשבה ובדיבור.

תפלה בכניסת החג. בעל נפש היפה יעתר אל ה' וירצהו, שיהיה המועד הבא לקראתו נכנס בשלום ויצא בשלום ויהיה אך שמח בשמחה שלמה בלי ערבוב ח"ו (מט"א תרכ"ה סל"ו).

קבלת מצות תוספת יו"ט לפני כניסת החג. כשמקבל עליו מצות תוספת יו"ט, יאמר: ליקבה"ו, הריני מקבל עלי לקיים ביום הראשון של פסח הזה הבא עלינו לטובה מצוות החג, מ"ע מה"ת "לשבות ממלאכה ביום א' של פסח" שנאמר: ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם, ומצות ל"ת מה"ת "שלא לעשות מלאכה ביום א' של פסח", שנאמר: ביום הראשון וגו' כל מלאכת עבודה לא תעשו (ויקרא כג, ז), וכל המצוות עשה והמצוות ל"ת התלויות בה, והריני מוסיף מחול על הקודש לקיים מצות תוספת יו"ט, רבון העולמים זכני לשמור ולקיים את מצוות יום הראשון של פסח הזה הבא לקראתנו לשלום כהלכתם בכל פרטיהם ודקדוקיהם, ויהי נועם וגו'.

הכנה לתפלת מעריב ואמירת הלל. תפלת מעריב ואמירת הלל יתפלל בהשתפכות הלב ובהתלהבות עצומה, על אף שעיף ויגע מהטרחות והעבודות הקדושות בער"פ ואפיית המצה.

מיד בהגיע זמן מעריב יזדרז להתפלל כדי למהר להתחיל בעריכת הסדר שלא ישנו התינוקות.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מעריב. הש"צ לובש טלית ומתחיל ברכו בנעימת שלש רגלים, והקהל עונה אחריו: ברוך וכו' בהתעוררות של שמחה.

ואמונה כל זאת. יכוין לתת הודאה עצומה להשי"ת באמרו: הפודינו מיד מלכים וכו'. *מנהג רבוה"ק להתחיל לסיים בקול רם העושה לנו - ואמרו כולם.

ופרוש. וידבר משה, ח"ק.

שמו"ע. של שלש רגלים.

תפלת שמו"ע הראשונה של החג, יתפלל מתוך המחזור.

טעה והתחיל תפלת שבת, נזכר לפני שהזכיר השם בחתימת הברכה, יחזור לאתה בחרתנו. **נזכר כשהזכיר השם,** יאמר למדני חקיך, ויחזור לאתה בחרתנו. **נזכר אח"כ, כל שלא אמר יהל"ר השני,** יפסיק מיד כשנזכר, ויתחיל: אתה בחרתנו. **נזכר אחר שאמר יהל"ר השני,** אף שעדיין לא עקר רגליו, חוזר לתחילת שמו"ע.

גמר יעו"י והמשיך: ותחזנה, ודילג: והשיאנו, נזכר קודם שאמר יהיו לרצון השני, חוזר לאתה בחרתנו. **נזכר כשאמר יהל"ר השני,** אף שעדיין לא עקר רגליו, חוזר לתחילת שמו"ע. **וכן הדין בנסתפק אם אמר והשיאנו אחר יעו"י** (דע"ת תפ"ז סק"ג).

חתם מקדש השבת (במקום ישראל והזמנים), נזכר תוכ"ד, אומר מיד: מקדש ישראל והזמנים (ואינו מספיק שיאמר: ישראל והזמנים). **נזכר אחר כד"ד,** או שכבר התחיל תיבת רצה, כל שלא אמר יהל"ר השני, חוזר לאתה בחרתנו. **אמר יהל"ר השני,** אף שעדיין לא עקר רגליו, חוזר לתחילת שמו"ע.

התחיל תפלת חול, דינו כמו שהתחיל תפלת חול בשבת (ראה לעיל פר' לך).

התפלל תפלת חול ואמר יעלה ויבא ברצה, יצא.

הלל. אחר שמו"ע גומרים ההלל בציבור בנעימה, בברכה תחילה וסוף [לקיים מה שנאמר: ונרוממה שמו יחדיו].

לפני אמירת הלל, יכוין: הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי בקריאת ההלל לקיים מצוה מד"ס לקרוא הלל בחג המצות, ולדעת הראשונים הסוברים שהיא מ"ע מה"ת, יכוין לקיים מ"ע מה"ת, והריני מכוין בברכת אקב"ו לקרוא את ההלל גם על קריאת הלל שאומר בעריכת הסדר, וי"א לכוין גם על מצות סיפור יציאת מצרים. **באמרו:** הללו עבדי ד', יכוין לתת הודאה עצומה להשי"ת שהוציאנו ממצרים להיות עבדי ד' ולא עבדי פרעה.

אחרי הלל. ק"ת. עלינו, ק"י [באר"י ברכו]. אדון עולם.

אחרי תפילת ערבית. *המנהג לשיר ולעשות רקידה לכבוד ליל החג.

מצוה מיד אחרי תפלת מעריב למהר לביתו, להתחיל הסדר תיכף, בשביל התינוקות שלא ישנו עד גמר מצוות הלילה, סיפור יציאת מצרים, אכילת מצה ומרור (תע"ב ס"א, מ"ב סק"ג, שעה"צ סק"ב) ולכתחילה עד אחר אמירת הלל (מ"ב תע"ט).

הלילה ליל יו"ט א' פסח ט"ו בו, סוף הזמן לקידוש הלבנה. **לכתחילה אין מקדשין** הלבנה בליל יו"ט, מלבד כשיעבור הזמן.

קדושת "ליל הסדר". לילה זו מאירה כשמש בתוקף אורות עליונים, ועל כן היצה"ר מבקש עילה להכנס באחד מבני הבית, והחכם עיניו בראשו (עבודת הקודש להחיד"א זצ"ל).

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מצות הדלקת נרות לכבוד יו"ט א' פסח

פרטי דיני ומנהגי הדלה"נ, ראה לעיל ער"ש לך.

*המנהג שאין מדליקין לכבוד יו"ט שני הנרות משמן זית שמדליקין לכבוד שבת. יש מדליקות בערב יו"ט מבעוד יום כמו בער"ש, *המנהג להדליק אחרי מעריב לפני קידוש.

יש להדליק נרות ארוכים הדולקים עד גמר הסדר.

המדליקה בלילה אסורה להצית גפרור ע"י חיכוך בדבר, אלא מדליקה גפרור או קיסם או נר מאש בוערת.

ברכת הנרות. טוב שתברר או שהבעל יזכירה הברכות שתברך [מאחר שמורגלת בברכת נרות שבת]. מברכת ב' ברכות: א. ברכת המצוה: להדליק נר של יו"ט, ב. ברכת הזמן: ברכת שהחיינו.

כוונת ברכת שהחיינו. תכוין: לתת הודאה עצומה להשי"ת שהאריך חייה וקיימה והגיעה לחג הקדוש הזה לקיים מצות הדלקת הנרות לכבוד יו"ט, ושאר מצוות החג, וכל מצוות הלילה: אכילת מצה, מרור, אפיקומן, סיפור יציאת מצרים, אמירת הלל ושתיית ד' כוסות. לבשה בגד חדש או שקנו כלי חשוב חדש בבית תכוין בברכת שהחיינו גם עליהם.

כוונה לפני הדלקת הנרות. תכוין: הריני באה לקיים מצוה מד"ס להדליק נרות לכבוד יו"ט, ומזמנת את פי לברך עליהם ב' ברכות, ברכת להדליק נר של יו"ט וברכת שהחיינו.

סדר הברכות וההדלקה. מדליקה מאש בוערת גפרור או נר שבו תדליק הנרות ומחזיקתה ביד ימינה, ולפני שתתחיל להדליק תברך ב' ברכות: א. אקב"ו להדליק נר של יו"ט, ב. ברכת שהחיינו, ומיד מדליקה כל הנרות ולא תפסיק עד גמר ההדלקה, ותכוין: בהדלקה זו הנני מקיימת מצות השי"ת שציונו מד"ס להדליק נרות לכבוד יו"ט [ויש מברכות לאחר הדלה"נ כמו בשבת].

הפסיקה בדיבור שאינו צורך ההדלקה לפני שהתחילה להדליק, צריכה לחזור ולברך ברכת להדליק, אבל ברכת שהחיינו אינה חוזרת לברך. אחר שהדליקה אפילו נר אחד, אינה צריכה לחזור ולברך.

אחר ההדלקה, תזהר להניח הקיסם או הגפרור הבוהר במתינות וזהירות שיכבה מאליו. תחנינות אחר הדלה"נ. נוהגות הנשים להתפלל תפלות ובקשות ותחנינות המיוחדות לעת רצון זו (ראה לעיל א' ר"ה).

שכחה לברך ברכת שהחיינו בהדלקת הנרות, אם אינה מקדשת בעצמה, תכוין לצאת ברכת שהחיינו מבעל הבית.

המקדשת בעצמה לא תברך ברכת שהחיינו בשעת הדלקת הנרות, אלא בשעת קידוש (ברכת הבית שער מ"ה סכ"ו).

בירכה שהחיינו בשעת הדלה"נ, לא תברך שוב בשעת קידוש.

איש המדליק אינו מברך שהחיינו בהדלקה אלא בשעת קידוש. אם ברך, לא יברך שוב בשעת קידוש.

מנהג רבוה"ק להדליק בעצמם ה' נרות לכבוד יו"ט, נוסף לנרות שהדליקה הרבנית. כן המנהג להדליק ד' נרות גדולים הנקראים "מה נשתנה ליכט".

”הסדר דיניו ומנהגיו”

יכין בזריזות כל צרכי הסדר. ויהיה זריז מאוד לא להאריך הרבה במצוות הלילה, שלא יאחר זמן מצות אכילת כזית המצה המרור והכורך שזמנם קודם חצות.

זמן חצות לילה לענין אכילת כזית המצה, המרור, הכורך והאפיקומן: י-ם: 12.40; ת”א ובני ברק: 12.42; חיפה: 12.41; אשדוד: 12.43; בית שמש: 12.41; קרית גת: 12.42.

הכנת שלחן הסדר. יכין על השלחן תפו”א, לאכילת הכרפס. מרור, למצה. מי מלח, לטיבול הכרפס והביצים. חרוסת, לטיבול המרור. מלבד ג’ המצות וששת המינים שלצורך הקערה, והם: זרוע. ביצה. מרור. חרוסת. כרפס. חזרת.

שכח להכין מערב יו”ט מהדברים שצריך בליל הסדר.

יין. לא עירב בעיו”ט יין לבן עם יין אדום להאדימו יאדימו בליל יו”ט ע”י שימוזוג בתחילה היין אדום ואחר כך ימוזוג בתוכו היין לבן.

לא פתח בעריו”ט בקבוקי יין שבנדרול עם האותיות מודבקות עליהם, יפתחם ביו”ט באופן שלא יקרע האותיות, וכן באופן שלא יקרע בין האותיות של תיבה שלימה.

לא פתח בעריו”ט בקבוקי היין שהמכסה מתפרק עם פתיחתו, יפתחם ביו”ט באופן שלא יהיו עוד ראויים לשימוש, כגון שיעשה חור בפקק לפני פתיחתו.

מָצָה לזקן וחולה. לא כתש וטחן המצה דק דק בעריו”ט לזקן או חולה שאינו יכול לאכול כזית מצה כדי אכילת פרס, מותר לכתשה ולטחנה ביו”ט במטחנת יד, ואין צריך לעשות שינוי בכתישה או בטחינה. ויזהר שלא יברר אחר הכתישה את הפירורין שלא נכתשו היטב, דהוי בורר פסולת מתוך אוכל, ואם ירצה להסירם יסירם עם מעט קמח. מותר לשתות מים בשעת אכילת המצה כדי להקל האכילה.

כרפס. מרור. לא בדק הפטריזילי או החסה בעריו”ט, יבדקו במתינות ביו”ט כמה פעמים כשמחזיק העלה כנגד האור. מצא תולעת או זבוב נוטל התולעת או הזבוב ביחד עם קצת מהעלה.

כריין. לא ריסק הכריין בעריו”ט, ירסקנו ביו”ט על ידי שינוי, כגון שיהפוך הכלי שמרסק בתוכו או ירסק על השלחן.

חרוסת. לא ריסק החרוסת בעריו”ט, ירסקנו ביו”ט, וירסק הפירות והתבלין בשינוי קצת. זרוע. לא צלה הזרוע בעריו”ט, יצלה הזרוע ביו”ט, ויאכל הזרוע מחר יום א’ של יו”ט.

גם בחו”ל יאכלנה למחרת ביו”ט א’, ויצלה זרוע אחרת בליל יו”ט שני ויאכלנה בסעודת היום ביו”ט שני.

ביצה. לא הכין הביצה בעריו”ט, יבשלנה בליל יו”ט ויאכלנה ביו”ט.

גם בחו”ל יאכלנה ביו”ט ראשון, ויבשל ביצה אחרת בליל שני ויאכלנה ביו”ט שני. מי מלח. לא הכין המי מלח בעריו”ט, יעשה ביו”ט מעט כפי הצורך, גם לא יעשנו חזק, היינו שלא יהא שני שלישים מלח.

*אין מניחין מלח על השלחן בליל הסדר.

לבישת קיטל. בבואו מבהכ”נ מיד ילבש הקיטל (אין להכנס לבית הכסא עם הקיטל) וימהר להתחיל הסדר.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מנהג רבוה"ק להכנס לסדר כשהם לבושים בקיטל והטלית על ראשם, ושאר המסובים לא לבשו קיטל.

סידור הקערה. *מסדרים קערה רק לפני בעה"ב העורך הסדר [וטוב שכל אחד מהמסובין למעלה מי"ג שנה יסדר לעצמו ג' מצות]. מביאים לפני בעה"ב: מצה, מרור, זרוע, ביצה, חזרת, חרוסת, כרפס – וסימנך ר"ת: מזבח"ך.

*מסדרים הקערה קודם קידוש.

יסדר ג' מצות שלימות זה על גבי זה כנגד כהן לוי ישראל [חב"ד], ולמצה האמצעית ישים הגדולה ביותר. נשברה מצה אחת, יסדרה באמצע (רמ"א תע"ה ס"ז). יש לו רק מצת מצוה אחת, יניחה באמצע ללוי.

אופן סידור המצות. *מסדר כהן, עליו לוי, עליו ישראל, וכשמניחם על הקערה מהפכם כדי שיהא כהן למעלה (כתבי הגה"ק מבילגורייא ז"ע בשם כ"ק אדמו"ר מרן מהר"א ז"ע).

הקערה. *מסדר המינים על הקערה כפי האריז"ל כמו ב' נקודות סגול, בסדר הזה:

זרוע, ימין. ביצה, שמאל.

מרור, למטה באמצע.

חרוסת, ימין. כרפס, שמאל.

חזרת, למטה באמצע.

הקערה: מלכות

*המצות מניחים למעלה על הקערה, ומנהג העולם ליתן הקערה על המצות.

סימני הסדר קדש ורחץ וכו'. יאמר כל הסימנים במקומם בפה מלא, כי נרמזו בהם סודות גדולים ונפלאים מאד (יסו"ש"ה).

*המנהג שהילדים מתרגמים סימני הסדר למסובים.

קדש. העורך הסדר אומר: קדש.

הילד מתרגם כך: כשבעל הבית חוזר מבית הכנסת בליל הפסח לובש הקיטל ומקדש מיד בגלל ב' טעמים, א' כדי שלא ישנו התינוקות, ב' דזריזים מקדימים למצוות.

דיני מצות שתית ד' הכוסות

מצוה מד"ס לשתות ד' כוסות יין בליל פסח.

ד' כוסות צריך לשתותם בהסיבה ובבנת אחת, היינו בשתיה אחת בלא הפסק כלל, לכתחילה מצוה לשתות כל הכוס ובדיעבד רובו, ולכל הפחות לא ישהה מתחילת

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

השתיה עד גמר השתיה יותר משיעור שתית רביעית [שהה יותר מכדי שתית רביעית - ראה להלן].

שתה פחות מרוב רביעית, שתה רוב רביעית כשהה יותר מכדי אכילת פרס, לא יצא, וחייב לחזור ולשתות תוך זמן שיעור כדי אכילת פרס [שיעור זמן כדי אכילת פרס, ראה להלן בדיני אכילת מצה].

מצות הסבה. מצוה מד"ס לאכול ולשתות בליל פסח בהסיבה. כשהוא מיסב לא יטה על גבו ולא על פניו ולא על ימינו אלא על שמאלו, ואין חילוק בין איטר לאחר.

לא יסמוך על ירך עצמו שנראה כדואג ואין זה חירות.

בן אצל אביו, צריך הסיבה. נשים, אינן נוהגות להסב.

תלמיד אצל רבו, אפילו אינו רבו מובהק, אינו רשאי להסב אלא אם כן רבו נתן לו רשות להסב.

ת"ח מופלג בדורו אעפ"י שלא למד ממנו כלום חשוב כרבו מובהק. אם רבו יצא מן החדר ואינו אוכל או שתה בפניו, חייב להסב.

המנהג אצל רבוה"ק שכל המסובין ואפילו הבנים לא הסבו.

מקומות חיובי הסיבה הם. ג"פ שמצוה לאכול מצה והם: אכילת מצה, כורך, אפיקומן, ובשתית ד' כוסות.

דיני קידוש

צריך לקדש דוקא אחר צאת הכוכבים כשהוא ודאי לילה.

אין ידיו נקיות יטול ידיו מעט קודם קידוש (רמ"א תע"ג ס"א).

הדחת ושטיפת הכוסות. צריך להדיח במים מבפנים ולשטוף מבחוץ (ועפ"י הזוה"ק אפילו הכוס נקי) כוסות כל המסובין, וישאיר בתוך הכוס של בעה"ב מעט מים. מוזג מהכוס ג' טיפות מים לתוך כל בקבוקי היין שמהם ממלאים ד' הכוסות [אם מביא באמצע בקבוקי יין נוספים צריך למזוג בהם ג' טיפות מים].

יין. הרוצה לשתות כמה סוגי יין יקח לכוס ראשון המשובח ביותר, או יערב בכוס ראשון מאותו המין, שלא יכנס בספק ברכת הטוב והמטיב.

כוונת ברכת בופה"ג על כוס ראשון. נכון שיכוין לצאת בברכה זו על יין שישתה בין הכוסות הראשונות, שאם ישכח וישתה כוס ראשון בלא הסיבה, יוכל לצאת לכל הדעות ולחזור ולשתות בהסיבה בלא ברכה, ולא יהא נראה כמוסיף על הכוסות (וכן אם ישהה בשתית כוס א' יותר משיעור כדי שתיית רביעית, יוכל לחזור ולשתות בבת אחת בלא ברכה כדי לצאת לכל הפוסקים, וכן אם יצטרך לצאת לחוץ בין כוס א' לב', יוכל לשתות קודם שיצא כוס נוסף בלא ברכה שיהא קידוש במקום סעודה).

טוב שיכוין בברכת בופה"ג לא להוציא כוס הב' [כדי לצאת דעת המחבר (פמ"ג מ"ז תע"ד סק"א)].

הרוצה לשתות אחר קידוש משקה שהוא חמר מדינה, יכוין לפוטרו בברכת בופה"ג, שלא יצטרך לברך עליו ויהי' נראה כמוסיף על הכוסות (שו"ע הרב).

כוונת ברכת שהחיינו. יכוין: ליתן שבח והודאה עצומה להשי"ת שהאריך חייו וקיימו והגיעו לחג הקדוש הזה, לו ולכל ב"ב ולכל היוצאים ממנו, לקיים בו מצוות החג: מצות

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחוזיקי הדת פסח תשע"ז

כשר לפסח

קידוש יו"ט, ושאר מצוות החג (מ"ע מה"ת לשבות ממלאכה, ומל"ת מה"ת לא לעשות מלאכה ביום א' של פסח), וכל מצוות הלילה: אכילת מצה, אכילת מרור טבול בחרוסת, כורך, אפיקומן, סיפור יציאת מצרים, אמירת הלל, שתיית ד' כוסות (כפה"ח תע"ג ס"ו), ויכוין גם על מצות בדיקת חמץ. לבש מלבוש חדש או שקנו כלי חשוב חדש בבית יכוין גם על שמחת המלבוש והכלי החדש. וי"א שיכוין גם על מצות ספירת העומר [דתלוי בא' דפסח, שמתחילין לספור ממחרת השבת].

קידוש ליל הסדר. יש בזה כמה מנהגים: א. בעה"ב מקדש ומכוין להוציא כל המסובין אנשים ונשים, והמסובין מכוונים לצאת (וכן מנהג בעלזא).

המכוין לצאת קידוש, יזהר לשמוע היטב כל הקידוש ויענה אמן ולא יענה ברוך הוא וברוך שמו [ענה ב"ה וב"ש יצא אם המברך לא המשיך הברכה].

לפני שמתחיל לקדש, יזהיר בעה"ב לבני הבית שישמעו היטב ויכוונו לצאת.

נשים השומעות ומכוונות לצאת קידוש מבעה"ב, וברכו ברכת שהחיינו בשעת הדלקת הנרות, ונוהגות בכל שבת ויו"ט לצאת גם ברכת בופה"ג, תזהרנה שלא תעננה אמן אחר ברכת שהחיינו של המקדש [אלא בהרהור], כיון שהוא הפסק בין ברכת בורא פרי הגפן לטעימת היין, מאחר שהן אינן מחוייבות כבר בברכת שהחיינו.

ענתה אמן, לא תשתה מהכוס מיד, אלא תעשה הפסק כדיבור ואח"כ תברך בופה"ג, ותכוין שמברכת משום ברכת הנהנין ולא משום קידוש.

הנוהגות בכל שבת ויו"ט לברך בעצמן בופה"ג, תעננה אמן גם על ברכת שהחיינו. הנוהגות לברך בעצמם ברכת בורא פרי הגפן לפני שתינתן, תזהרנה לכוין לברך בורא פרי הגפן רק משום ברכת הנהנין ולא משום קידוש [שאם תחשבנה שזה משום קידוש, נמצא שברכו ברכת קידוש היום לפני בורא פרי הגפן, נמצא שעשו כב"ש דס"ל מברכים קידוש היום ואח"כ ברכת הגפן, ולא יצאו דהלכה כב"ה דס"ל דברכת הגפן קודם ואח"כ ברכת קידוש היום] (שוע"ה).

ב. בעה"ב מקדש ואח"כ המסובין זה אחר זה, ואז נכון שכל אחד מהמסובין יכוין בפירוש שאינו רוצה לצאת מהקידוש של בעה"ב [כיון דקידוש יו"ט לרוב הפוסקים הוא מדרבנן יוצא אף בלא כוונה].

ג. בעה"ב מקדש בקול והמסובין מקדשין עמו בלחש, ויזהרו שלא יענו אמן אחר קידוש של המקדש לפני טעימה מהיין, שאסור להפסיק בין ברכת בופה"ג לטעימת היין מהכוס. שכח וענה אמן, יבקש מחבירו להוציאו בברכת בופה"ג. אין מי שיוציאו, יהרהר בלבו ברכת בופה"ג.

אשה האומרת קידוש עם בעה"ב, אם בירכה שהחיינו בשעת הדלה"נ, תזהר שלא תאמר עמו שוב ברכת שהחיינו.

טעתה וברכה שהחיינו, לא הוי הפסק וא"צ לחזור ולברך בופה"ג, אלא לאחר שתשתה מהכוס כשיעור, תאמר: בשכמל"ו. וכן בטעתה והתחילה לברך בא"י וזוכרה, תפסיק מיד, ולא תסיים למדני חקיק, ותשתה מהכוס כשיעור ואח"כ תאמר בשכמל"ו.

כוס קידוש הוא הכוס הראשון מארבעה הכוסות שחובה מדרבנן לכל אדם לשתות בליל הסדר, וגם נשים חייבות לשתותו, לפי כל פרטי הדינים שיבוארו להלן.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מזיגת הכוס. מזוגים כוס ראשון לכל בני הבית. אם אפשר ימזוג לו אחר הכוס דרך חירות, וכן בכל ד' הכוסות.

נטילת הכוס. נוטל הכוס בב' ידיו, ומחזיקו ביד ימינו על כף היד ולא יסייע ביד שמאל, ומגביהו מעל השלחן טפח כנגד החזה, ומנהג רבוה"ק לקבל הכוס בב' ידיים מב' ידי הזולת. עפ"י האריז"ל מקדשים מעומד.

קידוש. יקדש בשמחה ובהודאה להשי"ת בנעימה מיוחדת ליו"ט.

כוונה לפני קידוש. יכוין: הריני בא לקיים מצות קידוש ביו"ט [שמצוה מד"ס לקדש יו"ט בדברים בכניסתו, וי"א שהיא מצוה מה"ת] ומצוה מד"ס לקדש על כוס יין, ומזמן את פי לברך ברכת בופה"ג וברכת קידוש וברכת הזמן על כוס ראשון [ומכוין בברכת הגפן לפטור גם היין שאשתה בין כוס ראשון לשני], ולשתותו בהסיבה לקיים מצות שתית כוס ראשון מד' כוסות בהסיבה זכר לחירות. ויש נוהגין לומר: הריני מוכן וכו' לשם יחוד וכו', ויאמרו לפני שמתחיל לקדש.

תזכורת לבני הבית. לפני קידוש יזכיר לבני הבית שעליהם לכוין לצאת מצות קידוש של יו"ט ומצות שתית כוס ראשון מד' הכוסות, ושישתו בבת אחת בלא הפסק כלל לכתחילה כל הכוס, ובדיעבד רוב הכוס, ולכל הפחות תוך זמן כדי אכילת פרס [ומה לכוין בברכת הגפן ובברכת שהחיינו, ושהנשים שברכו שהחיינו בהדלה"נ לא יברכו שוב שהחיינו - כפי כל פרטי הדינים המבוארים].

סדר הקידוש: יק"ז. יין. ברכת בורא פרי הגפן. **קידוש:** ברכת אשר בחר בנו. זמן. ברכת שהחיינו.

שכח לברך שהחיינו, יברך על כוס שני או ג' וד'. נזכר אח"כ, יברך כשנזכר.

מצות שתיית כוס ראשון. אחר הקידוש ישב מיד בהסיבה ויזהר שלא יתחיל לשתות עד שייסב תחילה, ושותה בשתי אחת לכתחילה כל הכוס, ובדיעבד רובו, ולא יפסיקנו לב' שתיות, ועכ"פ לא ישהה מתחילת שתי' עד סוף שתי' יותר משיעור שתיית רביעית.

שתה בלא הסיבה, שתה בהסיבת ימין, שהה בשתייתו יותר משיעור כדי שתיית רביעית, אם כיוון בברכת בופה"ג לפטור שתית היין שישתה בין כוס א' לכוס ב' או היין שירצה לשתות תוך הסעודה, או שרגיל לשתות יין תוך הסעודה, יחזור לשתות בהסיבת שמאל בלא ברכה, לא כיוון ואינו רגיל לשתות יין תוך הסעודה, אינו חוזר לשתות.

שתה פחות מרוב רביעית, או שתה רוב רביעית ושהה בשתייתו יותר משיעור כדי אכילת פרס, לא יצא ידי חובתו ויחייב לחזור ולשתות כוס יין, ואם לא כיוון בברכתו לפטור שתית היין שבתוך הסעודה ואינו רגיל לשתות יין תוך הסעודה, חוזר לברך ברכת פרי הגפן.

אין מברכים ברכת על הגפן אחר שתית כוס ראשון (תע"ג ס"ב).

שתיה בין כוס ראשון לכוס שני

בין כוס א' לכוס ב' לא ישתה יין או משקה המשכר כי אם לצורך גדול, ורק בכיון בברכת הגפן של קידוש לפטור מה שישתה בין הכוסות.

משקין שאינם משכרים מותר לשתות בין הכוסות.

מזג כוס ב', אין להפסיק כלל בשתייה (ביאור הלכה סי' תע"ג ד"ה הרשות), ובשו"ע הרב מקיל עד ברכת אשר גאלנו.

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחוזיקי הדת
פסח תשע"ז

ורחץ. נוטלים הידים בלא ברכה. הנטילה והניגוב יהיו ככל דיני נט"י לאכילה.

טעם הנטילה, כיון שטובל הכרפס במי מלח, הוי אוכל דבר שטיבולו במשקה שצריך נט"י. ואפי' מי שכל השנה אינו נזהר בנטילת ידים לאכילת דבר שטיבולו במשקה, מ"מ לילל פסח יטול ידיו [הטעם שיראו התינוקות שינוי וישאלו].

*המנהג שכל המסובין נוטלים ידיהם [ויזכיר לב"ב שלא לברך ברכת על נט"י].

יכוין בפירוש: שלא לצאת בנטילה זו חובת נטילת ידים לסעודה (פמ"ג מ"ז ר"ס תע"ג).

לא יסיח דעתו מהנטילה עד אחר אכילת הכרפס.

שכח ובירך על נטילת ידים, יאמר אחר טעימת הכרפס בשכמל"ו, וכשיטול אח"כ ידיו לסעודה יברך עוד הפעם ענט"י, וטוב שיביא עצמו לידי חיוב נט"י.

כרפס. נוטל ביד ימינו (לא ע"י כף או מזלג) חתיכת כרפס, דוקא פחות מכזית [והוא פחות מגודל קופסת גפרורים] שלא להכנס בספק חיוב ברכת בורא נפשות, מטבילו במי מלח. *המנהג לקחת לאכילת כרפס תפוחי אדמה ומעט מעלי הפטרזיליא שעל הקערה, וטובלם במי מלח, וכך מחלק לכל אחד מבני הבית.

*לא יטול כל הכרפס מן הקערה, אלא ישאיר ממנה על הקערה, שלא יבטל סוד הקערה עד גמר הסדר.

הטעם שתיקנו חכמים אכילת כרפס בטיבול קודם הסעודה, כדי להתמיה התינוקות שיראו שינוי שאוכלים ירקות בטיבול לפני הסעודה, שאין הדרך לאכלם קודם הסעודה, וישאלו על שינוי זה.

הטעם שבחרו בירק שנקרא "כרפס", שהוא נוטריקון ס' פרך, כלומר, שהיו אבותינו ס' ריבוא בעבודת פרך, וגאלם הקב"ה משם.

לפני הברכה יזכיר לבני הבית, לכוין לפטור בברכת בורא פרי האדמה על הכרפס גם המרור שיאכלו במצות אכילת מרור וגם המרור שיאכלו במצות אכילת כורך.

ברכת בורא פרי האדמה על הכרפס. כל המסובין יחזיקו הכרפס ביד ימין, ויברכו ביחד ברכת: בורא פרי האדמה [ויזהר כל אחד שלא יענה אמן על ברכת חבירו]. אוכלים הכרפס בלא הסבה. ולא יעשה הפסק ולא ייצא לחוץ בין אכילת הכרפס לאכילת מרור.

שכח ואכל כזית מהכרפס, אינו מברך ברכת בורא נפשות.

יחץ. נוטל המצה האמצעית ובוצעה (ביד ימינו) לשתיים באופן שחלק אחד יהיה יותר גדול. חלק הגדול יכרוך במפה נקיה [זכר למשארותם צרורות בשמלותם] שלא כבסה בעמילן של דגן, ויצפינו תחת הכר לאפיקומן. חלק הקטן שממנו אוכל כזית המצה, ישאיר במקומו בין ב' השלימות לומר עליו ההגדה [לקיים בו מצות חז"ל שדרשו לחם עוני, לחם שעונין עליו דברים הרבה]. מ"מ יראה שהחלק הקטן יהיה לכל הפחות כזית, ואם הוא פחות מכזית יוריד חתיכה מהחלק הגדול.

הטעם שבוצעים המצה לשתיים, כדי שחלק המצה המונח על השלחן לצאת בו מצות אכילת מצה ואומרים עליו ההגדה ואומרים עליו "בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך" יהא מצה פרוסה, ובכך לקיים מצות אכילת מצה בחלק מצה פרוסה כדרכו של עני, ושעונין עליו דברים הרבה, וגם חלק המצה הצפונה שמקיים בו מצות אכילת אפיקומן יהא פרוסה כדרכו של עני.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מנהג ישראל שהקטנים חוטפים האפיקומן (כדי שיהיו נעורים ויתעוררו לשאול) ומצניעים אותו עד שעת אכילה, ואז פודים אותו במתנה [אמנם צריך להזהירם שיניחוהו במקום נקי ושמור, לא במקום רטיבות ולא תחת מטה ושלא יפול על הארץ ושלא יכניסוהו בשירותים]. יש מקומות שאין נוהגים מנהג זה.

מגיד. אומרים ההגדה מהא לחמא עניא עד גאל ישראל.

נשים גם חייבות באמירת הגדה ובאמירת הלל, וצריך להסביר להן בלשון שמבינות, ולכל הפחות ידיעם טעם פסח מצה ומרור כמש"כ בהגדה: רבן גמליאל וכו', וישמעו קידוש וברכת אשר גאלנו וכווננו לצאת ידי חובתן.

קטן וקטנה שיש בהם דעת להבין מה שמספרים להם מיציאת מצרים באמירת ההגדה, ראוי לחנכם לשמוע ההגדה שאומרים על כוס ב' (שוע"ה תע"ב סכ"ה).

מצות והגדת לבנך. האב צריך לעשות שינוי בלילה הזה, כדי שיראו הבנים וישאלו ויאמרו מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות, כדי שישביב להם ויאמר להם כך וכך אירע. כיצד משנה: מחלק להם קליות ואגוזים, ועוקרים השלחן מלפניהם קודם שיאכלו, וחוטפים מצה זה מיד זה, וכיוצא בדברים האלו (רמב"ם פ"ז ה"ג).

מצוה להודיע לבנים ואפילו לא שאלו, שנאמר והגדת לבנך, לפי דעתו של בן אביו מלמדו (שם ה"ב).

מצות סיפור יצי"מ. עיקר המצוה שיהא הסיפור על ידי שאלה ותשובה, ובאין מי שישאלנו, שואל לעצמו ומשיב (דר"פ מ"ע כ"א אות ג').

סיפור יציאת מצרים. צריך לכונן גם טעם מצות סיפור יצי"מ, כדי לידע ולהודיע ולהודיע שהוא אלקי עולם, אלקי ישראל, המשגיח והכל יכול, והוא המשדד מערכות השמים כרצונו, וכי אין כח בשום נברא להרע או להטיב מבלעדי השגחתו ית"ש, כמ"ש ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בם וידעתם כי אני ד' (דרך פקודי).

קודם ההגדה יאמר: ליקבה"ו, הריני מזמן את פי לקיים מצות עשה מן התורה "לספר ניסים ונפלאות שנעשו לאבותינו במצרים בליל ט"ו", שנא': זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים, וגם מ"ע של והגדת לבנך ביום ההוא וגו'.

יאמר ההגדה בשמחה רבה באימה וביראה [ולא בהסיבה] ובקול רם.

נתאחר הזמן שלא יספיק לגמור ההגדה ולאכול כזית מצה ומרור וכורך קודם חצות, ידלג חלק מההגדה וישלימו תוך הסעודה.

גודל מעלת סיפור יציאת מצרים. אי' בזה"ק כל המספר ביציאת מצרים בשמחה וחדוה מזומן הוא לשמוח עם השכינה בעולם הבא. הקב"ה מכנס כל הפמליא של מעלה ואומר להן: לכו ושמעו סיפור שבח גדולתי שבני מספרים ושמחים בגאותי, ובכן מתאספים כולם ובאים לשמוע סיפור השבח שמשבחים ישראל להקב"ה על כל הניסים שעשה להם.

יש נוהגים לומר מאמר הזוהר הנ"ל: פקודא בתר דא, לפני הא לחמא עניא.

הא לחמא. מגלה המצות [המצה האמצעית הפרוסה], מגביה הקערה *ואומר בישיבה [וי"א בעמידה] בקול רם: הא לחמא - בני חורין.

מניח הקערה מידו, מכסה המצות עד עבדים היינו כאילו כבר אכלו, כדי שיראו

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

התינוקות וישאלו: המצות המוכנות לאכילה למה כאילו מסלקין אותם, ויאמר להם שאין רשאים לאכול עד שיספר מציאת מצרים (תע"ג מ"ב ס"ק ס"ו).

מוזגים כוס ב' לכל המסובין.

יין משנת השביעית לכוס שני. אין לקחת מיין שיש בו קדושת שביעית, כיון שאין להטיף ממנו בשעת אמירת דם ואש וכו' ועשר המכות.

מצוה לחלק לתינוקות קליות ואגוזים קודם עשית הסדר כדי שיראו שינוי וישאלו מה נשתנה. כ"ק מרן מהרי"ד ז"ע חילק אגוזים קודם מה נשתנה רק לתינוקות נקבות.

וכאן הבן שואל מה נשתנה.

שאלת מה נשתנה. *המנהג שכל הבנים שואלים הקושיות. הבן הקטן שואל ראשון וכך לפי הסדר עד הבן הגדול.

אין לו בן, הבת שואלת. אין לו בת, אשתו שואלת, או אחד מהמסובין שואל. ואם הוא לבד שואל את עצמו.

*המנהג שהבן השואל סופק כף אל כף קודם שישראל.

יש להיזהר שלא ישנו הילדים עד אחר עבדים היינו, לקיים מצות והגדת לבנך. לכתחילה יהיו נעורים עד אחר אכילת המצה ומרור, דעיקר השאלה והתמיהה של התינוק הוא בשעה שרואה המעשה בעיניו, ועל ידי כך תתיישב התשובה בלבו (שעה"צ תע"ב סק"ב). ואם אפשר יהיו נעורים עד אחר אמירת הלל.

המיסב עם בניו אצל הוריו, יקפיד שבניו ישאלו הקושיות ממנו והוא יסביר להם התירוץ, שיקיים בעצמו מצות והגדת לבנך. או שהאב יגיד להבן שישמע התירוץ מהסבא, או שהאב ישאל מהבן אם הבין התירוצים על הקושיות.

*המנהג שלאחר שגמרו הילדים שאלת מה נשתנה, בעה"ב עם כל המסובין חוזרים על השאלות ואומרים ביחד מה נשתנה. רבותינו הק' נהגו לומר בלשון זה: "לאמיר איבער חזרן די פיהר קשיות".

עבדים היינו. לפני שמתחיל לומר עבדים היינו יזהר גלגות המצות [נוהגים לגלות המצה הפרוסה] לומר עליו ההגדה, ויהיו מגולים עד והיא שעמדה [לקיים מצות לחם עוני לחם שעונין עליו דברים הרבה].

*לפני אמירת עבדים היינו, אומרים: "דער תירוץ איז אזוי".

מצוה על האב להשיב לבן ולספר לו בלשון שמבין, ולהאריך עמו עד שיכנס הדבר בלבו, ולא די שמשב לו התשובה באמירת ההגדה עבדים היינו (דר"פ וראה ב"י תע"ג מה תועלת שאלה אם לא ידעו התשובה), ואם הוא בר הבנה מצוה מה"ת להטריח עמו בסיפור עד שיראה שכל כך נקשר הענין בהבנתו עד שיכול לספר לאחרים, כמש"כ והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, היינו שיאריך עמו בסיפור להבינה, עד שהוא יוכל לאמור לאחרים (דר"פ). ויסביר לבניו ובנותיו הקטנים התירוצים על ד' הקושיות ששאלו, ויספר להם ניסי יציאת מצרים וגבורות השי"ת, ויטעים להם הדברים שיבואו עי"ז לידיעת השי"ת ולאמונת הבורא ב"ה והשגחתו בעליונים ובתחתונים, כמ"ש למען תספר וגו' וידעתם כי אני ד'.

התירוץ על קושיא הא' למה הלילה הזה אוכלים מצה. משום דעבדים היינו לפרעה במצרים והלילה הזה הוציאנו ד"א משם וכו', ולא הספיק בציקם של אבותינו להחמיץ

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

עד שנגלה עליהם הקב"ה וגאלם בחפזו, וכמו שאומרים להלן בפיסקא דרבנן גמליאל אומר.

על קושיא הב' למה הלילה הזה אוכלים מרור. משום דמרור זכר לשעבוד, שעבדים היינו ונשתעבדו אבותינו במצרים, כמש"כ וימררו את חייהם, וכמו שאומרים להלן בפיסקא דרבי גמליאל אומר.

על קושיא הג' למה הלילה הזה מטבילים ב' פעמים. משום דאכילה בטיבול היא דרך חירות כדרך שהמלכים אוכלים, והוא זכר לעבדים היינו לפרעה במצרים ובלילה הזה הוציאנו ד"א משם לחירות, התירוץ על קושיא זו כלול לקמן בפיסקא בכל דור ודור חייב אדם וכו'.

על קושיא הד' למה הלילה אוכלים בהסיבה. משום דאכילה בהסיבה היא דרך חירות כדרך שהמלכים אוכלים, והוא זכר לעבדים היינו לפרעה במצרים ובלילה הזה הוציאנו ד"א משם לחירות, התירוץ על קושיא זו גם כלול בפיסקא בכל דור ודור חייב אדם וכו'.

והיא שעמדה. כשמגיע לוהיא שעמדה מכסה המצות, נוטל כל אחד כוסו ביד ימינו, ואומר *בישיבה בקול: והיא שעמדה - מצילנו מידם. מניח הכוס מידו, מגלה המצות, וממשיך: צא ולמד וכו'.

כשאומר: דם ואש ותמרות עשן, ובאומרנו כל אחת מעשר המכות, ובאומרנו: דצ"ך עד"ש באח"ב, זורק מהכוס בכל תיבה טיפה אחת *באצבע קמיצה של יד ימינו [שהם סך הכל ט"ז טיפות], ויש נוהגין לשפוך מהכוס עצמו.

כוונה בשעת זריקת הטיפות, יכוין: שהקב"ה יצילנו מהמכות האלו ויביאם על שונאנו (מהרי"ל).

לא ישתמש ביין הנזרק, אלא ישפכם במקום שאין בנ"א עורבין.

רבן גמליאל אומר. יסביר לבני ביתו ג' הדברים עד שיבינו, שהרי מי שלא אמר ג' דברים אלו לא יצא ידי חובתו.

מצה זו. כשאומר "מצה זו" נוגע ביד ימינו במצה הפרוסה להראותה למסובין שתחבב המצוה עליהם (תע"ג ס"ז), וכן כשאומר "מרור זה" יגע במרור הנמצא בקערה, אבל כשאומר "פסח שהיו" וכו' לא יאחוז הזרוע ולא יראה באצבע רק יסתכל בו, שלא יראה כקדשים בחוץ.

לפיכך. מכסה המצות, ממלא הכוסות, מאחר שנחסרו בזריקת הטיפות באמירת המכות, ונוטל כל אחד כוסו ביד ימינו ואומר *בישיבה: לפיכך - שירה חדשה הללויה.

הללויה. *מניח הכוס מידו, מגלה המצות, ואומר בישיבה: הללויה הללו - למעינו מים [ויש אוחזים הכוס ומכסים המצות מ"לפיכך" עד גאל ישראל], ואח"כ מכסים המצות.

באמירת הללו עבדי ד', יכוין לתת הודאה עצומה להשי"ת שהוציאנו ממצרים ואנו עבדי ד' ולא עבדי פרעה.

ברכת אשר גאלנו. מכסה המצות, נוטל כל אחד כוסו ביד ימינו, ואומר הברכה *בישיבה. אם לא כיון בברכת שהחיינו על מצות אכילת מצה ומרור, יכוין בברכת אשר גאלנו והגיענו הלילה הזה לאכול בו מצה ומרור, שיש אומרים שברכת אשר גאלנו היא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ברכת שהחיינו על מצות אכילת מצה ומרור. [יש אומרים שברכת אשר גאלנו היא גם במקום ברכת שעשה ניסים].

לא יפסיק בין גמר ברכת אשר גאלנו לשתיית הכוס.

אחר חצות לא יברך ברכת אשר גאלנו בשם ומלכות (כפה"ח תע"ז סק"י).

מצות שתית כוס שני. נוטל כל אחד כוסו ביד ימינו, ויכוין: הריני מזמן את פי לברך על כוס השני ברכת בופה"ג [ומכוין בברכת הגפן לפטור גם היין שאשתה בתוך הסעודה] ולשתותו בהסיבה, לקיים מצות שתיית כוס שני מד' כוסות בהסיבה זכר לחירות. ויש נוהגים לומר: הריני מוכן, לשם יחוד.

שכח לברך שהחיינו בשעת קידוש, יברך עכשיו על כוס שני.

מברך בפה"ג בלא הסיבה, מיסב מיד ושותה לכתחלה כל הכוס בבת אחת. יזהר שלא יתחיל לשתות לפני שמיסב.

שתה בלא הסיבה, שתה בהסיבת ימין, שהה בשתייתו יותר משיעור כדי שתית רביעית, אם כיון כשבירך בופה"ג לפטור שתיית היין שבתוך הסעודה, או שרגיל לשתות יין בתוך הסעודה, יחזור לשתות בהסיבת שמאל בלא ברכה, לא כיון ואינו רגיל לשתות יין בתוך הסעודה, אינו חוזר לשתות.

שתה פחות מרוב רביעית, או שתה רוב רביעית ושהה בשתייתו יותר משיעור כדי אכילת פרס, לא יצא יד"ח וחייב לחזור ולשתות כוס יין, ואם לא כיוון בברכת בופה"ג לפטור שתיית היין שבתוך הסעודה ואינו רגיל לשתות יין בתוך הסעודה, חוזר לברך בורא פרי הגפן.

אין מברכים ברכת על הגפן.

רחצה. מוציא. מצה. *שלשה סימנים אלו אומרים לפני הנטילה. וכן הרוצה לומר "לשם יחוד" על מצות אכילת מצה יאמרו לפני נט"י.

אכילת מצה, מרור, כורך. יזהר מאוד לאוכלם לפני חצות, המ"ב (תע"ז סק"ג) פוסק דאם נתאחר אחר חצות לא יברך על אכילת מצה ולא על אכילת מרור.

רחצה. נוטלים הידים ומברכים ברכת על נטילת ידים.

אם ידיו דבוקות מיין, ירחצם קודם נטילת ידים שלא תהא חציצה.

טוב שקודם הנטילה יביא עצמו לידי חיוב נטילה [היינו שיחכך שערות ראשו או יגע במקומות המכוסים המחייבים נט"י (פמ"ג מ"ז רסי' תע"ג)].

תזכורת לבני הבית לפני נטילת ידים. יזכירם שצריך לאכול הכזית מצה בלא שום הפסק תוך זמן שיעור כדי אכילת פרס, ולכוין לקיים מצות עשה מה"ת של אכילת מצה, ולכוין טעם מצות אכילת מצה כדלהלן, ולכוין באמרו: **על אכילת מצה** לפטור ג"פ מצות אכילת כזית מצה, א' מ"ע מה"ת של אכילת כזית מצה; ב' מצות אכילת כזית מצה בכורך; ג' מצות אכילת כזית מצה לאפיקומן.

מוציא. נוטל ג' המצות בידיו, באופן שתהיינה נוגעות קצת זו בזו בלא הפסק מפה, העליונה והתחתונה שהן שלימות משום מצות לחם משנה, והפרוסה באמצע משום לחם עוני, ומניח י' אצבעותיו עליהם, יד ימין על המצה העליונה ויד שמאל תחת המצה התחתונה, ויכוין לקיים מצות לחם משנה וגם להוציא במצות לחם משנה לבני הבית שאין לפנייהם לחם משנה, ומברך ברכת המוציא ועדיין אינו בוצע.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מצה. ישמיט המצה התחתונה מידו, ויחזיק יד ימינו על המצה העליונה ויד שמאלו תחת הפרוסה מלמטה, ומברך: **אקב"ו על אכילת מצה**, באמרו: על אכילת מצה, יכוין על ג"פ מצות אכילת כזית מצה, א' מ"ע מה"ת של אכילת כזית מצה; ב' מצות אכילת כזית מצה בכורך; ג' מצות אכילת כזית מצה לאפיקומן. לכן לא ישיח דבר שלא מענין הסעודה עד אחר אכילת האפיקומן.

בוצע ב' כזיתים ביחד, כזית מהמצה העליונה (משום המוציא) וכזית מהפרוסה (משום לחם עוני).

*אין מטבילין מצת המוציא במלח.

לא ישהה בין הברכה לאכילת הכזיתים, אלא מיד בגמר הברכה "על אכילת מצה" בוצע הכזיתים ומסיב [לקיים מצות הסיבה דרך חירות זכר לחירות] ואוכלם כדלהלן, ויזהר שלא יתחיל לאכול קודם שמיסב. ולאחר שגמר לאוכלם יחלק הכזיתים לב"ב, ויש מחלקים לב"ב ואח"כ אוכלים.

אכילת הכזיתים. אוכל ב' הכזיתים בלא הפסק, דהיינו שיכניס ב' הכזיתים לפיו בבת אחת, לועסם היטב עד שירגיש טעם המצה בפיו, בולע תחילה כזית אחד כולו בבת אחת ואחר כך יבלע כזית השני בבת אחת. קשה לו ללעוס ב' זיתים בבת אחת, יאכל בתחילה הכזית של המוציא שהוא מהמצה השלימה ויבלע כל הכזית בבת אחת, ומיד אחר כך יאכל הכזית מאכילת מצה שהוא מהפרוסה ויבלע בבת אחת. ומי שקשה לו יאכל מעט מעט במהירות תוך כ"פ בלא שום הפסק, ובדיעבד כשאכל כזית אחד תוך שיעור כדי אכילת פרס בין מהשלימה בין מהפרוסה, אפילו הפסיק באמצע, יצא. וראה להלן.

שיעור כזית מצה עבודת יד (משום הבדל הנפח), לדעת החזו"א 22 גרם, לדעת הגר"ח נאה 11 גרם. והנה לגבי מצוות דאורייתא יש להחמיר כשיעור הגדול 22 גרם, ולגבי מצוות דרבנן אפשר להקל כשיעור הקטן 11 גרם, ומה שצריך לאכול באכילת מצה ב' כזיתים, כזית אחד ממצה העליונה שהיא השלימה, כזית ב' ממצה האמצעית שהיא הפרוסה, הוא מדרבנן, דמדאורייתא די בכזית אחד, ולכן די כל כזית כשיעור הקטן שהוא 11 גרם, שב' הכזיתים ביחד יש בהם כזית מצה כשיעור הגדול 22 גרם, ולכן טוב שיכוין לצאת מצות אכילת מצה משניהם ויוצא בזה ידי חובת אכילת מצה מדאורייתא לכולי עלמא.

שיעור זמן תוך כדי אכילת פרס. לכתחילה צריך שיהא מתחילת האכילה עד גמר האכילה תוך ב' דקות, ועכ"פ תוך ד' דקות, ולא יותר מט' דקות, ונכון להחמיר במצוה מה"ת (ויש מחמירין שיהא תוך כדי אכילת פרס מהתחלת הלעיסה).

כוונה בשעת אכילת כזית המצה. אוכל כזית המצה מתוך שמחה של מצוה, ויכוין בשעת האכילה: באכילה זו הנני מקיים מצות השי"ת שציוני במצות עשה מה"ת "לאכול מצה בלילה הראשון של פסח" שנאמר: בערב תאכלו מצות. וצריך לכוין גם טעם המצה המבואר בתורה: ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עוגות מצות כי לא חמץ כי גורשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגו' כמו שסידר בעל ההגדה בפסקא מצה זו, היינו שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה וגאלם (דרך פקודיך מצוה י'), ומקיים המצוה מד"ס לאכול בהסיבה דרך חירות.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

אכל בלא כוונה יחזור ויאכל כזית מצה בכוונה בלא ברכה (מ"ב תע"ה ס"ק ל"ד).

אימתי חייב לחזור ולאכול כזית מצה. אכל פחות מכזית, או שהה באכילת הכזית יותר משיעור כדי אכילת פרס, אפי' אכל ברציפות ולא הפסיק באמצע אכילה, לא יצא, וצריך לחזור לאכול כזית מצה בהסיבה תוך כדי אכילת פרס בלא ברכה (מ"ב תע"ה סק"מ). וכן הדין באכל בלא הסיבה, או שאכל בהסיבת ימין, או נסתפק אם אכל הכזית תוך שיעור כדי אכילת פרס, צריך לחזור לאכול כזית מצה בהסיבת שמאל בלא ברכה.

נשים באכילת מצה. נשים חייבות מה"ת במצות עשה של אכילת כזית מצה כאנשים, ויזהרו לאכול שיעור כזית כשיעור הגדול 22 גרם תוך זמן שיעור אכילת פרס ולכוין לצאת המ"ע מה"ת.

קטן וקטנה במצות אכילת כזית מצה. קטן וקטנה שיכולים לאכול כזית תוך כדי אכילת פרס חייבים לחנכם במצות אכילת מצה.

אין במצות שעל הקערה לתת כזית לכל אחד מבני הבית, יתן להם כזית ממצות אחרות שבורות שנאפו לשם מצות מצוה, ויוסיף להם חתיכה מהמצות של הקערה [משום לחם משנה, ומשום שאמרו עליו ההגדה כדכתיב לחם עוני שעונין עליו דברים הרבה].

זקן או חולה שאינו יכול לאכול כזית מצה תוך זמן כדי אכילת פרס ואוכל מצה כתושה או טחונה, יזהר בשעת אכילתו שלא יברר ויוציא הפירורין שלא נכתשו היטב לפני שמכניסים בפיו, דהוי בורר פסולת מתוך אוכל, ואם ירצה להסירם יטלם עם מעט קמח. מותר לזקן או לחולה לשתות מים בשעת אכילת המצה להקל האכילה, אבל לא ישתה יין כיון שמבטל טעם המצה.

מרור. מיד אחר אכילת כזית המצה (שוע"ה תע"ה ס"א) נוטל ביד ימינו כזית מרור, *עלי חסא ומצרף קצת כריין מרוסק מהקערה, ומטבל מקצתו בחרוסת שבקערה (שם) [ויכוין בטיבולו בחרוסת לקיים המצוה מד"ס שתקנו לטבל המרור בחרוסת, ולקיים בזה מ"ע מה"ת ושמרת לעשות ככל אשר ירוך, ע"פ התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה, ונאמר שאל אביך ויגדך, ומל"ת לא תסור (דבר פקודי)], ולא ישהנו בתוכו, וינער החרוסת [כדי שלא יבטל טעם המרירות], ומחלק כך לכל בני הבית.

באר"י נהג כ"ק מרן אדמו"ר מהר"א זי"ע לאכול למרור חסא (סאלאטן) עם כריין וכן לכורך [בבעלזא לקח זערזיך (כהלבוש המובא במג"א סק"ט) עם כריין].

שיעור כזית מרור. ישער בהחסא לבד בלא האויר שבין העלים, וטוב שימעכם לפני שמשער כזית. הכריין מצטרף לכזית.

נשים וקטנים במצות מרור. נשים חייבות במצות אכילת מרור, וכן קטן וקטנה שהגיעו לחינוך חייבים לחנכם במצות אכילת מרור, וצריך להזהירן שלא יזלזלו בזה.

זקן או חולה שקשה לו מאוד לאכול כזית יאכל פחות מכזית.

כ"ק מרן מהר"א זי"ע אמר בשם זקנו כ"ק מרן מהר"י זי"ע שאמר: אבי (כ"ק מרן מהר"ש) ז"ל היה פוסק ופסק שיוציאים בפחות מכזית מרור.

לא כיוון בברכת בפה"א על הכרפס לפטור את המרור, או שאכל כזית כרפס וטעה ובירך בורא נפשות, אפי"ה אינו מברך על המרור בפה"א, וטוב שיהרהר ברכת בפה"א במחשבה ויכוין לצאת בתנאי אם הוא מחוייב לברך.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

תזכורת לפני הברכה. יזכיר לב"ב לאכול כזית המרור בלא הפסק תוך זמן שיעור כדי אכילת פרס, ולכוין לקיים מצות עשה מדרבנן [שתקנו זכר למקדש] לאכול כזית מרור, ולכוין טעם מצות אכילת המרור כדלהלן, ולכוין באמרם: **על אכילת מרור לפטור ב' פעמים מצות אכילת כזית מרור, א. מצות אכילת כזית מרור לבד, ב. מצות אכילת כזית מרור כרוך עם כזית מצה.**

ברכת על אכילת מרור. כל המסובין יחזיקו המרור ביד ימין, ויברכו ביחד: **אשר קב"ו על אכילת מרור.** אוכלים בלא הסיבה [כיון שהמרור זכר לשיעבוד ועבדות].

אכילת המרור. לועס כל כזית המרור עד שירגיש טעם כל כזית המרור בפיו ובולע בבת אחת, ולכה"פ תוך כדי אכילת פרס [לכתחילה תוך ב' דקות]. בלע המרור בלא שלעסו עד שירגיש טעם כזית המרור, לא יצא וחזור ואוכל בלא ברכה.

כוונה באכילת המרור טבול בחרוסת. יכוין: באכילה זו הנני מקיים מצות עשה מד"ס לאכול מרור שתיקנוה זכר למקדש הנסמך על הפסוק: על מצות ומרורים יאכלוהו (ובדיעבד שלא כוון יצא, ובשו"ע הרב כתב דטוב שיחזור לאכול בכוונה). וכן יכוין טעם מצות אכילת מרור, שהוא זכר לומר את חייהם, כמו שסידר בעל ההגדה בפסקא מרור זה. ומקיים המצוה מד"ס **לאכול חרוסת**, זכר לה' דברים: א. זכר לתפוח, שהיו בנות ישראל יולדות תחת התפוח, ב. זכר לטיט, ג. זכר לתבן, ד. זכר לשעבוד, ה. זכר למכת דם.

כורך. ידקדק לפני הכריכה שעלי החסא לא יהיו רטובים מחשש שרויה ע"י הכריכה. נוטל ביד ימינו מהמצה הג' (התחתונה) ב' חתיכות מצה שהם ביחד כזית, ונוטל כזית מרור *עלי חסא ומצרף כריין מרוסק מהקערה, ומטביל המרור מקצתו בחרוסת שבקערה ומנער, וישים המרור בין חתיכות המצה, וכן יתן לבני ביתו. ויש אומרים שאין להטביל המרור של כורך בחרוסת.

תזכורת לפני אכילת כורך. יזכיר לב"ב שצריך לאכול מהמצה והמרור בלא הפסק תוך כדי זמן שיעור אכילת פרס, ויכוין לקיים מצות חז"ל שתקנו לאכול כזית מצה ומרור כרוכים ביחד לצאת יד"ח.

כל המסובין אוחזים הכורך ביד ימינם, אומרים ביחד: **זכר למקדש כהלל וכו', ומסיבין ואוכלים כזית המצה וכזית המרור ביחד, באופן שמכניס ב' הכזיתים לתוך פיו בבת אחת ולועסם ובולעם ביחד.** קשה לו לבלוע ב' הכזיתים ביחד, יאכל עכ"פ ביחד מעט מהמצה ומעט מהמרור בבת אחת, ואח"כ יחזור ויבלע מעט מהמצה ומעט מהמרור בבת אחת, עד שיאכל שני הכזיתים תוך שיעור כדי אכילת פרס מתחילת האכילה עד סוף האכילה. לא אכל המצה עם המרור ביחד אלא כל אחד לבד, לא יצא מצות כורך ויחזור לאכול. אכל כורך בלא הסיבה אינו צריך לחזור ולאכול (שוע"ה תע"ה ס"כ).

שהה באכילתו יותר מכא"פ, אפי' לא הפסיק באמצע אכילה יחזור לאכול. **נשים וקטנים במצות כורך.** נשים גם חייבות במצות אכילת כורך, וכן קטן וקטנה שהגיעו לחינוך צריך לחנכם במצות אכילת כורך.

שלחן עורך. עורכים השלחן במאכלי יו"ט ואוכלים הסעודה לכבוד יו"ט.

אכילת ביצים. נוהגים בתחילת הסעודה, מיד אחר אכילת כורך, לאכול ביצה קשה, לקיים מה שנאמר: "אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי", או זכר לקרבן פסח. *ונוהגים לטבל הביצה במי מלח.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

*המנהג שאין לוקחים הביצה מהקערה, שלא לבטל סוד הקערה עד אחר הסדר.

סעודת יו"ט. מנהג רבוה"ק שלא להסב בסעודה.

יאכל הסעודה בנחת, דרך שררה וחירות (סדה"י).

מצוה לשתות יין באמצע הסעודה לכבוד יו"ט, ואין זוה משום מוסיף על הכוסות. יזהר לא לאכול ולשתות יותר מדאי, שאכילת האפיקומן לא תהיה אכילה גסה, וכן שיוכל לשתות ב' כוסות האחרונות.

איסור אכילת צלי. אסור לאכול בשר צלוי בליל הסדר, וגם צלי קדר [היינו שנתבשל בקדירה בלי מים או שאר משקה כלל] אסור, ולכן אין אוכלים הזרוע בלילה אלא מחר בסעודת היום, אבל דגים וביצים צלויים מותר לאכול.

יש נוהגים שאין אוכלים שום טיבול בלילה, מלבד הטיבול של מצוה, כרפס וביצה במי מלח ומרור בחרוסת.

לימוד על השלחן. ראוי ללמוד על השלחן מהל' מצות אכילת קרבן פסח לקיים מש"כ: ונשלמה פרים שפתינו, ויעלה לו הלימוד לקיים מ"ע מה"ת של אכילת קרבן פסח בליל פסח.

סוף הזמן לאכילת אפיקומן לפני חצות:

י-ם 12.40, ת"א ובני ברק 12.42, חיפה 12.41, אשדוד 12.43, בית שמש 12.41, קרית גת: 12.42.

צפון. אחר גמר הסעודה מוציא המצה שהצפינה לאפיקומן, לכתחילה צריך לאכול ממנה שני כזיתים תוך שיעור זמן כדי אכילת פרס, כזית אחד זכר לאכילת קרבן פסח שנאכל על השובע, וכזית השני זכר למצה הנאכלת עמו, וי"א כזית הב' זכר לקרבן חגיגה, ולכתחילה יש לבלוע כזית בבת אחת.

בדיעבד שקשה לו לאכול ב' זיתים, די שיאכל למצות אכילת אפיקומן כזית אחד. אין לו שיעור שני כזיתים מהמצה הצפונה, יוסיף ממצה שמורה אחרת, וכן יחלק לבני הבית קצת ממצה הצפונה והשאר ממצה שמורה אחרת.

נאבדה מצה הצפונה, יאכל כזית מצה שמורה אחרת לשם אפיקומן (תע"ז ס"ב).

אכילת אפיקומן בהסיבה. יזהר מאוד לאכול האפיקומן בהסיבה, שאם שכח ואכלו בלא הסיבה, נכנס במבוכה גדולה במחלוקת הפוסקים אם צריך לחזור לאכול בהסיבה. האפיקומן צריך לאכול כולו במקום אחד (תע"ח ס"א) ואסור לאוכלו בשני מקומות, ואפילו באותו חדר לעבור משלחן לשלחן באמצע אכילתו אסור (מג"א תע"ח סק"ב).

נשים וקטנים במצות אכילת אפיקומן. נשים חייבות במצות אכילת אפיקומן, וגם קטן וקטנה צריך לחנכם במצות אכילתו ועכ"פ כזית אחד.

נוהגים להצניע חתיכה ממצת אפיקומן לכל השנה לשמירה, וכן מנהג רבוה"ק.

אחר אכילת האפיקומן אין לאכול שום דבר [שלא יעבור מפיו טעם מצה של האפיקומן] (תע"א ס"א). [אכל אחרי אפיקומן, י"א שיחזור ויאכל כזית מצה שמורה לשם אפיקומן (פמ"ג תע"ח א"א סק"א מ"ב סק"א)]. וכן יש להחמיר לא לשתות משקה המשכר [שלא תחטפנו שינה ולא יוכל לעסוק בהל' פסח], ולכתחילה נכון להזהר לא לשתות כל משקה חוץ ממים (מ"ב ס"י תע"ח).

שכח לאכול האפיקומן, נזכר כשנטל מים אחרונים או שאמר הב לן ונברך, יטול ידיו

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בלא ברכה, ואוכל האפיקומן בלא ברכת המוציא [אף שכל השנה לאחר שנטל מים אחרונים או שאמר הב לן ונברך ונמלך לאכול עוד צריך לברך המוציא (תע"ז ס"ב)].

אחר אכילת האפיקומן אין הולכים לבית אחר לברך בזימון.

נזכר אחר ברהמ"ז לפני שבירך בורא פרי הגפן על כוס ג', יטול ידיו ויהרהר ברכת ענט"י, ויברך המוציא ויאכל האפיקומן, ויחזור לברך ברהמ"ז, ויברך בפה"ג וישתה הכוס.

נזכר אחר שתיית הכוס, יטול ידיו כאמור, ויברך המוציא ויאכל האפיקומן, ויברך ברהמ"ז בלא כוס (מ"ב תע"ט ס"ב).

ברך. בעה"ב העורך הסדר אומר: ברך. מברכים ברכת המזון.

הדחת ושטיפת הכוסות. מדיחין במים מבפנים ושוטפין מבחוץ כוסות של כל המסובין אף שהכוס נקי (עפ"י זוה"ק כפה"ח תע"ט סק"א), אף שאין נזהר בכל השנה הלילה יזהר משום הידור מצוה (מ"ב תע"ט סק"א), וישאיר בכוס של בעה"ב מעט מים. מוזג מהכוס ג' טיפות מים לתוך בקבוק היין שממלאים מהם הכוסות. אומרים: שיר המעלות בשוב ד' וגו'.

מוזגין כוס ג' (כוס שמברכים עליו ברכת המזון) לכל המסובין, דוקא לפני ברכת המזון, ואף שאין ג' אנשים לברך בזימון.

יין משובח לכוס ג'. יכול לקחת לכוס ג' יין משובח יותר מב' כוסות הראשונות, ונפטר בברכת הטוב והמטיב שבברהמ"ז.

מצות נטילת מים אחרונים. אף מי שאינו נזהר ליטול מים אחרונים כל השנה, מ"מ בליל פסח יזהר לקיים מצות נטילת מים אחרונים.

מברכים ברכת המזון על הכוס, וכשיש זימון נהגו שהבעה"ב הוא המזמן, ומ"מ אם רוצה יכול ליתן רשות לברך לאחר (שוע"ה ס"ט).

ברהמ"ז. יכוין לפטור ב' כוסות הראשונות מברכת על הגפן.

בברכת נודה לך, באמרו: "ועל שהוצאתנו ד"א מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים, יכוין לתת הודאה עצומה להשי"ת.

יעו"י, ביום חג המצות הזה.

שכח יעו"י, נזכר קודם שהזכיר השם בחתימת הברכה, אומר יעו"י וממשיך: ובנה. נזכר כשהזכיר השם, מסיים: למדני חקיך, ואומר יעלה ויבא, וממשיך: ובנה.

נזכר כשאמר תיבת: בונה, חותם: ברחמי ירושלים, אמן, ואומר הברכה המיוחדת ליו"ט: "בא"י אמ"ה, שנתן ימים טובים לעמו ישראל לששון ולשמחה את יום חג המצות הזה, בא"י מקדש ישראל והזמנים", וממשיך: בא"י אמ"ה הא"ל אבינו וכו'. וכן הדין כשנזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב והמטיב.

נזכר כשהתחיל תיבת ברוך, מברכת הא-ל, וכן כשאינו יודע הנוסח, חוזר לתחילת ברהמ"ז, שאומר אתה ד' אמ"ה הזן את העולם וכו'.

ספק אמר יעלה ויבא, דינו כמו שלא אמר (קפ"ח מ"ב ס"ק ט"ז).

אשה ששכחה או נסתפקה אם אמרה "יעלה ויבא", בליל פסח דינה כאיש.

הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב ליום שכולו ארוך וכו'.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מצות שתיית כוס שלישי (כוס של ברכת המזון). נוטל כל אחד כוסו ביד ימינו, ויכוין: הריני מזמן את פי לברך על כוס השלישי ברכת בופה"ג ולשתותו בהסיבה, לקיים מצות שתיית כוס שלישי מד' כוסות בהסיבה זכר לחירות. ויש נוהגים לומר: הריני מוכן, לשם יחוד.

כוונה בברכת בורא פרי הגפן. טוב שיכוין בברכת בורא פרי הגפן שלא להוציא כוס הרביעי (פמ"ג).

מברך בופה"ג בלא הסיבה, מיסב מיד ושונה לכתחילה כל הכוס בבת אחת. יזהר שלא יתחיל לשתות לפני שמיסב.

שתה בלא הסיבה, שתה בהסיבת ימין, שהה בשתייתו יותר משיעור כדי שתיית רביעית, אינו חוזר לשתות. שהה בשתייתו יותר משיעור כדי אכילת פרס, או שתה פחות מרוב רביעית, לא יצא וצריך לחזור ולשתות רביעית בבת אחת בברכה.

אין מברכים ברכת על הגפן.

בין כוס ג' לכוס ד', לא ישתה רק מים.

כוס של אליהו. אחר שתיית כוס ג' מוזגים כוס מיוחד שקורין "כוס של אליהו", לרמוז שאנו מאמינים שכשם שגאלנו השי"ת ממצרים כן יגאלנו עוד וישלח לנו את אליהו הנביא לבשרינו (מ"ב ת"פ סק"י). *עדיין אין מוזגים כוס הרביעי, אלא לפני אמירת 'לא לנו'.

פתיחת הדלת. פותחים הדלת כדי לזכור שהוא ליל שמורים, ובזכות אמונה זו יבא משיח וישפוך הקב"ה חמתו על המכחשים בה' (רמ"א ת"פ).

*המנהג לשלוח א' מב"ב הקטנים לפתוח הדלת.

*אומרים בעמידה: ברוך הבא. שפוך חמתך-שמי ד', וסוגרים הדלת.

*המנהג לחלק יין מכוס של אליהו, לתוך כוס הרביעי של כל המסובין.

הלל. גומרים את ההלל.

מוזגים כוס ד' (כוס שגומרים עליו ההלל) לכל המסובין.

אמירת הלל. *הלל אומר בישיבה דרך חירות, אבל לא ישב מוטה אלא באימה ויראה (באה"ט סוס"י תע"ג), ויש לאומרו בנעימה ובקול רם.

יכול לגמור הלל אף שלא במקום סעודה (רמ"א ת"פ), אף שאינו שותה כל ד' הכוסות במקום אחד (מ"ב), ודוקא במקום הצורך.

נשים חייבות באמירת הלל (תע"ט סק"ט), אמנם יזהרו שלא ינעימו הנשים בקול זמר (שם, סק"א).

קטן וקטנה שיכולים לומר הלל חייבים לראות שיהיו נעורים ולחנכם לומר הלל לפני שתיית כוס ד'.

השונה כוסות ג' וד' בזה אחר זה, בלא אמירת הלל ביניהם, לא יצא חובת שתיית כוס הרביעי [ואף השונה באמצע הלל לא יצא (ערוה"ש תע"ב ס"א)], וחייב למזוג כוס נוסף ולגמור עליו הלל ולשתותו בברכה. ויש להזהיר הנשים על כך, שהגם שהן עייפות אינן פטורות מאמירת כל ההלל עד סיום הברכה מלך מהולל בתשבחות על כוס הרביעי ואח"כ לשתותו. יכולה לגמור מהר לפני בעה"ב.

מותר לדרוש דברי תורה בין פסוק לפסוק.

מתחילין: לא לנו.

מצוה לכתחילה להדר שיהיו שלושה אנשים באמירת ההלל [אפשר לצרף אף מי שכבר אמר הלל ולא אכל עמהם (רמ"א תע"ט), כדי שהגדול העורך הסדר יאמר לשניים: הודו לד' וגו' אנא וגו' והם יענו אחריו. בדיעבד יצרף אשתו ובניו הקטנים שהגיעו לחינוך (מ"ב סק"ט)].

הגיעו להודו, אומר הבעה"ב בעצמו: הודו - חסדו, המסובין עונים אחריו: הודו, יאמר נא. הוא אומר: יאמר נא, והם עונים: הודו, יאמרו נא בית. הוא אומר: יאמרו נא בית, והם עונים: הודו, יאמרו נא יראי. הוא אומר: יאמרו נא יראי, והם עונים: הודו, וממשיכים יחד מן המצר.

הגיעו לאנא, אומר הבעה"ב: אנא, והם עונים אחריו.

כשמסובין רק ב', אומרים ביחד: הודו, יאמר נא [ואין אומרים הודו ד' פעמים]. אנא.

אחרי הלל אין אומרים מיד יהללוך, אלא אומרים: הלל הגדול, נשמת כל חי, ישתבח עד ומעולם ועד עולם אתה א-ל, ואח"כ אומרים יהללוך [חתם ישתבח בברכה, אומר יהללוך בלא חתימה לפני שתיית הכוס].
לא יפסיק בין גמר הברכה לשתית הכוס.

מצות שתיית כוס רביעי. נוטל כל אחד כוסו ביד ימינו ויכוין: הריני מזמן את פי לברך על כוס הרביעי ברכת בופה"ג ולשתותו בהסיבה, לקיים מצות שתיית כוס רביעי מד' כוסות בהסיבה זכר לחירות. ויש נוהגים לומר: הריני מוכן, לשם יחוד.
מברך בופה"ג בלא הסיבה, מיסב מיד ושותה כל הכוס בבת אחת. יזהר שלא יתחיל לשתות לפני שמיסב.

שתה בלא הסיבה, שתה בהסיבת ימין, שהה בשתייתו יותר משיעור כדי שתיית רביעית, אינו חוזר לשתות. שהה בשתייתו יותר משיעור כדי אכילת פרס, או שתה פחות מרוב רביעית, לא יצא וצריך לחזור ולשתות רביעית בבת אחת בברכה.

כוס רביעי יקפיד במיוחד לשתות רביעית שלם בבת אחת, שיוכל לברך ברכה אחרונה לכו"ע (תע"ב מ"ב סק"ל).

ברכת על הגפן. לא שתה רביעית יין אלא רוב וגם כוס שלישי לא שתה אלא רוב, לא יברך בעצמו ברכת על הגפן אלא יבקש מאחד המסובין [אפילו אשתו או בתו הגדולה] ששתה רביעית יין בבת אחת שיוכין להוציאו בברכת "על הגפן". אין לו ממי לשמוע, ירהר הברכה.

כוונת ברכת על הגפן. יזהר לכוין בברכת על הגפן לפטור את כוס הג', וגם ב' כוסות הראשונות אם עדיין לא כיוון לפטרם בברהמ"ז.

בברכת על הגפן אומר: וזכרנו לטובה, וי"א ושמחנו, ביום חג המצות הזה.

שכח להזכיר חג המצות, כל שלא הזכיר השם בחתימת הברכה, חוזר ומזכיר וממשיך כי אתה ה'. הזכיר השם, אינו חוזר ואינו אומר למדני חקיק, אלא גומר הברכה [יזהר מאד שלא ישכח להזכיר מעין המאורע בליל הפסח, כי י"א שבליל פסח אם שכח צריך

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

לחזור ולברך, ולמעשה אם שכח לא יחזור, אלא טוב שיהרהר במחשבה כל הברכה על תנאי אם חייב לחזור].

אחר שתית ארבעת הכוסות, אינו רשאי לשתות שום משקה חמר מדינה. ויש להחמיר שלא לשתות שום משקה עד עלות השחר, אלא ישתה מים או תה.

נרצה. מי שעשה כסדר הזה נרצה לפני השי"ת. בסידור האריז"ל כתב לומר כאן: לשם יחוד, ויהי נועם-כוננהו.

חסל סידור פסח. לשנה הבאה בירושלים (ג"פ). ובכן ויהי בחצי הלילה. ואמרתם זבח פסח. כי לו נאה. אדיר הוא. אחד מי יודע. חד גדיא.

בחול אומרים פיוט ואמרתם זבח פסח רק בליל יו"ט שני.

המנהג אצל רבוה"ק לנגן בריקוד אחר גמר הסדר.

שירי הקערה, מצניעים לאוכלן מחר בסעודת היום.

חייב אדם לעסוק בהלכות הפסח וביציאת מצרים ולספר בניסים ובנפלאות שעשה הקב"ה לאבותינו עד שתחטפנו שינה (תפ"א ס"ב).

יש נוהגין לומר **שיר השירים**.

קריאת שמע שעל המטה. כשרואה ומרגיש שתחטפנו שינה יאמר תיכף קר"ש (יוה"ע), אין אומרים המזמורים והפטוקים שאומרים בשאר לילות להגן מן המזיקין [כי ליל שימורים הוא מן המזיקין], קורין פרשה ראשונה של קר"ש: שמע-ובשעריך (תפ"א ס"ב), ואומרים גם פסוק: בידך אפקיד וגו'. הנוהגים עפ"י האריז"ל לקרוא קר"ש שעל המטה כל לילה ג' הפרשיות, קורין בליל הסדר ג' הפרשיות: שמע-אמת.

קרא קר"ש של ערבית לפני צאת הכוכבים לשי" ר"ת, ורוצה לצאת מצות קר"ש לכל הדעות, יכוין בק"ש שעל המטה לצאת חובת מצות קר"ש בזמנה (מג"א תפ"א ס"ב).

ההולך לישן אחרי עלוה"ש וחושש שמא יאחר זמן ק"ש של שחרית, יכוין לצאת מצות ק"ש של שחרית על תנאי אם יאחר, ואם לא יאחר יצא כשיקרא עם ברכותיה.

שחרית א' פסח

שחרית יום ג', ט"ו בו, "א' פסח".

השלמות ק' ברכות. יכוין לשמוע היטב מהש"צ ברכות השחר וחזרת הש"צ, ומהעולים לתורה ברכות התורה וברכות ההפטר, שיעלה לו להשלים ק' ברכות שחייב אדם לברך בכל יום.

השומעים הברכות להשלים ק' ברכות עונים ב"ה וב"ש.

אינו שומע הברכה, הגם שיודע איזה ברכה מברך ועונה אמן עליה, מ"מ אינו משלים בזה מאה הברכות (מג"א מ"ו סק"ח).

תפלת שחרית. הש"צ לפסוקי דזמרה מסיים: וכל קרבי את שם קדשו. הש"צ לתפלת שחרית מתחיל לנגן: הא-ל-ל בתעצומות-תתהלל. מה שמנגן הש"צ אומר הקהל עמו בלחש.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ישתבח. *המנהג לנגן: א-ל מלך גדול עד סיום הקדיש.

ברכות ק"ש. ברכו. *בברכת קר"ש אין מפסיקין באמירת יוצרות. המאיר לארץ. *המנהג לנגן: כולם אהובים.

אמת ממצרים גאלתנו, יאמר מלה במלה בכונה הראוי' שאילו לא הוציא את אבותינו ממצרים עדיין אנו ובנינו וכו' (סדר היום).

שמו"ע. לשלש רגלים (טעה בתפלת שמו"ע ראה לעיל ליל פסח).

התפלל שמו"ע של מוסף במקום שחרית, נזכר לפני שהזכיר ד' בחתימת הברכה, יפסיק מיד ויתחיל: או"א יעלה ויבא. נזכר לאחר שהזכיר ד', אינו מסיים: למדני חקיך, אלא יגמור תפלתו ויצא ידי תפלת מוסף ויחזור להתפלל שמו"ע של שחרית.

קדושה *המנהג לנגן: ממקומך.

הלל שלם. (דיני הלל ראה א' חנוכה).

כוונה לפני אמירת הלל. יכוין: הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי בקריאת ההלל לקיים מצוה מד"ס לקרוא הלל בחג הפסח, ולדעת הראשונים הסוברים שהיא מ"ע מה"ת יכוין לקיים מ"ע מה"ת.

יאמר הלל מלה במלה בשמחה ובטוב לבב על הניסים והנפלאות שעשה עמנו ועם אבותינו בימים ההם (סדר היום).

הללוי' הללו עבדי ד', יכוין להודות: שאנו עבדי ד' ולא עבדי פרעה.

*המנהג לנגן: הללו את ה'. הודו לה'. פתחו לי. אנא ה'.

אחרי הלל. הש"צ שהתפלל שחרית (ולא הש"צ שאמר הלל) אומר קדיש תתקבל, ואסור לו לדבר עד אחר הקדיש.

שיר של יום, ק"י.

הוצאת ס"ת. אתה הראת. פותחים ארון הקודש. ויהי בנסוע, י"ג מדות (ג"פ), ויכוין באמירת י"ג מדות לעורר רחמים על התבואה [שבפסח נידונים על התבואה], רבש"ע לשלש רגלים: מלא משאלות לבי.

תפלה להאר"י ז"ל בשעת הוצאת ס"ת ביום א' פסח. *מוסיפים תפלה מהאר"י ז"ל (מובא בסידור חמדת ישראל): רבש"ע, מלא משאלות לבנו לטובה, והפק רצוננו, ותוציאנו מעבדות לחרות, משעבוד לגאולה, מאפילה לאור גדול, מאכל ליום טוב, ותתננו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו, ותתן לנו עושר וכבוד כמו שנאמר ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה פלי כסף וכלי זהב ושקלות, ונמצא חן וחסד בעיניך ובעיני כל רואינו, ונצליח בעסקינו ובממוגינו, ושלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידינו כמו שנאמר וד' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים, ונקום את נקמותינו מיד מבקשי נפשנו, ונקום נקמת דם עבדיך השפוף כמו שכתוב ועברתי בארץ מצרים בלילה הזו והפתי כל בכר בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ד', אמן. יהיו לרצון וגו'. ואני תפלתי (ג"פ). בריך שמה.

מוציאים ב' ס"ת. ס"ת א' המוכן לקריאת פרשת ויקרא משה (פ' בא), ס"ת ב' המוכן לקריאת מפטיר (פ' פנחס). אף אם עומדים באופן שייצטרך לעבור על המצוות, מ"מ משום טרחה דציבורא יוציא ס"ת המוכנים לכך.

*מעטרין ס"ת בכלי קודש לכבוד יו"ט.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

הש"צ נוטל סה"ת הראשון בימינו *ואוחזו כשפני סה"ת כלפיו, ואומר: שמע ישראל. אחד. גדלו. לך ה'. עה"כ. אב הרחמים.

קרה"ת. בס"ת הא' קורין ה' גברי בפרשת בא: ויקרא משה לכל זקני—על צבאותם (שמות י"ב, כ"א-נ"א).

מניחים ס"ת הב' על הבימה לימין ס"ת הא', ח"ק. מי שברך לעלות להגבה וגלילה לס"ת הא'. הגבה וגלילה לס"ת הא'. הגולל מעטר ס"ת הא' בכלי הקודש שהיו עליו. אין מסירין מעיל ס"ת הב' עד שיגלול ס"ת הא'. פותחים ס"ת הב', קוראים לעלות מפטיר, מי שברך להעולה לחמישי.

בס"ת הב' קורין למפטיר בפרשת פנחס: ובחודש הראשון. מי שברך להעולה למפטיר. מי שברך לעלות להגבה וגלילה לס"ת הב'. הגבה וגלילה לס"ת הב'. הגולל מעטר ס"ת הב' בכלי הקודש שהיו עליו.

ברכת הפטרה. המפטיר מברך ברכת הפטרה. לא יתחיל ברכת הפטרה עד שיגמור הגולל לגלול סה"ת. הפטרה. מפטירין: ויאמר יהושע—בכל הארץ (יהושע ג', ה', ו').

ברכות הפטרה. בברכת על התורה מזכיר של יו"ט וחותם מקדש ישראל והזמנים. לא הזכיר של יו"ט, נזכר לפני שהזכיר השם בחתימת הברכה, יחזור לעל התורה. נזכר כשהזכיר השם, יגמור הברכה מקדש ישראל והזמנים.

טעה וחתם מקדש השבת, אף שהזכיר של יו"ט בתוך הברכה, נזכר תכ"ד, יתקן מיד מקדש ישראל והזמנים (ואינו די שיאמר ישראל והזמנים). נזכר אחר כד"ד, יחזור לעל התורה.

מנגיני י-ה א-לי. אשרי.

הכנסת סה"ת. *הגבאי הקורא לעלות לתורה (יש נוהגים שהש"צ) נוטל ביד ימינו סה"ת הב' שקראו בו מפטיר מעוטר בכלי הקודש *כשפני סה"ת כלפיו ומסיים: ואנחנו-הללו. יהללו. לדוד מזמור. ומוליך סה"ת ונותנו למוציא ס"ת הב' להכניסו ראשון לארון הקודש, ואחריו מוליך המגביה ס"ת הא' ונותנו למוציא ס"ת הא' להכניסו שני לארון הקודש. ובנחה.

❧ מוסף, א' פסח ❧

מוסף. הש"צ לובש קיטל לתפלת טל. *ואומר בלחש: הנני העני. א-ל מלך נאמן. ד' פסוקים המקובלים מר"ת (הנדפס במחזור כל בו), ופסוק לב טהור. ח"ק בנעימה מיוחדת. **הכרזת מוריד הטל.** *קודם שמו"ע מכריז השמש: אומרים מוריד הטל (שכח לומר מוריד הטל, ראה להלן).

מצות קרבן מוסף פסח. בפסח מקריבין קרבן מוסף בכל יום, מיום הראשון עד יום השביעי, פרים שנים, ואיל אחד, ושבעה כבשים הכל עולות, ושעיר חטאת הנאכלת (רמב"ם פ"ז מהל' תו"מ ה"ג).

כוונה לפני תפלת מוסף. יכוין: הריני מזמן את פי להתפלל תפלת מוסף פסח שתיקנו אנשי כנסת הגדולה כנגד קרבן מוסף, ויה"ר שתעלה במקום מצות הקרבת קרבן מוסף

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

פסח, לקיים מצות עשה מה"ת "להקריב קרבן מוסף כל שבעת ימי הפסח" שנאמר: והקרבתם אשה לד' שבעת ימים (אמור), ונאמר והקרבתם אשה עלה לד' פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימים יהיו לכם (פנחס), כמש"כ ונשלמה פרים שפתינו.

שמו"ע. של שלש רגלים.

מוריד הטל. טעה במוסף א' פסח ואמר משיב הרוח ומוריד הגשם, אינו חוזר (כפה"ח ק"ד ס"ק כ"ה). (טעה בשאר התפלות, ראה להלן במנחה).

חזר להתפלל ונזכר שאין צריך לחזור, יפסיק מיד אפילו באמצע הברכה.

פסוקי הקרבנות. ובחודש הראשון, ומנחתם ונסכייהם.

שכח להזכיר קרבנות היום יצא (תפ"ח מ"ב סק"ב).

התפלל מוסף של שבת, ראה לעיל תפלת מעריב.

התפלל של חול, דינו כמו במוסף שבת, ראה שבת לך.

התפלל שמו"ע שחרית לשלש רגלים, נזכר לפני שהזכיר ד' בחתימת הברכה, יפסיק מיד ויתחיל: ומפני חטאינו. נזכר לאחר שהזכיר ד', אם כבר הגיע זמן תפלת מנחה אינו מסיים: למדני חקיק, אלא יגמור השמו"ע ויצא ידי תפלת מנחה. ואם עדיין לא הגיע זמן מנחה, יאמר: למדני חקיק ויחזור ל"אתה בחרתנו". נזכר אח"כ, כל שלא אמר יהל"ר השני יפסיק מיד ויחזור לאתה בחרתנו. נזכר כשאמר יהל"ר השני, אף שעדיין לא עקר רגליו חוזר לתחילת שמו"ע.

אחרי שמו"ע כשאומרים פייט, מיד כשמתחיל הש"צ חזרת הש"צ מותר לחזור למקומו, וא"צ להמתין במקום שפסע עד קדושה (מ"ב קכ"ג סק"י).

חזרת הש"צ. פותחים ארון הקודש. הש"צ אומר בנעימה מיוחדת ברכת אבות וגבורות עד נקוקי סעיפים. סוגרים ארון הקודש.
*אומרים כל הפיוטים.

תפלת טל. פותחים ארון הקודש ומתחיל הש"צ: או"א טל תן. הש"צ אומר בקול רם כל החרוז והקהל עונה: "בטל", והש"צ חוזר בקול: בטל.

שאתה הוא וכו'. *אומרים: לחיים טובים ולא למות.

סוגרים ארון הקודש והש"צ ממשיך: מכלכל חיים בנעימת שבת.

קדושה. כתר. אדיר אדירנו. לדור ודור נגיד גדלך.

ותערב. הש"צ חותם: שאותך לבדך ביראה נעבוד. כשאין כהנים בבהכ"ס אין אומרים ותערב.

נשיאת כפים. ברכת כהנים [גם בחו"ל]. *הכהנים שנושאים כפיהם עולים לדוכן בשעה שהש"צ אומר: והשב כהנים לעבודתם.

כוונת הכהן המברך והשומע ברכת כהנים, ראה לעיל א' ר"ה.

חו"ל. הכהנים מאריכים בניגון עד שיסיים הקהל רבש"ע.

קדיש תתקבל. קוה. אין כאלקינו, קדיש דרבנן. ברכו. עלינו, ק"י. אנעים זמירות, ק"י. אדון עולם. שש זכירות.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

קידוש היום. אלה מועדי. וידבר משה. סברי. בפה"ג.

סעודת היום. מצות לחם משנה.

*המנהג לאכול בסעודה המאכלים שנשתיירו מקערת הסדר. כ"ק מרן מהר"א זי"ע אמר כי אכילת שירי מצוה מהקערה מסוגל ליראת שמים.

*ביו"ט אוכלים לפתן (צימעס) בסוף הסעודה גם בסעודת היום.

צלה הזרוע או בישל הביצה בליל יו"ט, חייב לאוכלו היום.

ברכהמ"ז. יעלה ויבא: ביום חג המצות הזה, שכח ראה לעיל ליל הסדר.

אשה ששכחה יעו"י, אינה חוזרת לברך.

הרחמן. *המנהג לומר: הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב ליום שכולו ארוך ליום שצדיקים וכו', כן אומרים כל ז' ימי הפסח. **חול, יום ג', "א" פסח.**

ימעט באכילת מצה כדי שיאכל המצה בתיאבון בליל ב'.

שכח לצלות הזרוע או לבשל הביצה בעריו"ט וצלה הזרוע או שבישל הביצה בליל יו"ט, אסור להשאירו לליל הסדר של יו"ט ב', אלא יאכלנו ביום א' ויצלה זרוע או יבשל ביצה אחרת בליל יו"ט ב' לסדר השני ויאכלנו למחרת ביום.

ביום ראשון של יו"ט אסור להכין שום דבר לצורך יו"ט שני.

מנחה. הש"צ לובש טלית. קרבנות. אשרי, ובל"צ, ח"ק.

שמו"ע. לשלש רגלים. מוריד הטל (שכח, ראה להלן).

דיני מוריד הטל ותן ברכה

דיני מוריד הטל. אמר בימות החמה משה"ר ומוה"ג במקום מוריד הטל, נזכר קודם שהזכיר השם בחתימת הברכה, לכתחילה יחזור לתחילת הברכה: אתה גבור, גם כשאמר מיד תוך כדי דיבור: מוריד הטל יחזור לתחילת הברכה, ובדיעבד די כשהתחיל: רב להושיע. נזכר כשהזכיר השם, יסיים: למדני חקיך, וחזור לאתה גבור. נזכר כשאמר **תיבת: מחיה,** חוזר לתחילת שמו"ע, וא"צ לומר כי שם, ד' שפתי תפתח.

ספק אמר "מוריד הטל" או "משה"ר ומוה"ג," באר"י עד אחר תפלת שחרית של יום א' אמור י"א אייר, דינו כמו שאמר משיב הרוח ומוריד הגשם וחזור. ומתפלת מנחה של יום א' אמור י"א אייר אינו חוזר. **בחול** עד אחר תפלת מעריב מוצ"ש אחו"ק י"א אייר, דינו כמו שאמר משה"ר ומוה"ג וחזור, ומתפלת שחרית א' אמור י"א אייר, אינו חוזר.

עלה הספק בלבו זמן מופלג אחר התפלה, אם יודע שהיה דעתו לומר מוריד הטל, אינו חוזר, לא היה בדעתו חוזר.

ש"צ שטעה בתפלות הלחש של שחרית ומנחה, נזכר לפני שהשלים תפלתו, דינו כמו היחיד. נזכר כשהשלים תפלתו, אינו חוזר מפני טורח הציבור, וסומך על התפלה שיתפלל בקול.

טעה במעריב, דינו כמו היחיד.

טעה בחזרת הש"צ, דינו כמו היחיד, וכשחוזר להתפלל אומרים קדושה שנית. זהירות בלימוד שו"ע או"ח הלכות ספה"ע ביום א' ש"פ בערב. אחר פלג המנחה, כשלומד שו"ע או"ח הלכות ספירת העומר (סי' תפ"ט ס"א), יזהר שלא יוציא בפיו לשון המחבר: כיצד, ביום ראשון אומר היום יום אחד בעומר, שלא יכנס בספק אם יכול לספור בברכה (כפה"ח תפ"ט ס"ק כ"ט).

מצות תוספת יו"ט ביציאתו. הגיע זמן מוצאי יו"ט ימתין מעט (3 דקות) להוסיף מחול על הקודש, ויכוין: הנני מוסיף מחול על הקודש לקיים מצות תוספת יו"ט ביציאתו.

מוציו"ט באר"י, "ליל ב' פסח", ט"ז בו

(בחול"ל יו"ט שני של גלויות. ראה להלן).

הזכרה לציבור "ותן ברכה". נכון מאוד שלפני תפלת מעריב, יזכיר השמש לציבור בחשאי שיאמרו: "ותן ברכה", או שיפזר פתקים שהכין בעיו"ט שכתוב עליהם: "ותן ברכה" (תפ"ח ס"ק י"ב).

ש"צ בימי חוה"מ. אָבל רח"ל תוך יב"ח אינו ש"צ בכל תפלות חוה"מ.

לפני שמתחיל להתפלל תפלת מעריב, יש לזכור לומר ד' דברים: א. מוריד הטל [שכח, חוזר, ראה לעיל]. ב. אתה חוננתנו [שכח, אינו חוזר, ראה לעיל פר' לך]. ג. ותן ברכה, שכח, חוזר [ראה להלן אחר דיני ספה"ע]. ד. יעלה ויבוא, שכח, חוזר [ראה להלן אחר דיני ותן ברכה].

מעריב. מתחילין: והוא רחום.

ותן ברכה. לפני שמו"ע אין מכריזים: ותן ברכה, כמש"כ המ"ב (תפ"ח ס"ק י"ב).

שמו"ע. לימי חול. אתה חוננתנו. יעו"י.

אחרי שמו"ע. ק"ת [בי-ם בצאת ישראל (תהלים קיד), ק"י. ברכו]. עלינו, ק"י. ברכו בא"י. *נוהגים לספור אחרי עלינו וק"י.

דיני ספירת העומר

אכילה ולימוד לפני ספה"ע. אסור לאכול יותר מכביצה פת או מזונות ולעשות מלאכה וללמוד עד שיספור ספה"ע, אף שהתפלל מעריב וקרא קר"ש.

טוב להיזהר מפלג המנחה ואילך שלא יאמר היום כך וכך (שו"ע הרב תפ"ט ס"ק ט"ו), ויש להיזהר גם בשאר לשונות שאינו לשון הקודש.

אמר בשבוע הראשון מהספירה אחר בין השמשות לפני שבירך: היום כך וכך, אעפ"י שלא אמר לעומר, יצא י"ח ושוב לא יספור בברכה. אמר רק המספר ולא אמר היום, יכול לספור בברכה.

אחרי שבוע הראשון, בדיעבד כשאמר: היום כך וכך בלא מספר השבוע, יכול לספור אח"כ בברכה.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

השואל מחבירו אחרי בהשם"ש איזה יום צריך לספור, ישיב לו: אתמול היה כך וכך (וטוב שהשואל ישאל כמה ספרו אתמול, כדי שהמשיב יזכור שלא להשיב ספירה של היום), שאם משיב היום כך וכך שוב לא יוכל לספור בברכה, מלבד כשכיוון בפירוש שלא לצאת, או שלא אמר היום כך וכך, רק אמר המספר לבד.

כתיבת הספירה. יש להזהר שלא לכתוב היום כך וכך לספירה קודם שבירך, כי י"א שיצא בזה ולא יוכל לספור בברכה. אפשר לכתוב רק המספר בלא היום.

השומע הברכה על ספירת העומר והספירה קודם שספור (גם השומע מפי הש"צ), טוב שיכוין בפירוש: אני מתכוין שלא לצאת הברכה והספירה, ולא די בזה שחושב איני מתכוין לצאת בברכה ובספירה זו (שו"ע הרב סי"ב). וטוב שהש"צ יכוין בפירוש שאינו מוציא את השומעים [מלבד אם אחד מהציבור ביקש ממנו להוציאו יוציא רק אותו].

לשם יחוד. כשאומר לקיים מצות עשה של ספירת העומר יכוין: להסוברים שספה"ע בזה"ז מה"ת לקיים מצות עשה מה"ת, ולהסוברים שספה"ע בזה"ז מדרבנן לקיים מצות עשה מדברי סופרים.

לפני שמברך יכוין: הריני מזמין את פי לקיים מצות ספירת העומר ולברך עליה כתקנת חז"ל. צריך לדעת הספירה של היום, ומבלעדי זה לא יתחיל לברך. בדיעבד כשבירך על דעת לספור מה שישמע מחבירו יצא.

צריך לברך ולספור מעומד, ולא יסמוך עצמו על שום דבר באופן שאם ינטל הדבר יפול. אם בירך וספר מיושב יצא.

הש"צ מברך וסופר בקול רם ואחר כך הקהל.

*היום יום אחד לעומר (לא בעומר).

*הש"צ אומר בקול: הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה במהרה בימינו, ואחר כך הקהל.

למנצח בנגינות. אנא בכח. רבש"ע - מה שפגמתי בספירה *ומסיימים ואטרה ואתקדש בקדושתך העליונה. ק"י.

טעה בספירה, נזכר תוכ"ד, יתקן מיד ויצא אף שבעת הברכה חשב על יום אחר. נזכר אחר כדי דיבור, לא יצא אף שבעת הברכה כיוון ליום הנכון, וחוזר לספור בברכה.

שכח לספור בלילה ונזכר ביום, סופר ביום בלא ברכה, ושאר הימים סופר בברכה. שכח לספור גם ביום, סופר שאר ימי הספירה בלא ברכה.

נזכר בהשם"ש ששכח אמש לספור, יספור מיד הספירה של אמש, וסופר שאר הימים בלא ברכה (כפה"ח תפ"ט ס"ק פ"ג).

נזכר באחד מימי הספירה שביום הקודם טעה במספר, הוא כלא ספך כלל, ויספור שאר הימים בלא ברכה.

כל מקום שדינו לספור בלא ברכה, יבקש מחבירו או מהש"צ שיוציאו בברכה ויענה אמן ויספור בעצמו מיד. אם צריך להיות ש"צ יעשה שאלת חכם.

יזדרז ויעשה סימנים שלא ישכח לספור לילה אחד, דאם ישכח לספור גם למחרת ביום יהיו כל הברכות מלילות שעברו לבטלה וביטל מ"ע (עבודת הקודש מהחיד"א).

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

דיני טעות בתפלות שמו"ע חוה"מ

התפלל שמו"ע של יו"ט בתפלות מעריב שחרית מנחה, נזכר קודם שאמר יהל"ר השני, פוסק אפי' באמצע הברכה וחוזר לאתה חונן, נזכר כשאמר יהל"ר השני, אף שעדיין לא עקר רגליו, חוזר לתחילת שמו"ע.

דיני ותן ברכה

אמר בימות החמה ותן טל ומטר, נזכר קודם שהזכיר השם בחתימת הברכה, חוזר לתחילת: ברך עלינו (קי"ז מ"ב ס"ק י"ד).

גם כשאמר מיד תוך כדי דיבור: ותן ברכה, יחזור לתחילת ברך עלינו. בדיעבד אפילו אמר לאחר כדי דיבור: ותן ברכה, וסיים הברכה, לא יחזור לומר ברך עלינו (בה"ל קי"ז ד"ה אם שאל).

נזכר כשהזכיר השם, יסיים: למדני חקיר, וחוזר לברך עלינו.

נזכר כשאמר תיבת: מברך, כל שלא אמר יהיו לרצון השני, חוזר לברך עלינו. נזכר כשאמר יהיו לרצון השני, אף שעדיין לא עקר רגליו, חוזר לתחילת שמו"ע.

ספק אמרו ותן "ברכה" או "טל ומטר", עד ל' יום [בא"י עד תפלת מעריב ליל ו' ער"ש אמור ט"ז אייר ולא עד בכלל, ובחו"ל עד תפלת מעריב ליל מוצ"ש אמור י"ח אייר ולא עד בכלל], דינו כמו שאמר: ותן טל ומטר וחוזר, ומתפלת מעריב ואילך אינו חוזר.

עלה בלבו הספק זמן מופלג אחר התפלה, אם יודע שהיה דעתו לומר "ותן ברכה" אינו חוזר, לא היה בדעתו, חוזר.

ש"צ שטעה בתפלות הלחש של שחרית ומנחה, נזכר לפני שהתחיל ברכת רצה, דינו כמו היחיד. נזכר אח"כ, גומר תפלתו ואינו חוזר מפני טורח הצבור, וסומך על התפלה שיתפלל בקול.

טעה במעריב, דינו כמו היחיד.

טעה בחזרת הש"צ, דינו כמו היחיד, וכשחוזר להתפלל אומרים קדושה שנית.

דיני יעלה ויבא בכל תפלות שמו"ע חוה"מ

שכח לומר יעו"י, נזכר לפני שהזכיר השם בחתימת הברכה, אומר יעו"י, וממשיך: ותחזינה. נזכר כשהזכיר השם, יסיים: למדני חקיר, ואומר: יעו"י, וממשיך: ותחזינה.

נזכר כשאמר תיבת: המחזיר, מסיים החתימה ואומר יעו"י, וממשיך: מודים. וכן אם נזכר לפני שאמר תיבת: מודים, אומר: יעו"י, וממשיך: מודים.

נזכר משהתחיל תיבת מודים, כל שלא אמר יהל"ר השני, חוזר לתחילת רצה. נזכר כשאמר יהיו לרצון, אף שעדיין לא עקר רגליו, חוזר לתחילת שמו"ע. כל הדינים האלו הם גם כשמסופק אם אמר יעו"י.

לא אמר היום הנכון ביעלה ויבא, או שהוא מסופק אם אמר היום הנכון, דינו כלא אמר יעו"י.

החוזר להתפלל מחמת ספק, טוב שיתנה שאם אינו מחויב בתפלה זו תהי' תפלת נדבה (כפה"ח תכ"ב סקי"ח).

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

היה דעתו בעת התפלה לומר יעו"י, ולאחר זמן מופלג עלה ספק בלבו אינו חוזר [כן הדין בכל תפלות חוה"מ מעריב שחרית ומנחה, ובר"ח רק בשחרית ומנחה].

מוצ"ש או מוצי"ט כשחוזר להתפלל, אינו חוזר לומר אתה חוננתנו.

גמר יעו"י והמשיך ובנה ירושלים מברמה"ז, יפסיק מיד ויחזור לותחזינה. נזכר כשאמר בא"י, יסיים למדני חקיק ויחזור לותחזינה. סיים המחזיר שכינתו לציון יצא, אף שלא הזכיר מעין החתימה סמוך לחתימה. נזכר אח"כ, יפסיק מיד ויחזור לותחזינה.

הבדלה מוצאי יו"ט. אין מדליקין נרות בשעת הבדלה. אין מסירין את המפה מקצה השלחן.

סדר הבדלה. ברכת בורא פרי הגפן. ברכת הבדלה. אין מברכין על הנר במוצאי יו"ט. אחר הבדלה. ברכת על הגפן, וזכרנו לטובה, וי"א ושמחנו, ביום חג המצות הזה. שכח, ראה לעיל ליל הסדר.

קיפול הטלית. מיד אחר הבדלה מקפלין הטלית.

סעודות חוה"מ. לכתחילה מצוה לקבוע בחוה"מ ב' סעודות על הפת, אחת ביום ואחת בלילה (תק"ל מ"ב סק"ג), ולשתות יין, לקיים מצות ושמחת בחגך, ואין שמחה בזה"ז אלא בבשר וביין.

ברמה"ז. יעלה ויבא.

שכח יעו"י בסעודות חוה"מ, נזכר קודם שהזכיר ד' בחתימת הברכה, אומר יעו"י, וממשיך: ובנה. נזכר כשהזכיר בא"י, מסיים: למדני חקיק, ואומר: יעו"י, וממשיך: ובנה. נזכר כשאמר תיבת: בונה, חותם ברחמי ירושלים אמן, ואומר: בא"י אמ"ה שנתן מועדים לעמו ישראל לששון ולשמחה, את יום חג המצות הזה, ואינו חותם, ומתחיל ברכת הא-ל. וכן הדין כשנזכר לפני שהתחיל ברכת הא-ל. נזכר כשהתחיל תיבת: ברוך וברכת הא-ל, אינו חוזר [כך הדין בכל סעודות חוה"מ], ויכול לאומרה בתוך הרחמן.

גמר יעו"י והמשיך ותחזינה משמו"ע, יפסיק מיד ויחזור לובנה ירושלים. נזכר כשאמר בא"י, יסיים למדני חקיק ויחזור לובנה ירושלים. סיים בונה ברחמי ירושלים יצא, אף שלא הזכיר מעין החתימה סמוך לחתימה. נזכר אח"כ, יפסיק מיד ויחזור לובנה ירושלים.

*הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב ליום שכולו ארוך וכו'. מגדול ישועות מלכו וכו'.

שחרית יום ד', 'ב' פסח', 'א' חוהמ"פ" בא"י, ט"ז בו.

סדר תפלת שחרית. לובשים טלית גדול של שבת.

*בימי חוה"מ המנהג להדליק לפני התיבה ג' נרות בכל התפלות.

מתפללים שחרית של חול.

האומרים כל השנה יה"ר כאילו הקרבתי תודה במשנת איזהו מקומן, לא יאמרו בחוהמ"פ.

מדלגים מזמור לתודה.

שמו"ע. לימי חול. מוריד הטל. ותן ברכה. יעלה ויבא.

ש"צ ששכח יעו"י בתפלת הלחש, נזכר אחרי שהתחיל מודים, אינו חוזר לרצה אלא סומך על התפלה שיתפלל בקול, מפני טורח הצבור.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ש"צ ששכח יעו"י בחזרת תפלת שחרית, נזכר לפני שהשלים תפלתו, חוזר לרצה. נזכר כשהשלים תפלתו, אינו חוזר וסומך על תפלת מוסף.

ש"צ ששכח יעו"י בחזרת תפלת מנחה, אף שנזכר כשהשלים תפלתו, חוזר, ואומרים שנית קדושה.

אחרי שמו"ע. חצי הלל, ק"ת. שש"י, ק"י.

הוצאת ס"ת. פותחין הארון. ויהי בנסוע. בריך שמייה. מוציאים ב' ס"ת. המוציא ס"ת הא' מוסרו לש"צ, והמוציא ס"ת הב' הולך אחרי הש"צ, ומחזיק את סה"ת על הבימה עד שיגיע זמן הקריאה.

הש"צ נוטל סה"ת בימינו *כשפני סה"ת כלפיו, ואומר גדלו.

בחוה"מ קורין לעלות לתורה "ותגלה ותראה" וכו'.

*אין נוהגין לעשות מי שברך לעולים לתורה.

קרה"ת. בס"ת הא' קורין ג' אנשים: וידבר ד' וגו' שור או כשב - בני ישראל (פר' אמור), ועדיין אין אומר ח"ק. טעה ואמר ח"ק אחר הקריאה בס"ת הראשון, יאמר קדיש גם לאחר הקריאה בס"ת הב' (שעי"א ש"ח סע"ז).

מניחים ס"ת הב' על הבימה לימין ס"ת הא', הגבה גלילה לס"ת הא'. אין מסירין מעיל ס"ת הב' עד שיגלול ס"ת הא'.

בס"ת הב' קורין רביעי: והקרבתם (פרשת פינחס), ח"ק. הגבה גלילה לס"ת הב'. אשרי (א"א למנצח יענך). ובל"צ. יהללו. ובנחה, ח"ק.

דיני טעות בקרה"ת חוהמ"פ

טעה הבעל קורא והראה לעולה לתורה הקריאה של יום אחר, ונזכר לאחר שהעולה בירך ברכה ראשונה, גולל סה"ת וקורא קריאת היום בלא שיברך שנית ברכה ראשונה (הכרעת האחרונים סי' ק"מ סעיף ג'). ואפי' נזכר כשהתחיל הקריאה של יום אחר, כל שהעולה לא בירך ברכה אחרונה, גולל סה"ת לקריאת היום ויקרא מבלי שיברך שנית ברכה ראשונה.

נזכר כשהעולה בירך ברכה אחרונה, גולל סה"ת לקריאת היום ויקרא קריאת היום לשני קרואים, העולה הראשון מצטרף לד' הקרואים.

נזכר כשהעולה השני בירך ברכה ראשונה, כל שלא בירך ברכה אחרונה גולל סה"ת וקורא קריאת היום, ולא יברך שנית ברכה ראשונה.

נזכר כשהעולה הב' בירך ברכה אחרונה, גולל סה"ת וקורא לעולה הג' כל הקריאה של אותו יום, שני העולים הראשונים מצטרפים לד' הקרואים.

נזכר כשהעולה הג' בירך ברכה ראשונה, כל שלא בירך ברכה אחרונה גולל סה"ת וקורא כל הקריאה של אותו יום מבלי שהעולה יברך שוב ברכה ראשונה.

נזכר כשהעולה הג' בירך ברכה אחרונה, קורא להעולה הד' רק בס"ת הב': והקרבתם, וביום שצריך לקרוא הקריאה שקרא כבר ביום שטעה, יקראו באותו ציבור הקריאה של אותו יום שהיתה בו הטעות שלא קראו עדיין, למשל ביום ב' דחוה"מ קראו הקריאה של יום ג' דחוה"מ או של יום ד' דחוה"מ, יקראו ביום הג' או ביום הד' הקריאה של ב' דחוה"מ.

מוסף. לשלש רגלים.

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

בפסוקי הקרבנות מתחילין: והקרבתם. ומנחתם.
שכח להזכיר קרבנות היום יצא (תפ"ח מ"ב סק"ב).

התפלל שמו"ע של יו"ט שחרית במקום של מוסף, נזכר לפני שהזכיר ד' בחתימה, חוזר ל"ומפני חטאינו". נזכר כשהזכיר ד', אינו מסיים: למדני חקיך, אלא חותם: מקדש ישראל והזמנים, ויאמר קודם רצה: ואת מוסף יום חג המצות הזה נעשה ונקריב לפניך. וכן הדין אם נזכר לפני שהתחיל ברכת רצה.

נזכר כשהתחיל רצה, יאמר כנ"ל בברכת רצה. נזכר כשגמר רצה, יאמר קודם מודים: ואת מוסף כנ"ל. נזכר כשהתחיל מודים, כל שלא אמר ילה"ר השני חוזר לאתה בחרתנו. אמר ילה"ר, אף שעדיין לא עקר רגליו, חוזר לתחלת שמו"ע.

התפלל שמו"ע של חול, דינו כמו במוסף שבת, ראה שבת לך.

התפלל שמו"ע של חול ואמר יעו"י וכבר הגיע זמן מנחה, יצא ידי תפלת מנחה.

התחיל להתפלל מוסף ונזכר ששכח לומר יעו"י בשחרית, נזכר תוך שלש ברכות ראשונות ימשיך להתפלל תפלת י"ח לשחרית ואח"כ יתפלל מוסף (תכ"ב מ"ב סק"ד).

נזכר כשהתחיל אתה בחרתנו או אחר שהתפלל מוסף, אינו חוזר להתפלל שמו"ע של שחרית. וי"א שיתפלל תפלת נדבה, ויאמר: אם אני חייב להתפלל הרי תפילתי לחובה, ואם לא הרי היא לנדבה (תכ"ב מ"ב סק"ד). בשבת חוה"מ לא יתפלל תפלת נדבה דאין נדבה בשבת ויו"ט. ותקנתו שיהא הוא הש"צ של חזרת תפלת שחרית או שיבקש מהש"צ שיוציאו בחזרת הש"צ ויכוין לשמוע ולצאת על תנאי אם הוא חייב להתפלל, ויענה אמן ולא יענה ב"ה וב"ש, ולא יאמר מודים דרבנן, וכשהש"צ אומר מודים גם הוא יאמר מודים בלחש. אינו יכול לבקש מהש"צ, יהרהר במחשבתו כל השמו"ע, ויכוין לצאת על תנאי אם הוא חייב להתפלל.

חזרת הש"צ. כתר. יחד. מן ק' ק' ק' כמו בימי חול. *לדור ודור נגיד-כי א-ל מלך.

קוה. אין כאלקינו. *השיר שהלויים היו אומרים, קדיש דרבנן (בא"י ברכו). עלינו, ק"י.

סעודת אסתר. יש לעשות בסעודה איזה דבר זכר לסעודת אסתר, שביום ההוא נתלה המן (מג"א בשם של"ה). *מנגנים בתוך הסעודה שושנת יעקב.

דיני חול המועד

קדושת חול המועד. כוונת השי"ת בנתינת המועדים, להדבק ביראתו ואהבתו ולעסוק בתורתו התמימה (מ"ב תק"ל סק"ב בשם הכל בו).

חייב לכבד חול המועד באכילה ובשתיה, ומצוה לקבוע סעודה על הפת ועל היין ביום ובלילה (מ"ב תק"ל ק"א).

כסות נקיה. חייב לכבד חול המועד בכסות נקיה, ונוהגים ללבוש בגדי שבת (שעה"צ תק"ל סק"ד; ח"א ק"ו א').

שאילת שלום. המנהג לשאול בשלום חבריו בחוה"מ בלשון: א גוטן מועד.

כיבוס. אסור לכבס אף לצורך המועד או לצורך יום טוב האחרון, וכן הדין בניקוי יבש. גם מי שלא כיבס או ניקה בגדיו לפני יום טוב מחמת אונס, אסור לכבס במועד. אין

נתיבות הכשרות

ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הבדל אם מכבס ביד או במכונת כביסה, בשניהם אסור לכבס. מותר לנקות במברשת רטובה בגד ומגבעת מאבק או לכלוך וכדומה.

גדדי קטנים המתלכלכים, מותר לכבסם לצורך המועד, ולא יוסיף שאר בגדים דרך אגב במכונת הכביסה. נתלכלכו קודם החג ויש זמן לכבסם, אסור להשאירם לכבסם במועד.

גיהוץ. מותר לגהץ לצורך המועד אם לא כוון מלאכתו לעשותה בחוה"מ (תקמ"א מ"ב סק"ט).

שטיפת הרצפה. מותר לשטוף הריצפה בחוה"מ.

כתיבה. אסור לכתוב במועד כתב אומן, זולת בתנאים מיוחדים, בכתב שלנו רבים נהגו להחמיר.

תפירה. נקרע בגד שצריך ללבוש במועד, מותר לתפרו בשינוי, דהיינו תפירות גסות או תפירות לא מיושרות.

מותר לתפור כפתור על בגד כשחסרונו מקלקל צורת הבגד, אבל צריך לעשות שינוי בתפירה, כגון: כפתור של ארבעה חורים יתפור רק שלושה חורים, או שלא בדיוק במקום שהיה קודם, או שלא יהדקו לבגד כרגיל.

ניקוי נעלים. נוהגים לא לצחצח נעלים בחולו של מועד.

נטילת צפרנים. נוהגים שלא ליטול הצפרנים בחוה"מ.

הגעלת כלים בחוה"מ. כלי הצריך הגעלה משום שאר איסורים מותר להגעיל לצורך המועד, אבל כלי הצריך הגעלה משום חשש בליעת איסור חמץ אסור להגעיל.

חז"ל יו"ט שני פסח

חז"ל אור ליום ד', ב' פסח, ט"ז בו, "ליל יו"ט שני של גלויות".

הכנה ליו"ט שני. צריך להזהיר הנשים שלא תעשנה שום מלאכה ולא תכינה שום דבר לצורך יו"ט שני לפני צאת הכוכבים.

תפלת מעריב. יש לאַחַר תפלת מעריב עד שיהא ודאי לילה, שלא תבאנה הנשים לבשל ולהכין לצורך יו"ט שני לפני צאת הכוכבים.

מעריב. הש"צ לובש טלית. ברכו. תפלת מעריב. וידבר, ח"ק.

שמו"ע. של שלש רגלים.

אחרי שמו"ע. הלל שלם, ק"ת. עלינו, ק"י. ראה ליל א' של פסח.

***ספירת העומר אחרי הסדר**.

ימהר לביתו לעשות הסדר בשביל התינוקות שלא ישנו.

הדלקת הנרות. אסור להדליק לפני צאת הכוכבים.

אין גודלין פתילות ביו"ט. אסור להבהב הפתילות ביו"ט.

נר שנכבה ביו"ט א' אסור להדליקו ביו"ט שני אם לא הבהבו בערב יו"ט.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

פתילות שלא הבהבן בעיו"ט לא ידליקן באותו צד שהדליקן בערב יו"ט או בליל א' אלא בצד השני.

מותר לנקות הפמוטים משיירי הנר בסכין או במחט אבל לא ישפוך עליהם מים חמים להמיס שיירי הנר.

אסור להטיף מהנר ולהדביקו, ואסור לחמם הנר להדביקו לפמוט, ואסור לגרד מהנר כדי שיוכל להעמידו בפמוט.

מותר לתמוך הנר בנייר כסף שחתך מערב יו"ט או כדומה. אסור לחתוך הנר לשנים.

אסור להצית גפרור על ידי חיכוך באיזה דבר, אלא מדליק גפרור או קיסם או נר מאש בוערת.

ברכת הנרות. לפני ההדלקה יזכיר הבעל לאשתו הברכות שצריכה לברך: **א. ברכת המצוה**, להדליק נר של יו"ט, **ב. ברכת הזמן**, שהחיינו.

סדר הברכות וההדלקה. מדליקה ביד ימינה מאש בוערת גפרור או נר שבו תדליק הנרות, ולפני שתתחיל להדליק מברכת ב' **ברכת להדליק נר של יו"ט**, **ברכת שהחיינו**, ומיד מדליקה כל הנרות, ולא תפסיק בשיחה עד שתגמור להדליק כל הנרות, ותכוין לקיים מצות הדלקת נרות לכבוד יו"ט, ותכוין בברכת שהחיינו לפטור כל מצוות הלילה [יש מברכות לאחר ההדלקה כמו בשבת].

קיסם או גפרור בוער תניח במתינות וזהירות על המגש שיכבה מאליו.

שכחה לברך שהחיינו, ראה ליל א'.

יתר דיני ומנהגי הדלה"ג, ראה לעיל ליל ב' דר"ה.

הכנת הסדר - ראה ליל א'.

סדר הקידוש יק"ז: יין: ברכת בורא פרי הגפן. **קידוש**: ברכת אשר בחר בנו. **זמן**: ברכת שהחיינו [יש לכוין בברכת שהחיינו גם על מצות ספירת העומר].

יתר דיני הסדר - ראה ליל א'.

אין אומרים פיוט ויהי בחצי הלילה בליל יו"ט שני.

ספה"ע. *בסוף הסדר קודם אמירת: אחד מי יודע, סופרים ספירת העומר.

דינים לבן חו"ל שהוא בא"י, ראה א' חוהמ"ס.
שחרית יום ד', "יו"ט שני".

תפלת שחרית. כמו אתמול ביום א'.

חזרת הש"צ. אומרים כל הפיוטים. **הלל שלם**, ק"ת. שש"י, ק"י.

הוצאת ס"ת. כמו ביום א'.

מוציאים ב' ס"ת. **ס"ת א'** המוכן לקריאת פרשת שור או כשב (פר' אמור), **ס"ת ב'** המוכן לקריאת מפטיר (פר' פינחס).

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

קרה"ת. בס"ת הא' קורין ה' גברי בפרשת אמור: וידבר וגו' שור או כשב- אל בני ישראל, ח"ק.

בס"ת הב' קורין למפטיר כמו אתמול בפרשת פינחס: ובחודש הראשון.

הפטרה. מפטירין: וישלח המלך-לא קם כמוהו (מלכים-ב' כ"ג).

מנגנים: י-ה א-לי. אשרי. יהללו. לדוד מזמור. ובנחה, ח"ק.

מוסף. פסוקי הקרבנות כמו אתמול: ובחודש הראשון. ומנחתם.

קידוש. אלה מועדי. וידבר משה. סברי. בפה"ג.

סעודת יו"ט. *המנהג לאכול בסעודת היום המאכלים שהיו על קערת הסדר. כ"ק מרן מהר"א זי"ע אמר כי אכילת שירי מצוה מהקערה מסוגל ליראת שמים.

הוספת מאכל לסעודה. יש להוסיף מאכל בסעודה זכר לסעודת אסתר, שבו ביום נתלה המן. *ומנגנים שושנת יעקב.

צלה הזרוע בליל יו"ט או שבישל הביצה בליל יו"ט, יזכור לאוכלו ביו"ט שלא יהא מכין מיו"ט לחול.

ברכהמ"ז. יעלה ויבא: ביום חג המצות הזה, **שכה יעו"י,** ראה לעיל ליל הסדר.

הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב ליום שכולו ארוך ליום שצדיקים וכו'.

מנחה, הש"צ לובש טלית. קרבנות. אשרי. ובא לציון, ח"ק.

שמו"ע. של שלוש רגלים.

מוצו"ט שני, ליל ה', א' חוהמ"פ בחו"ל, י"ז בו.

מעריב. והוא רחום. *ברוך ד' לעולם.

שמו"ע יזכור להוסיף ד' דברים: א) מוריד הטל, ב) אתה חוננתנו, ג) ותן ברכה, ד) יעו"י.

אחר שמו"ע. ק"ת. עלינו, ק"י. ספירת העומר: היום שני ימים, ק"י.

הבדלה. סברי מרנן, בופה"ג. ברכת המבדיל.

אחר הבדלה. ברכת על הגפן, וזכרנו לטובה וי"א ושמחנו ביום חג המצות הזה. שכה, ראה לעיל ליל הסדר.

קיפול הטלית. מיד אחר הבדלה מקפלין הטלית.

ליל ה', ג' פסח", י"ז בו (בא"י).

מעריב. שיר המעלות, ח"ק. והוא רחום. **ספה"ע:** היום שני ימים לעומר.

שחרית יום ה', ג' פסח", י"ז בו.

קרה"ת. מוציאין ב' ס"ת. בס"ת הא' קורין ג' גברי בפר' בא: וידבר וגו' קדש לי – ממזרים (שמות י"ג). בס"ת הב' קורין לרביעי: והקרבתם, ח"ק.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ליל ו' ער"ש, "ד' פסח", י"ח בו. ספה"ע:

היום שלשה ימים לעומר.

שחרית יום ו' ערב שחמה"פ, "ד' פסח", י"ח בו.

קרה"ת. מוציאין ב' ס"ת. בס"ת הא' קורין ג' גברי בפר' משפטים: אם כסף תלוה - בחלב אמו (שמות כ"ב). בס"ת הב' קורין לרביעי: והקרבתם, ח"ק.

הכנת ס"ת לקרה"ת שבת חוה"מ. גבאי בהכנ"ס יכין ב' ס"ת לקרה"ת, ס"ת הא' לקריאת פרשת ויאמר משה אל ד' ראה אתה אומר אלי (פר' כי-תשא), ס"ת הב' לקריאת מפטיר: והקרבתם (פר' פנחס), ויעמידם בארון הקודש כסדר שצריך להוציאם בשעת הוצאת ס"ת שלא יצטרך להעביר על המצוות.

הכנות לשבת. נוהגים לא לצחצח נעלים בחולו של מועד וכן לא ליטול הצפרנים.

הכנות הנרות והפתילות. יש אומרים שאסור לעשות פתילות בחוה"מ (תקמ"א מ"ב סק"ג) (לכבוד שבת חוה"מ מדליקין שני הנרות משמן זית).

מצוה למשמש בגדיו סמוך לכניסת השבת שלא יהיה בהם מוקצה, מאחר שלבשם בחוה"מ ומצוי בהם חפצי מוקצה.

"שבת חוהמ"פ, ה' פסח, י"ט בו.

הדלקת הנרות. מדליקה הנרות תחילה ואח"כ מברכת ברכה אחת: אקב"ו להדליק נר של שבת.

מנחה. *אומרים וברוכים הם. הש"צ לובש טלית. *אין אומרים הודו. ולא ידיד נפש. מתחילין קרבנות. אשרי, ח"ק.

שמו"ע: של חול, יעלה ויבא.

קבלת שבת. הש"צ לובש טלית. *אין אומרים לכו נרננה. מתחילין: בואו ונצא. מזמור לדוד. אנא בכח. *לכה דודי מנגנים רק חרוז: בואי בשלום, ואומרים ברנה בשמחה ובצהלה. מזמור שיר. ד' מלך, ק"י. *כגונא.

מעריב. שמו"ע של שבת. יעלה ויבא (שכח — ראה לעיל דיני יעו"י בתפלת חוה"מ).

התפלל שמו"ע של יו"ט, נזכר לפני שאמר ד' בחתימת הברכה, אפילו אם הזכיר של שבת באמצע חוזר לאתה קדשת. נזכר אח"כ, אם הזכיר שבת, מחלוקת הפוסקים, ולכן אינו חוזר ויהרהר בלבו כל השמו"ע ויכוין לצאת בתנאי אם הוא חייב להתפלל. לא הזכיר שבת, כל שלא אמר יהל"ר השני חוזר לאתה קדשת, אמר יהל"ר השני, אף שעדיין לא עקר רגליו חוזר להתפלל.

ספה"ע: היום ארבעה ימים לעומר.

סעודת ליל שבת. *שלום עליכם. כי מלאכיו. רבון כל העולמים. אשת חיל. אתקיננו. מזמור ד' רועי. הקידוש והזמירות כמו כל שבת.

זמירות. *משבת זו מפסיקין לזמר הזמר: מה ידידות.

ברהמ"ז. רצה. יעלה ויבא.

הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת וכו'.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

“הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב ליום שכולו ארוך וכו’.

דיני ברהמ"ז שבת חוה"מ. אומרים קודם רצה ואח"כ יעלה ויבא.

אמר קודם יעלה ויבא ואח"כ רצה, יצא. נזכר באמצע יעו"י שלא אמר רצה, אם עדיין לא אמר ביום חג המצות הזה, פוסק ומתחיל רצה, ואם כבר אמר ביום חג המצות הזה, גומר יעו"י ואומר אח"כ רצה.

שכח רצה ויעו"י, נזכר לפני שהזכיר השם בחתימת הברכה, אומר רצה ויעו"י, וממשיך: ובנה. נזכר כשהזכיר השם, מסיים: למדני חקיך, ואומר רצה, יעו"י, ובנה וכו’.

נזכר כשאמר תיבת: בונה, מסיים החתימה: ברחמי ירושלים, אמן. ואומר הברכה המיוחדת: “בא"י אמ"ה, שנתן שבתות למנוחה לעמו ישראל באהבה לאות ולברית וימים טובים לששון ולשמחה את יום חג המצות הזה, בא"י מקדש השבת וישראל והזמנים” וממשיך: בא"י אמ"ה הא-ל אבינו וכו’. וכן הדין כשנזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב והמטיב.

נזכר כשהתחיל תיבת ברוך מברכת הא-ל, חוזר לתחילת ברהמ"ז דהיינו שממשיך אתה ד' אמ"ה הזן את העולם וכו’.

וכן כשאינו יודע נוסח הברכה, חוזר לתחילת ברהמ"ז.

ספק אמר רצה ויעו"י, דינו כמו שלא אמר (קפ"ח מ"ב ס"ק ט"ז).

אמר רצה ושכח יעו"י, נזכר לפני שהזכיר השם בחתימת הברכה, אומר יעו"י וממשיך: ובנה. נזכר כשהזכיר השם, מסיים: למדני חקיך, ואומר יעלה ויבא, ובנה.

נזכר כשאמר תיבת: בונה, מסיים החתימה: ברחמי ירושלים, אמן. ואומר הברכה המיוחדת לחוה"מ ואינו מזכיר של שבת [ראה הנוסח לעיל ליל א' דחוה"מ בדיני יעו"י בסעודות חוה"מ]. וכן הדין כשנזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב והמטיב.

נזכר כשהתחיל תיבת: ברוך מברכת האל, וכן כשאינו יודע נוסח הברכה, אינו חוזר. ויכול לאומרה בתוך הרחמן (סי' יעב"ץ).

אמר יעו"י ושכח רצה, נזכר לפני שהזכיר השם בחתימת הברכה, אומר רצה וממשיך: ובנה. נזכר כשהזכיר השם, מסיים: למדני חקיך, ואומר רצה, ובנה.

נזכר כשהתחיל תיבת: בונה, מסיים החתימה ואומר הברכה המיוחדת לשבת לבד ואינו מזכיר חוה"מ (הנוסח - ראה שבת פרשת לך). וכן הדין כשנזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב והמטיב.

נזכר כשהתחיל תיבת: ברוך מברכת הא-ל, חוזר לתחילת ברהמ"ז דהיינו שממשיך אתה ד' אמ"ה הזן את העולם וכו’, ואומר רצה ויעו"י.

וכן כשאינו יודע נוסח הברכה, חוזר לתחילת ברכת המזון, ואומר רצה ויעו"י.

ספק אמר רצה, דינו כמי שלא אמר (קפ"ח מ"ב ס"ק ט"ז).

שחרית שבת חוהמ"פ.

תפלת שחרית ככל שבת.

שמו"ע. של שבת, ואומר יעו"י.

התפלל שמו"ע של יו"ט והזכיר שבת, נזכר לפני שהזכיר השם בחתימת הברכה, חוזר

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

לישמח משה. נזכר אח"כ, מחלוקת הפוסקים, ולכן אינו חוזר, וטוב שיבקש מהש"צ להוציא, ויכוין לשמוע כל התפלה בתנאי אם הוא חייב להתפלל, ויענה אמן ולא יענה ב"ה וב"ש, ולא יאמר מודים דרבנן אלא כשאומר הש"צ מודים יאמר עמו בלחש. אינו יכול לבקש מהש"צ, יהרהר במחשבתו כל השמו"ע, ויכוין בתנאי אם הוא חייב להתפלל. יתר הדינים ראה ליל שבת חוהמ"פ.

חצי הלל. ק"ת. שיר של יום, ק"י.

שיר השירים. נוהגים לומר שיר השירים בשבת חוהמ"פ (רמ"א ת"צ ס"ט), שמדבר ומשורר על גאולת מצרים (לבוש). ויכוין לקיים תקנת חז"ל שתקנו לומר שיר השירים בשבת חוהמ"פ.

אחר שיר השירים, ק"י.

הוצאת ס"ת, כמו כל שבת. אין אומרים י"ג מידות.

מוציאים ב' ס"ת, ס"ת הא' המוכן לקריאת פרשת: ויאמר משה אל ד' ראה אתה (תשא), ס"ת הב' לקריאת מפטיר. אף אם סה"ת עומדים באופן שיצטרך לעבור על המצוות, מ"מ משום טרחא דציבורא יוציא סה"ת המוכנים לכך.

*מעטרין סה"ת בכלי קודש לכבוד שחווה"מ.

הש"צ נוטל ס"ת הא' בימינו *ואוחזו כשפני סה"ת כלפיו, ואומר: שמע ישראל. אחד. גדלו.

קרה"ת. בס"ת הא' קורין ז' גברי בפר' תשא ויאמר משה אל ה' ראה אתה — בחלב אמו (שמות ל"ג).

מי שבירך כמו כל שבת. אין אומרים לכבוד הרגל, וכן א"א ויזכהו לעלות לרגל.

בס"ת הב' קורין למפטיר בפ' פנחס: והקרבתם.

הפטרה. מפטירין: היתה עלי — נאם ד' (יחזקאל ל"ז) [כי תחית המתים יהא בניסן ע"כ מפטירין העצמות היבשות].

ברכת הפטרה. מזכיר רק שבת וחותרם: רק מקדש השבת [ולא כשבת חוה"מ סוכות שמזכיר יו"ט]. הזכיר גם יו"ט או שחתם מקדש השבת וישראל והזמנים, יצא.

יקום פורקן. אין אומרים אב הרחמים. אשרי.

הכנסת סה"ת. *הגבאי הקורא לעלות לתורה נוטל ביד ימינו ס"ת הב' שקראו בו מפטיר מעוטר בכלי קודש *כשפני סה"ת כלפי פניו, ומסיים: ואנחנו-הללו. יהללו, מזמור לדוד. ומוליך סה"ת ונותנו למוציא ס"ת הב' להכניסו ראשון לארון הקודש, ואחריו מוליך המגביה ס"ת הא' שקראו בו מענין היום ונותנו למוציא ס"ת הא' להכניסו שני לארון הקודש. ובנחה, ח"ק.

מוסף שחווה"מ"פ. שמו"ע של ג' רגלים ומזכיר שבת, ואומר: והקרבתם, ומנחתם. וחותרם מקדש השבת וישראל והזמנים.

חזרת הש"צ. בקדושת כתר אין אומרים אדיר אדירנו. אין אומרים ותערב.

טעות בתפלת מוסף שחווה"מ

התפלל מוסף של שבת לבד, או של יו"ט לבד, לא יצא וחוזר להתפלל של שבת ויו"ט. התחיל תכנת שבת, יפסיק מיד כשנזכר ויתחיל אתה בחרתנו.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הזכיר שויו"ט באמצע וחתם רק מקדש השבת, נזכר תוך כדי דיבור יסיים מיד: וישראל והזמנים. נזכר אחר כדי דיבור או אחר שהתחיל תיבת: רצה, לא יחזור.

הזכיר שויו"ט באמצע אפי' פעם אחת, וחתם רק מקדש ישראל והזמנים, נזכר תוך כדי דיבור, יתקן מיד: מקדש השבת וישראל והזמנים, אבל אינו מועל שיתקן מקדש השבת לבד, מפני שצריך להקדים השבת לישראל והזמנים.

נזכר אחר כדי דיבור, מחלוקת הפוסקים, ולכן אינו חוזר. וטוב שיבקש מהש"צ להוציא, ויכוין לשמוע כל התפלה בתנאי אם הוא חייב להתפלל, ויענה אמן ולא יענה ב"ה וב"ש, ולא יאמר מודים דרבנן, אלא יאמר יחד עם הש"צ בלחש מודים. אינו יכול לבקש מהש"צ, יהרהר במחשבתו כל השמו"ע, ויכוין בתנאי אם הוא חייב להתפלל.

שכח להזכיר שבת באמצע, או נסתפק אם הזכיר שבת, נזכר לפני שהזכיר ד' בחתימה, חוזר לאתה בחרתנו. נזכר כשהזכיר השם, אינו אומר: למדני חקיך, אלא יסיים: מקדש השבת וישראל והזמנים, ויאמר לפני רצה: ואת מוספי יום השבת הזה ויום חג המצות הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך. וכן כשנזכר תוך כד"ד מחתימת הברכה, יתקן מיד: מקדש השבת וישראל והזמנים, ואומר: ואת מוספי וכו'.

נזכר כשהתחיל תיבת: רצה, יאמר בברכת רצה כנ"ל. נזכר כשגמר ברכת רצה לפני מודים, יאמר: ואת מוספי, כנ"ל. נזכר כשהתחיל מודים, כל שלא אמר יהל"ר השני חוזר לאתה בחרתנו. אמר יהל"ר השני אף שעדיין לא עקר רגליו, חוזר לתחילת שמו"ע.

סעודת שחרית. *אתקיננו. הזמירות כמו כל שבת.

מנחה שחוהמ"פ. *המנהג שאין מתפללים בנעימה המיוחדת למנחה של שבת.

קרה"ת. קורין ג' גברי בפרשת שמיני.

שמו"ע. של שבת. יעו"י.

התפלל שמו"ע של יו"ט, דינו כמו בשחרית.

אין אומרים צדקתך. אין לומדים פרקי אבות, ואין אומרים ברכי נפשי.

סעודה שלישית. הזמירות כמו כל שבת.

מוצ"ש, ליל 'ו' פסח, כ' בו.

מעריב. חו"ל: *ברוך ד' לעולם.

שמו"ע. יזכור להזכיר בשמו"ע ד' דברים: א. מוריד הטל. ב. אתה חוננתנו. ג. ותן ברכה. ד. יעו"י.

אחרי שמו"ע. אין אומרים ויהי נועם ואתה קדוש. קדיש תתקבל.

ספה"ע: היום חמשה ימים לעומר.

הבדלה. כמו כל מוצ"ש: הנה א-ל ישועתי. בופה"ג. ברכת האש. ברכת המבדיל. אין לוקחים לברכת בורא מיני בשמים ציפורן, כיון שיש על זה חשש חמץ. *המנהג לקחת נר הבדלה של שעה חדש.

אחר הבדלה. בברכת על הגפן אומר: וזכרנו לטובה וי"א ושמחנו ביום חג המצות הזה. שכח ראה לעיל ליל הסדר.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

מנגנים: המבדיל. אליהו הנביא. אומרים: ויתן לך.

קיפול הטלית. מיד אחר הבדלה והזמירות מקפלין הטלית.

זמירות לסעודת מלוה דמלכה מוצ"ש חוה"מ. *מנגנים הזמירות: אתקינו סעודתא. איש חסיד. אמר ד' ליעקב.

שחרית יום א', ו' פסח, כ' בו, "ערב שביעי של פסח".

קרה"ת. מוציאין ב' ס"ת. בס"ת הא' קורין ג' גברי בפר' בהעלותך: וידבר וגו' במדבר סיני - ולאזרח הארץ (במדבר ט'). בס"ת הב' קורין לרביעי: והקרבתם, ח"ק.

הכנת סה"ת לקרה"ת שביעי של פסח. גבאי בהכנס'ס יכין ב' ס"ת לקרה"ת שביעי של פסח, ס"ת הא' לקריאת פרשת "ויהי בשלח" (פר' בשלח), וס"ת הב' לקריאת מפטיר והקרבתם (פר' פנחס). ויעמידם בארון הקודש כסדר שצריך להוציאם בשעת הוצאת ס"ת שלא יצטרך להעביר על המצוות.

חול"ל. יכין עוד ס"ת לאחרון של פסח לקריאת פרשת "כל הבכור" (פרשת ראה).

הכנת החג. נוהגים לא לצחצח נעלים בחולו של מועד, וכן לא ליטול צפרנים.

הכנת הנרות והפתילות. הבעל יכין נרות (ופתילות למדליקין נרות משמן זית לכבוד יו"ט) לצורך הדלקת נרות לכבוד יו"ט. ידביק הנרות בפמוטים מבעוד יום. ביו"ט אסור להדביק הנרות מטעם ממרח.

יש אומרים שאסור לעשות פתילות בחוה"מ (תקמ"א מ"ב סק"ג).

*המנהג שאין מדליקין לכבוד יו"ט שני הנרות משמן זית שמדליקין לכבוד שבת.

חול"ל. יכין מערב יו"ט נרות (ופתילות למדליקין נרות משמן זית לכבוד יו"ט) לאחרון של פסח וידביקם בפמוטים, כי אסור להדביקם ביו"ט.

הדלקת הנרות. יש נוהגות להדליק הנרות בעריו"ט מבעוד יום, ואז מקבלת קדושת יו"ט ואסורה בכל מלאכה האסורה ביו"ט. *המנהג להדליק בליל יו"ט אחרי מעריב לפני קידוש.

איסור כניסה למקום מכור לגוי לשהות שם או לישן שם, אפילו ביו"ט אחרון של חג בחול"ל.

דיני ומנהגי הדלה"נ, ראה להלן אחר תפלת מעריב.

הדלקת נר נשמה. יש נוהגים להדליק בעריו"ט נר נשמה הדולק ביו"ט לעילוי הנשמות שיזכיר למחר בהזכ"נ.

מצוה למשמש בגדיו סמוך לכניסת החג שלא יהיה בהם מוקצה, ובפרט שלבש מלבושים אלו בחוה"מ.

"שביעי של פסח", יום ב', כ"א בו.

מצות תוספת יו"ט. מצוה שיוסיף מחול על הקודש, ואף כשהזמן דחוק חייב להפסיק ממלאכה ואכילה לפחות כמה דקות לפני שקיעת החמה משום מצות תוספת יו"ט, ויכוין לקיים מצות תוספת יו"ט שלרוב פוסקים היא מה"ת.

טוב שאחר תפלת מנחה יקבל עליו בפיו מצות תוספת יו"ט כדלהלן, ואם כשיגמור

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

תפלת מנחה יהא סמוך להשקיעה, יקבל תוספת יו"ט לפני תפלת המנחה, ויתפלל מנחה אחר קבלת תוספת יו"ט.

מנחה. הש"צ לובש טלית. *מתחילים קרבנות. אשרי, ח"ק. שמו"ע של ימי חול. יעו"י.

קבלת מצות תוספת יו"ט לפני כניסת החג. כשמקבל עליו מצות תוספת יו"ט יאמר: ליקבה"ו, הריני מקבל עלי לקיים ביום שביעי של פסח הזה הבא עלינו לטובה מצוות החג, מ"ע מה"ת "לשבות ממלאכה בשביעי של פסח" שנאמר: ביום השביעי מקרא קודש, ומצות ל"ת מה"ת "שלא לעשות מלאכה בשביעי של פסח", שנאמר: כל מלאכת עבודה לא תעשו (ויקרא כ"ג), וכל המ"ע והמצוות ל"ת התלויות בה, והריני מוסיף מחול על הקודש לקיים מצות תוספת יו"ט, רבון העולמים זכני לקיים ולשמור מצות יום שביעי של פסח הזה הבא לקראתנו לשלום כהלכתם בכל פרטיהם ודקדוקיהם, ויהי נועם וגו'.

מעריב. הש"ץ לובש טלית, מתחיל ברכו בנעימת שלש רגלים.

ואמונה כל זאת. באמרו: המעביר בניו - לעולם ועד, יכוין לתת הודאה עצומה להשי"ת.

*מנהג רבוה"ק להתחיל לסיים בקול רם: המעביר בניו - ואמרו כולם.
ופרוש. וידבר משה, ח"ק.

שמו"ע. של שלש רגלים. טעה - ראה לעיל מעריב ליל א' של פסח.

אחר שמו"ע. ק"ת. עלינו, ק"י (בא"י ברכו).

ספה"ע: היום ששה ימים לעומר, ק"י. אדון עולם.

***אחרי מעריב** נוהגים לנגן בניגון המיוחד: והערב נא. החזן מנגן: והערב - בית ישראל, והקהל מנגנים. החזן ממשיך: ונהיה-לשמה, והקהל מנגנים, וחוזר ג"פ. אחר כך (פ"א): ברוך אלקינו-נטע בתוכינו. הוא יפתח-ולא נלד לבהלה. יהי רצון-העולם הבא. למען-מבטחו. בטחו-דורשיך ד'. ד' חפץ-ויאדיר, ד' אדוננו-המיחלים לד'.

בחול מנגנים בליל יו"ט האחרון.

מצות הדלקת הנרות לכבוד יו"ט שביעי ש"פ

פרטי דיני ומנהגי הדלה"נ, ראה לעיל ער"ש לך.

*המנהג שאין מדליקין לכבוד יו"ט שני הנרות משמן זית שמדליקין לכבוד שבת. יש מדליקות הנרות בעריו"ט מבעוד יום כמו בער"ש. *המנהג להדליק אחר תפלת מעריב לפני קידוש.

המדליקה בלילה אסורה להצית גפרור ע"י חיכוך באיזה דבר, אלא מדליקה גפרור או קיסם או נר מאש בוערת.

ברכת הנרות. טוב שתברר או הבעל יזכיר לה לברך ברכה אחת: אקב"ו להדליק נר של יו"ט. ויזכיר לה בפירוש שלא לברך ברכת שהחיינו, מאחר שרגילה בכל יו"ט לברך ברכת שהחיינו.

כוונה לפני הדלקת הנרות. תכוין: הריני באה לקיים מצוה מד"ס להדליק נרות לכבוד יו"ט שביעי של פסח ומזמנת את פי לברך עליהם ברכה אחת: להדליק נר של יו"ט.

סדר הברכות וההדלקה. מדליקה מאש בוערת גפרור או נר שבו תדליק הנרות

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

ומחזיקתו ביד ימינה, ולפני שתתחיל להדליק מברכת ברכה אחת: **אקב"ו להדליק נר של יום טוב** [אין מברכין ברכת שהחיינו], מדליקה מיד כל הנרות ולא תפסיק עד גמר הדלקת כל הנרות, ותכוין: בהדלקה זו הנני מקיימת מצות הדלקת נרות לכבוד יו"ט [ויש מברכות אחר ההדלקה כמו בשבת].

הפסיקה בדיבור שאינו צורך ההדלקה לפני שהדליקה נר אחד, צריכה לחזור ולברך על הנרות. אחר שהדליקה אפילו נר אחד, אינה צריכה לחזור ולברך.

אחר ההדלקה. קיסם או גפרור בוער, תניחו במתינות וזהירות על המגש, שיכבה מאליו. **תחינות אחר הדה"נ.** נוהגות הנשים להתפלל תחינות ובקשות המיוחדות לעת רצון זו (ראה לעיל א' ר"ה).

שכחה וברכה ברכת שהחיינו, אינה צריכה לחזור ולברך, דלא הוי הפסק, ותדליק מיד, ובגמר הדלקתה תאמר בשכמל"ו. וכן אם התחילה לברך בא"י, ונזכרה שאין מברכים שהחיינו בליל ז' ש"פ, לא תסיים למדני חקיק, אלא תדליק מיד, ואחר ההדלקה תאמר ברוך שם וכו'.

*מנהג רבוה"ק להדליק בעצמם חמש נרות לכבוד יו"ט, נוסף לנרות יו"ט שהדליקה הרבנית.

מצות קידוש ביו"ט. מצוה מד"ס לקדש יו"ט בכניסתו בדברים על הכוס, וי"א שהיא מצוה מה"ת.

כוונת המקדש והשומע קודם הקידוש. יכוונו המקדש והשומע [איש ואשה]: הריני בא [השומע: לשמוע ולצאת קידוש] לקיים המצוה מד"ס לקדש יו"ט בדברים וי"א שהיא מצוה מה"ת וגם המצוה מד"ס לקדש על כוס יין [המקדש: ולהוציא לכל שומע ומכוין לצאת].

השומע ומכוון לצאת, יזהר לשמוע היטב כל הקידוש מתחילתו ועד סופו ויענה אמן ולא יענה ב"ה וב"ש. ענה ב"ה וב"ש יצא, ובלבד כשהמברך לא המשיך לברך, אבל המשיך לברך לא יצא.

טוב שבעל הבית יזכיר לכל המקדשים: שאין מברכים ברכת שהחיינו.

סדר הקידוש: י"ק. יין: ברכת בורא פרי הגפן. קידוש: ברכת אשר בחר בנו. "אין מברכים ברכת שהחיינו".

טעה וברך שהחיינו, לא הוי הפסק וא"צ לחזור ולברך בופה"ג אלא ישתה כשיעור ויאמר: בשכמל"ו. וכן כשהתחיל בא"י ונזכר, יפסיק מיד [ולא יאמר למדני חקיק], וישתה כשיעור ויאמר בשכמל"ו.

סעודת יו"ט. מצות לחם משנה. כשבוצע על לחם משנה יכוין להוציא בני ביתו במצות לחם משנה ביו"ט והם יכוונו לצאת.

ברמה"ז. יעלה ויבא [שכח, ראה לעיל ליל א' פסח].

*הרחמן. הוא ינחילנו ליום שכולו טוב ליום שכולו ארוך וכו'.

שחרית "שביעי של פסח", יום ב', כ"א בו.

השלמת ק' ברכות. יכוין לשמוע היטב מהש"צ ברכות השחר וחזרת הש"צ, ומהעולים לתורה ברכות התורה וברכות הפטרה, שיעלה לו להשלים ק' ברכות שחייב אדם לברך כל יום.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

השומעים הברכות להשלים מאה הברכות עונים ב"ה וב"ש. אינו שומע הברכה, הגם שיודע איזה ברכה מברך ועונה אמן עליה, מ"מ אינו משלים בזה מאה הברכות (מג"א מ"ו סק"ח).

פסוקי דזמרה. מנהג רבוה"ק לעבור לפני התיבה לפסוקי דזמרה.

אמירת השירה. *המנהג לומר השירה הש"צ והקהל פסוק בפסוק: ויושע-לעולם ועד.

יש לומר השירה בכוונה ובשמחה (באה"ט סי' נ"א סק"ו) ויהי דומה בעיניו כאילו הוא עובר בים והקב"ה מצילו בודאי שהיה אומר בשמחה רבה, לכן כל האומרו בכוונה מוחלין לו על ידי כך כל עוונותיו (סי' ר"ש).

הש"צ לפסוקי דזמרה מסיים נשמת - וכל קרבי את שם קדשו.

תפלת שחרית. *הש"צ לתפלת שחרית מתחיל לנגן: האל בתעצומות - תתהלל. כל מה שמנגן הש"ץ אומר הקהל ביחד עמו בלחש.

ישתבח. *המנהג לנגן: א-ל מלך גדול עד סיום הקדיש.

ברכות קר"ש. רכזו. *אין מפסיקין בברכות קר"ש באמירת יוצרות. המאיר לארץ. *המנהג לנגן: כולם אהובים.

עזרת אבותינו, באמרו: וים סוף להם בקעת - לעולם ועד, יכוין לתת הודאה עצומה להש"ת.

שמו"ע. של שלש רגלים (טעה בתפילת שמו"ע, ראה לעיל מעריב ליל א' של פסח ושחרית יו"ט א' של פסח).

אחר שמו"ע כשאומרים פייט, מותר לחזור למקומו מיד כשמתחיל הש"צ חזרת הש"צ, וא"צ להמתין במקום שפסע עד קדושה (מ"ב קכ"ג סק"י).

חזרת הש"צ. אומרים כל הפיטים.

*בפיוט המיוסד על השירה, המנהג לנגן ניגון מיוחד אחר סיום כל שני קטעים.

קדושה. *המנהג לנגן: ממקומך.

חצי הלל. *המנהג לנגן: הללו את ה', הודו לה'. פתחו לי, אנא ה'.

אחרי הלל. קדיש תתקבל. שיר של יום, ק"י.

הוצאת ס"ת. אתה הראת. פותחים הארון. ויהי בנסוע, י"ג מדות ג"פ לעורר רחמים על התבואה [שבפסח נידונים על התבואה], רבש"ע [לשלש רגלים] מלא משאלות לבי. בריך שמה.

מוציאים ב' ס"ת. ס"ת הא' המוכן לקריאת פרשת "ויהי בשלח", ס"ת הב' המוכן לקריאת מפטיר (פר' פנחס). אף אם עומדים באופן שיצטרך לעבור על המצוות, מ"מ משום טרחא דציבורא יוציא סה"ת המוכנים לכך.

*מעטרין סה"ת בכלי קודש לכבוד יו"ט.

הש"צ נוטל סה"ת הראשון בימינו *ואוחזו כשפני סה"ת כלפיו, ואומר: שמע ישראל. אחד. גדלו. לך ד'. על הכל. אב הרחמים.

קרה"ת. בס"ת הא' קורין ה' גברי בפרשת בשלח מ-ויהי בשלח - ד' רופאיק, שהוא ענינו של יום שבו עברו בני"י בים סוף.

קריאת השירה. המנהג לעמוד בשעת קריאת השירה, וקוראים השירה בנעימה מיוחדת.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

מניחים ס"ת הב' על הבימה לימין ס"ת הא', ח"ק. מי שברך למי שיעלו להגבה וגלילה לס"ת הא'. הגבה וגלילה לס"ת הא'. הגולל מעטר ס"ת הא' בכלי הקודש שהיו עליו. אין מסירין מעיל ס"ת הב' עד שישלול ס"ת הא'. פותחים ס"ת הב'. קוראים לעלות למפטיר. מי שברך למי שעלה לחמישי.

בס"ת הב' קורין למפטיר בפרשת פנחס: והקרבתם. מי שברך למי שעלה למפטיר. מי שברך למי שיעלו להגבה וגלילה לס"ת הב', הגבה וגלילה לס"ת הב'. הגולל מעטר ס"ת הב' בכלי הקודש שהיו עליו.

ברכת הפטרה. המפטיר מברך ברכת הפטרה.

אין מתחילים לברך ברכת הפטרה, עד שיגמור הגולל לגלול סה"ת.

הפטרה. מפטירין: וידבר דוד (שמואל ב').

ברכות הפטרה. בברכת על התורה מזכיר של יו"ט וחותרם מקדש ישראל והזמנים. טעה, ראה לעיל יו"ט א' דפסח.

הזכרת נשמות מזכירים נשמות [בארץ ישראל] [בחו"ל מזכירין נשמות מחר יו"ט אחרון של פסח].

המתפלל ביחידות גם מזכיר נשמות ואומר א-ל מלא רחמים.

מנהגי הזכרת נשמות. נוהגים לעמוד בשעת הזכרת נשמות, גם האוחזים סה"ת עומדים ליד הבימה וסה"ת בידם.

הגבאי מכריז שיצאו כל הצריכים לצאת. מי שיש לו או"א יוצא מבהכנ"ס. *לאחר שיצאו מכריז הגבאי "זאגט יזכור".

יזכור. אומרים יזכור וכו', מזכירין שם הנפטר ושם אביו, ואח"כ א-ל מלא רחמים וכו'. המזכיר כמה נשמות אומר יזכור וא-ל מלא רחמים לכל נשמה בפני עצמה.

צדקה לעילוי הנשמות שמזכיר. נוהגים לידור צדקה בעד הנשמות שמזכיר, שיזכור אותם אלקים לטובה וגם אותנו יזכור עמהם לטובה בזכויותיהם (קש"ע קל"ד סכ"א). ויזהר מאוד לשלם נדרו מיד אחרי החג, וטוב לומר בשעה שפוסק לצדקה: בעבור שאתן בלי נדר צדקה וכו'. [הרוצה ליתן ממעות מעשר, יכוין באמרו בעבור שאתן, לתת ממעות מעשר], ובזה שמזכיר נשמות אביו ואמו ומתפלל ונודר צדקה לטובת נשמתם מקיים בזה מצות כיבוד אב ואם, מכבדם במותם.

הזכרת נשמות בשנה הראשונה. המנהג שבשנה ראשונה לאבילות אין מזכירים נשמות, מ"מ ידור צדקה לעילוי נשמתם כמו שכתוב בשו"ע (סי' תרכ"א ס"ו). ואם מזכיר נשמת אחד מהוריו שמתו מזמן, יכול להזכיר גם נשמה שתוך שנה ראשונה. ואם עבר י"ב חודש, אף שעדיין לא עברה שנה מזכיר הנשמה.

מי שברך. הגבאי עושה מי שברך לגדול הצבור.

אב הרחמים אומרים אף כשיש ברית בבהכנ"ס.

*אין מנגנין י-ה א-לי [לפי שמזכירין נשמות]. [בחו"ל מנגנים י-ה א-לי, ומזכירין נשמות מחר אחרון של פסח]. אשרי.

הכנסת סה"ת. *הגבאי הקורא לעלות לתורה (יש נוהגים שהש"צ) נוטל בימינו סה"ת הב' שקראו בו מפטיר מעוטרי בכלי הקודש *כשפני סה"ת כלפיו ומסיים: ואנחנו-הללו.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

יהללו. לדוד מזמור. ומוליך סה"ת ונותנו למוציא ס"ת הב' להכניסו ראשון לארון הקודש, ואחריו מוליך המגביה ס"ת הא' ונותנו למוציא ס"ת הא' להכניסו שני לארון הקודש. ובנחה, ח"ק.

כוונה לפני תפלת מוסף. יכוין: הריני מזמן את פי להתפלל תפלת מוסף פסח, שתקנו אנשי כנסת הגדולה כנגד קרבן מוסף, ויה"ר שתעלה במקום מצות הקרבת קרבן מוסף פסח, לקיים מצות עשה מה"ת "להקריב קרבן מוסף כל שבעת ימי הפסח", כמו שנאמר: והקרבתם אשה לד' שבעת ימים (אמור), ונאמר: והקרבתם אשה עלה לד' פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימים יהיו לכם (פנחס), כמי"ש ונשלמה פרים שפתנו.

שמו"ע. לשלש רגלים. בפסוקי הקרבנות מתחילים: והקרבתם. ומנחתם.

טעה בתפלת מוסף, ראה א' פסח.

חזרת הש"ץ. כתר. אדיר אדירנו. לדור ודור נגיד גדלך.

ותערב. הש"צ חותם: שאותך לבדך ביראה נעבוד. אין כהנים בבית הכנסת אין אומרים ותערב (מי"ב קכ"ח ס"ק קע"ג).

נשיאת כפים. ברכת כהנים [גם בחו"ל]. *הכהנים שנושאים כפיהם עולים לדוכן בשעה שהש"צ אומר: והשב כהנים לעבודתם.

כוונת הכהן המבשר והשומע ברכת כהנים, ראה לעיל א' ר"ה.

חו"ל נשיאת כפים. הכהנים מאריכים בניגון עד שיסיים הקהל רבש"ע.

קדיש תתקבל. קוה, אין כאלקינו, קדיש דרבנן. ברכו. עלינו, ק"י. אנעים זמירות, ק"י. אדון עולם. שש זכירות.

קידוש היום. אלה מועדי. וידבר משה. סברי. בפה"ג.

סעודת יו"ט. מצות לחם משנה.

*ביו"ט אוכלים לפתן (צימעס) בסוף הסעודה גם בסעודת היום.

זמירות. *המנהג לנגן: "יום ליבשה". (יוצר לפני שמו"ע ליום ז' ש"פ).

ברכהמ"ז. יעלה ויבא.

חו"ל. אסור להכין ביו"ט ראשון שום דבר לצורך אחרון של פסח.

מנחה. הש"צ לובש טלית. קרבנות. אשרי ובלצ"ג, ח"ק.

שמו"ע. של יו"ט.

זירות בלימוד הלכות ספה"ע ביום ז' ש"פ אחר פלג המנחה. כשלומד בשו"ע הלכות ספה"ע (סימן תפ"ט ס"א) יזהר שלא יוציא בפיו לשון המחבר: ואז יאמר היום שבעה ימים שהם שבוע אחד בעומר.

מנהגי נעילת החג. המנהג אצל רבוה"ק לנגן אחר ברהמ"ז: חסל סידור פסח. שלשה אנשים מנגנים בזה אחר זה כל אחד ג"פ בניגון מיוחד. ואח"כ אומרים בעמידה: לשנה הבאה בירושלים ג"פ כל הקהל, ורוקדים לכבוד נעילת החג.

מצות תוספת יו"ט ביציאתו. הגיע זמן מוציו"ט ימתין מעט (3 דקות) להוסיף מחול על הקודש ויכוין לקיים מצות תוספת יו"ט ביציאתו.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

תפלה ביציאת החג. טוב שיאמר: הריני מוסיף מחול על הקודש לקיים מצוות תוספת יו"ט ביציאתו, ומודה אני לפניך רבון העולמים שזיכיתני לשמור ולקיים מצוות חג המצות הזה, וכשם שזיכיתני לשמור ולקיים מצוות חג המצות הזה שנה זו, יה"ר שכן תזכני לשמור ולקיים מצוות חג המצות בשנה הבאה עלינו ועכ"י לטובה.

אסרו חג בארץ ישראל

מוציו"ט, "אסרו חג" באר"י, יום ג' שמיני, כ"ב בו.

מעריב. ש"צ בסוף חודש ניסן. *אבל רח"ל תוך יב"ח לא יהא ש"צ כל החודש (עד מעריב ליל ו' ער"ש תזו"מ, ב' אייר).

שמו"ע. מוריד הטל. אתה חוננתנו. ותן ברכה.

יזהר שלא יאמר יעו"י בשמו"ע כפי שרגיל בימי חוה"מ, טעה ואמר יעו"י אינו חוזר (מ"ב ק"ח ס"ק ל"ח).

ספה"ע: היום שבעה ימים שהם שבוע אחד לעומר.

הבדלה. אין מדליקין נרות בשעת הבדלה. אין מסירין את המפה מקצה השלחן.

סדר הבדלה. סברי מרנן, בופה"ג. ברכת המבדיל. אין מברכים על הבשמים והנר במוצאי יו"ט. ברכת על הגפן.

קיפול הטלית. מיד אחר הבדלה מקפלין הטלית.

שחרית יום ג' שמיני, "אסרו חג" באר"י, כ"ב בו.

מנהגי אסרו חג. משכימים לתפלה. ויזרו עצמו להניח תפלין מאחר שלא הניחו כל ימות החג (לקוטי מהרי"ח).

אין אומרים תחנון. ולא תפלה לדוד. אבל למנצח יענך ובית יעקב *אומרים (ויש שאין אומרים).

סעודת אסרו חג. מרבין בו קצת באכילה ובשת"י.

מעות יזכור. יזרו עצמו לשלם המעות שנדר לצדקה לעילוי הנשמות שהזכיר בשעת הזכרת נשמות.

זהירות אחר הפסח. יזהר לקנות רק מיהודי שיש לו תעודה המאשרת שמכר חמצו כדת וכדין. ויש מדקדקים שלא לקנות חמץ גמור שנמכר לנכרי.

מנהג רבוה"ק שלא לאכול פת משלוש אפיות הראשונות שלאחר הפסח.

דינים הנוהגים בימי הספירה

נישואין. *אין עושים נשואין כל ימי הספירה עד אחר שבועות.

סעודת אירוסין. מותר בלא ריקודים ומחולות.

תספורת. אסור להסתפר בימי ספירת העומר ל"ג יום. אימתי הם הל"ג יום, יש בזה

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

חילוקי דיעות ותלוי במנהג. ודעת האריז"ל שאין להסתפר כל ימי הספירה אפי' בעל ברית לפני המילה, *והמנהג כהאריז"ל שאין מסתפרים כלל אפילו בל"ג בעומר [מלבד לתגלחת של מצוה לתינוקות לחנכם במצות פאות הראש] עד ערב שבועות ממש.

שמיעת ניגונים. נוהגים להמנע מלשמוע שירים וניגונים אפילו בלא כלי זמר כל ימי הספירה, אפי' בר"ח מלבד ביום ל"ג בעומר.

בגד חדש. המנהג שאין לובשים בגד חדש בימי הספירה אפילו בשבת.

ברכת שהחיינו. אין מברכים שהחיינו בימי הספירה, מלבד על פרי חדש בשבתות שבימי הספירה.

נוהגים להמנע מלשמוע שירים ומנגינות אפילו בלי כלי זמר כל ימי הספירה אפילו בר"ח מלבד בל"ג בעומר.

חומש סעודה. *נוהגים שאין עושים "חומש סעודה" בשבתות שבימי הספירה.

חול"א אחרון של פסח, יום ג', כ"ב בו.

הכנה ליו"ט שני. צריך להזהיר הנשים שלא תעשנה שום מלאכה ולא תכינה שום דבר לצורך אחרון של פסח קודם צאת הכוכבים.

תפלת מעריב. יש לאַחַר תפילת מעריב עד שיהא ודאי לילה שלא תבאנה הנשים לבשל ולהכין קודם צאת הכוכבים לצורך אחרון של פסח.

מעריב. הש"צ לובש טלית. ברכו. תפלת מעריב. ופרוש. וידבר. ח"ק.

שמו"ע. של שלש רגלים.

אחרי שמו"ע. ק"ת. *עלינו, ק"י. **ספירת העומר:** היום שבעה ימים שהם שבוע אחד לעומר, ק"י.

*המנהג לנגן והערב נא (ראה לעיל ליל ז' של פסח בא"י).

הדלקת הנרות. אסור להדליק לפני שהגיע זמן צאת הכוכבים.

אין גודלין פתילות ביו"ט. אסור להבהב הפתילות ביו"ט.

נר שנכבה ביו"ט א' אסור להדליקו ביו"ט שני אם לא הבהבו בערב יו"ט.

פתילות שלא הבהבו בעיו"ט לא ידליקן באותו צד שהדליקן בערב יו"ט או בליל א' אלא בהצד השני.

מותר לנקות הפמוטים בסכין או במחט אבל לא ישפוך עליהם מים חמים להמיס החלב.

אסור להטיף מן הנר ולהדביקו, וכן אסור לחמם ולהתך את הנר להדביקו לפמוטים, וכן אסור לגרד מן הנר כדי שיוכל להעמידו בפמוט.

מותר לתמוך הנר בנייר כסף שחתך מערב יו"ט או כדומה.

אסור לחתוך הנר לשנים.

אסור להצית גפרור על ידי חיכוך בכל דבר שהוא, אלא מדליק גפרור או קיסם או נר מאש בוערת.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

ברכת הנרות. מברכת ברכה אחת: "אקב"ו להדליק נר של יו"ט.

קיסם או גפרור בוער, תניח על הריצפה או על אבן במתינות וזהירות כדי שיכבה מאליו.

דיני ומנהגי הדלה"נ ליו"ט שני, ראה לעיל ליל ב' פסח.

קידוש. כמו ז' של פסח.

סעודת יו"ט. ביום ח' של פסח המנהג לאכול מצה שרויה וקניידלך *ואין מגעילים הכלים לשנה הבאה, וכן אין מקפידים שלא לאכול אצל חברו.

ברהמ"ז. כמו בז' של פסח.

חול, שחרית יום ג', "אחרון של פסח".

חזרת הש"צ. אומרים כל הפיוטים. חצי הלל, ק"ת. שש"י, ק"י.

הוצאת ס"ת. מוציאים ב' ס"ת. *מעטרין סה"ת בכלי קודש לכבוד יו"ט.

קרה"ת. בס"ת הא' קורין ה' גברי בפרשת ראה: "כל הבכור", ח"ק.

בס"ת הב' קורין למפטיר בפרשת פנחס: והקרבתם.

הפטרה. מפטירין: עוד היום-קדוש ישראל (ישעיה י').

מזכירים נשמות. אב הרחמים. *אין מנגנין י-ה א-ל. אשרי. יהללו. לדוד מזמור. ובנחה, ח"ק.

מוסף. כמו אתמול.

מנחה. כמו אתמול.

זהירות בלימוד הלכות ספה"ע ביום ג' כ"ב ניסן אחר פלג המנחה. כשלומד בשו"ע הלכות ספה"ע (סי' תפ"ט ס"א) יזהר שלא יוציא בפיו לשון המחבר: וביום ח' יאמר היום שמונה ימים שהם שבוע אחד ויום אחד בעומר.

ליל ד' שמיני, כ"ג בו. ספה"ע:

היום שמונה ימים שהם שבוע אחד ויום אחד לעומר.

חול ליל ד' שמיני, כ"ג בו, "אסרו חג". ראה לעיל אסרו חג באר"י.

ליל ה' שמיני, כ"ד בו. ספה"ע:

היום תשעה ימים שהם שבוע אחד ושני ימים לעומר.

שחרית ה' שמיני, כ"ד בו.

אין אומרים תחנון ולא יה"ר אחר קרה"ת ולא תפלה לדוד, אבל א-ל ארך אפים לפני קרה"ת, למנצח יענך ובית יעקב אומרים.

ליל ו' שמיני, כ"ה בו. ספה"ע:

היום עשרה ימים שהם שבוע אחד ושלשה ימים לעומר.

שחרית ו' ער"ש שמיני, כ"ה בו.

הכנות לשבת אחר הפסח. המנהג לאפות לשבת זו חלות עגולות ועושים אותם ירוק (געהל) ומנקבים אותם במפתח, וקורים לשבת זו "שבת געלע מצות".
*המנהג לבשל קניידלך (כופתאות) ממצות טחונות לכבוד שבת לשבתות שבין מוצאי פסח לפסח שני.

"שבת שמיני", כ"ו בו, "שבת מברכים חודש אייר" (*שבת געלע מצות).

מעריב. ספה"ע: היום אחד עשר יום שהם שבוע אחד וארבעה ימים לעומר.
מנהגי שבתות שבין פסח לשבועות. *המנהג לאכול מצה משירי מצות של פסח בכל סעודות מצוה שבין פסח לשבועות.
סעודת ליל שבת. *המנהג לאכול קניידלעך בסעודות ליל שבת עד פסח שני.
שחרית. הוצאת ס"ת. *המנהג לעטר סה"ת בכלי קודש לכבוד שבת שמברכים החודש. הפטרה. מפטירין: ויוסף עוד - אל דוד (שמואל ב' ו, ז).
ברכת החודש. מנהגי ברכת החודש, ראה שבת מברכים חודש מרחשון.
המולד לחודש אייר: יום ד' בוקר שעה 7.48 עם 11 חלקים.
מברכים החודש. הש"צ נוטל סה"ת מעוטר בכלי קודש בימינו *כשפני סה"ת כלפיו ומתחיל: מי שעשה נסים, ומברך: ראש חודש אייר ביום הרביעי וביום החמישי.
אב הרחמים בשבתות ימי הספירה. *אומרים אב הרחמים (אף בשבת מברכים החודש ואף כשיש ברית בבהכ"ס) בכל השבתות בימי הספירה *עד שבת מברכים ר"ח סיון.
סעודת שבת. מנהג רבוה"ק להוסיף פשטידה (קוגל) לכבוד שבת מברכים.
מנחה. אין אומרים צדקתך.
פרקי אבות. משבת זו מתחילים ללמוד כל שבת פרק אחד ממשניות מס' אבות. השבת לומדים: פרק ראשון.

מוצ"ש שמיני, כ"ז בו. ספה"ע:

היום שנים עשר יום שהם שבוע אחד וחמשה ימים לעומר.

ליל ב' תזז"מ, כ"ח בו. ספה"ע:

היום שלושה עשר יום שהם שבוע אחד וששה ימים לעומר.
זהירות בלימוד הל' ספה"ע ביום ב' כ"ח ניסן אחר פלג המנחה. כשלומד בשו"ע הלכות ספה"ע (תפ"ט ס"א) יזהר שלא יוציא בפיו לשון המחבר: כשיגיע לארבעה עשר יום יאמר: היום ארבעה עשר יום שהם שני שבועות בעומר.

ליל ג' תזז"מ, כ"ט בו. ספה"ע:

היום ארבעה עשר יום שהם שני שבועות לעומר.

ג' תזז"מ, כ"ט בו. "ער"ח אייר".

מנחה. לכו"ע אין אומרים בו יוכ"ק, מפני חודש ניסן.

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת תרופות

לחג הפסח

פסח תשע"ז

כשר לפסח

יש לזכור, במידה והחולה מקבל תרופה שאינה כתובה בחוברת, והרופא קבע שתרופה זו הכרחית, ובפרט אותם חולים שמקבלים את התרופה באופן קבוע, יש לקחתה מחשש פיקוח נפש.

הגאון רבי שמאי קהת הכהן גרוס שליט"א
חבר ביה"ד המיוחד לעניני כשרות

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הלכות קצרות בענין תרופות לפסח

- חולה שיש בו סכנה ח"ו שצריך לקחת תרופות שיש בהן חשש חמץ ואפילו הוא חמץ גמור, ואין לתרופה תחליף שאינו של חמץ, מחוייב החולה לקחת התרופה ואינו רשאי להחמיר. וכתב המג"א (סימן שכ"ח סק"ו), דאם לא רצה החולה לקבל התרופה כופין אותו, ועיין בר"ן (מסכת יומא דף ג' ע"ב), דחולה שיש בו סכנה שמחמיר על עצמו לא הוי מדת חסידות אלא הוי שופך דמים ח"ו.

- ואפילו החולה הוא ספק סכנה, כשאינו חשש רחוק, מותר לו לקחת התרופה שיש בה חמץ, אם אין לו תחליף שאינה של חמץ, ואם הסכנה היא חשש רחוק, יתייעץ עם הרופא ורב פוסק מורה הוראה.

- חולה שאין בו סכנה אסור לו לקחת רפואה שיש בו חמץ, אלא אם התרופה נפסלה מאכילת כלב, כגון כדורים, שאין להם ציפוי מתוק או קפסולות, ואע"ג דכתבו האחרונים דאסור לאכול לכתחילה בפסח אפילו חמץ שנפסל מאכילת כלב משם דאחשביה באכילתו, מ"מ בתרופה שיש בו תערובת חמץ מותר, דלא שייך אחשביה, דדעתו על הסמים ולא על החמץ המעורב בהם, כן איתא בחזו"א (או"ח סימן קט"ז סק"ח).

- לחולה שיש בו סכנה דמתירין לקחת התרופות שיש בהן חמץ, מ"מ אסור בל יראה נוהג אף לחולה שיש בו סכנה, דלצורך רפואתו אין שום צורך שיהא החמץ שלו, ועל כן אם קנה התרופות לפני פסח ימכרנו לגוי לפני פסח ולא יכוין לזכות בו, ואם צריך התרופה בפסח אל ישלם המעות בפסח, ולא יכוין לזכות בו, ואחר הפסח יכול לשלם עבורו (עיין מג"א סימן ת"ג סק"ט). וכן כשלוקח בפסח תרופה שיש בו חמץ מהמחוסן של החמץ המכור לגוי, יכוין לא לזכות בו. וכשיודע מראש

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

שיצטרך להשתמש בפסח בתרופה שיש בו חמץ מ"מ ימכור התרופה לגוי לפני פסח. וכשמשתמש בפסח יכוין לא לזכות בו.

• אפילו לחולה שיש בו סכנה שהותר לו לקחת תרופות של חמץ היינו רק התרופות שמונעות מן הסכנה ומרפהו, אבל שאר תרופות של חמץ שאם מונע את עצמו מליטלם אין בו סכנה, אסור לקחתם.

• מי שצריך לקחת תרופות של חשש חמץ בפסח, צריך לייחד לו כלים מיוחדים, שאחרים לא ישתמשו בהם, ויניח את התרופות במקום מונצע. וכשאינו צריך התרופות יוציאם מביתו.

• כשלוקח כדורים שיש בהם חשש חמץ, יבלע הכדורים באמצעות מים ולא ע"י משקה מתוק.

• כל אלה הצריכים לקחת תרופות בפסח, יבררו בהקדם האפשרי לפני פסח אצל הרופא אם יש תחליף לתרופה שיש בו חשש חמץ, ויתיייעץ עם רב מורה הוראה.

• חומרים ותרופות לשימוש חיצוני, כמו משחות, קרמים שונים, תמיסות למריחה, טיפות אף, משחות אף, טיפות עיניים, פתילות, הזרקות או זלפות שהשימוש בהם הוא לא דרך הפה אין חשש ליטלם לצורך רפואה (ועל כן אינם נכללים ברשימות), אבל על המשחות שהם למריחה בתוך חלל הפה חייבים להקפיד (ולכן נכללו ברשימה).

• מי שיש לו כאב שיניים מותר לילך לרופא לטפל בשיניים בחוה"מ פסח, ומי שאין לו כאב רק רוצה לתקן השיניים אסור בכל חול המועד אפילו אינו פסח משום איסור מלאכה (עיי'ן אגרות משה או"ח ח"ז סימן ע"ו).

באדיבות כללית 100 שנה

הכי טובה למושפחה

נתיבות
הכשרות
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- EUCARBON TABS
- AVODART SOFT CAPS
- EVIANA TABS
- EVITOL (כל המינונים) CAPS & TABS
- ABITREN 100 S.R TABS
- ABILIFY (כל המינונים) TABS
- AVILAC SYRUP
- EBIXA (כל המינונים) TABS
- ABROL TABS
- AGIOLAX GRANULES
- AGIOCUR GRANULES
- AGGRENEX CAPS
- ADVAGRAF (כל המינונים) P.R CAPS
- ADOLAN LIQ
- EDURANT TABS
- ADIZEM CD (כל המינונים) C.R CAPS
- ADEMPAS (כל המינונים) F.C TABS
- ADCIRCA (כל המינונים) F.C TABS
- ADEX FORTE CAPLETS
- ADEX CAPLETS
- EDRONAX TABS
- AHISTON TABS
- AUBAGIO TAB
- AUGMENTIN (כל המינונים) TABS
- AUGMENTIN BID 875MG TABS
- ODOMZO CAPS
- EVISTA TABS
- EVIPLERA F.C TABS
- OTEZLA (כל המינונים) TABS
- UTROGESTAN (כל המינונים) SOFT GELATIN CAPS
- OLYSIO CAPS
- OLANZAPINE ODT TEVA (כל המינונים) ORDISPERSIBLE TABS *
- OLANZAPINE TEVA (כל המינונים) TABS
- אֶאֱוֹקָרְבֹן טַבְלִיּוֹת
- אֶבֹדָרְט קְמוֹסוֹת רְכוֹת
- אֶבִיאנָה טַבְלִיּוֹת
- אֶבִיטוֹל (כָּל הַמִּינוּנִים) קְמוֹסוֹת & טַבְלִיּוֹת
- אֶבִיטֶרֶן 100 S.R טַבְלִיּוֹת
- אֶבִילִיפִי (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבְלִיּוֹת
- אֶבִילַק סִירוּפ
- אֶבִיקְסָה (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבְלִיּוֹת
- אֶבְרוֹל טַבְלִיּוֹת
- אֶגִּיֹלַקְס גְּרַנּוּלָּת
- אֶגִּיֹּקוּר גְּרַנּוּלָּת
- אֶגְרֶנֶקְס קְמוֹסוֹת
- אֶדְבֶּגְרַף קְמוֹסוֹת בְּשֶׁחֶרֶר מְמֻשָּׁךְ
- אֶדוֹלָן לִיקוּד
- אֶדוּרָנְט טַבְלִיּוֹת
- אֶדִיזֵם CD (כָּל הַמִּינוּנִים) קְמוֹסוֹת
- אֶדֶמְפַּס (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אֶדְסִירְכָה (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אֶדֶקְס פּוֹרְטָה קַפְלִיּוֹת
- אֶדֶקְס קַפְלִיּוֹת
- אֶדְרֹנַקְס טַבְלִיּוֹת
- אֶהִיסְטוֹן טַבְלִיּוֹת
- אֹבֶגִּיו טַבְלִיּוֹת
- אוֹגְמֶנטִין (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבְלִיּוֹת
- אוֹגְמֶנטִין 875 טַבְלִיּוֹת
- אוֹדֹמְזוֹ קְמוֹסוֹת
- אֶוִּיסְטָה טַבְלִיּוֹת
- אֶוִּיפְלֶרָה טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אוֹטֶזְלָה (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבְלִיּוֹת
- אוֹטְרוֹגֶסְטוֹן (כָּל הַמִּינוּנִים) קְמוֹסוֹת
- אוֹלִיסִיו קְמוֹסוֹת
- אוֹלַנְזַפִּין ODT טַבֵּעַ (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבְלִיּוֹת מְסִיסוֹת בְּפֹה *
- אוֹלַנְזַפִּין טַבֵּעַ (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבְלִיּוֹת

* מותר בטיפול כרוני בהוראת רופא

**נתיבות
הכשרות**

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת תרופות

- ULSANIC TABS
- OMNIC S.R CAPS
- OMNIC OCAS P.R FILM-COATED TABS
- OMEPRADEx - Z CAPLETS
- OMEPRADEx (כל המיננים) CAPLETS
- OMACOR CAPS
- ONGLYZA (כל המיננים) TABS
- ONDANSETRON INOVAMED 4MG,8MG F.C TABS
- OSMO ADALAT (כל המיננים) S.R. TABS
- OSPOLOT TABS
- OFEV SOFT CAPS
- OPTALGIN TABS & DROPS & CAPLETS
- OFLODEX CAPLETS
- OFLOXACIN TEVA TABS
- OPSUMIT F.C TABS
- OCSAAR (כל המיננים) TABS
- OCSAAR PLUS F.C TABS
- OXOPURIN CAPLETS
- OXYCONTIN (כל המיננים) C.R. TABS
- OXACATIN SYRUP
- ORAP FORTE TABS
- ORALTEN TROCHE LOZENGES
- URAMOX TABS
- ORAMORPH ORAL SOLUTION
- URSOLIT (כל המיננים) TABS
- URSOFALK CAPS
- URSOFALK 500 F.C TABS
- ORFADIN (כל המיננים) HARD CAPS
- ORACORT PASTE
- ORACORT E PASTE
- ORKAMBI F.C TABS
- EZETROL TABS
- AZENIL CAPS

- אולסניק טבליות
- אומניק כמוסות
- אומניק אוקסא כמוסות
- אומפרדקס Z- קפליות
- אומפרדקס (כל המיננים) קפליות
- אומקור כמוסות
- אונגליזה (כל המיננים) טבליות
- אונדנסטרון אינובמד טבליות מצופות
- אוסמו אדלט (כל המיננים) R.O טבליות
- אוספולוט טבליות
- אופב כמוסות
- אופטליגין טבליות & טיפות & קפליות
- אופלודקס קפליות
- אופלוקסצין טבע טבליות
- אופסומיט טבליות מצופות
- אוקסאר (כל המיננים) טבליות
- אוקסאר פולס טבליות מצופות
- אוקסופורין קפליות
- אוקסיקונטין (כל המיננים) טבליות
- אוקסקטין סירופ
- אוראפ פורטה טבליות
- אורלטן טרוכ לזנגות
- אורמוקס טבליות
- אורמורפ תמיסה לשתיה
- אורסוליט (כל המיננים) טבליות
- אורסופאלק כמוסות
- אורסופאלק 500 טבליות מצופות
- אורפדין (כל המיננים) כמוסות קשות
- אורקורט פסט
- אורקורט א פסט
- אורקמבי טבליות מצופות
- אזטרול טבליות
- אזניל כמוסות

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ו

- ATACAND (כל המינונים) TABS
- ATACAND PLUS TABS
- ETODOLAC TEVA TABS
- ETODOLAC ER TEVA (כל המינונים) E.R TABS
- ATOZET (כל המינונים) F.C TABS
- ATORVASTATIN TEVA (כל המינונים) F.C.TABS
- ATTENT TABS
- ATRIPLA F.C TABS
- IBUFEN (כל המינונים) CAPLETS
- IBUPROFEN 200 mg CAPLETS
- IBUPROFEN FORTE CAPLETS
- ISOKET SPRAY METERED DOSE SPRAY
- EASYLAX TABS
- ITRANOL CAPS
- IBRANCE (כל המינונים) CAPS
- ISENTRESS F.C TABS
- IMBRUVICA CAPS
- IMODIUM CAPS
- IMURAN (כל המינונים) F.C TABS
- IMATINIB TEVA (כל המינונים) F.C TABS
- IMITREX (כל המינונים) TABS
- EMEND (כל המינונים) CAPS
- IMNOVID (כל המינונים) CAPS
- IMPAVIDO (כל המינונים) HARD CAPS
- INVIRASE CAPS & TABS
- INDOVIS CAPS
- INOVELON (כל המינונים) F.C TABS
- INVEGA (כל המינונים) E.R TABS
- INTELENCE (כל המינונים) TABS
- INLYTA (כל המינונים) TABS
- INCIVO TABS
- INSPIRA (כל המינונים) F.C TABS
- IKAPRESS S.R (כל המינונים) TABS
- IKACOR (כל המינונים) TABS
- IKACLOMIN TABS

- אֶטֶאקַנְד (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- אֶטֶאקַנְד פְּלוּס טַבְלִיּוֹת
- אֶטוּדוֹלַק טַבֵּע טַבְלִיּוֹת
- אֶטוּדוֹלַק טַבֵּע ER (שיחרור מושהה) טַבְלִיּוֹת
- אֶטוֹזֵט (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אֶטוֹרְבֶּסְטַטִּין טַבֵּע (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אֶטֶנְט טַבְלִיּוֹת
- אֶטְרִיפְּלֵה טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אִיבּוֹפֵן (כל המינונים) קַפְלִיּוֹת
- אִיבּוֹפְרוֹפֵן 200 מ"ג קַפְלִיּוֹת
- אִיבּוֹפְרוֹפֵן פּוֹרְטֵה קַפְלִיּוֹת
- אִיזוֹקֵט מֵטְרִיסִי מְדוּד
- אִיזִיֶּלֶקס טַבְלִיּוֹת
- אִיטְרָנול מְמוֹסוֹת
- אִיבְרַנְס (כל המינונים) מְמוֹסוֹת
- אִיִּסְנֵטְרֵס טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אִימְבְּרוֹבִיקָה מְמוֹסוֹת
- אִימוֹדִיּוּם מְמוֹסוֹת
- אִימוּרָאן (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אִימַטִּינִיב טַבֵּע (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אִימִיטְרֵקס (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- אִימֶנְד (כל המינונים) מְמוֹסוֹת
- אִימְנוֹבִיד (כל המינונים) מְמוֹסוֹת
- אִימְפַּבִּידו (כל המינונים) מְמוֹסוֹת קְשִׁיחוֹת
- אִינְבִּירָאד מְמוֹסוֹת & טַבְלִיּוֹת
- אִינְדוֹבִיס מְמוֹסוֹת
- אִינוֹבֶּלוֹן (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אִינוֹבֶּה (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- אִינְטֵלֵנְס (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- אִינְלִיטָה (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- אִינְסִיבָּו טַבְלִיּוֹת
- אִינְסִפְּרָה (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אִיקָפְּרֵס S.R (כל המינונים) (עם שיחרור מושהה) טַבְלִיּוֹת
- אִיקָקוֹר (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- אִיקָקְלוֹמִין טַבְלִיּוֹת

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

- ICLUSIG F.C TABS
- IXEL (כל המיננים) CAPS
- IRESSA TABS
- ELLA TABS
- ALDACTONE TABS
- ALLORIL (כל המיננים) TABS
- ELATROL (כל המיננים) TABS
- ELATROLET TABS
- ELTROXIN (כל המיננים) TABS
- ELIQUIS F.C TABS (כל המיננים)
- ALENDRONATE - TEVA (כל המיננים) TABS
- ALFUZOSIN ER TEVA E.R TABS
- ALFU-KAL XL TABS
- ALPRALID (כל המיננים) TABS
- ALECENSA CAPS
- ALKASOLVE E.C TABS
- ALKERAN TABS
- ALLERGYX TABS
- M.I.R (כל המיננים) TABS
- AMBIEN CR (כל המיננים) TABS
- AMOXICLAV-TEVA 875 TABS
- EMTRIVIR TEVA F.C TABS*
- AMIODACORE TABS
- EMILTY TABS
- AMLODIPINE TEVA (כל המיננים) TABS
- AMLODIPINE PHARMASWISS (כל המיננים) TABS
- AMLOW (כל המיננים) TABS
- AMARYL (כל המיננים) TABS
- AMRIXAL 30 CAPS
- ANAFRANIL TABS
- ANAFRANIL SR TABS
- ANGELIQ F.C TABS
- ANAGRID 0.5 CAPS
- ANDROCUR (כל המיננים) TABS
- ANDROXON TESTOCAPS

- איקלסיג טבליות מצופות
- איקסל (כל המיננים) כמוסות
- אירסה טבליות
- אלא טבליות
- אלדקטון טבליות
- אלוריל (כל המיננים) טבליות
- אלטרול (כל המיננים) טבליות
- אלטרולט טבליות
- אלטרקסין (כל המיננים) טבליות
- אליקוויז (כל המיננים) טבליות מצופות
- אלנדרונט-טבע (כל המיננים) טבליות
- אלפוזוסין ER טבע טבליות
- אלפוקל XL טבליות
- אלפרלד (כל המיננים) טבליות
- אלצנדה כמוסות
- אלקסולב טבליות
- אלקרנאן טבליות
- אלרג' x טבליות
- אי.א. א. א. (כל המיננים) טבליות
- אמביאן סי.אר (כל המיננים) טבליות
- אמוקסיקל-טבע 875 טבליות
- אמטריביר טבע טבליות מצופות*
- אמיוידקור טבליות
- אמילי טבליות
- אמלודיפין טבע (כל המיננים) טבליות
- אמלודיפין פארמהוסיס (כל המיננים) טבליות
- אמלו (כל המיננים) טבליות
- אמריל (כל המיננים) טבליות
- אמריקסל 30 כמוסות
- אנאפרניל טבליות
- אנאפרניל ס.ר טבליות
- אנגליק כמוסות מצופות
- אנגריד 0.5 כמוסות
- אנדרוקור (כל המיננים) טבליות
- אנדרקסון כמוסות

*מוותר בטיפול כחני בהוראת חפא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- ENTUMIN TABS
- ENTECAVIR TEVA F.C TABS*
- ENTRESTO (כל המיננים) F.C TABS
- ENALADDEX (כל המיננים) TABS
- ENALAPRIL (כל המיננים) TABS
- ANASTROZOLE INOVAMED F.C TABS
- ANASTROZOLE TEVA TABS
- ANASTROL TABS
- ENCYPALMED DRAGEES
- ASACOL (כל המיננים) TABS
- ESBRIET HARD CAPS
- ESTO (כל המיננים) F.C. TABS
- ESTELLE-35 TABS
- ESTROFEM (כל המיננים) TABS
- ESTRACYT CAPS
- ASSIVAL (כל המיננים) TABS
- ASENTA (כל המיננים) F.C TABS
- ASPIRIN 500 TABS
- ASPIRIN CARDIO TABS
- ESCITALOPRAM TEVA (כל המיננים) TABS
- ACERIL (כל המיננים) TABS
- UPTRAVI (כל המיננים) TABS*
- EPIVIR (כל המיננים) F.C TABS
- AFINITOR (כל המיננים) TABS
- EPANUTIN CAPS
- EPCLUSA F.C TABS
- EFEXOR XR (כל המיננים) E.R CAPS
- ACETOSAL TABS
- ACYCLO-V (כל המיננים) TABS
- ACTONEL ONCE A MONTH F.C TABS
- ACTOS (כל המיננים) TABS
- ACTIVELLE F.C TABS
- ACTIQ (כל המיננים) ORAL TRANSMUCPSAL LOZENG
- AKYNZEO CAPS
- ACAMOL TO-GO CAPLETS

- אַנטומין טַבֵּלִיּוֹת
- אַנטֶקאַביר טַבֵּע טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת*
- אַנטֶרֶסְטוֹ טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אַנְלַדֶּקס (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַנְלַפְריל (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַנסְטְרוֹזוֹל אִינוֹבֶמֶד טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אַנסְטְרוֹזוֹל טַבֵּע טַבֵּלִיּוֹת
- אַנסְטְרוֹל טַבֵּלִיּוֹת
- אַנְצִיפַלְמֶד דְּרָגֵה
- אַסְאַקוֹל (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַסְבְּרִיֵּט קְמוֹסוֹת קְשׁוֹת
- אַסְטוֹ (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אַסְטֶל 35 טַבֵּלִיּוֹת
- אַסְטְרוֹפֶם (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַסְטְרַצִּיט קְמוֹסוֹת
- אַסִּינֹל (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַסְנֶטָה (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אַסְפִּירִין 500 טַבֵּלִיּוֹת
- אַסְפִּירִין קַרְדִּיו טַבֵּלִיּוֹת
- אַסְצִיטַאלוֹפְרָם טַבֵּע (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַסְרִיל (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַפְטֶרֶבִי (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת*
- אַפִּיבִיר (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַפִּינִיטוֹר (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַפִּנֹטִין קְמוֹסוֹת
- אַפְקַלֶּזָה טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- אַפְקְסוֹר XR (כל המיננים) קְמוֹסוֹת
- אַצְטוֹדֶל טַבֵּלִיּוֹת
- אַצִּיקְלוֹ-V (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַקְטוֹנֶל חֶד-חֹדֶשִׁי טַבֵּלִיּוֹת
- אַקְטוֹס (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת
- אַקְטִיבֶל טַבֵּלִיּוֹת
- אַקְטִיק (כל המיננים) טַבֵּלִיּוֹת דְּחוֹסוֹת
- אַקִּינְזֶאוֹ קְמוֹסוֹת
- אַקְמוֹל טו - גוֹ קַפְלִיּוֹת

*מותר בטיפול כחני בהוראת חפא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

- ACAMOL NIGHT CAPLETS
- ACAMOL FOCUS CAPLETS
- ACAMOL TSINUN & SHAPA'AT DAY & NIGHT CAPLETS
- ACAMOL TSINUN CLASSIC DAY & NIGHT CAPLETS
- ACAMOL CAPLETS & TABS
- ACAMOLI FRUIT FLAVOUR 125MG SYRUP
- ACAMOLI FORTE TUTTI-FRUTTI FLAVOUR 250MG SYRUP
- EXJADE (כל המיננים) DISPERSIBLE TABS
- EXCEDRIN CAPLETS
- EXVIERA F.C TABS
- XTANDI SOFT CAPS
- EXIDOL CAPLETS
- EXIMOL CARE CAPLETS
- EXELON (כל המיננים) CAPS
- EXFORGE (כל המיננים) F.C TABS
- ACROSE (כל המיננים) TABS
- ERDOTIN CAPS
- ARTOFEN (כל המיננים) TABS
- ARTHROTEC (כל המיננים) TABS
- ERIVEDGE CAPS
- AERIUS TABS
- ARIMIDEX TABS
- ARICEPT (כל המיננים) TABS
- ARIPLY (כל המיננים) TABS
- ERYTHRO-TEVA (כל המיננים) TABS
- ARESTIN SUBGINGIVAL PWD
- ARCOXIA (כל המיננים) TABS
- ETOPAN (כל המיננים) TABS
- ETOPAN XL (כל המיננים) E.R TABS
- BUDESON E.C. CAPS
- BONDORMIN TABS
- BONSERIN TABS
- BONEFOS TABS
- BOSULIF (כל המיננים) F.C TABS
- BOSENTAN TEVA F.C TABS

- אַקמול לילה קפליות
- אַקמול פוקוס קפליות
- אַקמול צינן ושפא'אט יום & לילה קפליות
- אַקמול צינן קלאסיק יום & לילה קפליות
- אַקמול קפליות & טבליות
- אַקמולי בטעם פרות 125 מ"ג סירופ
- אַקמולי פורטה בטעם טוטי-פרייט 250 מ"ג סירופ
- אַקסג'יד (כל המיננים) טבליות
- אַקסדרין קפליות
- אַקסוויירה טבליות מצופות
- אַקסטנדי קמסות רפות
- אַקסידול קפליות
- אַקסימול קאר קפליות
- אַקסילון (כל המיננים) קמסות
- אַקספורה טבליות מצופות
- אַקרז (כל המיננים) טבליות
- אַרדוטין קמסות
- אַרטופן (כל המיננים) טבליות
- אַרטרוטק (כל המיננים) טבליות
- אַריבדג' קמסות
- אַריז' טבליות
- אַרימידקס טבליות
- אַריספט (כל המיננים) טבליות
- אַריפלי (כל המיננים) טבליות
- אַריתרן-טובע (כל המיננים) טבליות
- אַרסטין אבקה
- אַרקוקסיה (כל המיננים) טבליות
- אַתנפן (כל המיננים) טבליות
- אַתנפן XL טבליות
- אַדסון קמסות
- אַבנדורמין טבליות
- אַבנסרין טבליות
- אַבנפוס טבליות
- אַבסולף (כל המיננים) טבליות מצופות
- אַבסנטן טבע טבליות מצופות

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- BUCCOLAM SOLUTION
- BEZAFIBRATE S.R. TABS
- BETAHISTINE TEVA TABS
- BETISTINE TABS
- BETMIGA (כל המינונים) P.R. TABS
- BETNESOL TABS
- BETAREN 100 S.R. TABS
- BABY GUM ORAL GEL
- BABYZIM DROPS
- BIODROXIL CAPS
- BITNIX TABS
- BISOPROLOL FUMARATE INOVAMED (כל המינונים) F.C. TABS
- B-SIX 300 TABS
- BICALUTAMIDE INOVAMED (כל המינונים) TABS
- BICALUTAMIDE TEVA (כל המינונים) TABS
- BELARA TABS
- BENAZEPRIL TEVA (כל המינונים) TABS
- BEKUNIS DRAGEE
- BACLOSAL (כל המינונים) TABS
- BROTILOLAM TEVA TABS
- BRONCHOLATE PLUS NEW FORMULA TABS
- BRINTELLIX (כל המינונים) F.C. TABS*
- BARACLUDE (כל המינונים) F.C. TABS
- BREXIN SCORED TABS
- GABAPENTIN INOVAMED (כל המינונים) CAPS
- GABAPENTIN TEVA (כל המינונים) CAPS
- GEODON (כל המינונים) CAPS
- GALVUS TABS
- GASTRO (כל המינונים) F.C. TABS
- JARDIANCE (כל המינונים) F.C. TABS
- JARDIANCE DUO (כל המינונים) F.C. TABS
- GAVISCON LIQUID PEPPERMINT SUSPENSION
- GAZIM X TABS
- GIOTRIF (כל המינונים) F.C. TABS
- GILEX (כל המינונים) CAPS
- בוקולאם תמיסה
- בזפירבט ס.ר. (שיחרור מושהה) טבליות
- בטאהיסטין טבע טבליות
- בטיסטין טבליות
- בטמיגה טבליות בשיחרור ממשך
- בטנזול טבליות
- בטנן ס.ר. (שיחרור מושהה) טבליות
- ביבי גאם ג'ל
- ביביזים טיפות
- ביודרוקסיל כמוסות
- ביטניקס טבליות
- ביסופרולל פארמאט אינובמד (כל המינונים) טבליות מצופות
- בי-סיקס 300 טבליות
- ביקאלוטמיד אינובמד (כל המינונים) טבליות
- ביקאלוטמיד טבע (כל המינונים) טבליות
- בלארה טבליות
- בנאזפריל טבע (כל המינונים) טבליות
- בקוניס מחפיות
- בקלוסל (כל המינונים) טבליות
- ברוטיולאם טבע טבליות
- ברוכנולט פלואס טבליות
- ברינטליקס (כל המינונים) טבליות מצופות*
- ברקלוד (כל המינונים) טבליות
- ברקסין טבליות
- גאבאפנטין אינובמד (כל המינונים) כמוסות
- גאבאפנטין טבע (כל המינונים) כמוסות
- גאודון (כל המינונים) כמוסות
- גאלבוס טבליות
- גאסטר (כל המינונים) טבליות מצופות
- ג'ארדיאנס (כל המינונים) טבליות מצופות
- ג'ארדיאנס דואו (כל המינונים) טבליות מצופות
- גביסקון נוזל מנטה תרחוף
- גזים X טבליות
- ג'וטריף (כל המינונים) טבליות מצופות
- גילקס (כל המינונים) כמוסות

*מותר בטיפול כרוני בהוראת רופא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- GYNERA TABS
- GLUBEN TABS
- GLUCOSE vitamed PWD 50GM
- GLUCOMIN CAPLETS
- GLUCOPHAGE CAPLETS
- GLUCO-RITE TABS
- GLIVEC F.C TABS & CAPS
- GLIMEPIRIDE TEVA (כל המינונים) TABS
- GLYCERIN vitamed LIQ 30ML
- GLYXAMBI (כל המינונים) F.C TABS*
- GENDEVRA F.C TABS
- JANUET (כל המינונים) TABS
- JANUET XR (כל המינונים) E.R TABS
- JANUVIA (כל המינונים) TABS
- JAKAVI (כל המינונים) TABS
- JUXTAPID CAPS
- GRAMSE PIRIN 325 MG E.C TABS
- GRANUPAS RESISTANT GRANULES
- DALACIN C (כל המינונים) CAPS
- DUODART CAPS
- DULOXETINE DR TEVA (כל המינונים) CAPS
- DONEPEZIL TEVA (כל המינונים) TABS
- DOSTINEX TABS
- DOPICAR TABS
- DUPLEX (כל המינונים) COATED TABS
- DUPHASTON F.C TABS
- DOXY 10 CAPS
- DOXYLIN TABS
- DETRUSITOL SR (כל המינונים) CAPS
- DIANE 35 TABS
- DIACEREIN TEVA CAPS
- DIATRIM CAPS
- DIBENYLIN CAPS
- DIGOXINA KERN-PHARMA TABS
- DIOVAN (כל המינונים) F.C TABS

- גִּינֶרָה טַבְּלוֹת
- גְּלוֹבֵן טַבְּלוֹת
- גְּלוֹקוֹז וִיטָאמֵד אַבְקָה
- גְּלוֹקוֹמִין קַפְּלוֹת
- גְּלוֹקוֹפָּאג' קַפְּלוֹת
- גְּלוֹקוֹ - רִיט טַבְּלוֹת
- גְּלִיבֵק טַבְּלוֹת & כְּמוֹסוֹת
- גְּלִימֵפִירִיד טָבֵע (כל המינונים) טַבְּלוֹת
- גְּלִיצֶרִין וִיטָאמֵד תַּמִּיסָה
- גְּלִיֶקְסָמְבִי (כל המינונים) טַבְּלוֹת מְצוּפוֹת*
- גְּנֶדְבֶּרָה טַבְּלוֹת מְצוּפוֹת
- גְּנֹאֵט (כל המינונים) טַבְּלוֹת
- גְּנֹאֵט XR (כל המינונים) טַבְּלוֹת בַּשְׁחָר מוֹשְׁקָה
- גְּנוֹבִיָּה (כל המינונים) טַבְּלוֹת
- גֶ'קָבִי (כל המינונים) טַבְּלוֹת
- גְּ'קֶסְטִיד כְּמוֹסוֹת
- גְּרַמְזֶה פִּירִין 325 מ"ג (צִיפּוֹ אֶנְטֵרִי) טַבְּלוֹת
- גְּרַנּוֹפָּס גְּרַנּוּלוֹת עִמִּידוֹת לַפִּיחֹק בְּקִיבָה
- דָּאֶלָּאִצִּין C (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- דוּאודָרְט כְּמוֹסוֹת
- דולוֹקְסֵטִין טָבֵע (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- דוֹנְפֶזִיל טָבֵע (כל המינונים) טַבְּלוֹת
- דוֹסְטִינֶקס טַבְּלוֹת
- דוֹפִיקָר טַבְּלוֹת
- דוֹפֶלֶס (כל המינונים) טַבְּלוֹת מְצוּפוֹת
- דוֹפֶסְטוֹן טַבְּלוֹת מְצוּפוֹת
- דוֹקְסִי 10 כְּמוֹסוֹת
- דוֹקְסִילִין טַבְּלוֹת
- דֶטְרִסִיטוֹל S.R. (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- דִיאַנָּה 35 טַבְּלוֹת
- דִיאַכֶרִין טָבֵע כְּמוֹסוֹת
- דִיאַתְרִים כְּמוֹסוֹת
- דִיבֶנִילִין כְּמוֹסוֹת
- דִיגוֹקְסִינָה קֶרֶן-פֶּאֶרְמָה 0.25 מ"ג טַבְּלוֹת
- דִיֹּוֹבָן (כל המינונים) טַבְּלוֹת מְצוּפוֹת

*מותר בטיפול כרוני בהוראת רופא

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- DISOTHIAZIDE TABS
- DILATAM 240 CD TABS
- DILATAM 120 SR TABS
- DILATAM 240 CD TABS
- DILTIAZEM TEVA (כל המינונים) TABS
- DISEPTYL SUSPENSION
- DISEPTYL FORTE CAPLETS
- DIFICLIR F.C TABS
- DICLECTIN TABS
- DALIRESP TABS
- DANOL 200 CAPS
- DENTIN SOLUTION
- DES-LORATADIM TABS
- DESLORATADINE - TRIMA TABS
- DESLORATADINE TEVA F.C TABS
- DESMOPRESSIN TEVA (כל המינונים) TABS
- DESCOVY F.C TABS
- DEPALEPT E.C TABS & SOLUTION & TABS
- DEPALEPT CHRONO S.R. TABS
- DEPREXAN DRAGEES
- DEKINET TABS
- DAKLINZA (כל המינונים) F.C TABS
- DEXILANT (כל המינונים) M.D CAPS
- DEXAMOL CAPLETS
- DEXAMOL SINUS DAY & NIGHT CARE CAPLETS
- DEXAMOL PLUS CAPLETS
- DEXAMOL COLD DAY & NIGHT CARE CAPLETS
- DEXAMETHASONE (כל המינונים) TABS
- DERALIN (כל המינונים) TABS
- HYDROCORTISONE TABS
- HYDROXYCARBAMID CAPS
- HYTRIN (כל המינונים) TABS
- HISTAZINE TABS
- HISTAFED DRAGEES & SYRUP
- HYPNODORM TABS

- דיזותיאזיד טבליות
- דיילאטם 240 טבליות
- דיילאטם 120 טבליות
- דיילאטם CD 240 טבליות
- דיילטיאזם טבע (כל המינונים) טבליות
- דיספטיל תרחיף
- דיספטיל פורטה קפליות
- דיפיקליר טבליות מצופות
- דיקלקטין טבליות
- דלירספ טבליות מצופות
- דנול 200 קמסות
- דנטין תמיסה
- דס-לורטאדים טבליות
- דסלורטדין - תרומה טבליות
- דסלורטדין טבע טבליות מצופות
- דסמופרסין טבע (כל המינונים) טבליות
- דסקובי טבליות מצופות
- דפלט טבליות מצופות & תמיסה & טבליות
- דפלט כרונו (שחרור מושהה) טבליות
- דפרקסן מחפיות
- דקינט טבליות
- דקלינזה (כל המינונים) טבליות
- דקסילנט (כל המינונים) קמסות לשחרור מבוקר
- דקסמול קפליות
- דקסמול סינוס יום & לילה קפליות
- דקסמול פלוס קפליות
- דקסמול קולד יום & לילה קפליות
- דקסמטזון (כל המינונים) טבליות
- דרלין (כל המינונים) טבליות
- הידרוקורטיזון טבליות
- הידרוקסיקרבמיד קמסות
- היטרין (כל המינונים) טבליות
- היסטאזין טבליות
- היסטפד דרגה & סירופ
- היפנדורם טבליות

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- HYCAMTIN HARD CAPS
- HALDOL DROPS & TABS
- HALOPER (כל המיננים) TABS
- HEPSERA TABS
- HEXAKAPRON TABS
- HARVONI F.C TABS
- HARMONET TABS
- VABEN TABS
- VALACICLOVIR -TRIMA F.C TABS
- VALGANCICLOVIR TEVA F.C TABS*
- VALETON DROPS
- VALCYTE TABS
- VARGATEF SOFT CAPS
- VASODIP COMBO (כל המיננים) TABS
- VASODIP (כל המיננים) TABS
- VOTRIENT F.C TABS
- WELLBUTRIN XR (כל המיננים) TABS
- VOLTAREN S.R. 100 TABS
- VOLTAREN ACTI-GO TABS
- VOLIBRIS (כל המיננים) F.C TABS
- VENLA TABS
- VORICONAZOLE-TRIMA TABS
- VORICONAZOLE TEVA (כל המיננים) TABS
- VIAGRA (כל המיננים) F.C TABS
- V-DALGIN DROPS
- V-DALGIN CONCENTRATED SYRUP FOR ADULTS SYR
- VYVANSE CAPS
- VISABELLE TABS
- VITAMIN D3 1000 (סם אוו) TABS
- VIMPAT (כל המיננים) F.C TABS
- VIEPAX (כל המיננים) TABS
- VIEPAX XR (כל המיננים) CAPLETS
- VIPDOMET (כל המיננים) F.C TABS*
- VIPIDIA (כל המיננים) F.C TABS*
- VFEND F.C TABS

- היקמטין כְּמוֹסוֹת
- הלדול טיפות & טבֵּלִיּוֹת
- הלופר (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- הפְּסֶרָה טבֵּלִיּוֹת
- הקסאקפרון טבֵּלִיּוֹת
- הרֶוּוֹנִי טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- הרְמוֹנֵט טבֵּלִיּוֹת
- וָאֵבֵן טבֵּלִיּוֹת
- וָאֵלְאִיצִיקְלוֹבֵיר - תְּרִימָה טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- וָאֵלְגַנְצִיקְלוֹבֵיר טִבֵּעַ טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת*
- וָאֵלְטוֹן טיפות
- וָאֵלְצִיט טבֵּלִיּוֹת
- וָאֵרְגָטֵף כְּמוֹסוֹת
- וָוֹזִדִיפ קוֹמְבוֹ (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- וָוֹזִדִיפ (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- וֹאֵטְרִינֵט טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- וֹלְבִטְרִין XR (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- וֹלְטֵרֵן SR טבֵּלִיּוֹת
- וֹלְטֵרֵן אֶקְטִי-גוֹ טבֵּלִיּוֹת
- וֹלִיבְרִיס (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- וֵוֵנְלָה טבֵּלִיּוֹת
- וֹרִיקוֹנַזוֹל-תְּרִימָה טבֵּלִיּוֹת
- וֹרִיקוֹנַזוֹל טִבֵּעַ (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- וִיאַגְרָה (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- וִי-דָלְגִין טיפות
- וִי-דָלְגִין סִירֹף מֵרֻכֵז לַמַּבְגָּרִים סִירֹף
- וִי-וֵאֵנְס כְּמוֹסוֹת
- וִיזֵבֵל טבֵּלִיּוֹת
- וִיטָמִין D3 1000 (סם אוו) טבֵּלִיּוֹת
- וִימְפָט (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- וִיפֶאֶקְס (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- וִיפֶאֶקְס XR (כל המיננים) כְּפִלִיּוֹת
- וִיפֶדוֹמֵט טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת*
- וִיפִדִיָּה טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת*
- וִיפֶנֶד טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת

*מותר בטיפול כרני בהוראת חפא

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- VICTRELIS CAPS
- VIEKIRAX (כל המינונים) F.C TABS
- VIREAD F.C. TABS
- VIRAMUNE TABS
- VALOVIR TABS
- VALTREX F.C TABS
- VALPORAL SYRUP
- VENORUTON CAPS
- VENTOLIN SYRUP & TABS
- VENLAFAXINE TEVA (כל המינונים) TABS
- VENLAFAXINE XR TEVA (כל המינונים) E.R CAPS
- VANCOMYCIN MYLAN (כל המינונים) ORAL SOL
- VENCLEXTA (כל המינונים) TABS
- VESICARE (כל המינונים) F.C TABS
- VESANOID CAPS
- VECTOR (כל המינונים) F.C TABS
- VECTOR PLUS (כל המינונים) TABS
- VERAPABENE (כל המינונים) F.C TABS
- VERAPRESS 240 SR S.R. CAPLETS
- ZEUS F.C TABS
- ZALDIAR TABS
- ZAPPA (כל המינונים) TABS
- ZAVESCA CAPS
- ZOELY F.C. TABS
- ZOVIRAX DISPERSIBLE TABS
- ZOVIRAX (כל המינונים) TABS
- ZODORM TABS
- ZOMIG TABS
- ZOFRAN (כל המינונים) TABS
- ZETO 250 COATED TABS
- ZIAGEN TABS
- ZYVOXID F.C TABS
- ZYBAN S.R. TABS
- ZYTIGA TABS
- ZYLLERGY CAPLETS

- ויקטרליס כְּמוֹסוֹת
- ויקיראקס (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- ויריֵד טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- ויקִמיוֹן טבֵּלְיוֹת
- וֵלוֹויר טבֵּלְיוֹת
- וֵלטֵרֶקס טבֵּלְיוֹת
- וֵלְפוֹרָל סירופ
- ונרוטון כְּמוֹסוֹת
- ונְטוֹלִין סירופ & טבֵּלְיוֹת
- ונלֶפֶאֶקְסין טבֵּע (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת
- ונלֶפֶאֶקְסין XR טבֵּע (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת שְׁחָרָר מְמֻשָּׁן
- ונקומיצין מילאן לְתַמְסָה דרך הפה
- ונקלֶקְסֵטָה (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת
- וסִיקָר (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- וֶסְנּוֹאִיד כְּמוֹסוֹת
- וקטור (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- וקטור פֶּלֶס (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת
- ורפֶבֶן (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- ורפֶרס 240 SR כפֵּלְיוֹת
- זאָפּא טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- זאָלְדִיאָר טבֵּלְיוֹת
- זאָפּה (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת
- זבֶּסְקָה כְּמוֹסוֹת
- זואֵלי טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- זובֶּרֶקס טבֵּלְיוֹת מְסוּסוֹת
- זובֶּרֶקס (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת
- זודוֹרם טבֵּלְיוֹת
- זומיג טבֵּלְיוֹת
- זופֶרן טבֵּלְיוֹת (כל המינונים) טבֵּלְיוֹת
- זֵטוֹ 250 טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- זיאגן טבֵּלְיוֹת
- זיבּוֹקְסִיד טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- זיבֶּן טבֵּלְיוֹת מְצוּפוֹת
- זיטִיגָה טבֵּלְיוֹת
- זילרֶג' קפֵּלְיוֹת

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת תרופות

- ZINNAT (כל המינונים) טבליות
- ZINCOL TABS
- ZYPREXA (כל המינונים) COATED TABS
- ZYKADIA HARD GELATIN CAPS
- ZELBORAF TAB
- ZEMPLAR (כל המינונים) SOFT CAPS
- ZEPATIER TABS*
- ZEFFIX TABS
- ZAROXOLYN TABS
- ZARIDEX 150 TABS
- ZARIDEX 300 CAPLETS
- FOLIC ACID (כל המינונים רקה) TABS
- FOLIC ACID (כל המינונים) (סם און) TABS
- TAVANIC TABS
- TAGRISSO TABS *
- TEVAPIRIN E.C. TABS
- TEVA - COLD TABS
- TEGRETOL 200 TABS
- TEGRETOL CR (כל המינונים) CR DIVITABS
- TADALIS TEVA (כל המינונים) F.C. TABS
- TADALAFIL TEVA (כל המינונים) F.C. TABS
- TOVIAZ (כל המינונים) P.R. TABS
- TOLTERODINE E.R. TEVA (כל המינונים) CAPS
- TONIGHT TABS
- TUSSOPHEDRINE NF SYRUP
- TOPIRAMATE TEVA (כל המינונים) TABS
- TOPITRIM (כל המינונים) TABS
- TOPAMAX (כל המינונים) TABS
- TOPAMAX SPRINKLE CAPS
- TOCARE SYRUP
- TOCTINO (כל המינונים) CAPS
- TEEJEL GEL
- TYKERB F.C. TABS
- TIMONIL 300, 600 RETARD S.R. DIVITABS
- TIPTIPOT FERRIPEL-3 DROPS
- זינט (כל המינונים) טבליות
- זינכול טבליות
- זיפֶרֶקְסָה (כל המינונים) טבליות
- זיקאדיה קמוסות גלשין קשות
- זלבוראפ טבליות
- זמפֶלָר (כל המינונים) קמוסות רכות
- זפטיר טבליות*
- זפיקס טבליות
- זרוקסולין טבליות
- זרידקס 150 טבליות
- זרידקס 300 טבליות
- חומצה פולית (כל המינונים רקה) טבליות
- חומצה פולית (סם און) (כל המינונים) טבליות
- טאבניק טבליות
- טאגריסו טבליות*
- טבעפירין טבליות מצופות
- טבע - קולד טבליות
- טגרטול 200 טבליות
- טגרטול CR (כל המינונים) טבליות
- טדאליס טבע (כל המינונים) טבליות מצופות
- טדלפיל טבע (כל המינונים) טבליות מצופות
- טוביאז טבליות
- טולטרודין E.R. טבע (כל המינונים) קמוסות
- טונייט טבליות
- טוסופדרין NF סיירפ
- טופיראמט טבע (כל המינונים) טבליות
- טופיתרים (כל המינונים) טבליות
- טופמקס (כל המינונים) טבליות
- טופמקס ספרינקל קמוסות
- טוקאר סיירפ
- טוקטינו (כל המינונים) קמוסות
- טיג'ל ג'ל
- טייקרב טבליות מצופות
- טימוניל רטרד 300, 600 טבליות
- טיפטיפוט פריפל-3 טיפוט

*מותר בטיפול כחני בהוראת חפא

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- TELFAST (כל המיננים) F.C. TABS
- TAMBOCOR (כל המיננים) TABS
- TEMODAL (כל המיננים) CAPS
- TEMO (כל המיננים) CAPS
- TAMOXIFEN TEVA (כל המיננים) TABS
- TAMIFLU (כל המיננים) CAPS
- TAMSULOSIN INOVAMED P.R CAPS
- TAMSULOSIN TEVA M.R CAPS
- TENOFOVIR TEVA (כל המיננים) F.C. TABS
- TASIGNA (כל המיננים) CAPS
- TASECTAN SACH & CAPS
- TAFINLAR (כל המיננים) CAPS
- TECFIDERA (כל המיננים) CAPS
- TACROCEL (כל המיננים) CAPS*
- TRAVAMIN TABS
- TERBULIN SYRUP
- TERBINAFINE TEVA CAPLETS
- TARGIN (כל המיננים) P.R TABS
- TRAJENTA TABS*
- TRAJENTA - DUO (כל המיננים) F.C TABS
- TRUVADA F.C TABS
- TROBALT (כל המיננים) F.C TABS
- TRAZODIL (כל המיננים) TABS
- TERAZOSIN TEVA (כל המיננים) TABS
- TRIBEMIN TABS
- TARIVID TABS
- TRIUMEQ F.C TABS *
- TRIZIVIR F.C TABS
- TRITACE (כל המיננים) TABS
- TRITACE COMP (כל המיננים) TABS
- TRICLONAM SYRUP
- TERIL CR (כל המיננים) TABS
- TERIL (כל המיננים) TABS
- TRILEPTIN (כל המיננים) F.C. TABS
- TRICAN (כל המיננים) CAPS

- טֶלְפָּסְט (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- טָמְבוֹקוֹר טבֵּלִיּוֹת
- טֶמּוֹדָל (כל המיננים) קְמוֹסוֹת
- טֶמּוֹ (כל המיננים) קְמוֹסוֹת
- טָמּוֹקְסִיפֵן טַבֵּעַ (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- טָמִיפְלוֹ (כל המיננים) קְמוֹסוֹת
- טָמְסוּלוֹסִין אֵינוֹבֶמֶד (שְׁחָרָר מְבוֹקָר) קְמוֹסוֹת
- טָמְסוּלוֹסִין טַבֵּעַ (שְׁחָרָר מְבוֹקָר) קְמוֹסוֹת
- טֶנוֹפּוֹוִיר טַבֵּעַ (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- טָסִיגְנָה (כל המיננים) קְמוֹסוֹת
- טָסֶקְטָן אֶבְקָה & קְמוֹסוֹת
- טַפִּינְלָר (כל המיננים) קְמוֹסוֹת
- טֶקְפִידֶרָה (כל המיננים) קְמוֹסוֹת
- טֶקְרוֹסֵל (כל המיננים) קְמוֹסוֹת*
- טֶרְבָמִין טבֵּלִיּוֹת
- טֶרְבּוּלִין סִירֹפִי
- טֶרְבִינָפִין טַבֵּעַ קְפִלִיּוֹת
- טָרְגִין (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- טָרְגֵנְטָה טבֵּלִיּוֹת*
- טָרְגֵנְטָה דֶאָו (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- טֶרֶבּוּדָה טבֵּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- טֶרֶזוֹדִיל (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- טֶרֶזוֹדִיל (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- טֶרֶזוֹסִין טַבֵּעַ (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- טֶרְבִימִין טבֵּלִיּוֹת
- טֶרִיבִיד טבֵּלִיּוֹת
- טֶרִימֶק טבֵּלִיּוֹת מְצוּפוֹת*
- טֶרִיזִיבִיר טבֵּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- טֶרִיטִיס (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- טֶרִיטִיס קוֹמְפֵּ (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- טֶרֶקְלוֹנָם סִירֹפִי
- טֶרִיל CR (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- טֶרִיל (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת
- טֶרֶלֶפְטִין (כל המיננים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- טֶרִיקָן (כל המיננים) קְמוֹסוֹת

*מותר במיפול כרני בהוראת רופא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- TRAMADEX DROPS
- TRAMAL CAPS
- TRAMAL RETARD (כל המינונים) S.R. TABS
- TRANDATE (כל המינונים) TABS
- TRENTAL 400 S.R. TABS
- TRANSLARNA (כל המינונים) GRANULES FOR ORAL SUSPENSION*
- TRASENTAN (כל המינונים) TABS
- TRANXAL (כל המינונים) CAPS
- TARCEVA (כל המינונים) TABS
- TRACLEER (כל המינונים) F.C TABS
- TREXAPIN (כל המינונים) SCORED TABS
- YAZ F.C TABS
- YAZ PLUS F.C TABS
- EUTHYROX (כל המינונים) TABS
- JUNGBORN GRANULES & TEA BAGS
- EUCREAS (כל המינונים) F.C. TABS
- YENTREVE (כל המינונים) CAPS
- YASMIN F.C. TABS
- YASMIN PLUS F.C TABS
- CHOLBAM (כל המינונים) HARD CAPS
- COLESTID POWDER
- LAIF 600 F.C TABS
- LANVIS TABS
- LEVO TABS
- LAEVOLAC SOLUTION
- LEVOFLOXACIN TEVA (כל המינונים) TABS
- LEVOPAR PLUS (כל המינונים) CAPS
- LEVETIRACETAM TEVA (כל המינונים) TABTS
- LEVETRIM (כל המינונים) TABS
- LOZAPINE (כל המינונים) TABS
- LOTAN (כל המינונים) TABS
- LOTAN PLUS TABS
- LEVITRA (כל המינונים) TABS
- LONSURF TABS
- LUSTRAL (כל המינונים) TABS
- טַרְמַדֶּקְס טיפות
- טַרְמַל קְמֹסוֹת
- טַרְמַל רֵטַרְד (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- טַרְנַדְאֵיט (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- טַרְנֶטַל 400 טַבְּלִיּוֹת
- טַרְנֶסְלַרְנָה (כל המינונים) גְּרַנּוּלוֹת לְתַרְחִיף*
- טַרְנֶסְנֵטָאן (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- טַרְנֶקְסַל (כל המינונים) קְמֹסוֹת
- טַרְסֶבָּה טַבְּלִיּוֹת (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- טַרְקֶלִיר (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- טַרְקֶסְפִּין (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- יַאֶז טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- יַאֶז פְּלוֹס טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- יוּטִירוֹקְס (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- יוֹנְגְבוֹרְן גְּרַגְרִים & שְׂקִיּוֹת תֵּה
- יוֹקְרִיאָ (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- יוֹנְטֵרִיב (כל המינונים) קְמֹסוֹת
- יַסְמִין טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- יַסְמִין פְּלוֹס טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- כּוֹלְבָּם (כל המינונים) קְמֹסוֹת קִישִׁיּוֹת
- כּוֹלֶסְטִיד אֶבְקָה
- לַאִיִּף 600 טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- לַאִנְוִיס טַבְּלִיּוֹת
- לֵבּוֹ טַבְּלִיּוֹת
- לֵבּוֹלֶק תְּמִיסָה
- לֵבּוֹפְלוֹקְסַצִּין טַבְּע (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- לֵבּוֹפֵר פְּלוֹס (כל המינונים) קְמֹסוֹת
- לֵבִטִירַאֶצֶטָם טַבְּע (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- לֵוֹתֵרִים (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- לּוֹזַאפִּין (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- לוֹטָן (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- לוֹטָן פְּלוֹס טַבְּלִיּוֹת
- לוֹיִטְרָה (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- לוֹנְסוּרְף טַבְּלִיּוֹת
- לוֹסְטֶרַל (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת

* מותר בטיפול כרוני בהוראת רופא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- LOSEC (כל המינונים) CAPS
- LOSARDEX (כל המינונים) TABS
- LOSARDEX PLUS TABS
- LOSARTA 12.5 ,50 TABS
- LOSARTA PLUS TABS
- LOSARTAN TEVA (כל המינונים) TABS
- LOSARTAN PLUS TABS
- LOSARTAN PLUS TEVA TABS
- LOPI-CARE TABS
- LOPERID CAPS
- LOPERAMIDE CAPLETS
- LOPRESOR DIVITABS
- LEUCOVORIN TABS
- LEUKERAN F.C TABS
- LORATADIME TABS
- LORATADINE TEVA TABS
- LORIVAN TABS
- LORMYX TABS
- LORASTINE TABS
- LORATRIM SYRUP
- LETROZOLE DEXCEL TABS
- LETROZOLE TEVA TABS
- LIVIAL TABS
- LITORVA (כל המינונים) TABS
- LYNPARZA CAPS
- LIPITOR (כל המינונים) F.C. TABS
- LIPANOR CAPS
- LICARBIUM TABS
- LYRINEL (כל המינונים) C.R TABS
- LYRICA (כל המינונים) CAPS
- LAMOGINE (כל המינונים) TABS
- LAMIVUDINE / ZIDOVUDINE TEVA TABS
- LAMIVUDINE TEVA TABS
- LAMISIL TABS
- LAMICTAL (כל המינונים) DISPERSIBLE & CHEWABLE TABS

- לוקס (כל המינונים) קמוסות
- לוקרדקס (כל המינונים) טבליות
- לוקרדקס פּלּוּס טבליות
- לוקרטה 50, 12.5 (כל המינונים) טבליות
- לוקרטה פּלּוּס טבליות
- לוקרטרן טבע (כל המינונים) טבליות
- לוקרטרן פּלּוּס טבליות
- לוקרטרן פּלּוּס טבע טבליות
- לופי-קאר טבליות
- לופריד קמוסות
- לופרמיד קפּלֵטס
- לופרסור דיויטבס טבליות
- לוקובורין טבליות
- לוקראן טבליות
- לוקרטידים טבליות
- לוקרטיין טבע טבליות
- לוריון טבליות
- לורמיקס טבליות
- לורסטין טבליות
- לורטרם סיֶהֶפּ
- לטרזול דקסל טבליות
- לטרזול טבע טבליות
- ליואל טבליות
- ליטורבה (כל המינונים) טבליות
- לינפארזה קמוסות
- ליפיתור (כל המינונים) טבליות
- ליפנור קמוסות
- ליקרביום טבליות
- לירינל (כל המינונים) טבליות
- ליריקה (כל המינונים) קמוסות
- למוגין (כל המינונים) טבליות
- למיבודין / זידובודין טבע טבליות
- למיבודין טבע טבליות
- למיזיל טבליות
- למיקטל (כל המינונים) טבליות מסיסות & לניסות

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- LENVIMA HARD CAPS *
- LANOXIN PG ELIXIR
- LANTON (כל המינונים) GASTRO-RESISTANT CAPS
- LENITIN TABS
- LANSOPRAZOLE TEVA (כל המינונים) CAPS
- LESCOL (כל המינונים) CAPS
- LEPONEX (כל המינונים) TABS
- LEXIVA F.C.TAS
- LAXIKAL FORTE TABS
- LAXADIN TABS
- LARIAM TABS
- LERCANIDIPINE TEVA (כל המינונים) TABS
- LERCAPRESS TABS
- MACLIVAN TABS
- MEGAXIN TABS
- MEDIMIDE F.C.TABS
- MEDROL TABS
- MODAL CAPS
- MODAL FORTE TABS
- MODIGRAF (כל המינונים) SACHET ORAL SUSP
- MOVEX TABS & SOLUTION
- MOTILIUM TABS
- MULTAQ TABS
- MONOLONG (כל המינונים) S.R. CAPS
- MONONIT (כל המינונים) TABS
- MONONIT RETARD 50 S.R. CAPS
- MONOCORD 20 & 40 TABS
- MONOCORD 50 SR TABS
- MUSCOL TABS
- MUCOLIT CAPLETS
- MUCOLESS SOLUTION & TABS
- MOXYVIT FORTE CAPS
- MOXYPEN CAPS
- MOXYPEN FORTE CAPS
- MOXYPEN FORTE SUSPENSION & TABS

- לְנוֹיְמָה כְּמוֹסוֹת*
- לְנוֹקְסִין PG אֲלִיקְסִיר
- לָנְטוֹן (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- לֵנִיטִין טַבְלִיּוֹת
- לַנְסוֹפְרוֹזוֹל טַבֵּעַ (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- לֶסְקוֹל (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- לֶפּוֹנֶקס (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- לֶקְסִיבָה טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- לֶקְסִיקַל פּוֹרְטָה טַבְלִיּוֹת
- לֶקְסֵעֲדִין טַבְלִיּוֹת
- לָרִיאַם טַבְלִיּוֹת
- לֶרְקָאנידִיפִין טַבֵּעַ (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- לֶרְקֶפְרֶס טַבְלִיּוֹת
- מְאִקְלִיבּוֹן טַבְלִיּוֹת
- מְגֵאֶקְסִין טַבְלִיּוֹת
- מֵדִימִיד טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- מֵדְרוֹל טַבְלִיּוֹת
- מוֹדָאֵל כְּמוֹסוֹת
- מוֹדָאֵל פּוֹרְטָה טַבְלִיּוֹת
- מוֹדִיגְרָף גְּרַמְלוֹת לַחֲכַת תְּרֻחִיף לְשֵׁתִיהַ
- מוֹוִיקֶס טַבְלִיּוֹת & תְּמִיסָה
- מוֹטִילִיּוֹם טַבְלִיּוֹת
- מוֹלְטָק טַבְלִיּוֹת
- מוֹנוֹלֹנְג (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- מוֹנוֹנִיט (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- מוֹנוֹנִיט רֵטָארְד 50 כְּמוֹסוֹת
- מוֹנוֹקוֹרְד 20 & 40 טַבְלִיּוֹת
- מוֹנוֹקוֹרְד 50 SR טַבְלִיּוֹת
- מוֹסְקוֹל טַבְלִיּוֹת
- מוֹקוֹלִיט קַפְלִיּוֹת
- מוֹקוֹלֶס תְּמִיסָה & טַבְלִיּוֹת
- מוֹקְסִיבִיט פּוֹרְטָה כְּמוֹסוֹת
- מוֹקְסִיפֵן כְּמוֹסוֹת
- מוֹקְסִיפֵן פּוֹרְטָה כְּמוֹסוֹת & תְּרֻחִיף
- מֵצֻבְנֵט טַבְלִיּוֹת

* מותר בטיפול כרוני בהוראת רופא

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- METHOTREXAT EBEWE TABS
- METOPIRONE CAPS
- METFORMIN TEVA TABS
- METFORMIN RATIO 29/M TABS
- METHERGIN TABS
- METROGYL ORAL TABS
- MIGRALEVE TABS
- MIDRO TEA
- MIZOLLEN TABS
- MYLERAN TABS
- MIMPARA (כל המינונים) F.C TABS
- MINULET TABS
- MINOCYCLINE (כל המינונים) CAPS
- MINOCLIN (כל המינונים) CAPS
- MINIRIN (כל המינונים) SOLUTION & TABS
- MINESSE F.C. TABS
- MIFEGYNE TABS
- MYFORTIC (כל המינונים) TABS
- MYCOBUTIN CAPS
- MYCOPHENOLATE TEVA TABS
- MICAL TABS
- MICROGYNON 30 TABS
- MICRODIOL TABS
- MICROLUT TABS
- MICROPIRIN (כל המינונים) E.C. CAPLETS
- MIRO (כל המינונים) TABS
- MIRTAZAPINE TEVA (כל המינונים) TABS
- MACCABIMOL CAPLETS
- MELODIL (כל המינונים) F.C TABS
- MELIANE TABS
- MALARONE FOR ADULTS TABS & PAEDIATRIC TABS
- MEMOX (כל המינונים) TABS
- MEMORIT TABS
- MEMANTINE TEVA TABS
- MESULID CAPLETS

- מטוֹרֶקְסֵט EBEWE טבֵּלִיּוֹת
- מטופִּירוֹן קְמוֹסוֹת
- מטפורמין טִבֵּעַ טבֵּלִיּוֹת
- מטפורמין רַטְיוֹ טבֵּלִיּוֹת
- מֵתֶרְגִּין טבֵּלִיּוֹת
- מֵטְרוֹגִיל טבֵּלִיּוֹת
- מִיגְרֵלֵב טבֵּלִיּוֹת
- מִידְרוֹ תֵּה
- מִיזוֹלֵן טבֵּלִיּוֹת
- מִיֵּלְרָאן טבֵּלִיּוֹת
- מִימְפָּרָה (כל המינונים) טבֵּלִיּוֹת
- מִינולֵט טבֵּלִיּוֹת
- מִינוֹצִיקְלִין (כל המינונים) קְמוֹסוֹת
- מִינוֹקְלִין (כל המינונים) קְמוֹסוֹת
- מִינִירִין (כל המינונים) תְּמִסָּה & טבֵּלִיּוֹת
- מִינֶסֶס טבֵּלִיּוֹת
- מִיפֶגֶין טבֵּלִיּוֹת
- מִיפּוֹרְטִיק (כל המינונים) טבֵּלִיּוֹת
- מִיקוֹבוּטִין קְמוֹסוֹת
- מִיקוֹפֶנוֹלֵט טִבֵּעַ טבֵּלִיּוֹת
- מִיקָל טבֵּלִיּוֹת
- מִיקְרוֹגִינוֹן 30 טבֵּלִיּוֹת
- מִיקְרוֹדִיֹּל טבֵּלִיּוֹת
- מִיקְרוֹלוֹט טבֵּלִיּוֹת
- מִיקְרוֹפִירִין (כל המינונים) (צִיפִּי אֶנְטֶרִי) קפֵּלִיּוֹת
- מִירוֹ (כל המינונים) טבֵּלִיּוֹת
- מִירְטָאזָפִין טִבֵּעַ (כל המינונים) טבֵּלִיּוֹת
- מַכְבִּימֹל קפֵּלִיּוֹת
- מֵלוֹדִיל (כל המינונים) טבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- מֵלִיאָן טבֵּלִיּוֹת
- מֵלָרֶן טבֵּלִיּוֹת לַמְבוּגָרִים & לַיְלָדִים
- מֵמֹקְס (כל המינונים) טבֵּלִיּוֹת
- מֵמֹרִיט טבֵּלִיּוֹת
- מֵמְנִטִין טִבֵּעַ טבֵּלִיּוֹת
- מֵסוּלִיד קפֵּלִיּוֹת

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- MESTINON DRAGEES
- MCR (כל המיננים) C.R. TABS
- MEKINIST (כל המיננים) F.C TABS
- MAXIBONE (כל המיננים) TABS
- MARONIL 25, 75 SR DRAGEES & TABS
- MERCILON TABS
- MERCAPTIZOL TABS
- METHADONE 5% CONCENTRATED SOL
- NEULEPTIL CAPS
- NEOMYCIN TABS
- NEURONTIN (כל המיננים) CAPS
- NABUCO TABS
- NAVELBINE (כל המיננים) SOFT CAPS
- NOVONORM (כל המיננים) TABS
- NOVOFEM TABS
- NUVIGIL (כל המיננים) TABS
- NOVITROPAN TABS
- NUEDEXTA CAPS
- NOTENSYL TABS & SYRUP
- NUSSIDEX TABS
- NOCTURNO F.C TABS
- NOCTURNO L.S. (Low Strength) F.C TABS
- NOXAFIL G.R TABS
- NORDETTE TABS
- NORVASC (כל המיננים) TABS
- NORVIR F.C TABS
- NUROFEN FORTE TABS
- NUROFEN PLUS TABS
- NUROFEN COLD & FLU TABS
- NUROFEN QUICK (כל המיננים) TABS
- NORTYLIN (כל המיננים) TABS
- NORIT TABS
- NORLEVO (כל המיננים) TABS
- NORLIP F.C TABS
- NORMOPRESAN TABS

- מֶסְטִינוֹן מְחִפּוֹת
- מ.ס.י.ר. (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- מֶקִּינִיסְט (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- מֶקְסִיבּוֹנֶה (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- מַרׁוֹנִיל 25 75 ס.ר. מְחִפּוֹת, טַבְּלִיּוֹת
- מֶרְסִילוֹן טַבְּלִיּוֹת
- מֶרְקַפְטִיזׁוֹל טַבְּלִיּוֹת
- מֵתַדוֹן 5% תְּמִסָּה
- נְאוּלֶפְטִיל כְּמוֹסוֹת
- נְאוּמִיְצִין טַבְּלִיּוֹת
- נְאוּרוֹנְטִין (כל המיננים) כְּמוֹסוֹת
- נָבּוּקוֹ טַבְּלִיּוֹת
- נָבֵלְבִין כְּמוֹסוֹת רְכוֹת
- נוֹבּוֹנׁוֹרְם (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- נוֹבּוֹפֶם טַבְּלִיּוֹת
- נוֹבִיגִיל (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- נוֹבִיטְרׁוֹפָן טַבְּלִיּוֹת
- נוֹדֶקְסֵטָה כְּמוֹסוֹת
- נוֹטֶנְסִיל טַבְּלִיּוֹת & סִירׁוֹף
- נוּסִידֶקְס
- נוֹקְטוּרְנוֹ טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- נוֹקְטוּרְנוֹ ל.ס. (מִטְּוֶן נִמְוֶר) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- נוֹקְסִפִּיל טַבְּלִיּוֹת עִמִּידוֹת בְּקִיבָה
- נוֹרְדֵּט טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרְוַאֶסְק (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרְוִיר טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרוֹפֶן פּוֹרְטָה טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרוֹפֶן פְּלוּס טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרוֹפֶן צִינׁוֹן & שְׁפִיעֵת טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרוֹפֶן קוּויִק (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרְטִילִין (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרִיט טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרְלֵבּוֹ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- נוֹרְלִיפ טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- נוֹרְמוֹפְרֶסָן טַבְּלִיּוֹת

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- NORMITEN (כל המיננים) TABS
- NORMALAX POWDER
- NORMALOL (כל המיננים) TABS
- NORPROLAC (כל המיננים) TABS
- NEOBLOC TABS
- NIASPAN (כל המיננים) E.R F.C TABS
- NINLARO (כל המיננים) CAPS
- NYSTATIN READY MIX SOLUTION
- NIFEDILONG (כל המיננים) TABS
- NAPROXEN SODIUM SP F.C TABS
- NEXAVAR F.C TABS
- NEXIUM (כל המיננים) TABS
- NAXYN (כל המיננים) TABS
- NERVEN DRAGEES
- NAROCIN TABS
- NARAMIG TABS
- SEBIVO F.C TABS
- SABRILAN TABS
- SEDURAL (new formula) COATED TABS
- SOVALDI F.C TABS*
- SODIUM BICARBONATE 500 mg TABS
- SWISS RELIEF DUAL RELEASE CAPS
- SUCRIN TABS
- SOLVEX SOLUTION & TABS
- SOLIAN (כל המיננים) TABS
- SOLIFENACIN TEVA (כל המיננים) TABS
- SOLIFENACIN TRIMA (כל המיננים) TABS
- SUMATRIPTAN TEVA (כל המיננים) TABS
- SUMATRIDEX (כל המיננים) CAPLETS
- SUNVEPRA CAPS*
- SORBON (כל המיננים) TABS
- STUNARONE TABS
- STOPIT CAPS
- STOCRIN (כל המיננים) CAPS
- STATOR (כל המיננים) TABS

- נורמיטן (כל המיננים) טבליות
- נורמלאקס אבקת
- נורמלול (כל המיננים) טבליות
- נורפרולק טבליות
- ניאובלוק טבליות
- ניאספן (כל המיננים) מצופות בשחרר ממשיך
- נינלארו (כל המיננים) כמוסות
- ניסטטין רדי מיקס תמיסה
- ניפדילונג (כל המיננים) טבליות בשחרר ממושך
- נפרוקסן סודיום SP טבליות
- נקסבר טבליות
- נקסיום (כל המיננים) טבליות
- נקסין (כל המיננים) טבליות
- נרג' דרג'ה מחפיות
- נרוסין טבליות
- נרמיה טבליות
- סביבו טבליות מצופות
- סברילן טבליות
- סדורל (נוסחה חדשה) טבליות מצופות
- סובלדי טבליות מצופות*
- סודיום ביקרבונט טבליות
- סוויס רליף דואל ריליז כמוסות
- סוכרין טבליות
- סולבקס תמיסה & טבליות
- סוליאן (כל המיננים) טבליות
- סוליפנאצין טבע (כל המיננים) טבליות
- סוליפנאצין תרמיה (כל המיננים) טבליות
- סומאטריפטאן טבע טבליות
- סומטרידקס (כל המיננים) קפליטות
- סונופרה כמוסות*
- סורבון (כל המיננים) טבליות
- סטונרון טבליות
- סטופיט כמוסות
- סטוקרין (כל המיננים) כמוסות
- סטטור (כל המיננים) טבליות

* מותר בטיפול כחני בהוראת רופא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת תרופות

- SATIVEX OROMUCOSAL SPRAY
- STIVARGA F.C TABS
- STILNOX TABS
- STRATTERA (כל המינונים) HARD CAPS
- SETRON TABS
- STEROCORT TABS
- STRIBILD F.C TABS
- CIALIS (כל המינונים) F.C TABS
- SEASONIQUE TABS
- SIL - ON 25,50,100 F.C TABS
- CILAZAPRIL TEVA (כל המינונים) TABS
- CILAZAPRIL PLUS TEVA TABS
- SILDENAFIL ACTAVIS (כל המינונים) F.C TABS
- SILDENAFIL TEVA (כל המינונים) F.C TABS
- CILARIL (כל המינונים) TABS
- CILARIL PLUS TABS
- CYMBALTA (כל המינונים) G.R CAPS
- SIMVACOR (כל המינונים) TABS
- CIMIDONA TABS
- SIMICOL TABS
- SYMPHOCAL HONEY AND LEMON FLAVOUR SYRUP
- CINACALCET TEVA (כל המינונים) TABS
- CINACALCET-TRIMA (כל המינונים) TABS
- SINGULAIR 10MG TABS
- SINUFED TABS & SYRUP
- SYNTHROID (כל המינונים) TABS
- SINTROM TABS
- SINEMET CR TABS
- SIFROL ER (כל המינונים) TABS
- CIRCADIN P. R. TABS
- SALAZOPYRIN TABS
- SALAZOPYRIN EN TABS
- SALVAKAL TABS
- CELEBRA (כל המינונים) CAPS
- SELGIN TABS
- סטיבֶקס תַּרְסִיס לְחֻלְל הַפֶּה
- סטיוורגָה טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סטילנוֹקס טַבְלִיּוֹת
- סטרַטֶרָה (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת קֶשׁוֹת
- סֶטְרוֹן טַבְלִיּוֹת
- סְטֶרוֹקוֹרְט טַבְלִיּוֹת
- סְטְרִיבִילְד טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סִיאָלִיס (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סִזוֹנִיק טַבְלִיּוֹת
- סִיל - אוֹן 25 , 50 , 100 טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סִילַזַּאפְרִיל טַבֵּעַ (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- סִילַזַּאפְרִיל פְּלוֹס טַבֵּעַ טַבְלִיּוֹת
- סִילְדֶנָפִיל אַקְטָבִיס (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סִילְדֶנָפִיל טַבֵּעַ (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סִילָרִיל (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- סִילָרִיל פְּלוֹס טַבְלִיּוֹת
- סִימְבַּאֲלֵתָה (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- סִימְבַּקוֹר (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- סִימִידוֹנָה טַבְלִיּוֹת
- סִימִיקוֹל טַבְלִיּוֹת
- סִימְפּוֹקָל בֶּטְעֵם דָּבֵשׁ וְלִימּוֹן סִירוֹף
- סִינַאקָלְצֵט טַבֵּעַ (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- סִינַאקָלְצֵט תְּרִימָה טַבְלִיּוֹת
- סִינְגוּלַיִר 10 מ"ג טַבְלִיּוֹת
- סִינוּפֵד טַבְלִיּוֹת & סִירוֹף
- סִינְטְרוֹאִיד (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- סִינְטְרוֹם טַבְלִיּוֹת
- סִינֵמֵט CR טַבְלִיּוֹת
- סִיפְרוֹל ER (כל המינונים) טַבְלִיּוֹת
- סִירְקָדִין (שִׁיחָר מִתְמַשֵּׁךְ) טַבְלִיּוֹת
- סִלַזוֹפִירִין טַבְלִיּוֹת
- סִלַזוֹפִירִין אִי.אֵב. טַבְלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סֶלְבַּקָל טַבְלִיּוֹת
- סֶלְבֶרָה (כל המינונים) כְּמוֹסוֹת
- סֶלְגִין טַבְלִיּוֹת

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- SALAGEN TABS
- SLOW DERALIN (כל המיננים) S.R CAPS
- SLOW - K S.R. TABS
- SLIDER TABS
- SELINCRO 18 MG F.C TABS
- SLEEP AID TABS
- CELLCEPT (כל המיננים) CAPS & TABS
- CELCOX (כל המיננים) CAPS
- CEMIDIN 400 CAPLETS
- SANDIMMUN NEORAL 100 MG/ML ORAL SOLUTION
- SANDIMMUN NEORAL (כל המיננים) SOFT GELATINE CAPS
- SENSAMOL CAPLETS
- SPORANOX CAPS
- SPASMOMEN TABS
- SPASMEX (כל המיננים) TABS
- SPIRONOLACTONE TEVA (כל המיננים) TABS
- SPRYCEL (כל המיננים) F.C TABS
- SPASMALGIN TABS
- SERDOLECT (כל המיננים) F.C TABS
- CERDELGA HARD CAPS
- SEROQUEL (כל המיננים) TABS
- SEROQUEL XR (כל המיננים) P.R TABS
- SEROXAT TABS
- CERAZETTE TABS
- CERTICAN (כל המיננים) TABS
- CERTICAN DISPERSIBLE TABS
- SERTRALINE TEVA (כל המיננים) TABS
- SERENADA (כל המיננים) F.C TABS
- ATZIRUT X TABS
- ARAVA (כל המיננים) TABS
- FASIGYN TABS
- PAXXET 20 , 30 TABS
- FEBURIC F.C TABS
- PHEBURANE GRANULES
- PEGLAX NEUTRAL SOLUBLE POWDER

- קֶלֶגֶן טַבְּלִיּוֹת
- סְלֹאוּ דֶרְלִין (כל המיננים) קְמֹסוֹת
- סְלֹו-קֶ טַבְּלִיּוֹת
- סְלִיידֶר טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סְלִינְקְרוּ 18 מ"ג טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סְלִיפֵי אִיד טַבְּלִיּוֹת
- סְלֶסְפֶט (כל המיננים) קְמֹסוֹת & טַבְּלִיּוֹת
- סְלֶקוֹקֶס (כל המיננים) קְמֹסוֹת
- סְמִידִין 400 קַפְּלִיּוֹת
- סַנְדִימִימוֹן נִיאוֹרֶל תַּמְסִיָּה
- סַנְדִימִימוֹן נִיאוֹרֶל (כל המיננים) קְמֹסוֹת
- סַנְסָמוֹל קַפְּלִיּוֹת
- סְפוֹרָנוֹקֶס קְמֹסוֹת
- סְפוֹזִמוֹן טַבְּלִיּוֹת
- סְפוֹזִמֶקֶס (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- סְפִירוֹנוֹלַקְטוֹן טַבֵּעַ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- סְפִירִיטֵל (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סְפֶסְפֶמֶלֶגִין טַבְּלִיּוֹת
- סְרֶדוֹלֶקֶט (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- סְרֶדֶלְגָּה קְמֹסוֹת
- סְרוֹקוּאַל (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- סְרוֹקוּאַל XR (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- סְרוֹקְסָט טַבְּלִיּוֹת
- סְרֶזֶט טַבְּלִיּוֹת
- סְרֶטִיקוֹן (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- סְרֶטִיקוֹן (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְסִיסוֹת
- סְרֶטְרִלִין טַבֵּעַ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- סְרֶנְדָּה (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- עֶצִירָאֵת X טַבְּלִיּוֹת
- עֶרְבָּה (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- פֶּאֶסִיגִין טַבְּלִיּוֹת
- פֶּאֶקְסִיט 20, 30 טַבְּלִיּוֹת
- פֶּבּוּרִיק טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- פֶּבּוּרָן גְּרַנּוּלָּת
- פֶּגֶלֶקֶס נְטוּרָאֵל אֶבְקָה

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

- POINT F.C TABS
- FOLI 5 TABS
- FOLEX 400 NEW FORMULATION CAPS
- FOMINIC TABS
- FOSAVANCE TABS
- FOSALAN (כל המינונים) TABS
- FOSALAN ONCE WEEKLY 70 mg TABS
- POSTINOR -1 TABS
- FUSID TABS
- FUCIDIN TABS
- FOROL TABS
- PURI-NETHOL TABS
- FORIC PREGNANCY TABS
- FORXIGA F.C TABS
- FYCOMPA (כל המינונים) F.C. TABS
- FINGOLIMOD TEVA CAPS
- FINASTERIDE TEVA TABS
- FIRDAPSE TABS
- PYRIDOSTIGMINE (כל המינונים) TABS
- FLAGYL ORAL SUSPENSION
- FLAME TABS
- FLUANXOL TABS
- FLUTINE CAPS
- FLUCONAZOLE TEVA (כל המינונים) CAPS
- FLUCANOL (כל המינונים) CAPS
- FLORET TABS
- PLAQUENIL SULFATE TABS
- FEMOZOL F.C TABS
- FAMOTIDINE TEVA (כל המינונים) TABS
- PAMID TABS
- FEMINET TABS
- FAMPYRA TAB
- FEMARA F.C TABS
- PEN-RAFA VK CAPLETS
- PEN-RAFA VK FORTE POWDER FOR SYRUP & CAPLETS

- פּוֹינט טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹלִי 5 טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹלֵקס 400 כְּמוֹסוֹת
- פּוֹמִינִיק טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹסאַבַּנְס טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹסאַלַאן (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹסאַלַאן פְּעַם בְּשָׂבַע 70 מ"ג טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹסְטִינור-1 טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹסִיד טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹסִידִין טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹרוֹל טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹרִינְטוֹל טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹרְקִי הַרְיוֹן טַבֵּלִיּוֹת
- פּוֹרְסִיג'ה טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- פְּיִיקוֹמְפָה (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- פִּינְגוֹלִימוֹד טַבֵּעַ כְּמוֹסוֹת
- פִּינִסְטֵרִיד טַבֵּעַ טַבֵּלִיּוֹת
- פִּירִדְפֶּסֶה טַבֵּלִיּוֹת
- פִּירִדוֹסְטִיגְמִין (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבֵּלִיּוֹת
- פְּלַאגִ'יל תְּרֻחִיף
- פְּלַאם טַבֵּלִיּוֹת
- פְּלַאנְקְסוֹל טַבֵּלִיּוֹת
- פְּלוֹטִין כְּמוֹסוֹת
- פְּלוֹקוֹנָזוֹל טַבֵּעַ (כָּל הַמִּינוּנִים) כְּמוֹסוֹת
- פְּלוֹקנול (כָּל הַמִּינוּנִים) כְּמוֹסוֹת
- פְּלוֹרֶט טַבֵּלִיּוֹת
- פְּלָקוֹנִיל סוֹלְפָאט טַבֵּלִיּוֹת
- פְּמוֹזוֹל טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- פְּמוֹטִידִין טַבֵּעַ (כָּל הַמִּינוּנִים) טַבֵּלִיּוֹת
- פַּמִּיד טַבֵּלִיּוֹת
- פִּמִּינֵט טַבֵּלִיּוֹת
- פִּמְפִּירָה טַבֵּלִיּוֹת
- פִּמְרָה טַבֵּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- פֶּן-רַפָּא ו-ק טַבֵּלִיּוֹת
- פֶּן-רַפָּא ו-ק פּוֹרְטָה סִיחַפ & סַפֵּלִיּוֹת

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- FANAPT (כל המיננים) TABS פִּנְאָפֶט (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PENEDIL (כל המיננים) E.R TABS פִּנְדִּיל (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת עִם פְּעִילֹת מוֹשֵׁהִית
- PHENOBARBITONE 100MG TABS פִּנּוֹבָרְבִּיטוֹן 100 מ"ג טַבְּלִיּוֹת
- PHENOBARBITONE 15MG פִּנּוֹבָרְבִּיטוֹן 15 מ"ג טַבְּלִיּוֹת
- PENTASA S.R (כל המיננים) TABS & GRANULES פִּנְטָסָה S.R (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת וְגִרְנָלוֹת בְּשִׁחְרוֹר אִשִּׁי
- FENISTIL DROPS פִּנִּיסְטִיל טִיפּוֹת
- PAPAVERINE HCL (כל המיננים) TABS פִּפְבֵּרִין הִידְרוֹכְלוֹרִיד (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PK-MERZ TABS פִּק־מֶרֶץ טַבְּלִיּוֹת
- FEXOFENADINE TEVA (כל המיננים) F.C TABS פִּקְסוֹפִנְאָדִין טַבֵּעַ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- PARAMOL CAPLETS פָּרָאמוֹל קַפְּלִיּוֹת
- PARAMOL AF & SHIUL DAY & NIGHT CARE CAPLETS פָּרָאמוֹל אֶף וְשִׁיעוּל לְטִיפּוֹל בְּיוֹם & בַּלַּיְלָה קַפְּלִיּוֹת
- PARAMOL AF DAY & NIGHT CARE CAPLETS פָּרָאמוֹל אֶף לְטִיפּוֹל בְּיוֹם & בַּלַּיְלָה קַפְּלִיּוֹת
- PARAMOL TARGET CAPLETS פָּרָאמוֹל טַרְגֵּט קַפְּלִיּוֹת
- PARAMOL PLUS CAPLETS פָּרָאמוֹל פְּלוֹס קַפְּלִיּוֹת
- PRAMIN TABS פָּרָאמִין טַבְּלִיּוֹת
- PRAVALIP (כל המיננים) TABS פָּרְבִּלִיפ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PRAVASTATIN TEVA (כל המיננים) TABS פָּרְבֵּסְטָטִין טַבֵּעַ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PREDNISONE (כל המיננים) TABS פָּרֶדְנִיזוֹן (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PRADAXA (כל המיננים) CAPS פֶּרֶדְקְסָה קְמוֹסוֹת
- PROAVNIR (כל המיננים) TABS פְּרֹאָוִנִיר (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PROVERA (כל המיננים) TABS פְּרֹבֶרָה (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PROGYLUTON TABS פְּרֹגִילוֹטוֹן טַבְּלִיּוֹת
- PROGYNOVA TABS פְּרֹגִינֹבָה טַבְּלִיּוֹת
- FERROGRAD FOLIC TABS פְּרֹגֶרַד פּוֹלִיק טַבְּלִיּוֹת
- PROGRAF (כל המיננים) CAPS פְּרֹגֶרַף (כל המיננים) קְמוֹסוֹת
- PROVIGIL TABS פְּרֹוִיגִ'יל טַבְּלִיּוֹת
- PROVIRON TABS פְּרֹוִירֹון טַבְּלִיּוֹת
- PROZAC CAPS פְּרֹזַק קְמוֹסוֹת
- PROTOCID TABS פְּרֹטוֹצִיד טַבְּלִיּוֹת
- PROTHIAZINE TABS פְּרֹטִיאַזִין טַבְּלִיּוֹת
- PAROTIN (כל המיננים) TABS פְּרֹטִין (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PROLOL (כל המיננים) TABS פְּרֹלוֹל (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- PROMNIX CAPS פְּרֹמִנִיקס קְמוֹסוֹת
- PROMETHAZINE EXPECTORANTS SYRUP פְּרֹמֶתַזִין אֶקְסֶפֶקְטוֹרַנְט % 0.1 סִירָפ
- PROMETHAZINE 0.1 % SYRUP פְּרֹמֶתַזִין % 0.1 סִירָפ

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- PROFITEN TABS
- PROPYL-THIOCIL TABS
- PROPRANOLOL RETARD 29/M CAPS
- PROPECIA TABS
- PROFEX (כל המינונים) TABS
- PROCOR TABS
- PRO-CURE TABS
- FERROCAL TABS
- PREZISTA 300,400,600 TABS
- PARTANE (כל המינונים) TABS
- PERTUSSOL SYRUP
- PRYSOLINE TABS
- FRISIUM TABS
- PRIZMA (כל המינונים) F.C. TABS
- PRIZMA FORTE F.C. TABS
- PRIDE (כל המינונים) F.C. TABS
- PRIMOLUT-NOR TABS
- FERRIFOL TABS
- FERRIPEL-3 SYRUP
- FERRIPROX F.C. TABS
- PERMIXON CAPS
- PRANDASE (כל המינונים) TABS
- PRESSOLAT (כל המינונים) TABS
- PERPHENAN (כל המינונים) TABS
- PERCOCET (כל המינונים) TABS
- CITALOPRAM TEVA SCORED TABS
- CYTOTEC TABS
- CYSTAGON (כל המינונים) HARD CAPS
- CYSTADANE POWDER FOR SOLUTION
- CIPRAMIL (כל המינונים) TABS
- CIPRODEX (כל המינונים) TABS & CAPLETS
- CIPROFLOXACIN TEVA (כל המינונים) TABS
- CIPRALEX (כל המינונים) F.C. TABS
- CHAMPIX (כל המינונים) TABS
- CEFOVIT CAPS
- פּרופיטן טבּליות
- פּרופיל תיוציל טבּליות
- פּרופנולול רטארד קמוסות לשחרור מבוקר
- פּרופסיה טבּליות
- פּרופקס (כל המינונים) טבּליות
- פּרוקור טבּליות
- פּרו-קור טבּליות
- פּרוקל טבּליות
- פּרזיסטה טבּליות
- פּרטאן (כל המינונים) טבּליות
- פּרטסול סירופ
- פּריזולין טבּליות
- פּריזיום טבּליות
- פּריזמה טבּליות מְצוּפּוֹת
- פּריזמה פּורטה טבּליות מְצוּפּוֹת
- פּרייד (כל המינונים) טבּליות מְצוּפּוֹת
- פּרימולוט-נור טבּליות
- פּריפול טבּליות
- פּריפל-3 סירופ
- פּריפּרוקס טבּליות מְצוּפּוֹת
- פּרימיקסון קמוסות
- פּרנדהאז (כל המינונים) טבּליות
- פּרסולאט (כל המינונים) טבּליות
- פּרפנאן (כל המינונים) טבּליות
- פּרקוסט (כל המינונים) טבּליות
- ציטאלופרם טבּע טבּליות
- ציטוטק טבּליות
- ציסטגון (כל המינונים) קמוסות קשות
- ציסטין אבקה להכנת תמיסה לנשילה דרך הפה
- ציפראמיל (כל המינונים) טבּליות
- ציפּרודקס (כל המינונים) טבּליות & קפּליות
- ציפּרופלוקסצין טבּע (כל המינונים) טבּליות
- ציפּרלקס (כל המינונים) טבּליות מְצוּפּוֹת
- צ'מפיקס (כל המינונים) טבּליות
- צפּוויט קמוסות

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- CEFOVIT FORTE CAPS
- CERBONIN 120 MG F.C TABS
- KAOPECTIN SUSPENSION
- KAYEXALATE PWDR. FOR SUSPENSION
- CANDESARTAN PLUS TEVA TABS
- CARDOXIN FORTE TABS
- KARIN (כל המיננים) TABS
- CABOTRIM 0.5 , 1 , 2 TABS
- CADEX (כל המיננים) TABS & CAPLETS
- CODABROL SYRUP & TABS
- COD-ACAMOL (כל המיננים) TABS
- COD-GUAIACOL SYRUP
- CODIVIS S.R. CAPS
- CO-DIOVAN (כל המיננים) F.C TABS
- CODICAL TABS
- QUETI 25 TABS
- QUETIAPINE TEVA (כל המיננים) TABS
- COTELLIC F.C TABS
- COLDEX CAPLETS & TABS
- COLOTAL TABS
- COLCHICINE TABS
- COLPERMIN E.C HARD GELATIN CAPS
- KOMBIGLYZE XR (כל המיננים) E.R TABS
- COMBIVIR TABS
- COUMADIN (כל המיננים) TABS
- COMPETACT F.C TABS
- KONSYL EASY MIX (Sugar Free) & ORANGE POWDER
- CONCERTA (כל המיננים) E.R TABS
- CONCOR (כל המיננים) TABS
- COPEGUS TABS
- KUKIDENT CREAM & TABS
- CORTISONE ACETATE TABS
- CORTIMENT P.R TABS
- CURATANE (כל המיננים) CAPS
- CORALAN (כל המיננים) F.C TABS

- צפוניט פורטטה כמוסות
- צרבונין 120 מ"ג טבליות מצופות
- קאופקטין תרחיף
- קאיֶקסֶלֶאט אֶבְקָה להכנת תרחיף
- קאנדֶסֶרטן פֶּלֶוס טבליות
- קארדֶדֶקסין פורטטה טבליות
- קארין (כל המיננים) טבליות
- קבֶוֶטרִים 0.5 , 1 , 2 טבליות
- קֶדֶקס (כל המיננים) טבליות & קפוליות
- קודֶאבְרוֹל סירופ & טבליות
- קודֶאקֶמול (כל המיננים) טבליות
- קודֶגואיאקול סירופ
- קודֶיביס (שחרור מושהה) כמוסות
- קודֶדיוֹבאן (כל המיננים) טבליות מצופות
- קודֶיקל טבליות
- קוֹוֶאֶטי 25 טבליות
- קוֹוֶטיאֶפִין טֶבֶע (כל המיננים) טבליות
- קוֹטֶליק טבליות מצופות
- קולֶדֶקס קפוליות & טבליות
- קולֶטאל טבליות
- קולֶכִיצין טבליות
- קולֶפֶרמין כמוסות ג'לטין
- קומֶביגֶליזֶ XR (כל המיננים) טבליות בשחרור משהה
- קומֶביִור טבליות
- קוֹמֶדין (כל המיננים) טבליות
- קוֹמֶפֶטקט טבליות מצופות
- קונֶסֶיל אֶזִי מִיקֶס & תפוז אֶבְקָה
- קונֶסֶרטֶה (כל המיננים) טבליות
- קונֶקור (כל המיננים) טבליות
- קופֶגוס טבליות
- קוקידֶנט קרם & טבליות
- קורֶטיזון אֶצֶטאט טבליות
- קורֶטימֶנט טבליות
- קורֶטן (כל המיננים) כמוסות
- קורֶלן (כל המיננים) טבליות

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת תרופות

- CASODEX (כל המינונים) TABS
- CATAFLAM TABS
- KIVEXA F.C TABS
- QUINIDINE SULFATE TABS
- QUININE SULFATE TABS
- KALBETEN SUSPENSION
- KALBETEN FORTE SUSPENSION & TABS
- CLOOD TABS
- CLONNIRIT TABS
- CLONEX (כל המינונים) TABS
- CLOPIDOGREL TEVA TABS
- CLOPIXOL TABS & ORAL DROPS
- KALURIL TABS
- KALETRA (כל המינונים) F.C TABS*
- KALETRA ORAL SOLUTION*
- KALYDECO GRANULES*
- KALYDECO F.C TABS
- QLAIR F.C TABS
- KALSINUS TABS
- CALCILESS E.C. TABS
- KLARIDEX CAPLETS
- CLARINASE REPETABS TABS
- CLARITHROMYCIN TEVA (כל המינונים) TABS
- KEMADRIN TABS
- CANDOR (כל המינונים) TABS
- CANDOR PLUS TABS
- KANK-A LIQ
- XALKORI (כל המינונים) CAPS
- XATRAL SR F.C. TABS
- XATRAL 2.5 MG TABS
- XIGDUO XR 10 (כל המינונים) E.R TABS
- XELJANZ F.C TABS
- XELODA TABS
- XANAGIS (כל המינונים) TABS
- XANAX X.R. (כל המינונים) E.R. TABS

- קזודקס (כל המינונים) טבליות
- קטאפּלם טבליות
- קיווקסטה טבליות מצופות
- קוינדין סולפּט טבליות
- קוינין סולפּט טבליות
- קלבטן תרחיף
- קלבטן פורטה תרחיף & טבליות
- קלוד טבליות
- קלוניריט טבליות
- קלונקס (כל המינונים) טבליות
- קלופידוגרל טבע טבליות
- קלופיקסול טבליות & טיפות
- קלוריל טבליות
- קלטרה (כל המינונים) טבליות מצופות*
- קלטרה תמיסה*
- קליידקו גרנולות*
- קליידקו טבליות מצופות
- קלייר טבליות מצופות
- קלסינוס טבליות
- קלציפּלס טבליות
- קלרידקס קפּלטים
- קלרינדן רפּטבס טבליות
- קלריתרומיצין טבע (כל המינונים) טבליות
- קמדרין טבליות
- קנדור (כל המינונים) טבליות
- קנדור פּלוס טבליות
- קנקא נוזל
- קסאלקורי (כל המינונים) כמוסות
- קסטָרל SR טבליות מצופות
- קסטָרל 2.5 מ"ג טבליות
- קסיגדו טבליות בשחרור מושקָה
- קסלג'אנד טבליות
- קסלודָה טבליות
- קסנאגיס טבליות
- קסנאקס XR טבליות

* מותר בטיפול כחני בהוראת חפא

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- XENAZINE 25 TABS
- XENICAL CAPS
- XEFO (כל המיננים) F.C. TABS
- XARELTO (כל המיננים) F.C. TABS
- CAPHOSOL SOL
- CAPECITABINE INOVAMED (כל המיננים) F.C. TABS
- CAPECITABINE TEVA (כל המיננים) F.C. TABS
- KEPPRA (כל המיננים) F.C. TABS
- CAPRELSA (כל המיננים) TABS
- CREON (כל המיננים) CAPS
- CREON MICRO GRANULES
- CARBAGLU TAB
- CARVEDEXXON (כל המיננים) TABS
- CARBIDOPA / LEVODOPA TEVA 25mg/250mg TABS*
- CARDIOPIRIN TABS
- CARDILOC (כל המיננים) TABS
- CARVEDILOL TEVA (כל המיננים) TABS
- CARTIA E.C. TABS
- CRIXIVAN (כל המיננים) CAPS
- CRESTOR (כל המיננים) TABS
- KATADOLON PR TABS
- RASILEZ (כל המיננים) F.C. TABS
- REVOLADE (כל המיננים) TABS
- REBETOL CAPS
- REVLIMID (כל המיננים) CAPS
- ROACCUTANE (כל המיננים) CAPS
- ROVAMYCINE TABS
- RODENAL (כל המיננים) TABS
- ROWATINEX CAPS
- ROWACHOL CAPS & LIQUID
- REVATIO TABS
- ROSUVASTATIN TEVA (כל המיננים) TABS
- RONEXIN (כל המיננים) TABS
- ROPINIROLE TEVA (כל המיננים) TABS
- ROXO 150 SCORED TABS

- קֶסְנִיזִין 25 טַבְּלִיּוֹת
- קֶסְנִיקָל כְּמוֹסוֹת
- קֶסְפוֹ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- קֶסְרֶלְטוֹ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- קַפּוֹסוֹל תַּמְיֶסָה
- קַפְּסִיטָבִין אִינוּבֶמֶד (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- קַפְּצִיטָבִין טַבֵּעַ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- קֶפְרָה (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- קֶפְרֶלְסָה (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- קֶרְאוֹן (כל המיננים) כְּמוֹסוֹת
- קֶרְאוֹן מִיקְרָה גְרַנּוּלָּת
- קֶרְבֶּגֶל טַבְּלִיּוֹת
- קֶרְבֶּדֶקְסוֹן (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- קֶרְבִּידוֹפָה/לֵבּוֹדוֹפָה טַבֵּעַ טַבְּלִיּוֹת*
- קֶרְדִּיפִירִין טַבְּלִיּוֹת
- קֶרְדִּילוֹק (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- קֶרְדִּילוֹל טַבֵּעַ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- קֶרְטִיָּה טַבְּלִיּוֹת
- קְרִיקְסִיבָּאן (כל המיננים) כְּמוֹסוֹת
- קֶרְסְטוֹר (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- קַתַּדוֹלֹן PR טַבְּלִיּוֹת בַּשְּׁחָר מְצוּפָּה
- רָאסִילֵז (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- רֶבּוֹלִיד (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפוֹת
- רֶבֶטוֹל כְּמוֹסוֹת
- רֶבֶלִימִיד (כל המיננים) כְּמוֹסוֹת
- רוֹאֶקְוָטָן (כל המיננים) כְּמוֹסוֹת
- רוֹבָמִיצִין טַבְּלִיּוֹת
- רוֹדֶנָל (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- רוֹוָטִינֶקס כְּמוֹסוֹת
- רוֹוָכּוֹל כְּמוֹסוֹת & נוֹזֵל
- רוֹוַטִיוֹ טַבְּלִיּוֹת
- רוֹזוּבֶסְטִטִין טַבֵּעַ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- רוֹנֶקְסִין (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- רוֹפִינִירוֹל טַבֵּעַ (כל המיננים) טַבְּלִיּוֹת
- רוֹקְסוֹ 150 טַבְּלִיּוֹת

*מותר בטיפול כחני בהוראת רופא

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

- ROKACET PLUS CAPLETS
- ROKACET CAPLETS
- RESOLOR (כל המינונים) F.C TABS
- REZOLSTA F.C TABS
- RAZIN CAPS
- RETROVIR (כל המינונים) CAPS
- RIBONE 35 , 150 TABS
- RIVASTIGMINE DEXCEL (כל המינונים) HARD CAPS
- RIVASTIGMINE TEVA (כל המינונים) CAPS
- RIDAZIN (כל המינונים) TABS
- RIVOTRIL DROPS
- RISEDRONATE TEVA (כל המינונים) TABS
- RIZALT (כל המינונים) TABS
- RITALIN S.R. TABS
- RITALIN LA (כל המינונים) M.R. CAPS
- RYTHMICAL (כל המינונים) CAPS
- REYATAZ (כל המינונים) CAPS
- RILUTEK TABS
- RELERT (כל המינונים) TABS
- RIMACTAN CAPS
- RESPOND (כל המינונים) TABS & ORAL SOLUTION
- RISPERDAL (כל המינונים) TABS & ORAL SOLUTION
- RISPERIDEX (כל המינונים) TABS
- RYTMONORM (כל המינונים) TABS
- RYTHMEX (כל המינונים) TABS
- RELAXINE TABS
- REMOTIV (כל המינונים) F.C TABS
- RAMITENS (כל המינונים) CAPS
- REMINYL PRC (כל המינונים) P.R CAPS
- REMINYL (כל המינונים) TABS
- RAMIPRIL TEVA (כל המינונים) TABS
- RAMIPRIL PLUS TEVA (כל המינונים) TABS
- REMERON F.C TABS
- RENAGEL (כל המינונים) TABS
- RENVELA TABS
- רוקסט פּלוס קפּליות
- רוקסט קפּליות
- רזולר (כל המינונים) טבּליות מצפּות
- רזולסטא טבּליות מצפּות
- רזין קמוסות
- רטרוביר (כל המינונים) קמוסות
- ריבון 35 , 150 טבּליות
- ריבסטיגמין דקסל (כל המינונים) קמוסות
- ריבסטיגמין טבע (כל המינונים) קמוסות
- רידזין (כל המינונים) טבּליות
- ריוטריל טיפּות
- רידרונט טבע (כל המינונים) טבּליות
- ריזלט (כל המינונים) טבּליות
- ריטלין S.R. טבּליות
- ריטלין LA (כל המינונים) קמוסות בשחרור מוּשָׁה
- ריטמיקל (כל המינונים) קמוסות
- רייאטאז קמוסות
- ריליטק טבּליות
- רילרט (כל המינונים) טבּליות
- רימקטן קמוסות
- ריספונד (כל המינונים) טבּליות & תּמיסָה
- ריספרדל (כל המינונים) טבּליות & תּמיסָה
- ריספרידקס (כל המינונים) טבּליות
- ריטמנורם (כל המינונים) טבּליות
- ריטמקס (כל המינונים) טבּליות
- רילקסין טבּליות
- רמוטיב (כל המינונים) טבּליות
- רמיטנס (כל המינונים) קמוסות
- רמיניל PRC (כל המינונים) קמוסות
- רמיניל (כל המינונים) טבּליות
- רמיפּריל טבע (כל המינונים) טבּליות
- רמיפּריל פּלוס טבע (כל המינונים) טבּליות
- רמרון טבּליות
- רנאגל (כל המינונים) טבּליות
- רנבלה טבּליות

נתיבות הכשרות

בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

- RECITAL 20,40 TABS
- REPAGLINIDE TEVA (כל המינונים) TABS
- RAPAMUNE COATED TABS
- RAFASSAL (כל המינונים) TABS & CAPLETS
- REKOD TABS
- REKAMIDE TABS
- SHELLY TABS
- THEOTARD (כל המינונים) S.R. CAPS
- TADAM (כל המינונים) F.C TABS
- TADIR (כל המינונים) F.C TABS
- TORID (כל המינונים) TABS
- THEOTRIM (כל המינונים) S.R. TABS
- THALIDOMIDE CELGENE CAPS
- THALIDOMIDE PHARMION HARD CAPS
- THERACAP 131 CAPS
- TARIM (כל המינונים) F.C TABS

- רִסְיָטֵל 40,20 טַבְּלִיּוֹת
- רֵפֶאגְלִינִיד טֵבֶע (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- רַפֶּאמִיוֹן טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- רַפֶּאסָאָל (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת & קַפְּלִיּוֹת
- רֶקוֹד טַבְּלִיּוֹת
- רֶקָמִיד טַבְּלִיּוֹת
- שֶׁלִי טַבְּלִיּוֹת
- תֵּאוֹטָרְד (כל המינונים) קְמוֹסוֹת
- תֵּדָאָם (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- תֵּדִיר (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת
- תוֹרִיד (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- תֵּאוֹטְרִים (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת
- תֵּלִידוֹמִיד סֶלְגֵ'ין קְמוֹסוֹת
- תֵּלִידוֹמִיד פֶּאֶרמִיוֹן קְמוֹסוֹת קְשׁוֹת
- תֵּרָאקָאָפ 131 קְמוֹסוֹת
- תֵּרִים (כל המינונים) טַבְּלִיּוֹת מְצוּפּוֹת

המחנה החרדי

זה טוב וזה שלנו

רק
39
לחודש!

שבועון קהל מחזיקי הדת
הביטאון הנקי באריזה חדשה! הביטאון הנקי באריזה חדשה!
החדשות הטובות של המחנה החרדי

עיתון המחנה החרדי מוסיף להתחדש עם עיתון חדשותי-קהילתי מצויין ושלושה מוספים מרתקים לכל המשפחה!
מאמרי הגות וחסידות, כתבות נושא ומחקר, סיפורי צדיקים, בחצרות קדשנו פרקי היסטוריה מרבוה"ק זי"ע, הלכה ואקטואליה, לצד מדורים לעקרת הבית ומוסף לילדים
זה הזמן להיות חלק מכל מה שקורא!
זה טוב וזה שלנו, האם אתם איתנו?

בהוראת הרבנים ניתן לרכוש מנוי מכספי מעשר

02-5370333 חייג למוקד והצטרף עכשיו!

**נתיבות
הכשרות**
ביד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הערות	צורת הגשה	מותג/יצרן/פק	שם פריט בעברית	שם פריט באנגלית
	משקה	אלטמן בריאות	אלורה	ALOE VERA
	כמוסות	אלטמן בריאות	חומצה אלפא ליפואית	ALPHA LIPOIC ACID
לאוכלי קטניות	כמוסות	אלטמן בריאות	אלספה כשר	ALSEPA KOSHER
	טבליות	אלטמן בריאות	ביוסיל	BIOSIL
	טבליות	אלטמן בריאות	סידן ציטראט ויטמין D3	CALCIUM CITRATE + VITAMIN D
לאוכלי קטניות	כמוסות	אלטמן בריאות	חילבה קומפלס	FENUGREEK COMPLEX
	טבליות	אלטמן בריאות	חומצה פולית 400	FOLIC ACID 400
	טבליות	אלטמן בריאות	חומצה פולית 800	FOLIC ACID 800
לאוכלי קטניות	כמוסות	אלטמן בריאות	לוצטאין	LUTEIN
	כמוסות	אלטמן בריאות	מגנזיום אפ	MAGNESIUM - UP
	טבליות	אלטמן בריאות	מגה גלופלקס + MSM	MEGA GLUFLEX + MSM
	טבליות	אלטמן בריאות	אם אס אם ריליף	MSM RELIEF
לאוכלי קטניות	כמוסות	אלטמן בריאות	אומגה 3 - 9 תשנה חודשים	OMEGA 3 - 9 MOUNTH
	כמוסות	אלטמן בריאות	פיקנוגנול	PYCNOGENOL
אבקת חלב נכרי	טבליות	אלטמן בריאות	רמיפמין	REMIIFEMIN
	כמוסות	אלטמן בריאות	ברזל רך	SOFT IRON
	טבליות	אלטמן בריאות	כרום C3	TURMERIC C3
	כמוסות	אלטמן בריאות	כרום פיקולינט	CHROM PICOLINATE
	כמוסות	אלטמן בריאות	אבץ פיקולינט	ZINC PICOLINAT
	כמוסות	דרך חיים	אצידופולוס עם פקטין	ACIDOPHILUS WITH PECTIN
	טבליות	דרך חיים	קלציום ציטראט + ויטמין D	CALCIUM CITRATE + VITAMIN D
	טבליות	דרך חיים	קלציום מגנזיום + אבץ	CALCIUM MAGNEZ.+ZINC
לאוכלי קטניות	כמוסות	דרך חיים	קואנזים Q10 200 מ"ג	COENZYME Q10 200MG
לאוכלי קטניות	כמוסות	דרך חיים	קואנזים Q10 50 מ"ג	COENZYME Q10 50MG
לאוכלי קטניות	כמוסות	דרך חיים	חמוציות - ויטמין C&E	CRANBERRY +VIT C&E
	טבליות	דרך חיים	שום 650	EXTRA GARLIC 650
	קפלויות	דרך חיים	תמציות צמחים קפלויות	FLASH FIGHTER
	טבליות	דרך חיים	חומצה פולית 400 מ"ג	FOLIC ACID 400MCG
	כמוסות	דרך חיים	ג'ינקו בילבה	GINKGO BILOBA
	כמוסות	דרך חיים	ברזל עדין / בייס גליצינאט	IRON BIS GLYCINATE (EASY IRON)
	טבליות	דרך חיים	מגנזיום 500 מ"ג	MAGNESIUM 500MG
	טבליות	דרך חיים	מולטי 9	MULTI 9

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת תרופות

שם פריט באנגלית	שם פריט בעברית	מותג/יצוק/ספק	צורת הגשה	הערות
OMEGA 3 600MG	אומגה 3 600 מ"ג	דרך חיים	כמוסות	
OMEGA 3 950MG	אומגה 3 950 מ"ג	דרך חיים	כמוסות	
SUPER COENZYME Q10 100MG	סופר קואנזים Q10 100 מ"ג	דרך חיים	כמוסות	
SUPER OMEGA 3 600MG	סופר אומגה 3 600 מ"ג	דרך חיים	כמוסות	
VITA CAL + D + MINERALS	ויטה קל + D + מינרלים	דרך חיים	טבליות	
VITA CAL 600MG	ויטה קל 600 מ"ג	דרך חיים	טבליות	
VITAFLEX + MSM	ויטה פלקס + MSM	דרך חיים	טבליות	
VITAMIN B12 SUBLINGUAL + FOLIC ACID	ויטמין B12 למציצה-חומצה פולית	דרך חיים	טבליות	לאוכלי קטניות
VITAMIN C 1000+ROSE HIPS	ויטמין C 1000 מ"ג בחוספת פקעת ורדים	דרך חיים	טבליות	
VITAMIN C 500+ROSE HIPS	ויטמין C 500 מ"ג בחוספת פקעת ורדים	דרך חיים	טבליות	
VITAMIN C 500MG	ויטמין C 500 מ"ג	דרך חיים	טבליות	
VITAMIN D 400IU	ויטמין D 400 יחב"ל	דרך חיים	טיפות	
VITAMIN E 200 IU	ויטמין E 200 יחב"ל	דרך חיים	כמוסות	לאוכלי קטניות
VITAMIN E 400 IU	ויטמין E 400 יחב"ל	דרך חיים	כמוסות	לאוכלי קטניות
AL-TZIRUT FORTE 30 TAB HADAS	אל צירות פורטה	הדס	טבליות	
AL-TZIRUT SYRUP 250 ML HADAS	אל צירות	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות
CALCIUM CHOCOLATE 30 UNITS HADAS(NEW)	סידן שוקולד	הדס	שוקולד	לאוכלי קטניות
CALCIUM CITRATE 60 TAB HADAS	סידן ציטראט 60	הדס	טבליות	
CHIZUKIT CHOCOLATE 30 UNITS HADAS (NEW)	חיצוקית שוקולד	הדס	שוקולד	לאוכלי קטניות
CHIZUKIT FORTE 100 TAB BLISTER HADAS	חיצוקית פורטה	הדס	טבליות	
CHIZUKIT FORTE 60 TAB BLISTER HADAS	חיצוקית פורטה	הדס	טבליות	
CHIZUKIT FRUTS SYRUP 250 ML HADA	חיצוקית פירות	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות
CHIZUKIT FRUTS SYRUP 500 ML HADAS	חיצוקית פירות	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות
CHIZUKIT GOLD 60 TAB BLISTER HADAS	חיצוקית גולד	הדס	טבליות	
CHIZUKIT JELLY 75 CANDIES HADAS	חיצוקית ג'לי	הדס	ג'לי	לאוכלי קטניות
CHIZUKIT RASPBERRY SYRUP 250 ML HADAS	חיצוקית פטל	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות
CHIZUKIT TUTTI-FRUTTI SYRUP 250 ML HADAS	חיצוקית תותי פרוטי	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות
CRANBERRY 30 TAB HADAS	חמוציות	הדס	טבליות	
CRANBERRY 60 TAB HADAS	חמוציות	הדס	טבליות	
DASIMIX SHIULIT D SYRUP 120 ML HADAS	דסימיקס שיעולית ללא סוכר	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות
DASIMIX SHIULIT HONEY SYRUP 120 ML HADAS	דסימיקס שיעולית דבש	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות
DASIMIX SHIULIT HONEY SYRUP 240 ML HADAS	דסימיקס שיעולית דבש	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הערות	צורת הגשה	מותג/יצרן/פסק	שם פריט בעברית	שם פריט באנגלית
לאוכלי קטניות	סירופ	הדס	דסימיקס שיעולית	DASIMIX SHIULIT SYRUP 120 ML HADAS
לאוכלי קטניות	סירופ	הדס	דסימיקס שיעולית	DASIMIX SHIULIT SYRUP 240 ML HADAS
	טבליות	הדס	חומצה פולית 400 מק"ג	FOLIC ACID 400 MCG 200 TAB HADAS
	טבליות	הדס	חומצה פולית 400 מק"ג	FOLIC ACID 400 MCG 60 TAB HADAS
	כמוסות	הדס	ג'ינקו בילבה	GINKGO BILOBA 100 CAP HADAS
	כמוסות	הדס	חילבה	HILBE 100 CAP HADAS
	טבליות	הדס	ברזל עדיף 100	IRON ADIF 100 TAB HADAS
	טבליות	הדס	ברזל עדיף 30	IRON ADIF 30 TAB HADAS
	טיפות	הדס	אירון 3	IRON ADIF DROPS 20 ML HADAS
לאוכלי קטניות	ג'לי	הדס	ברזל ג'לי 75	IRON JELLY 75 CANDIES HADAS
	טבליות	הדס	מעברת	MAVARIT 60 TAB HADAS
	טבליות	הדס	מולטי ויטמין ומינרל	MULTI-VITAMIN + MINERAL 120 TAB HADAS
לאוכלי קטניות	ג'לי	הדס	מולטי ג'לי	MULTIVITAMIN 90 JELLY CANDIES HADAS
לאוכלי קטניות	שוקולד	הדס	מולטי שוקולד	MULTIVITAMIN CHOCOLATE 30UNITS HADAS(NEW)
	טבליות	הדס	מולטי ויטמין לנשים הרות ומניקות	MULTIVITAMIN PREGNANT WOMEN 60 TAB HADAS
לאוכלי קטניות	סירופ	הדס	מולטי ויטמין	MULTIVITAMIN SYRUP 240 ML HADAS
	כמוסות	הדס	פסיפלורה	PASSIFLORA 100 CAP HADAS
	כמוסות	הדס	פרוביוטיקה	PROBIOTICA + 24 CAP HADAS
	כמוסות	הדס	פרוביוטיקה	PROBIOTICA + 60 CAP HADAS
	אבקה	הדס	פרוביוטיקה לפעוטות	PROBIOTICA + KIDS POWDER 48 GR HADAS
	טבליות	הדס	רגיעון יום	REGYON DAY 30 TAB HADAS
	טבליות	הדס	רגיעון יום-לילה	REGYON DAY+NIGHT 30 TAB HADAS
	טיפות	הדס	רגיעון טיפות	REGYON DROPS 20 ML HADAS
	טבליות	הדס	רגיעון לילה	REGYON NIGHT 30 TAB HADAS
לאוכלי קטניות	סירופ	הדס	רגיעון סירופ	REGYON SYRUP 120 ML HADAS
	סוכרות מציצה	הדס	רניות דבש לימון	RONIOT HONEY-LEMON 24 TAB HADAS
לאוכלי קטניות	ספריי	הדס	רניות דבש לימון	RONIOT HONEY-LEMON SPRAY 20 ML HADAS
	סוכרות מציצה	הדס	רניות לילדים	RONIOT KID TUTTI-FRUTTI 24 TAB HADAS
	סוכרות מציצה	הדס	רניות תפוז מנטה	RONIOT ORANGE MINT + ZINC 24 TAB HADAS
	סוכרות מציצה	הדס	רניות פטל	RONIOT RASPBERRY 24 TAB HADAS
	סוכרות מציצה	הדס	רניות תות שדה	RONIOT STRAWBERRY 24 TAB HADAS
	טבליות	הדס	סופר מולטי ויטמין	SUPER MULTIVITAMIN + MINERAL 120 TAB HADAS
	טבליות	הדס	ויטמין B50 קומפלקס	VITAMIN B 50 COMPLEX 120 TAB HADAS

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוחזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת תרופות

שם פריט באנגלית	שם פריט בעברית	מותג/יצוק/ספק	צורת הגשה	הערות
VITAMIN B12 WITH FOLIC ACID 120 TAB HADAS	ויטמין B12 עם חומצה פולית	הדס	טבליות	
VITAMIN B-12 WITHOUT FOLIC ACID HADAS	ויטמין B12 ללא חפולית	הדס	טבליות	
VITAMIN C 1000 100 TAB HADAS	ויטמין C 1000	הדס	טבליות	
VITAMIN C 1000 ESTEROLS 100 TAB HADAS	ויטמין C 1000 אסטרוול	הדס	טבליות	
VITAMIN C 500 100 TAB HADAS	ויטמין C 500	הדס	טבליות	
VITAMIN C 500 CHEW 60 TAB HADAS	ויטמין C 500	הדס	מציצה	
VITAMIN C 500 ESTEROLS 100 TAB HADAS	ויטמין C 500 אסטרוול	הדס	טבליות	
VITAMIN C CHOCOLATE 30 UNITS HADAS(NEW)	ויטמין C שוקולד	הדס	שוקולד	לאוכלי קטניות
VITAMIN C EVERY DAY SYRUP 240 ML HADAS	ויטמין C כל יום	הדס	סירופ	לאוכלי קטניות
VITAMIN C JELLY MIX 75 UNITS HADAS	ויטמין C ג'לי	הדס	ג'לי	לאוכלי קטניות
VITAMIN C KIDS 120 100 TAB HADAS	ויטמין C קיד 120	הדס	מציצה	
VITAMIN D 400 DISPLAY 27 UNIT 120 TAB HADAS	ויטמין D	הדס	טבליות	
VITAMIN D DROPS HADAS	ויטמין D	הדס	טיפות	
VITAMIN D-400 120 TAB HADAS	ויטמין D 400	הדס	טבליות	
VITAMIDYNE D 400IU	ויטמידין 400 יחב"ל	ד"ר פישר	טיפות	לאוכלי קטניות
VITAMIDYNE BABY 200IU	ויטמידין בייבי 200 יחב"ל	ד"ר פישר	טיפות	לאוכלי קטניות
ZINC PICOLINATE 90 TAB HADAS	אבץ פיקולינאט 90	הדס	טבליות	
BABY D3 200IU	ביבי D3	ויטאמד	טיפות	
ALTERNA PLUS	אלטרנה פלוס	כצט	כמוסות	
FOLIC 400 (טצב)	פוליק 400	כצט	טבליות	
LA-M-PROFEED CAPS	לאם פרופייד כמוסות	כצט	כמוסות	לאוכלי קטניות
TIPTIPOT VITAMIN D	טיפטיפוט ויטמין די	כצט	טיפות	
CO-BIOTIC	קוביוטיק	לפידות	כמוסות	
SPATONE SOL	ספטון נזל	לפידות	נזל	
CALMANERVIN	קלמנרבין	מדיקור	אליקסיר	
CALMANERVIN	קלמנרבין	מדיקור	טבליות	
D-VIT 200 & 400	די-ויט 200 & 400	מדיקור	טיפות	
D-VIT 400IU	די-ויט 400 יחב"ל	מדיקור	טבליות	לאוכלי קטניות
FEMINOL	פמינול	מדיקור	קפלויות	
MAGNEZOOM	מגנזום	מדיקור	כמוסות	

**נתיבות
הכשרות**
בד"ץ מחזיקי הדת
פסח תשע"ז

הערות	צורת הגשה	מותג/יצרן/פסק	שם פריט בעברית	שם פריט באנגלית
לאוכלי קטניות	קפוליות	מדיקור	נאורבטיק	NEUROBETIC
	כמוסות	מדיקור	פלטיון חדש	PLUVITON NEW FORMULA
	טבליות	מדיקור	טריקרדיה	TRICARDIA
	קפוליות	מולטיקר	קלציום 600 מ"ג	MC-CALCIUM 600MG
	טבליות	מולטיקר	חומצה פולית 400 מ"ג	MC-FOLIC ACID 400 MG
לאוכלי קטניות	כמוסות	מולטיקר	אומגה 3	MC-OMEGA 3
לאוכלי קטניות	טבליות	מולטיקר	קיו 101	MC-Q10 100 MG
	טבליות	פלרויש	אקטי פלס	ACTI-PLUS 30 TAB FLORIS
	טבליות	פלרויש	אקטי פלס ג'וניור	ACTI-PLUS JUNIOR 30 TAB FLORIS
לאוכלי קטניות	תרסיס	פלרויש	אקטי פלס ספריי	ACTI-PLUS SPRAY 20 ML FLORIS
	כמוסות	פלרויש	אלה	ALOE 100 CAP FLORIS
	טבליות	פלרויש	בי קארד	B-CARD 30 TAB FLORIS
	טבליות	פלרויש	תפולית	B-FOLIC 30 TAB FLORIS
	טבליות	פלרויש	בי נאורול	B-NEUROL 20 TAB FLORIS
	סמבופלור	פלרויש	קרבופלור 50	CARBOFLOR 50 TABLETS FLORIS
	טבליות	פלרויש	ויטמן D	D-TAB'S 90 TAB FLORIS
לאוכלי קטניות	סירופ	פלרויש	הרבליס	HERBALIS SYRUP 150 ML FLORIS
לאוכלי קטניות	סירופ	פלרויש	הרבליס	HERBALIS SYRUP 240 ML FLORIS
לאוכלי קטניות	טבליות	פלרויש	הרבליס חורפיות	HERBALIS WINTERTABS HONEYLEMON 30 TAB FLORIS
לאוכלי קטניות	סירופ	פלרויש	הרבליס קיד	HERBALIS-B SYRUP 150 ML FLORIS
לאוכלי קטניות	סירופ	פלרויש	הרבליס D	HERBALIS-D SYRUP 150 ML FLORIS
לאוכלי קטניות	ג'לי	פלרויש	ברזל דוביס	IRON - DUBI'S 60 JELLY CAND BADAZ FLORIS
	טיפות	פלרויש	אירון 3 - ברזל	IRON-3 DROPS 15 ML FLORIS
לאוכלי קטניות	ג'לי	פלרויש	מולטי ויטמן דוביס	MULTIVITAMIN JELLY 50 CAND BADAZ DUBI'S
לאוכלי קטניות	ג'לי	פלרויש	מולטי ויטמן דוביס	MULTIVITAMIN JELLY 50+50CAND BADAZ DUBI'S FLORIS
	כמוסות	פלרויש	אוקסי מג	OXIMAG 60 CAPS FLORIS
	טבליות	פלרויש	פחפוליס	PROPOLIS -C 30 TAB FLORIS
	סירופ	פלרויש	סמבופלור	SAMBUFLOR 120ML SYRUP FLORIS
	טבליות	פלרויש	סמבופלור	SAMBUFLOR 60 TABLETS FLORIS
לאוכלי קטניות	ג'לי	פלרויש	סמבופלור	SAMBUFLOR JELLY 50 BEARS FLORIS
לאוכלי קטניות	ג'לי	פלרויש	סמבופלור	SAMBUFLOR JELLY 50+50 BEARS FLORIS

נתיבות הכשרות

בד"ץ מוזיקי הדת
פסח תשע"ז

רשימת תרופות

שם פריט באנגלית	שם פריט בעברית	מותג/יצוק/ספק	צורת הגשה	הערות
VITAMIN B1 100 MG 30 TAB FLORIS	ויטמין B1	פלורי	טבליות	
VITAMIN B12 30 TAB FLORIS	ויטמין B12	פלורי	טבליות	
VITAMIN B12 90 TAB FLORIS	ויטמין B12	פלורי	טבליות	
VITAMIN B12 WITH FOLIC ACID 100 TAB FLORIS	ויטמין B12 עם תפולית	פלורי	טבליות	
VITAMIN B12 WITH FOLIC ACID 90 TAB FLORIS	ויטמין B12 תפולית	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 1000 SUPER 100 TAB FLORIS	ויטמין C 1000 סופר	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 1200 ESTEROLS 60 TAB FLORIS	ויטמין C 1200 אסטרל	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 200 KIDS 100 TAB FLORIS	ויטמין C לילדים	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 500 BASIC 100 TAB FLORIS	ויטמין C 500	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 500 BASIC 2+1 300 TAB FLORIS	ויטמין C 500	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 500 BASIC 30 TAB FLORIS	ויטמין C 500	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 500 CHEW 50 TAB FLORIS	ויטמין C 500	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 500 MG 100 TABS FLORIS	ויטמין C 500	פלורי	טבליות	
VITAMIN C 600 ESTEROLS 100 TAB FLORIS	ויטמין C 600 אסטרל	פלורי	טבליות	
VITAMIN C ACTIVE 60 TAB FLORIS	ויטמין C אקטיב	פלורי	טבליות	
VITAMIN C JELLY 50 CAND BADAZ DUBI'S FLORIS	ויטמין C ג'לי	פלורי	לאוכלי קטניות	
VITAMIN C JELLY 50+50 CAND BADAZ DUBI'S FLORIS	ויטמין C ג'לי	פלורי	לאוכלי קטניות	
VITAMIN C330 BIGGER 60 TAB FLORIS	ויטמין C 330	פלורי	טבליות	
VITAMIN D 1000 30 TAB FLORIS	ויטמין D 1000	פלורי	טבליות	
VITAMIN D DROPS 400 FOR ADULTS 15 ML FLORIS	ויטמין D 400	פלורי	טיפות	
VITAMIN D-3 10 GR DROPS FLORIS	ויטמין D3	פלורי	טבליות	
MAGNESIUM DIASPORAL	מגנזיום דיאספורל	פרושינה	גרנולות	לאוכלי קטניות
MAGNESIUM DIASPORAL	מגנזיום דיאספורל	פרושינה	טבליות מציצה	לאוכלי קטניות
AVAZINC	אבזינק	רקח	טבליות	
ANACRODYNE	אנקרודין	רקח	טבליות	לאוכלי קטניות
FOLIC ACID 400MCG	חומצה פולית 400 מ"ק"ג	רקח	טבליות	לאוכלי קטניות
VITAMIN B1 100MG	ויטמין B1 100 מ"ג	רקח	טבליות	לאוכלי קטניות
SODIUM CHLORIDE	סודיום כלוריד 500 מ"ג	רקח	טבליות	

כה מהובר וזה שלנו

הערות:

חותמת הבד"צ
על כל מוצר
חובה!

איש קשר:

מרכז מכירות
נטו מלינדה:
08-8608599

מכירות:

רשתות השיווק
והחנויות

משגיח כשרות:

הרב יצחק צבי קופרשטיין:
052-7640201

מפקח כשרות:

הרב יהושע הירש:
053-3179999

**קטלוג
מוצרים**

בד"ץ
מחזיקי הדת
תשע"ו

גלאט פוד מבית סוגת

מהדרין מן המהדרין

